

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВОТО**

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ГРАДСКО И РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ“

Управляващ орган на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007 – 2013 г.

**ОКОНЧАТЕЛЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО
НА
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ“ 2007 – 2013 г.**

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	ИДЕНТИФИКАЦИЯ	4
2.	ОБЩ ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА	4
2.1.	Постигнати резултати и анализ на напредъка	4
2.1.1.	Информация за физическия напредък по оперативната програма	7
	Докладване за резултатите, съгласно т. 5.2.6 от Насоките на ЕК за приключване	7
2.1.2.	Финансова информация	18
2.1.3.	Информация за разпределението на усвоените средства от Фондовете по категории	24
2.1.4.	Предоставена помощ по целеви групи	27
2.1.5.	Възстановени/прихванати/отписани финансови корекции и плоски корекции (БФП)	Error! Bookmark not defined.
2.1.6.	Качествен анализ	27
2.2.	Информация за съответствие със законодателството на Общността	32
2.3.	Значими проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	35
2.4.	Изменения в контекста на изпълнението на оперативната програма	58
2.5.	Значителни изменения по смисъла на чл.57 от Регламент (ЕО) №1083/2006	58
2.6.	Допълняемост с други инструменти	58
2.7.	Мониторинг и оценка	60
2.7.1.	Мониторинг	60
2.7.2.	Програмиране 2014 – 2020 г.	81
2.7.3.	Оценка	82
2.8.	Национален резерв за изпълнение	83
3.	ИЗПЪЛНЕНИЕ ПО ПРИОРИТЕТНИ ОСИ	83
3.1.	Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“	83
3.1.1.	Постигане на целите и анализ на напредъка	83
3.1.1.1.	Информация за физическия напредък по приоритетната ос	86
3.1.1.2.	Информация за финансовия напредък по приоритетната ос	89
3.1.2.	Качествен анализ	89
	Докладване относно инструментите на финансовия инженеринг	102
3.1.3.	Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	118
3.2.	Приоритетна ос 2 „Регионална и местна достъпност“	119
3.2.1.	Постигане на целите и анализ на напредъка	119
3.2.1.1.	Информация за физическия напредък по приоритетната ос	120
3.2.1.2.	Информация за финансовия напредък по приоритетната ос	122
3.2.2.	Качествен анализ	122
3.2.3.	Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	127
3.3.	Приоритетна ос 3 „Устойчиво развитие на туризма“	128
3.3.1.	Постигане на целите и анализ на напредъка	128
3.3.1.1.	Информация за физическия напредък по приоритетната ос	129
3.3.1.2.	Информация за финансовия напредък по приоритетната ос	131
3.3.2.	Качествен анализ	131
3.3.3.	Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	138
3.4.	Приоритетна ос 4 „Местно развитие и сътрудничество“	138
3.4.1.	Постигане на целите и анализ на напредъка	139
3.4.1.1.	Информация за физическия напредък по приоритетната ос	139
3.4.1.2.	Информация за финансовия напредък по приоритетната ос	140
3.4.2.	Качествен анализ	140
3.4.3.	Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	148
4.	ПРОГРАМИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕФРР/КФ: ГОЛЕМИ ПРОЕКТИ	148
5.	ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ	153
5.1.	Постигане на целите и анализ на напредъка	154
5.1.1.	Информация за физическия напредък по приоритетната ос	154
5.1.2.	Информация за финансовия напредък по приоритетната ос	155
5.2.	Качествен анализ	155
5.3.	Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	159
6.	ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ	159
	ПРИЛОЖЕНИЕ I: ТАБЛИЦА НА ПРИКЛЮЧЕНИТЕ ГОЛЕМИ ПРОЕКТИ	193
	ПРИЛОЖЕНИЕ II: ОПЕРАЦИИ НА ИНСТРУМЕНТИ НА ФИНАНСОВИЯ ИНЖЕНЕРИНГ	196
	ПРИЛОЖЕНИЕ III: ТАБЛИЦА НА РАЗДЕЛЕНИТЕ НА ЕТАПИ ГОЛЕМИ ПРОЕКТИ	197
	ПРИЛОЖЕНИЕ IV: ТАБЛИЦА НА РАЗДЕЛЕНИТЕ НА ЕТАПИ НЕГОЛЕМИ ПРОЕКТИ	198
	ПРИЛОЖЕНИЕ V: ТАБЛИЦА НА НЕФУНКЦИОНИРАЩИТЕ ПРОЕКТИ	198
	ПРИЛОЖЕНИЕ VII: ТАБЛИЦА НА ПРЕКРАТЕНИТЕ ПРОЕКТИ	199

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АЗ	Агенция по заетостта
АПИ	Агенция „Пътна инфраструктура”
АСП	Агенция за социално подпомагане
АФКОС	дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ в МВР
БФП	Безвъзмедна финансова помощ
ВАС	Върховен административен съд
ГД „ПРР“/„ГРР”	Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие“/„Градско и регионално развитие”
ДВ	Държавен вестник
ДДС	Данък добавена стойност
ЕИБ	Европейска инвестиционна банка
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗУСЕСИФ	Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове
ИА „ОСЕС“	Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“
ИА „ЕСМИС“	Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи”
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
ИПГВР	Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие
ИПП	Изпълнение на програмните приоритети
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение
КЗК	Комисия за защита на конкуренцията
КН	Комитет за наблюдение
МГОТ	Масов градски обществен транспорт
МОФК	Методология за определяне на финансови корекции
МС	Министерски съвет
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МФ	Министерство на финансите
НКПР	Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025 г.
НУИОПРР	Наръчник за управление и изпълнение на ОПРР
ОП	Оперативна програма
ОПРР 2007-2013 г.	Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г.
ОПРР 2014-2020 г.	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г.
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
РО	Регионален отдел
РЗП	Разгъната застроена площ
СМР	строително-монтажни работи
СО	Сертифициращ орган
СРИП	Средносрочна рамкова инвестиционна програма
СУК	Системи за управление и контрол
СУСЕС	Дирекция „Системи за управление на средствата от ЕС“ в Администрацията на МС
УО	Управляващ орган
ФУК	Финансово управление и контрол

ОКОНЧАТЕЛЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА	Цел	СБЛИЖАВАНЕ
	Допустим регион	Република България
	Програмен период	2007 – 2013 г.
	Номер на програмата (CCI №)	2007BG161PO001
	Наименование на програмата	„Регионално развитие” 2007 – 2013 г.
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	Отчетна година	2007-2015 г.
	Дата на одобряване на окончателния доклад от Комитета за наблюдение	27.10.2016 г.

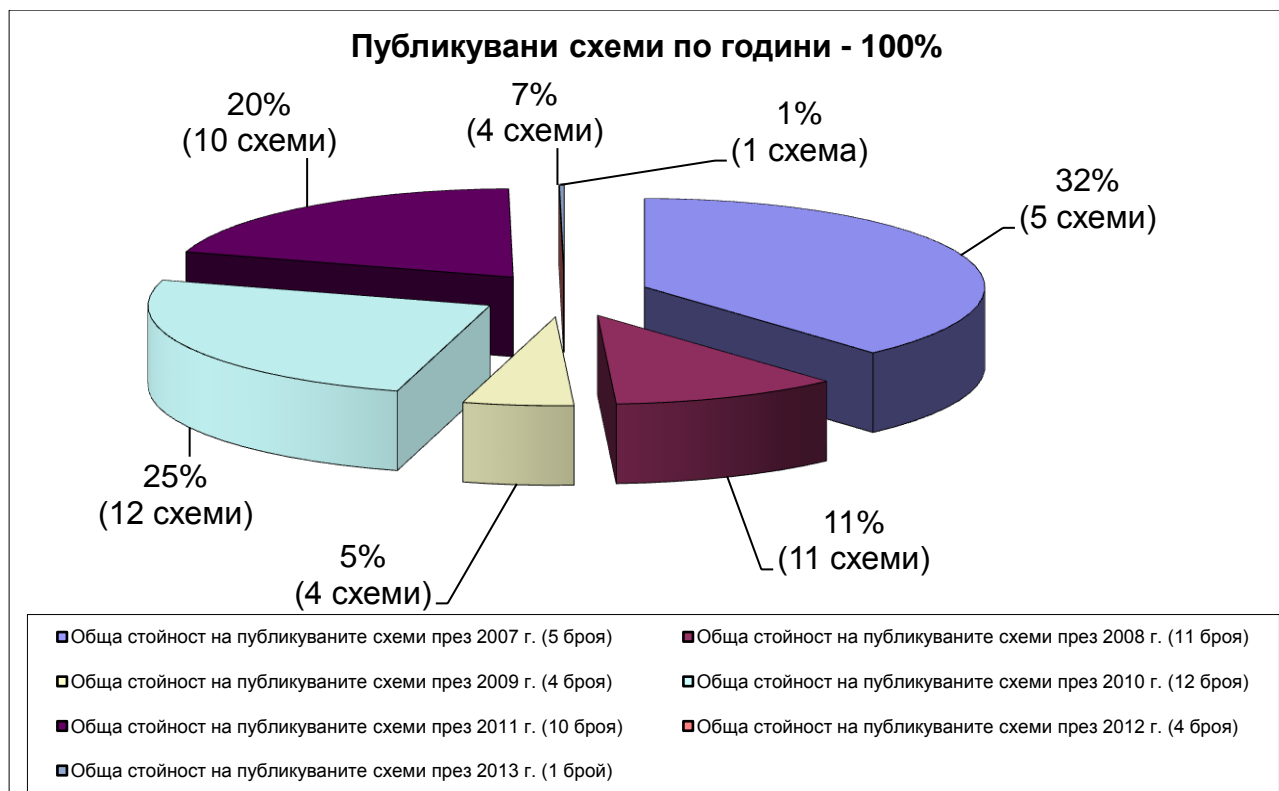
Окончателният доклад за изпълнението на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г. (ОПРР 2007-2013 г.) включва информацията, посочена в чл. 67, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 и е изготвен съгласно приложение XVIII към Регламент (ЕО) № 1828/2006 и точка 5.2 от Насоките на Европейската комисия (ЕК) относно приключването на оперативните програми.

2. ОБЩ ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА

2.1. Постигнати резултати и анализ на напредъка

С оглед посочване на реалната и коректна информация, в настоящия доклад са отразени всички решения на Комитета за наблюдение (КН) на ОПРР, взети през периода 2007-2015 г., включително решенията за пренасочване на финансов ресурс между операции и/или между приоритетни оси, взети след одобрение от страна на ЕК на четвъртата ревизия на ОПРР на 06.04.2016 г. Бюджетите на отделните операции и приоритетни оси са актуализирани спрямо взетите финални решения през 2015 г. и са отразени в последната ревизия на ОПРР, одобрена от ЕК.

През отчетния период 2007-2015 г. по ОПРР 2007-2013 г. са публикувани общо 48 процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП).

Забележка: Общата стойност на публикуваните схеми отразява актуализираните бюджети на всички схеми в резултат на последната ревизия на ОПРР, одобрена през месец април 2016 г.

През отчетния период са подадени общо **1 934 проектни предложения** и са сключени общо **1 199 договора за предоставяне на БФП в размер на 1 915 862 712 евро (съгласно последно сключен анекс към договор)**, като в процеса на изпълнение са прекратени общо **94 договора**. В тази връзка реално изпълнените проекти по програмата са общо **1 105 бр.** в следните тематични области:

Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“

- ✓ 311 договора по Операция „Социална инфраструктура“, насочени към подобряване на образователна, социална и културна инфраструктура, вкл. и държавна и общинска, осигуряване на подходяща инфраструктура в бюрата по труда, висшите училища, държавни и общински лечебни заведения, подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития и подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск;
- ✓ 5 договора по Операция 1.2 „Жилищна политика“, насочени към подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради и осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение;
- ✓ 182 договора по Операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска“, насочени към подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали, подобряване на градската среда, изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища, дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения, разработване на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие;

- ✓ 7 договора по Операция 1.5 „Системи за устойчив градски транспорт“, насочени към модернизация и развитие на интегриран градски транспорт в седемте големи града на България.

Приоритетна ос 2 „Регионална и местна достъпност“

- ✓ 85 договора по Операция 2.1 „Регионална и местна пътна инфраструктура“, насочени към рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища, както и общинска пътна мрежа;
- ✓ 1 договор по Операция 2.2 „Информационни и комуникационни мрежи и услуги“ за развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура;
- ✓ 1 договор по Операция 2.3 „Достъп до устойчиви и ефективни енергийни ресурси“ за подготовка, проучвания и проектиране за изграждане на междусистемна газова връзка България – Сърбия.

Приоритетна ос 3 „Устойчиво развитие на туризма“

- ✓ 71 договора по Операция 3.1 „Подобряване на туристическите атракции и свързаната с тях инфраструктура“, насочени към подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение, допринасящи за устойчивото развитие на туризма, развитие на туристически атракции и реставрация и консервация на дворец "Евксиноград" и прилежащия му парк”;
- ✓ 38 договора по Операция 3.2 „Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите“ за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите;
- ✓ 12 договора по Операция 3.3 „Национален туристически маркетинг“ за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване.

Приоритетна ос 4 „Местно развитие и сътрудничество“

- ✓ 218 договора по Операция 4.1 „Дребномащабни местни инвестиции“, насочени към осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура, изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища, мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини, дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения и обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали;
- ✓ 42 договора по Операция 4.2 „Междурегионално сътрудничество“ за проекти, насочени към междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики.

Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“

- ✓ 63 договора, насочени подкрепа на дейности, осигуряващи правилното и ефективно програмиране, управление, изпълнение, наблюдение, оценка, информация и контрол на ОПРР;
- ✓ 38 договора за разработването на готови (зрели) проекти в пълна степен на проектна готовност, с които общините – конкретни бенефициенти да кандидатстват за финансиране по ОПРР 2014-2020;
- ✓ 31 договора за разработване на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие за градовете от 4-то ниво, съгласно одобрената НКПР.

Таблица 1: Разпределение на договорените суми по приоритетни оси на програмата през отчетния период:

Приоритетна ос	Общ бюджет на приоритетни оси (в евро)	Общ бюджет на приоритетни оси след последната ревизия на ОПРР (в евро)	Брой сключени договори	Стойност на безвъзмездната помощ по сключените договори (евро)
1. Устойчиво и интегрирано градско развитие	958 848 322	901 353 588	541	1 076 957 756
2. Регионална и местна достъпност	330 007 985	413 734 697	91	492 477 574
3. Устойчиво развитие на туризма	156 385 061	138 491 607	132	163 382 523
4. Местно развитие и сътрудничество	101 940 002	96 336 293	289	114 701 248
5. Техническа помощ	54 093 389	51 358 576	146	68 343 611
Общо	1 601 274 759	1 601 274 759	1 199	1 915 862 712

Забележки:

Колоната „Общ бюджет на приоритетни оси в евро“ отразява размера на приоритетните оси преди последната ревизия на ОПРР, одобрена от ЕК през месец април 2016 г.

Колоната „Стойност на безвъзмездната помощ по сключените договори“ включва стойността на БФП по сключените договори съгласно последно верифицирани стойности по договорите за предоставяне на БФП.

2.1.1. Информация за физическия напредък по оперативната програма

В рамките на оценката на въздействието на интервенциите по ОПРР 2007-2013 г. е извършено проучване за събиране на информация за постигнатата стойност по индикатора за въздействие на програмно ниво „Създадени работни места“. Отчетената стойност е 13 993 работни места. Следва да се има предвид заключението на средносрочната оценка на ОПРР 2007-2013 г., че индикаторът не отразява същността на програмата, която няма за пряка цел създаване на работни места.

Докладване за резултатите, съгласно т. 5.2.6 от Насоките на ЕК за приключване на оперативните програми

Във връзка с изискванията по точка 5.2.6 „Докладване за резултатите“ от Насоките на ЕК за приключване на оперативните програми, следва да се има предвид, че **постигнатата стойност само по един индикатор на програмата се отклонява значително (с повече от 25%) от заложената целева стойност в програмата**. Това е ключовия индикатор № 30 „Намаляване на емисиите на парникови газове (CO₂ и еквивалентни, kt)“. В Оперативната програма индикаторът е заложен по Приоритетна ос 1 (с целева стойност 56 kt) и по Приоритетна ос 2 (с целева стойност 39 kt). В системата SFC целевата стойност за 2015 г. е въведена кумулативно на програмно ниво – общо 95 kt.

По Приоритетна ос 1 е отчетена постигнатата стойност 55,19 kt, т.е. 98,6% от заложената целева стойност по Приоритетна ос 1.

По Приоритетна ос 2 не е отчетена постигната стойност, тъй като съгласно текста на програмата индикаторът следва да бъде отчетен след приключване на програмата, а като източник на информация е посочена Агенция „Пътна инфраструктура“/Проучване. Агенцията е представила на УО официално становище от 05.10.2016 г. за невъзможността да осигури информация за постигнатата стойност по индикатора, поради липса на подходящо специализирано техническо оборудване, методики за измерване и оценки, обучен персонал, специализиран софтуер за отчитане, обработка и съхранение на резултатите, методика за напрана на прогнози за количественото определяне на емисиите на парникови газове преди и след реконструирането на пътен участък.

Следователно, постигнатата стойност на индикатора „Намаляване на емисиите на парникови газове (CO₂ и еквивалентни, kt)“ на кумулативно програмно ниво се отклонява с 41,9% (постигнати 55,19 kt от заложи 95 kt или 58,1%). Но това отклонение се дължи само на невъзможността за отчитане на индикатора по Приоритетна ос 2, докато по Приоритетна ос 1 постигнатата стойност е 98,6% от целевата стойност.

➤ Приключили проекти

За приключени се считат всички проекти със завършени проектни дейности, за които е подаден окончателен технически доклад и финансов отчет, подадено е искане за окончателно плащане, което е верифицирано, одобрено и реално изплатено.

По ОПРР приключи изпълнението на **1102 проекта по договори за предоставяне на БФП**, разпределени по приоритетни оси, както следва:

Приоритетна ос	Брой приключени проекти
1. Устойчиво и интегрирано градско развитие	504
2. Регионална и местна достъпност	86
3. Устойчиво развитие на туризма	121
4. Местно развитие и сътрудничество	260
5. Техническа помощ	131
Общо	1102

От приключените проекти в рамките на Приоритетна ос 1, 66 проекта са в подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали; 6 проекта са за осигуряване на подходяща и ефективна държавна образователна инфраструктура; 15 проекта са за осигуряване на подходяща и ефективна държавна социална инфраструктура; 11 проекта са насочени за осигуряване на подходяща и ефективна инфраструктура на бюрата по труда, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали; 17 проекта са свързани с осигуряването на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура; 15 проекта са насочени към обновяване инфраструктурата на висшите училища; 17 проекта са за реконструкция и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения; 45 проекта са свързани с прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации; 38 проекта са насочени към създаване и промотиране на иновативни културни събития; 60 проекта са в подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск; 21 проекта са насочени към реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации.

По операция 1.2 са приключени: 1 проект за енергийно обновяване на българските домове; 4 проекта за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение.

В рамките на операция 1.4 са приключени: 1 голям проект по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали; 77 проекта за подобряване на градската среда; 36 проекта, свързани с подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие (ИПГВР); 25 проекта, свързани с превенция на риска от свлачища в градските агломерации и 42 проекта за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в градските агломерации.

По операция 1.5 са приключени 6 проекта за модернизиране на градския транспорт на 7-те големи града на България: Бургас, Пловдив, Варна, Стара Загора, Русе и Плевен. Проектите на Столична община, Бургас и Варна представляват големи проекти по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006. **УО на ОПРР обявява проекта на Столична община за нефункциониращ (за повече информация: точка 4. „Големи проекти“).**

По Приоритетна ос 2 са приключени 30 проекта, в подкрепа за рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа; 55 проекта свързани с рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища с бенефициент Агенция „Пътна инфраструктура“ и 1 проект за подготовка, проучвания и проектиране за изграждане на междусистемна газова връзка България - Сърбия. **УО на ОПРР обявява проекта за осигуряване на развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура за нефункциониращ.**

По Приоритетна ос 3 са приключени успешно общо 121 проекта, 10 проекта са насочени в подкрепа за паметниците на културата с национално и световно значение, допринасящи за устойчивото развитие на туризма с бенефициент Министерство на културата; 14 проекта свързани с развитието на туристически атракции; 46 проекта насочени към подкрепа за развитието на природни, културни и исторически атракции, допринасящи за устойчивото развитие на туризма; 1 проект за реставрация и консервация на дворец „Евксиноград“ и прилежащия му парк с бенефициент Министерски съвет; 38 проекта за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите; 12 проекта за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване с бенефициент Министерство на туризма;

По Приоритетна ос 4 са приключени 260 проекта, от които 60 са насочени към подобряване на образователна инфраструктура в общините извън агломерационните ареали; 13 са насочени към укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища; 68 са за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини; 62 проекта, насочени към дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини; 42 проекта в подкрепа на междурегионалното сътрудничество и обмен на добри практики и 15 проекта в подкрепа за реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали.

В рамките на Приоритетна ос 5 са приключили общо 131 проекта, от които 63 проекта са техническа помощ за подготовка, управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОПРР 2007-2013 г.; 38 са свързани с осигуряване на техническа помощ за проектна готовност за следващия програмен период, както и 30 проекта в подкрепа за изготвяне на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие.

Всички резултати от изпълнението на проектите са детайлно описани в *т. 3 Изпълнение по приоритетни оси.*

Информация за физическия напредък по всички индикатори на оперативната програма

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 1											
Индикатор за въздействие											
Намаляване на емисиите на парникови газове (CO₂ и еквиваленти, kt) Ключов индикатор ⁽¹⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	55,19	55,19 ⁽²⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	21	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	56	56
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за резултат											
Икономия на енергия от обновяване на сградите (MWh/y)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	17 789	38 103	98 305	148 741	214 169,9	214 169,9 ⁽³⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	44 400	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	245 000	245 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура (бр.) Ключов индикатор ⁽⁴⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	8827	33 786	57488	216 495	246 325	281 010	281 010
	Целева стойност	Н/П	Н/П	6 300	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	20 000	20 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Пациенти, облагодетелствани от подобрена здравна инфраструктура (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	32 884	85 913	1 828 080	1 828 080
	Целева стойност	Н/П	Н/П	200 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	600 000	600 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Население, облагодетелствано от обновените сгради (с изключение на образователни и здравни институции) (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	18 165	18 165	565 346	2 740 355	4 818 418	4 818 418	7 891 343	7 891 343
	Целева стойност	Н/П	Н/П	100 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	230 000	230 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Деца, облагодетелствани от процеса на деинституционализация (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	36	962	1633	1633 ⁽⁵⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	800	800
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Допълнително население,	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	274 900	274 900 ⁽⁶⁾

обслужвано с подобрен градски транспорт (бр.) Ключов индикатор ⁽⁶⁾	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	90 000	90 000 ⁽⁶⁾
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Брой на проекти за гарантиране на устойчивост и подобряване на привлекателността на градовете и големите градове Ключов индикатор ⁽⁷⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	1	20	40	41	113	113 ⁽⁸⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	40	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	130	130
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой на проектите за избягване на рискове Ключов индикатор ⁽⁷⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	2	6	19	61	66	69	69
	Целева стойност	Н/П	Н/П	40	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70	70
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Обновени многофамилн и сгради и социални жилища (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	492	492 ⁽⁹⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	20	20
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрена инфраструкт ура на здравеопазва нето (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	1	10	51	51
	Целева стойност	Н/П	Н/П	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	32	32
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрена образователн а инфраструкт ура (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	29	101	214	463	555	598	598
	Целева стойност	Н/П	Н/П	20	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	45	45
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрена инфраструкт ура в сферата на културата (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	2	2	20	66	69	70	72	72
	Целева стойност	Н/П	Н/П	35	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	90	90
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрена инфраструкт ура в сферата на	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	8	75	80	80	138	138
	Целева стойност	Н/П	Н/П	30	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70	70

социалните услуги (бр.)	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Построени/реконструирани и домове/центрове в резултат на на деинституционализацията на децата	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	5	108	132	132
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	10	10
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Разработени/изпълнени интегрирани планове за градско развитие (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	36	36	36
	Целева стойност	Н/П	Н/П	7	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	36	36
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

- (1) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 30. В Оперативната програма индикаторът се измерва на ниво Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 2. В системата SFC целевите стойности за 2009 и 2015 г. са въведени кумулативно на програмно ниво.
- (2) Съгласно текста на ОПРР индикаторът следва да бъде отчетен след приключване на програмата, т.е. след приключване на съответните проекти по приоритетна ос 1.
- (3) Съгласно текста на ОПРР индикаторът следва да бъде отчетен след приключване на програмата, т.е. след приключване на съответните проекти по приоритетна ос 1.
- (4) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 37 „Брой студенти, които извличат полза (Образование)“.
- (5) Съгласно текста на ОПРР индикаторът следва да бъде отчетен след приключване на програмата, т.е. след приключване на съответните проекти по приоритетна ос 1.
- (6) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 22 „Допълнително население, обслужвано с подобрен градски транспорт“. В системата SFC индикатора се измерва в брой и съответстващата целева стойност за 2015 г. е 90 000 души. Съгласно текста на ОПРР индикаторът следва да бъде отчетен след приключване на програмата, т.е. след комплексно изпълнение на всички компоненти от проектите за интегриран градски транспорт.
- (7) Индикаторът е бил общ в първоначално одобрената през 2007 г. ОПРР с целева стойност 200 бр., но след ревизия на ОПРР през 2012 г. е разделен на двата индикатора – Ключов индикатор № 31 „Брой на проектите за избягване на рискове“ и Ключов индикатор № 39 „Брой на проекти за гарантиране на устойчивост и подобряване на привлекателността на градовете и големите градове“. Целевата стойност е разделена съответно на 70 бр. по индикатор № 31 и 130 бр. по индикатор № 39.
- (8) Към 77 бр. проекти за градска среда по схеми за БФП BG161PO001/1.4-02/2008, BG161PO001/1.4-05/2009 и BG161PO001/1.4-09/2012 следва да се добавят 36 бр. проекти по схема BG161PO001/1.4-07/2010 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие“, тъй като и четирите схеми са по код на интервенции № 61 „Комплексни проекти за възстановяване на градската/селската среда“;
- (9) Съгласно текста на ОПРР индикаторът следва да бъде отчетен след приключване на програмата, т.е. след приключване на съответните проекти по приоритетна ос 1.

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 2											
Индикатор за въздействие											
Намаляване на емисиите на парникови газове (CO ₂ и еквивалентни	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	0	0 ⁽²⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	4	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	39	39
	Базова	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

и, kt) Ключов индикатор ⁽¹⁾	стойност										
Индикатори за резултат											
Стойност на спестено време в евро/год. в резултат от реконструирани пътища за пътници и товари Ключов индикатор ⁽⁴⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	91 393 332	91 393 332 (3)
	Целева стойност	Н/П	Н/П	46 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	208 000	208 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой допълнително население, обхванато от широколентов достъп Ключов индикатор ⁽⁵⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	1 502 295	1 502 295
	Целева стойност	Н/П	Н/П	260 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	725 000	725 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Увеличаване на трафика на пътници и товари по рехабилитирани пътища (база 2006 г.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	29,9%	29,9% (2)
	Целева стойност	Н/П	Н/П	10%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	27%	27%
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Изградена ИКТ мрежа (км)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	927	927
	Целева стойност	Н/П	Н/П	150	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	500	500
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Реконструирани пътища (км) Ключов индикатор	Постигната стойност	Н/П	Н/П	12,2	128,18	161,19	501,44	713,84	1024,48	1224,4	1224,4
	Целева стойност	Н/П	Н/П	500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	1316	1316
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой на проектите (път, ИКТ)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	2	15	20	39	54	73	86	86
	Целева стойност	Н/П	Н/П	30	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70	70
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

(1) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 30. В Оперативната програма индикатора се измерва на ниво Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 2. В системата SFC целевите стойности за 2009 и 2015 г. са

въведени кумулативно на програмно ниво.

- (2) Съгласно текста на ОПРР индикаторът следва да бъде отчетен след приключване на програмата, а като източник на информация е посочена Агенция „Пътна инфраструктура“. Агенцията е представила на УО официално становище за невъзможността да осигури информация за постигнатата стойност по индикатора, поради липса на подходящо специализирано техническо оборудване, методики за измерване и оценки, обучен персонал, специализиран софтуер за отчитане, обработка и съхранение на резултатите, методика за напрана на прогнози за количественото определяне на емисиите на парникови газове преди и след реконструирането на пътен участък.
- (3) Съгласно текста на ОПРР индикаторът следва да бъде отчетен след приключване на програмата, т.е. след приключване на съответните проекти по приоритетна ос 2 и след изграждане на система за автоматизирано събиране на данни за трафика по автомобилните пътища на Р. България, която е изпълнена по проект по техническа помощ BG161PO001/5-01/2008/059.
- (4) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 20 „Стойност на спестеното време в евро/година, произтичащо от нови и възстановени пътища за пътници и товари“.
- (5) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 12 „Брой допълнително население, обхванато от широколентов достъп“. В системата SFC индикатора се измерва в брой и съответстващите целеви стойности за 2009 и 2015 г. са съответно 260 000 и 725 000 души.

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 3											
Индикатори за въздействие											
Нетни годишни приходи от международен туризъм (млн.евро)	Постигнат а стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	1831,9	1831,9⁽¹⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	1050	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	1475	1475
	Базова стойност	914 (2005)	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Заетост на легловата база (%)	Постигнат а стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	34,3%	34,3%⁽²⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	39%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	45%	45%
	Базова стойност	35% (2005)	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за резултат											
Допълнителен годишен брой посетители на подкрепените атракции	Постигнат а стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	96 093	1 179 603	1 179 603⁽³⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	20 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	500 000	500 000
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Удовлетвореност на посетителите от атракциите и информационните услуги (%)	Постигнат а стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	91,7%	91,7%⁽⁴⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	70%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	80%	80%
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Годишен брой участници (организации,	Постигнат а стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	2494	2494
	Целева	Н/П	Н/П	1000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	1050	1050

компания) в международн, национални и регионални туристически панаири и изложения	стойност										
	Базова стойност	900 (2006)	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Общ брой проекти за развитие на туризма Ключов индикатор ⁽⁵⁾	Постигнат а стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	8	23	66	121	121
	Целева стойност	Н/П	Н/П	36	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70	70
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой развити туристически атракции/обекти	Постигнат а стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	6	37	97	145	145
	Целева стойност	Н/П	Н/П	25	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	95	95
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой проекти за национален маркетинг и реклама и проекти за развитие на регионални продукти и маркетинг на дестинациите	Постигнат а стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	2	2	16	40	40
	Целева стойност	Н/П	Н/П	11	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	30	30
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Национална работеща мрежа от ТИЦ (%)	Постигнат а стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	64,95%	64,95 %
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70 % от ТИЦ включени в мрежа	70 % от ТИЦ включени в мрежа
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
<p>(1) Съгласно текста на ОПРР като източник на информация по този индикатор е посочена Българската народна банка. Данните се базират на информация от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина и оценка на БНБ за разходите/приходите по време на едно пътуване.</p> <p>(2) Съгласно текста на ОПРР като източник на информация по този индикатор е посочен Националния статистически институт. Данните се базират на информация за общия брой на реализираните нощувки и броя на леглоденоноцията.</p> <p>(3) Съгласно текста на ОПРР допълнителният годишен брой посетители на подкрепените атракции се измерва 12 месеца след завършване на проекта.</p> <p>(4) Съгласно текста на ОПРР като източник на информация е посочено извършване на проучване, при което 80% от посетителите заявяват много високо и високо ниво на удовлетвореност. Отчетена е стойност по данни от социологическо проучване, проведено в рамките на оценката на въздействието на интервенциите по ОПРР.</p>											

(5) Индикаторът съответства на Ключов индикатор No 34 „Брой на туристически обекти“.

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 4											
Индикатори за резултат											
Иновативни практики, обменени и приложени на базата на междурегионално сътрудничество (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	57	122	152	158	158	158	158
	Целева стойност	Н/П	Н/П	30	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	80	80
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Население, облагодетелствано от дребномащабни инвестиции (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	54277	402812	502205	685585	1 334 438	1 647 767	1 776 324	1 776 324
	Целева стойност	Н/П	Н/П	75 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	216 000	216 000
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Изпълнени проекти за дребномащабни инвестиции (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	4	51	84	118	192	244	260	260
	Целева стойност	Н/П	Н/П	60	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	250	250
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Проекти за междурегионално сътрудничество (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	17	61	76	79	79	79	79
	Целева стойност	Н/П	Н/П	15	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	40	40
	Базова стойност	8	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ											
Индикатор за резултат											
Ниво на обществена осведоменост по отношение ОПРР (%)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	77,8	77,8⁽¹⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	15%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	40%	40%
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Техническа подкрепа, консултации и др. (човекодни)	Постигната стойност	Н/П	360	360	416	1328	1328	1444	1444	18 413	18 413
	Целева стойност	Н/П	Н/П	5500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	15 500	15 500
	Базова стойност	1500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Обучени служители на УО (вкл. регионалните му отдели) и бенефициенти (бр.)	Постигната стойност	1084	3978	4442	5307	6448	7005	7145	7746	7955	7955
	Целева стойност	Н/П	Н/П	1500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	4500	4500
	Базова стойност	600	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Проведени заседания на Комитета по наблюдение (бр.)	Постигната стойност	1	3	5	7	9	11	13	15	16	16
	Целева стойност	1	Н/П	6	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	14	14
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Проведени информационни кампании и публични събития съгласно Комуникационния план (бр.)	Постигната стойност	7	74	95	134	184	226	271	281	286	286
	Целева стойност	Н/П	6	20	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	60	60
	Базова стойност	6	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Извършени оценки (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	1	1	2	2	4	4	7	7
	Целева стойност	Н/П	Н/П	3	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	6	6
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
<i>(1) Отчетената стойност е по данни от социологическо проучване, проведено в рамките на оценката на въздействието от приложените мерки на Комуникационния план за информация и публичност на ОПРР 2007-2013 г.</i>											

2.1.2. Финансова информация

Таблица 2 - Финансова информация (всички финансови данни се посочват в евро)

	Общо финансиране по оперативната програма (от Съюза и от държавите-членки)	Основа за изчисляване на вноските от Съюза (публични или общи разходи)	Обща сума на сертифицираните допустими разходи, платени от бенефициерите ⁽¹⁾	Съответстващо публично участие ⁽¹⁾	Коефициент на изпълнение в проценти
	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i> = <i>c/a</i> за общите разходи или <i>e</i> = <i>d/a</i> за публичните разходи
Приоритетна ос 1	901 353 587,00	публични	908 160 295,46	884 951 494,41	98,18%
Посочете фонд					
- От които разходи по линия на ЕСФ ⁽²⁾	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- От които разходи по линия на ЕФРР ⁽²⁾	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо

Приоритетна ос 2 Посочете фонд - От които разходи по линия на ЕСФ ⁽²⁾ - От които разходи по линия на ЕФРР ⁽²⁾ - разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾ - разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	413 734 697,00 неприложимо неприложимо неприложимо неприложимо	публични неприложимо неприложимо неприложимо	381 454 311,08 неприложимо неприложимо неприложимо	379 729 774,10 неприложимо неприложимо неприложимо	91,78% неприложимо неприложимо неприложимо
Приоритетна ос 3 Посочете фонд - От които разходи по линия на ЕСФ ⁽²⁾ - От които разходи по линия на ЕФРР ⁽²⁾ - разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾ - разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	138 491 607,00 неприложимо неприложимо неприложимо неприложимо	публични неприложимо неприложимо неприложимо	132 355 940,57 неприложимо неприложимо неприложимо неприложимо	126 245 034,21 неприложимо неприложимо неприложимо неприложимо	91,16% неприложимо неприложимо неприложимо неприложимо
Приоритетна ос 4 Посочете фонд - От които разходи по линия на ЕСФ ⁽²⁾ - От които	96 336 293,00 неприложимо	публични неприложимо	93 820 300,70 неприложимо	92 538 145,46 неприложимо	96,06% неприложимо

разходи по линия на ЕФРР ⁽²⁾	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
Приоритетна ос 5	51 358 575,00	публични	45 404 659,95	45 370 523,29	88,34%
Посочете фонд					
- От които разходи по линия на ЕСФ ⁽²⁾	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- От които разходи по линия на ЕФРР ⁽²⁾	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
ОБЩ СБОР	1 601 274 759,00	публични	1 561 195 507,76	1 528 834 971,47	95,48%

(1) Изразени кумулативно цифри.

(2) Това поле се попълва само при окончателния доклад за изпълнението, когато оперативната програма е съфинансирана от ЕФРР или ЕСФ и когато е използвана възможността по член 34, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006.

(3) Това поле се попълва само при окончателния доклад за изпълнението, когато оперативната програма включва подкрепа за регионите, които се ползват от преходно подпомагане и регионите, които не се ползват от такова. За оперативни програми, по които е налице участие на ЕФРР като специално отпуснати средства за най-отдалечени региони: разбивка на разходите на оперативни разходи и на инвестиции в инфраструктура.

Към 30.03.2017 г. са изплатени общо средства в размер на **1 633 209 024,24 евро, в т.ч.:**

- **авансови плащания – 509 519 472,58 евро;**
- **междинни плащания – 785 874 692, 92евро;**
- **окончателни плащания – 337 814 858, 74евро.**

Процентът извършени плащания към 30.03.2017 г., спрямо бюджета на програмата, е в размер на 102%.

➤ **Прилагане на правилото N+3/N+2**

За целите на автоматичното освобождаване */правилото N+2/*, съгласно чл. 93 от Регламент 1083/2006 на Съвета от 11.07.2006 г., изменен с Регламент 539/2010 г. на Европейския парламент и Съвета, Комисията изчислява автоматичното освобождаване на съответната сума от бюджетния ангажимент, като прибавя една шеста от годишния бюджетен ангажимент, свързан с общата сума на годишния принос за финансовата 2007 г., към всеки от бюджетните ангажименти за финансови години от 2008 г. до 2015 г. */както е видно по долу/*.

Фонд: ЕФРР - евро	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
	38 902 574	252 701 662	599 509 300	839 090 717*	1 361 083 545

* Първоначалната минимална цел за 2014 г. в размер на 970 021 957 евро – дял ЕФРР е намалена с 130 931 240 евро – съфинансиране от ЕФРР в резултат на одобряване от страна на ЕК на двата големи проекта, а именно – проектите за изграждане на Северна скоростна тангента с бенефициент Агенция „Пътна инфраструктура“ (91 916 240 евро) и за доставка на пожарни коли и противопожарна техника с бенефициент Министерство на вътрешните работи (39 015 000 евро).

През януари 2011 г., УО на ОПРР е актуализирал „замразената“ прогноза в Lothar system с цел проследяване прилагане на правилото N+3 и текущ мониторинг по изпълнението на ОПРР 2007-2013 г. Сертифицираните кумулативни прогнозни разходи по Lothar system към 31.12.2011 г. са в размер на 287 061 080,52 евро - съфинансиране от ЕФРР.

Съгласно актуализиран Lothar system към 31.12.2011 г., сертифицираните кумулативни разходи по ОПРР са в размер на 151 960 848,81 евро – съфинансиране от ЕФРР или 52,94 % от прогнозираните, като само за 2011 г. са сертифицирани разходи в размер на 45 123 687,62 евро – съфинансиране от ЕФРР, с което е постигната целта за усвояване до края на 2011 г. и не е налице загуба от прилагане на правилото N+3/N+2.

През януари 2012 г., УО на ОПРР е актуализирал „замразената“ прогноза в Lothar system с цел проследяване прилагане на правилото N+3 и текущ мониторинг по изпълнението на ОПРР 2007-2013 г. Сертифицираните кумулативни прогнозни разходи по Lothar system към 31.12.2012 г. са в размер на 299 699 342,14 евро – съфинансиране от ЕФРР.

Съгласно актуализиран Lothar system към 31.12.2012 г., сертифицираните кумулативни разходи по ОПРР са в размер на 306 658 782,13 евро – съфинансиране от ЕФРР или 102,32 % от прогнозираните, като само за 2012 г. са сертифицирани разходи в размер на 154 697 933,39 евро-съфинансиране от ЕФРР, с което е постигната целта за усвояване до края на 2012 г. и не е налице загуба от прилагане на правилото N+3/N+2.

През януари 2013 г., УО на ОПРР актуализира „замразената“ прогноза в Lothar system и минималната цел за 2013 г. с цел проследяване прилагане на правилото N+3 и текущ мониторинг по изпълнението на ОПРР 2007-2013 г.

През месец април 2013 г. УО на ОПРР извърши анализ на изпълнението и изготви реалистична прогноза за изпълнението на Оперативната програма за 2013 г., както и

актуализиран вътрешен анализ на изпълнението на програмата на проектно ниво, като беше идентифициран риск от потенциално прилагане на правилото за автоматично освобождаване на средства по ОПРР, а именно загуба на средства до края на 2013 г. в размер на **73-123 млн. евро – дял от ЕФРР**. Установеният риск от загуба на средства се дължи на:

- ✓ забавяне на изпълнението, в резултат от стартирали съдебни производства и административни обжалвания на процедурите за избор на изпълнители по реда на ЗОП;
- ✓ множество сигнали за нередности, водещи до налагане на финансови корекции;
- ✓ забава на реализацията на проектните дейности, вследствие на късно стартиране на тръжните процедури от страна на бенефициентите или текущо прекратяване на същите;
- ✓ незадоволителното качество на физическото изпълнение на инфраструктурните проекти, водещо до забава на верификацията (в редица случаи до необходимост от налагане на финансови корекции);
- ✓ недостатъчната активност от страна на бенефициентите в процеса по подаване на регулярни искания за плащане към УО.

В тази връзка УО на ОПРР предприе мерки за ускоряване верифицирането на средства по програмата, както и инициира провеждането на срещи с бенефициентите по установените високо рискови проекти (проектите без сключени договори с основни изпълнители (за строителство, строителен и авторски надзор, доставка) над 10 месеца от датата на сключване на договора за БФП).

За отчетния период, УО на ОПРР предприе допълнителни мерки за минимизиране на установения риск от загуба на средства по ОПРР. За целта спешно бяха включени в обхвата на програмата големи проекти (по смисъла на чл. 39 от Регламент 1083/2006 г.), което позволи да се намали целта за 2013 г. съгласно финансовия план на големите проекти. КН на ОПРР взе решение за включване в програмата на голям пътен проект за „Изграждане на Северна скоростна тангента от км 0+000 до км 16+540“, който да допринесе за намаляване на риска от прилагането на автоматично освобождаване на средства по програмата към 31.12.2013 г. чрез намаляване на целта за 2013 г. с размер до 81 млн. евро – дял от ЕФРР. На 15.08.2013 г. бенефициентът Агенция „Пътна инфраструктура“ подаде апликационна форма за големия проект, заедно с прединвестиционно проучване и анализ разходи-ползи. С решение на Ръководителя на УО на ОПРР от 30.09.2013 г. проектът е одобрен за финансиране, с размер на БФП 120 млн. евро. На 03.10.2013 г. големият проект е подаден за оценка към Европейската комисия, а на 18.11.2013 г. е определен от ЕК като допустим. Следователно в съответствие с чл. 94 от Регламент (ЕО) 1083/2006 г. минималната цел за 2013 г. по правилото N+2/N+3 в размер на 681 млн. евро се намалява с 81 млн. евро – дял ЕФРР до 600 млн. евро съгласно финансовия план на големия проект и се гарантира приключването на стартиралите проекти на общини и държавни институции, насочени към решаването на значими местни и национални политики.

В съответствие с решение на КН на ОПРР проектът на Министерство на вътрешните работи за доставка на пожарни коли и противопожарна техника за градските агломерации е трансформиран в голям проект с обща стойност 51 млн. евро. Апликационният формуляр за голям проект, предпроектното проучване и анализът разходи-ползи са успешно финализирани и на 10.12.2013 г. проектът е подаден за оценка в Европейската комисия.

В резултат на предприетите мерки от УО, не е налице загуба на средства към 31.12.2013 г., съобразно правилото N+2.

В началото на 4-то тримесечие на 2014 г. УО на ОПРР установи значителен риск от загуба на средства по правилото N+2. Разходите, които следваше да бъдат сертифицирани до края на 2014 г., за да не бъде налице загуба на средства, бяха в размер на 112 млн. евро – дял ЕФРР.

За да не допусне загуба на средства, УО предприе мерки за ускоряване процеса на верификация. Бяха одобрени и актуализирани следните подходи и процедури:

- ✓ Въведен **Механизъм за процедиране на окончателни искания за плащане** чрез неверифициране на разходи, засегнати от активни сигнали за нередности;
- ✓ Направена **промяна на подхода за включване на верифицирани разходи, засегнати от активни сигнали за нередности** чрез невключването на тези разходи в Междинен доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи към Сертифициращия орган (СО);
- ✓ Направена **промяна на подхода за включване на верифицирани разходи в Междинен доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи към СО** чрез невключването на тези разходи при липса на осъществен последващ контрол по подобрените контролни процедури на УО върху процедурите за избор на изпълнители;
- ✓ **Намаляване на целта за постигане за 2014 г. по ОПРР съгласно правилото N+2 с 39 млн. евро - дял ЕФРР**, в резултат на одобрението от ЕК на голям проект по смисъла на чл. 39 от Регламент № 1083/2006 на Министерство на вътрешните работи за доставка на пожарни коли;
- ✓ Идентифициран е **Списък с резервни проекти**, които при наличие на свободен финансов ресурс по програмата и след решение на КН на ОПРР да могат да се реализират до края на 2015 г., в това число разходите по проектите следва да бъдат извършени до 31.12.2015 г., за да се считат за допустими.

Беше установен и допълнителен риск по отношение на невъзстановяване на плащанията по Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 3 на ОПРР от страна на ЕК, както и спиране на процеса на сертификация от страна на СО по приоритетни оси 1 и 3, който даваше своето отражение върху постигането на минималната цел за 2014 г.

С писмо от 03.06.2014 г. Генерална дирекция „Регионална и градска политика” на ЕК обяви плащанията по приоритетни оси 1 и 3 по ОПРР 2007-2013 г. за спрени, поради установени в резултат на одитна мисия пропуски в системите за управление и контрол (СУК) на УО. На УО на ОПРР бяха предписани корективни действия. Във връзка с предписанията, УО предприе следните мерки:

- ✓ Одобри актуализирани процедури и контролни листове за осъществяване на предварителен и последващ контрол при възлагане на обществени поръчки;
- ✓ Въведе в контролните листове подробна секция за установяване на наличието на рискови фактори за измама, т.нар. „red flags“;
- ✓ Предприе действия за подобряване на административния капацитет в областта на обществените поръчки чрез провеждане на вътрешно обучение на служителите на УО на ОПРР, а с участието на партньорите от ЕК е проведено и обучение на бенефициентите по програмата;
- ✓ Публикува на сайта на ОПРР актуализирани и съгласувани с националния одитен орган допълнителни указания към бенефициентите на ОПРР, относно идентифицирани нарушения, допускани от бенефициентите на ОПРР;

✓ Извършена бе повторна проверка на проведени от бенефициентите обществени поръчки по всички сертифицирани разходи по приоритетни оси 1 и 3 от началото на програмата (05.11.2007 г.) до 30.06.2014 г., на база на изготвени от Одитния орган статистически извадки от 33 договора по всяка от двете оси.

В периода 08–12.12.2014 г. се проведе одитна мисия от ЕК за анализ и проверка коригиращите мерки и на резултатите от извършените препроверки от УО на ОПРР на договорите с изпълнители, попаднали в статистическата извадка от 33 договора по Приоритетна ос 1, както и за проследяване на резултатите от допълнително извършените действия за определяне на окончателните размери на финансовите корекции по договорите с изпълнители – обект на проверка в извадката по Приоритетна ос 3.

На заключителна среща с одитния екип, УО на ОПРР получи положителни коментари по отношение на:

✓ Подобрените системи за управление и контрол на УО и извършените препроверки на договори за възлагане на обществени поръчки по статистически извадки, формирани по Приоритетни оси 1 и 3 по ОПРР. В допълнение, бе посочено, че УО на ОПРР констатира допълнителни нарушения, които са довели до налагането на индивидуални финансови корекции;

✓ Констатирано е удовлетворително ниво на установените и потвърдени размери на плоски и индивидуални финансови корекции от УО по ОПРР.

Позитивно бе оценен и предприетият подход от УО на ОПРР за прилагане на плоска финансова корекция за изчистване на вероятни грешки за финансовото влияние по останалите договори за обществени поръчки (извън извадките по Приоритетни оси 1 и 3), по които са сертифицирани разходи до 30.06.2014 г.

В допълнение на извършения одит на ЕК, във връзка със спрените плащания по Програмата, в отчетния период бяха проведени и два тематични системни одити от Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ (ИА „ОСЕС“), като в Годишния си контролен доклад по ОПРР 2007-2013 г. ИА „ОСЕС“ категоризира цялостната оценка на СУК на ОПРР на ниво 2 – „Работи, но са необходими някои подобрения“, което съответства на високото ниво на сигурност.

В резултат на предприетите мерки от УО, СО преустанови спирането на процеса на сертифициране на разходи по приоритетни оси 1 и 3 на ОПРР, в резултат на което не е налице загуба на средства към 31.12.2014 г., съобразно правилото N+2.

2.1.3. Информация за разпределението на усвоените средства от Фондовете по категории

Таблица по-долу показва дела на сертифицираните средства от Европейския фонд за регионално развитие.

Таблица 3: Разпределение на сертифицираните средства от Фондовете по категории

Комбиниране на кодове от измерения 1 – 5					
Код * Измерение 1 Приоритетна тема	Код * Измерение 2 Форма на финансиране	Код * Измерение 3 Територия	Код * Измерение 4 Стопанска дейност	Код * Измерение 5 Местонахождение	Сума в евро **
10	1	5	0	BG	11 858 689,55
11	1	5	0	BG	2 964 672,39
22	1	1	0	BG	125 163 441,60

22	1	5	0	BG	139 508 594,21
23	1	1	0	BG	42 864 360,38
24	1	1	0	BG	10 736 228,95
25	1	1	0	BG	95 804 746,32
28	1	1	0	BG	30 483 012,11
35	1	0	0	BG	410 549,82
40	1	1	0	BG	1 589 790,71
40	1	5	0	BG	623 363,76
43	1	1	0	BG	37 116 066,45
43	1	5	0	BG	18 249 259,54
52	1	1	0	BG	34 697 646,85
53	1	1	0	BG	61 057 923,10
53	1	5	0	BG	22 884 102,82
55	1	0	0	BG	16 060 061,45
56	1	1	0	BG	2 671 699,97
57	1	1	0	BG	4 025 473,04
57	1	2	0	BG	1 300 404,93
57	1	5	0	BG	677 935,18
58	1	1	0	BG	59 752 833,29
58	1	5	0	BG	19 984 756,26
59	1	1	0	BG	28 108 085,24
60	1	1	0	BG	6 263 078,89
61	1	1	0	BG	197 003 642,40
75	1	1	0	BG	55 696 093,62
75	1	5	0	BG	12 872 204,53
76	1	1	0	BG	107 868 473,37
76	1	5	0	BG	14 582 503,14
77	1	1	0	BG	19 685 748,74
77	1	5	0	BG	6 297 374,01
78	1	1	0	BG	14 731 364,67
79	1	1	0	BG	51 366 868,76
81	1	0	0	BG	2 835 114,95
81	1	10	0	BG	3 148 615,82
85	1	0	0	BG	23 106 926,93
85	1	1	0	BG	11 741 777,63
86	1	0	0	BG	3 716 240,21
Общо					1 299 509 725,58
* За всяко измерение категориите следва да се кодират според типовата им класификация					
** Размер на помощта на Общността за всяка комбинация от категории					

Легенда в съответствие с Приложение 2, част А на Регламент №1828/2006:

2) Кодове по приоритетни теми:

✓ 10 - Телефонна инфраструктура (включително широколентови мрежи);

- ✓ 11 - Информационни и комуникационни технологии (достъп, сигурност, интер оперативност, предотвратяване на риска, изследвания, иновации, електронно съдържание, др.);
- ✓ 22 – Национални пътища;
- ✓ 23 – Регионални/местни пътища;
- ✓ 24 – Велосипедни алеи;
- ✓ 25 - Градски транспорт;
- ✓ 28 - Интелигентни транспортни системи;
- ✓ 35 - Природен газ;
- ✓ 40 - Възобновяема енергия: слънчева;
- ✓ 43 - Енергийна ефективност, когенерация, енергийно управление;
- ✓ 52 - Насърчаване на чист градски транспорт;
- ✓ 53- Превенция на риска (включително разработване и изпълнение на планове и мерки за управление на природни бедствия и технологични рискове);
- ✓ 55- Популяризиране на природните богатства;
- ✓ 56 - Опазване и популяризиране на природното наследство;
- ✓ 57 - Друга помощ за подобряване на туристическите услуги;
- ✓ 58 - Защита и опазване на културното наследство;
- ✓ 59 - Развитие на културната инфраструктура;
- ✓ 61 – Комплексни проекти за възстановяване на градската среда;
- ✓ 75 - Образователна инфраструктура;
- ✓ 76 - Инфраструктура за здравеопазването;
- ✓ 77 – Инфраструктура за грижа за децата;
- ✓ 78 - Жилищна инфраструктура;
- ✓ 79 – Други социални инфраструктури;
- ✓ 81- Механизми, позволяващи усъвършенстването на процеса на разработване, мониторинг и оценка на политики и програми на национално, регионално и местно равнище, укрепването на капацитета за изпълнение на политики и програми;
- ✓ 85- Подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол;
- ✓ 86- Оценка и проучвания; информация и комуникация.

2) Кодове по форма на финансиране:

- ✓ 01 – безвъзмездна помощ.

3) Кодове по тип територия:

- ✓ 00 – неприложимо;
- ✓ 01 – градска среда;
- ✓ 02 – планински райони;
- ✓ 05 – селски райони;
- ✓ 10 – зони за междурегионално сътрудничество.

4) Кодове по стопанска дейност

- ✓ 00 – неприложимо.

5) Кодове по местоположение

✓ BG – България.

2.1.4. Предоставена помощ по целеви групи

✓ *Постигнати резултати за въздействието върху целевите групи на приключилите договори за предоставяне на БФП*

Индикатор	Приоритетна ос 1	Приоритетна ос 4
Брой представители от ромско малцинство/други малцинства, облагодетелствани от проектните резултати	99 795	18 839
Брой хора с увреждания облагодетелствани от интервенцията	219 417	1 615

2.1.5. Възстановен или повторно използван принос

Информация за усвояването на възстановен или повторно използван принос, вследствие анулиране на определен принос, в приложение на членове 57 и 98, ал. 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006. Възстановени/отписани финансови корекции и плоски корекции

✓ Възстановените суми към 30-03-2017 г. по банковата сметка на Сертифициращия орган по договори с установени нередности и финансови корекции са в размер на 9 082 795,06 евро (съфинансиране ЕФРР и национален бюджет), в т. ч. главница в размер на 8 756 227,50 евро и лихва в размер на 326 567,56 евро;

✓ Възстановена е плоска финансова корекция през 2011 г. в размер на 1 209 543,58 евро;

✓ Във връзка с приключването на програмен период 2007-2013, през 2016 и 2017 г., по програмата са отписани финансови корекции в размер на 4 547 339,77 евро (ЕФРР и национален бюджет), в т. ч. главница в размер на 4 394 115,73 евро и лихва в размер на 153 224,04 евро.

✓ По програмата са наложени индивидуални финансови корекции с характер на плоски корекции, които са намалени от допустимите разходи, като техният размер (ЕФРР и национален бюджет) е 20 703 366,36 евро.

✓ По програмата са наложени плоски финансови корекции по първа, втора, трета и четвърта приоритетни оси в размер на 75 598 673,80 евро. Във връзка с изготвянето на окончателен доклад по програмата, бе преизчислен размерът на наложените плоски корекции по първа и трета приоритетна ос, като новата стойност възлиза на 48 072 776,90 евро.

2.1.6. Качествен анализ

В рамките на отчетния период 2007-2015 г. сключените договори за предоставяне на БФП по програмата допринесоха за постигането на поставените цели по ОПРР.

- ***Изпълнение на Цел 1: Изграждане на устойчиви и динамични градски центрове, свързани с техните по-слабо урбанизирани периферни територии, като по този начин се увеличат възможностите за благоденствие и развитие***

За изпълнението на Цел 1 през отчетния период 2007-2015 г. в рамките на обявените схеми бяха подадени общо 929 проектни предложения, от които бяха сключени 541 договора за предоставяне на БФП в размер на 1 049 644 110 евро (стойност на договори по последно сключен анекс). От тях в процеса на изпълнение бяха прекратени 35 договора.

Анализът на постигнатите резултати по отношение на заложените целеви стойности на **16-те индикатори по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“** показва, че:

- ✓ по 11 индикатора целевата стойност е постигната над 100%;
  - ✓ по 5 индикатора постигнатата стойност е над 75% от целевата стойност (в рамките на допустимото отклонение до 25%, съгласно Насоките на ЕК относно приключване на оперативните програми).
- ***Изпълнение на Цел 2: Осигуряване на по-добър достъп до пътни, ИКТ и енергийни мрежи за изостаналите райони***

За изпълнението на Цел 2 през отчетния период 2007-2015 г. бяха подадени общо 158 проектни предложения в рамките на 4-те обявени схеми за предоставяне на БФП. От тях 93 проекта бяха одобрени за финансиране и бяха сключени 91 договора за предоставяне на БФП в размер на 492 477 574 евро (стойност на договори по последно сключен анекс). От тях в процеса на изпълнение беше прекратено изпълнението на 4 договора. През 2014 г. по схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища“ беше сключен договор за голям проект по смисъл на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 за „Изграждане на Северна скоростна тангента“ в размер на 120 151 947,76 евро въз основа на решение на Министерски съвет (МС) от 30.01.2014 г., с което е дадено съгласие УО на ОПРР да сключи договор с бенефициента АПИ за предоставяне на БФП по проекта преди окончателното одобрение от страна на ЕК. С решение от 04.06.2014 г. ЕК одобри финансовия принос от ЕФРР на големия проект за изграждане на Северна скоростна тангента.

Анализът на постигнатите резултати по отношение на заложените целеви стойности на **7-те индикатори по Приоритетна ос 2 „Регионална и местна достъпност“** показва, че:

- ✓ по 5 индикатора целевата стойност е постигната над 100%;
  - ✓ по 1 индикатор постигнатата стойност е над 75% от целевата стойност;
  - ✓ по 1 индикатор не може да бъде отчетена постигната стойност, поради методологически проблеми, описани в раздел 3.2.1.1 „Информация за физическия напредък по приоритетната ос 2“ по-долу.
- ***Изпълнение на Цел 3: Повишаване на регионалния туристически потенциал за развитие и маркетинг на устойчиви, разнообразни, специфични за региона туристически продукти с по-висока добавена стойност***

За изпълнение на Цел 3 през отчетния период бяха подадени общо 195 проектни предложения и бяха одобрени за финансиране 133 проекта. Сключени бяха общо 132 договора за предоставяне на БФП в размер на 163 382 523 евро (стойност на договори по последно сключен анекс). В процеса на изпълнение е прекратено изпълнението на 11 договора.

Анализът на постигнатите резултати по отношение на заложените целеви стойности на **9-те индикатори по Приоритетна ос 3 „Устойчиво развитие на туризма“** показва, че:

- ✓ по 7 индикатора целевата стойност е постигната над 100%;
- ✓ по 2 индикатора постигнатата стойност е над 75% от целевата стойност.

➤ ***Изпълнение на Цел 4: Мобилизиране на регионалните и местни технически и институционални възможности и ресурси за осъществяване на политиките за регионално развитие***

За изпълнение на Цел 4 през отчетния период всички обявени схеми са подадени общо 502 проектни предложения и са сключени 289 договора за предоставяне на БФП в размер на 114 701 248 евро. В процеса на изпълнение е прекратено изпълнението на 29 договора.

Анализът на постигнатите резултати по отношение на заложените целеви стойности показва, че и по **4-те индикатори по Приоритетна ос 4 „Местно развитие и сътрудничество“** целевата стойност е постигната над 100%;

➤ ***Доказване на последиците от изпълнението на оперативната програма за насърчаване на равните възможности на мъжете и жените, когато е целесъобразно и описание на споразуменията за партньорство.***

В съответствие с принципите и регламентираните изисквания за гарантиране на равенство между мъжете и жените, както и интегрирането на принципа за равенство на възможностите, в насоките за кандидатстване по схемите за предоставяне на БФП като задължително условие е посочено осигуряването на равенство между половете и превенция от дискриминация. Принципът за равенство между половете и превенция от дискриминация е предмет на мониторинг и оценка на ниво приоритетна ос.

Изпълнените схеми, насочени към подкрепа на ремонт/реконструкция на сграден фонд и на градската среда като цяло, включваха също така подобряване достъпа на хора с увреждания и осигуряване на достъпна архитектурна среда в обектите на интервенция.

➤ ***Насърчаване на принципа на партньорство при изпълнение на ОПРР***

Принципът на партньорство е застъпен в процеса на програмиране, изпълнение, наблюдение и оценка на ОПРР. Ползотворното и градивно партньорство със службите на ЕК продължи през целия период 2007-2015 г. КН по ОПРР включва като членове с право на глас както социално-икономическите партньори, така и неправителствени организации (НПО) – представители на гражданското общество. Представители на ЕК и JASPERS участваха във всички срещи и събития с представители на общините на 7-те големи града за открити дискусии, обсъждане и вземане на решения във връзка с дейностите, свързани с модернизация на градския транспорт.

Управляващият орган на ОПРР включва също така своите партньори в мултиплицирането и разпространението на информация, насочена към бенефициентите на ОПРР и широката общественост. В периода 2007-2015 г. УО организира и проведе поредица от събития – дейности за информация и публичност с участието на различни заинтересовани страни и партньори – информационни дни за обявените схеми за БФП, пресконференции, годишни конференции за отчитане на напредъка на ОПРР, работни срещи, срещи-обучения с представители на бенефициентите и други мероприятия за постигане на високо ниво на обществена осведоменост и осигуряване на прозрачност на политиките и действията на Европейския съюз с предоставяната финансова помощ, чрез ОПРР 2007-2013 г., описани в **раздел 6. Информация и публичност**.

Продължи изпълнението на договорите за БФП за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите. Проектите се основават на принципите

на партньорство и регионален подход. Обединението на партньори има за цел развитието на регионален туристически продукт, основан на природното, културно и историческо наследство. Бенефициентите по схемата участват задължително в партньорство с още най-малко две общини, като всяка община можеше да участва като кандидат или партньор само в едно проектно предложение. При избора на партньори-общини кандидатите следваше да приложат стратегически обоснован подход и да осигурят изпълнението на няколко условия:

- ✓ всяка от общините в партньорство да има обща териториална граница с поне една от останалите общини в партньорството;
- ✓ територията на общините в партньорство да разполага със сходни и/или допълващи се характеристики, които позволяват формиране на туристически район и общ регионален туристически продукт.

При идентифицирана необходимост кандидатите можеха да включат като партньор местно, регионално или национално туристическо сдружение или негов клон.

Още три схеми за предоставяне на БФП са основани върху принципа на партньорство с гражданското общество, а именно схема BG161PO001/1.4-09/2012 *„Зелена и достъпна градска среда“*, в рамките на Операция 1.4 *„Подобряване на физическата среда и превенция на риска“*, схема BG161PO001/5-02/2012 *„В подкрепа за следващия програмен период“* и схема BG161PO001/5-03/2013 *„Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II“*, в рамките на Операция 5.3 *„Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР“*.

Съгласно изискванията за кандидатстване по схеми *„Зелена и достъпна градска среда“* и *„В подкрепа за следващия програмен период“* изборът на подадените проектни решения следва да бъде предшестван от широко обсъждане с обществеността, като за целта бенефициентите са длъжни да представят пред УО на ОПРР информация и доказателства (покани за обсъжданията, извадки от интернет-страницата на общината – конкретен бенефициент, копия и обобщения на анкетни карти, протоколи, присъствени списъци и снимки от проведени срещи, кръгли маси, презентации и др. форми на широко обсъждане). В допълнение, основно изискване при разработване на ИПГВР, изготвяни в рамките на схема *„Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II“*, е задължително провеждане на обществени обсъждания (кръгли маси, фокус групи, анкетни проучвания и др.), които да гарантират широкото и активно участие на гражданите в процеса по изготвянето на плановете.

Пример за успешно прилагане на принципа на партньорство е също така реализацията на схема BG161PO001/1.1-12/2011 *„Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск“* по ОПРР в изпълнение на *„Визия за деинституционализация на децата в Република България“* и *План за действие* към нея, разработени от Междуведомствена работна група и приети от Министерски съвет през 2010 г. Схемата има за цел да осигури подходяща и ефективна социална инфраструктура, допринасяща за предоставяне на нов вид резидентни и съпътстващи услуги в общността, които да заменят институционалната грижа. Средствата са насочени към изграждане, ремонт, оборудване и обзавеждане на центрове за настаняване от семеен тип и защитени жилища. На база изградената по ОПРР инфраструктура, с подкрепата на ОП *„Развитие на човешките ресурси“* 2007-2013 г. поетапно се разкриват социалните услуги, които са идентифицирани като подходящи да удовлетворяват нуждите на всяко едно от децата. С оглед проследяване напредъка по изпълнение на сключените договори по схемата и координиране на интегрирания подход през 2014 г. УО на ОПРР регулярно получава информация от Държавната агенция за закрила на детето към Министерство на труда и социалната политика относно процеса на изпълнение на проектите. Целта е да се постигне

синхрон между инвестиционния компонент по ОПРР и предлагането на услугата по ОП „Развитие на човешките ресурси”, която стартира след изграждане на сградния фонд.

Със Заповед № Р-205 от 11.10.2013 г. на министър-председателя, под председателството на заместник министър-председателя по икономическото развитие, е създаден нов формат на Междуетаботвената работна група (МВРГ) по деинституционализация на деца, отглеждани в специализирани институции, която одобрява годишния доклад за изпълнение на Плана за действие към стратегията „Визия за деинституционализация на децата в Република България“.

Друг пример за прилагане на принципа за партньорство е реализацията на схема „BG161PO001/1.2-02/2011 *„Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение”* по ОПРР в изпълнение на концепция за интегрирани проекти за изграждане на жилища за групите в неравностойно положение в резултат на работата на Междуетаботвена работна група под ръководството на министъра по управление на средствата от ЕС през 2011 г. Прилага се интегриран подход при изпълнение на проектите чрез съвместните действия по два фонда – ЕФРР и ЕСФ, като освен изграждане на социални жилища по ОПРР, следва да се създадат програми за квалификация и работа, подобряване на качеството на образование на децата, мерки за повишаване на степента на самоорганизация на хората от квартала и др. по линия на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”.

На принципа на партньорство функционира и Национална мрежа на служителите по информация и публичност като ефективен координационен механизъм за сътрудничество и партньорство между институциите, включени в управлението на Структурните и Кохезионния фонд под координацията на дирекция „Информация и системи за управление на средствата от ЕС“ в администрацията на Министерски съвет. През отчетния период е осъществен активен обмен на информация между експертите от Централния информационен офис и служителите по информация и публичност в съответните управляващи органи за хода на изпълнение на планираните комуникационни дейности на оперативните програми. Проведени бяха редица заседания на мрежата, на които е обсъждана оценката на изпълнението на Комуникационната стратегия на Националната стратегическа референтна рамка 2007-2013 г.; подготовката на Комуникационната стратегия за следващия програмен период 2014-2020 г. и кампанията за представяне на оперативните програми през новия програмен период. Коментирани са и предложенията на ЕК относно мерките по информация и публичност за следващия програмен период. Междуетаботвенно по електронна поща се извършва регулярен обмен на информация, свързана с предстоящи и текущи дейности, събития, изпълнение на договори за услуги и обществени поръчки в изпълнение на Комуникационните планове на оперативните програми.

Процесът на програмиране на следващия период 2014–2020 г. приложи изцяло принципа на партньорство. В сформирания през месец юли 2012 г. тематична работна група за разработването на Оперативна програма „Региони в растеж” 2014–2020 г. участваха представители на институционалните и социално-икономическите партньори, управляващите органи на оперативните програми, Национален статистически институт, Национален съвет за хората с увреждания, академичните среди, работодателите и синдикатите в България, неправителствени организации работещи в областите на социалната политика, екологията, регионалното развитие, образованието, науката и културата, Националното сдружение на общините в Република България, регионалните съвети за развитие, официално представните вероизповедания в България и други заинтересовани страни. В периода 2012-2015 г. са проведени 11 присъствени заседания на работната група.

➤ Въздействие на ОПРР 2007-2013 г. върху гражданите, бизнеса и общините

Оценка на цялостното въздействие на ОПРР 2007-2013 г. върху гражданите, бизнеса и общините е представена в рамките на изготвената **оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР 2007-2013 г. и на приноса им за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС**, която приключи в средата на 2015 г. Оценката беше извършена от външен изпълнител, избран по реда на ЗОП и в тази връзка неговата оценка и изводи могат да бъдат приети като достатъчно обективни и достоверни. В допълнение, през м. март 2016 г. Министерство на финансите представи доклад „Оценка на макроикономическите ефекти от изпълнението на програмите, съфинансирани със средства от ЕС“, който потвърди резултатите от Оценката на въздействието по отношение на ефектите от ОПРР 2007-2013 г. върху цялостната икономика на страната. Ефектът от изпълнението на ОПРР 2007-2013 г. беше измерен чрез използването на специален макроикономически модел, наречен СИБИЛА¹, който е подходящ за тази цел.

Резултатите от оценката показват, че изпълнението на политиките по ОПРР 2007-2013 имат положителна роля за икономическото развитие на страната през програмния период. Статистически значимите ефекти се проявяват обаче едва след 2009 г., когато са в активна фаза голям брой проекти. От една страна, това е резултат от по-високите нива на усвояване на средства по ОПРР в период на икономическа криза, характеризираща се с особено силно негативно отражение върху сектор „Строителство“ и сектор „Услуги“, както и със силно ограничени публични и частни инвестиции. От друга страна, съществена част от средствата по ОПРР са насочени най-вече към подобряване на инфраструктурата, и в по-малка степен към технологичното развитие и човешкия капитал.

Оценките на нетното въздействие на ОПРР 2007-2013 показват, че към края на 2015 г. акумулираният ефект от програмата върху реалния БВП на страната възлиза на 1,2%, т.е. реалният БВП към края на 2015 г. би бил с 1,2% по-нисък при отсъствие на разходени средства по ОПРР през целия програмен период. В допълнение, изпълнението на ОПРР 2007-2013 е повлияло положително и върху частните инвестиции (увеличени с 3,1%), заетостта (увеличена с 1,2%), износьт (увеличен с 0,1%), средната работна заплата (увеличена с 0,6%) и др. макроикономически показатели за страната. Посочените стойности са спрямо сценария с нулево усвояване по програмата.

Това налага изводът, че липсата на инвестиции по ОПРР 2007-2013 г. щеше да се отрази осезаемо върху по-ниски стойности на изследваните индикатори. Горепосочените резултати ясно показват видимите положителни ефекти от изпълнението на ОПРР 2007-2013.

2.2. Информация за съответствие със законодателството на Общността

Отчетният период се характеризира с интензивни промени в законовите разпоредби, предимно в ЗОП, както и с влезли в сила закони и подзаконови нормативни актове.

✓ 2007 г.: Мерки, свързани с подготовката за стартиране на ОПРР

Въз основа на Постановление на Министерски съвет (ПМС) № 62 от 21 март 2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, отдел „Законодателство, оценка на риска и нередности“ (ЗОРН) при ГД „ПРР“ разработи детайлни правила за допустимост на разходите по ОПРР. В резултат беше

¹ SIBILA (Simulation of Bulgaria's Investment in Long-term Advance), разработен въз основа на европейската практика за оценка на въздействието на Структурните фондове. Повече информация за модела: <http://www.eufunds.bg/bg/page/872>

разработено и прието **ПМС № 245 от 9 октомври 2007 г.** за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по ОПРР, съфинансирана от ЕФРР за финансовата рамка 2007-2013 г.

Беше изготвен **първи вариант на Наръчник за управление и изпълнение на ОПРР (НУИОПРР)** за УО и регионалните отдели на УО на ОПРР. Основното му предназначение е да опише принципите, изискванията, системите и процедурите, които ще се следват с цел ефективно използване на фондовете на ЕС, предназначени за ОПРР. Започна разработката на вътрешни правила и методологии по ОПРР 2007-2013 г. както следва:

- ✓ Вътрешни правила за провеждане на процедура за директно предоставяне на БФП по Приоритетна ос „Техническа помощ” по ОПРР 2007-2013 г. – **Работна група по Приоритетна ос „Техническа помощ“ - 21.09.2007 г.;**
- ✓ Методология за избор на външни оценители на проектни предложения по ОПРР 2007-2013 г.;
- ✓ Методология за оценка на риска и управление на риска във връзка с процедурите за вътрешен контрол по ОПРР 2007-2013 г.;
- ✓ Вътрешни правила за провеждане на процедури за директно предоставяне на БФП на конкретен бенефициент по ОПРР 2007-2013 г., **одобрени със Заповед № РД-02-14-1424/30.11.2007 г., изменени със Заповед № РД-02-14-1526/28.12.2007 г.;**
- ✓ Вътрешни детайлни правила за работа на оценителните комисии за оценяване на проекти по ОПРР 2007- 2013 г.;
- ✓ Вътрешни правила за работа на КН, Етичен Кодекс и Декларация за липса на конфликт на интереси на членовете на комитета;
- ✓ Процедура за администриране и докладване на нередности в рамките на ОПРР;

Наръчникът е актуализиран периодично през целия отчетен период в зависимост от промените в националното и европейско законодателство и е приспособяван към промени, целящи оптимизиране на работата на УО на ОПРР.

Към момента (м. декември 2016 г.) е актуална версия 12 на Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР 2007-2013 г.

- ✓ **2008-2009 г. – без съществени нововъведения;**
- ✓ **2010 г.**

На 13.07.2010 г. влиза в сила Методология за определяне на финансови корекции (МОФК), които се прилагат спрямо разходите, свързани с изпълнението на оперативните програми, съфинансирани от структурните инструменти на Европейския съюз, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за рибарство, приета с ПМС № 134 от 2010 г.

- ✓ **2011-2013 г. - без съществени нововъведения;**
- ✓ **2014 г.**

През 2014 г. УО на ОПРР взе участие в работната група към Министерски съвет за изготвяне на проект на Закон за управление на средствата от ЕС и работната група към МС за оценка на ефекта от новите Насоки на ЕК за определяне на финансови корекции, приети с Решение на ЕК от 19.12.2013 г. Като резултат втората работна група през месец октомври 2014 г. подготви и внесе проект за изменение и допълнение на методологията за определяне на финансови корекции, приета с ПМС № 134/2010 г. През отчетния период УО на ОПРР се включи в работата по съгласуване на регламентите за определяне на разпоредбите за

Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) в периода 2014-2020 г., както и в подготовката на националното законодателство, приложимо през новия програмен период.

През 2014 г. УО на ОПРР започна прилагането на Насоките за определяне на финансови корекции, приети с Решение на ЕК от 19.12.2013 г. Въз основа на насоките беше изменена и Методологията за определяне на финансови корекции, приета с ПМС № 134/2010 г. с наименование Методология за определяне на финансови корекции във връзка с нарушения, установени при възлагането и изпълнението на обществени поръчки и на договори по проекти, съфинансирани от Структурните фондове, Кохезионния фонд на Европейския съюз, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, Европейския фонд за рибарство и фондовете от Общата програма „Солидарност и управление на миграционните потоци“ (Загл. изм. – ДВ, бр. 52 от 2014 г., в сила от 24.06.2014 г.). В Методологията е въведена **процедура по изслушване на бенефициентите**, в която те да имат възможността, освен да представят писмено изложение, в случай на неговото отхвърляне, да участват в среща с УО и да мотивират становището си за липса на нарушения.

✓ 2015 г.

Методологията за определяне на финансови корекции във връзка с нарушения, установени при възлагането и изпълнението на обществени поръчки и на договори по проекти, съфинансирани от Структурните фондове, Кохезионния фонд на Европейския съюз, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, Европейския фонд за рибарство и фондовете от Общата програма „Солидарност и управление на миграционните потоци“ е изменена и допълнена с Постановление № 103 от 28 април 2015 г. на Министерския съвет.

С изменението от процедурата по налагане на финансова корекция бе отменен чл. 13, ал. 1, т. 5 - 10 от МОФК, който регламентира процедурата за провеждане на изслушване на бенефициента при определена финансова корекция. В §7 от ПЗР на ПМС №103/28.04.15 г. е предвидено, че процедурите, започнати по реда на чл.13, ал.1, т.5 се прекратяват след влизане в сила на постановлението. Целта на **отмяната на административната процедура по изслушване** е ускоряване на процеса на усвояване на средствата от фондовете на Европейския съюз, в края на програмния период, когато своевременното възстановяване на средствата на бенефициентите е ключово за успешното приключване на проектите в срок.

В брой 101 на Държавен вестник от 22.12.2015 г. бе обнародван **Законът за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ)**.

Новият закон внася съществени изменения на правилата за предоставяне на БФП като предвижда то да става чрез два вида процедури: подбор и директно предоставяне. Общото правило е процедурата по подбор, при която кандидатите-бенефициенти подават проектни предложения, които следва да отговарят на определени изисквания за административна, техническа и финансова допустимост. Директното предоставяне на БФП е предвидено като изключение, когато конкретният бенефициент е определен за такъв в самата програма или в документ, одобрен от комитета за наблюдение.

БФП се предоставя от ръководителя на управляващия орган с административен договор или със заповед. Съгласно новия закон се въвеждат т.нар. административни договори, заместващи досегашните договори за БФП, сключвани между бенефициентите и управляващите органи. Административният договор съдържа акт на властническо волеизявление от страна на управляващия орган.

Относно администрирането на нередности и определяне на финансови корекции, в ЗУСЕСИФ е предвидено корекциите за констатирани нередности да се определят с мотивирано решение на управляващия орган, което има характер на индивидуален административен акт, като начинът на обжалване на тези актове се осъществява по реда на Административно-процесуалния кодекс в **двуйнстанционно производство** – административни съдилища и ВАС.

Особеност в това отношение е местна подсъдност съгласно чл. 133, ал. 1 от АПК – съд по седалището на териториалната структура на администрацията на органа, издал оспорения акт (регионалните отдели на ГД „ГРП“). Съществена промяна има и в намалените срокове за обжалване.

Производствата по вече наложени финансови корекции, продължават да се разглеждат по досегашния ред пред гражданските съдилища с основание неизпълнение на задължения по договора за БФП.

ЗУСЕСИФ регламентира също сумите на финансови корекции да се извършват от плащането, в което са включени засегнатите от нередността разходи или от следващото по време или окончателното плащане, а не както бе възможно до сега, финансовите корекции да се прихващат от суми, дължими по други договори за БФП.

✓ 2016 г.

От 15.04.2016 г. е в сила нов **Закон за обществените поръчки**, който въвежда изискванията на Директива 2014/24/ЕС за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО и Директива 2014/25/ЕС относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО. Освен посочените две изцяло нови директиви са транспонирани и действащите Директива 89/665/ЕИО и Директива 92/13/ЕИО на Съвета относно процедурите за преразглеждане при възлагане на обществени поръчки, както и Директива 2009/81/ЕО относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността. В закона са предвидени наред с новите видове процедури и нови видове възложители, така и нови моменти във връзка с условията при възлагане, праговете и изискване, участникът да декларира липсата на основанията за отстраняване и съответствие с критериите за подбор чрез представяне на единен европейски документ за обществени поръчки (ЕЕДОП).

2.3. Значими проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

➤ Необходимост от ускоряване на процесите по верификация и разплащания към бенефициентите

В края на програмния период, с оглед подобряване процеса по верификация, ускоряване на темпа на разплащанията и постигане на по-ефективна система за управление и контрол, УО на ОПРР предприе следните мерки:

- ✓ Продължи извършването на засилен мониторинг по изпълнението на проекти по ОПРР – беше извършена периодична актуализация на анализа за рискови проекти през отчетния период;
- ✓ Провеждане на съвместни срещи с бенефициентите, чиито проекти са установени като рискови, на които се обсъждат възможните сценарии за постигане изпълнението на заложените цели и резултати, което да допринесе за постигане и на целите на програмата;

- ✓ Извършена е и следната оптимизация на процесите, с оглед ускоряване изпълнението на проектите и на верификацията:
  - ✓ През 2011 г. се сключиха договори с външни изпълнители за инвеститорски контрол за осъществяване на проверки на място, с цел гарантиране на качествено изпълнение на инфраструктурните обекти и устойчивостта на резултатите. В началото на 2014 г. с оглед продължаване изпълнението на осъществяване на инвеститорски контрол от външни изпълнители за периода 2014-2015 г., бяха сключени договори по девет обособени позиции;
  - ✓ Бяха сключени договори с външни изпълнители за юридически услуги с цел ускоряване процеса на обработка на сигнали за нередност, извършването на предварителен и последващ контрол на процедури за възлагане на обществени поръчки.
- ✓ Предприети бяха следните мерки за облекчаване на административната тежест за бенефициентите с цел постигане на по-ефективна система за управление и контрол:
  - ✓ В края на 2013 г. бяха въведени процедури за електронно кандидатстване и електронно отчитане на разходите по договорите за БФП чрез Информационната система за управление и наблюдение по Структурните фондове на ЕС (ИСУН);
  - ✓ През 2013 г. бяха опростени изискванията при представянето на документи за отчитане на извършените разходи от бенефициентите;
  - ✓ Провеждадени са работни срещи с представители на УО на ОПРР с експерти, членове на екипите, изпълняващи проекти по ОПРР 2007-2013 г.;
  - ✓ Провеждадени са семинари във връзка с законосъобразно провеждане на обществените поръчки, съфинансирани със средства от ЕС;
  - ✓ Прилагане на РМС №300 от 18.05.2013 г. с което на бенефициентите е предоставена възможност за отчитане и подаване на искания за възстановяване на авансови и междинни плащания за изпълнение на проекти до 95 на сто от общите допустими разходи, финансирани чрез БФП;
  - ✓ Включване в Доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи на извършени от бенефициентите разходи за авансови плащания към изпълнителите по договори за БФП по ОПРР;
  - ✓ Прилаган бе механизъм за процедиране на окончателни искания за плащане чрез неверифициране на разходи по активни сигнали за нередност;
  - ✓ Въведена е процедура по регистриране и верифициране на служебни междинни и окончателни искания за плащане;
  - ✓ Предоставяне на авансово финансиране за бюджетни предприятия - бенефициенти по ОПРР чрез сметки и кодове в СЕБРА на Националния фонд, съгласно ДДС № 06/03.09.2011 г.
  - ✓ Актуализиран и изменен е подхода за включване на верифицирани разходи в Междинен доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи към СО, чрез прилагането на следните процедури:

- *Изключване на засегнати разходи по активни сигнали за нередности от доклада по сертификация;*
- *Изключване от Доклад по сертификация на разходи за които не е осъществен последващ контрол върху процедурите за избор на изпълнители по подобрените контролни процедури на УО.*

Резултатът от предприетите действия е подобрени процеси по верификация, ускоряване на темпа на разплащанията и постигане на по-ефективна система за управление и контрол в рамките на УО на ОПРР.

➤ **Констатиранни пропуски/слабости при провеждане на процедурите по възлагане на обществените поръчки:**

УО има контролни механизми за извършване на контрол на процедурите за възлагане на обществени поръчки по изпълнение на проектите по ОПРР 2007-2013 г. През отчетния период бяха извършвани регулярни проверки и одити от страна на Европейската комисия, Одитния орган, от Сертифициращия орган, от други институции и контролни органи като Европейска сметна палата и национална Сметна палата, както и от Дирекция „Вътрешен одит“ на МРРБ.

През различните периоди пропуските/слабостите в провежданите обществени поръчки са с вариращо съдържание и характеристики, но вследствие на предприетите мерки от страна на УО, както и на извършваните по време на периода законодателни промени, към края на отчетния период се наблюдават тенденции на съществено намаляване на същите.

✓ **2010 г.**

През 2010 г. от страна на Одитния орган - **Изпълнителна Агенция „Одит на средствата от ЕС“**, бе извършен **първият одит на операциите** по ОПРР. Проверени бяха всички разходи по ОПРР, декларирани пред ЕК към 31.12.2009 г., а именно 10 729 250,89 евро, по 43 проекта. От одитираните проекти за 30 проекта са констатирани грешки/пропуски в областта на обществените поръчки, от които 17 с финансови корекции в размер на 1 039 943,65 евро.

Установени са следните по-важни пропуски при възлагането на обществени поръчки от страна на бенефициентите: неправилно избиране на вида процедура или неправомерно преминаване към процедура по договаряне; слабости в работата на комисията в процеса на оценка на подадените предложения; подписани анекси към договорите за обществени поръчки; включване в обявлението за обществени поръчки на условия, които дават предимство и ограничават участието на кандидатите; пропуски при попълване на обявлението; решението на възложителя не е изпратено до участниците в установения срок; гаранциите за участие са освободени със закъснение; не е изпратена информация до АОП за сключения договор и др.

УО на ОПРР предприе адекватни мерки за ограничаване и предотвратяване допускането на така констатираните слабости:

УО на ОПРР инициира актуализиране на Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР с цел подобряване и прецизиране на процедурите за предварителен, текущ и последващ контрол по възлагането на обществени поръчки и изпълнението на договорите. Детайлизирани бяха съответните контролни листи за всеки тип процедура.

В рамките на Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ УО обяви на 01.10.2010 г. обществена поръчка за предоставяне на юридически консултации, включително и по

отношение на предварителния контрол и провеждането на процедурите за избор на изпълнител от бенефициентите.

В съответствие с ПМС №203/13.09.2010г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет е увеличен численият състав на регионалните отдели, с цел назначаване на сътрудници по управление на европейски програми и проекти - 6 юристи, като към всеки един регионален отдел е предвиден юрист, което да увеличи капацитета на отделите за извършване на предварителен/последващ контрол на тръжните процедури.

✓ **2011 г.**

Във връзка с проведен от ИА „ОСЕС“ одит на системите за управление и контрол на УО на ОПРР, който обхваща периода от 07.10.2010 г. до 31.03.2011 г. Одитният орган е изразил увереност, че при верификация на разходите след 1 април 2011 г. процедурите за контрол върху обществените поръчки на УО са адекватни и осигуряват верифицирането само на допустими разходи за обществени поръчки. Въпреки това Одитният орган е предложил за допуснатите пропуски и нарушения да бъде наложена плоска финансова корекция в размер на 5% върху общата стойност на верифицираните разходи по сключени договори за обществени поръчки от началото на програмата до 31.03.2011 г., с изключение на договорите, проверени от Одитния орган в рамките на одита на операциите по ОПРР през 2010 г.

В тази връзка УО на ОПРР е наложил **плоска финансова корекция в размер на 1 209 543,58 евро (2 365 625,34 лева).**

✓ **2012-2013 г.**

В резултат на направен в УО на ОПРР обобщен анализ на дадените препоръки в становищата от осъществявания от УО **предварителен контрол** на проектите на документации за участие в процедури за възлагане на обществени поръчки се установи, че най-често констатираните съществени несъответствия със ЗОП са:

- ✓ *Съдържанието на проекта на обявление не съответства на изискванията на чл. 25, ал. 2 ЗОП поради липсваща задължителна информация;*
- ✓ *Нарушения по прилагането на разпоредбата на чл. 25, ал. 6 ЗОП във връзка с критериите за подбор;*
- ✓ *Разписаната методиката за оценка е в противоречие с разпоредбата на чл. 28, ал.2 от ЗОП поради липса на точни указания за определяне на оценката по всеки показател и съответно в противоречие с принципите прокламирани в чл. 2 от ЗОП за равнопоставеност и недопускане на дискриминация;*
- ✓ *Несъгласуваност на изискванията в различните части на документацията за участие.*

От направен вътрешен анализ на констатирани грешки и нарушения в резултат на осъществен **последващ контрол** за законосъобразност на проведените процедури за възлагане на обществени поръчки се установяват следните най-често допускани пропуски/слабости и срещани трудности при провеждане на процедурите по възлагане на обществените поръчки от страна на бенефициентите:

- ✓ *Уеднаквяване на поставени по различен начин изисквания и/или въвеждане на допълнителни изисквания и/или други поправки в документацията за участие и обявлението чрез предоставяне на разяснения по чл. 29 от ЗОП.*
- ✓ *Незаконосъобразност на преценката на комисията за провеждане на процедурата, а оттам и на възложителя по отношение пригодността на*

участника или кандидата спрямо изискванията на възложителя и съответствието на представените оферти.

Предприети стъпки: С изменение на ЗОП, ДВ, бр. 93 от 25 ноември 2011 г., в сила от 26.02.2012 г. е променена нормативната уредба на режима на предварителен контрол, като **компетентен орган за осъществяването му е Агенцията за обществени поръчки**. Едновременно с осъществявания предварителен контрол от АОП, УО продължи да осъществява предварителен контрол за съответствието на техническите спецификации с одобрения проект и съответните нормативни изисквания на всички процедури.

Въз основа на анализ на препоръки, дадени от одитните органи, както и в резултат на констатации на УО на ОПРР, на интернет страницата на ОПРР в раздел „Изпълнение на договори“, подраздел „Указания за изпълнение на договорите за БФП“ - <http://bgregio.eu/izpalnenie-na-dogovori/ukazaniya-za-izpalnenie-na-dogovori/finansovo-upravlenie-kontrol-i-monitoring.aspx> е публикувана актуална информация относно най-често срещаните нередности при изпълнение на проекти, съфинансирани от Структурните фондове на Европейския съюз, както и [информация относно нарушения при възлагане на обществени поръчки, установени от одитните органи при извършени одити на УО на ОПРР и свързаните с тях препоръки](#).

На 07.12.2012 г., в рамките на проект по Приоритетна ос „Техническа помощ“ след проведена открита процедура за възлагане на обществена поръчка, УО сключи договори с външни изпълнители за предоставяне на юридически услуги, с оглед подобряване качеството на предварителния и последващия контрол на процедурите за обществени поръчки, както и за оптимизиране на процеса на процедиране на сигналите за нередности и оказване на правна помощ при разрешаване на юридически казуси.

✓ 2014 г.

От анализа на УО на ОПРР относно констатирани грешки и нарушения в резултат на осъществен последващ контрол за законосъобразност на проведените процедури за възлагане на обществени поръчки, се установяват следните най-често допускани пропуски/слабости и срещани трудности при провеждане на процедурите за възлагане на обществените поръчки от страна на бенефициентите:

- ✓ Нарушения, свързани с реда за възлагане - нарушение на чл. 15, ал. 6 от ЗОП – разделяне на обществена поръчка с цел заобикаляне на закона;
- ✓ Наличие в решението, обявлението или документацията за участие на условия или изисквания, които дават предимство или необосновано ограничават участието на лицата в обществените поръчки – чл. 25, ал. 5 от ЗОП;
- ✓ Нарушения по прилагането на разпоредбата на чл. 25, ал. 6 ЗОП – изисканите документи не съответстват на стойността, сложността и обема на обществената поръчка;
- ✓ Методиката за оценка е в противоречие с разпоредбата на чл. 28, ал.2 от ЗОП и допуска субективизъм при оценяването;
- ✓ Несъгласуваност на изискванията в различните части на документацията за участие;
- ✓ Несъответствия в техническите спецификации между обявените в процедурата за възлагане на обществената поръчка и договора за БФП;
- ✓ Незаконосъобразност при работата на комисията за разглеждане, оценка и класиране на офертите – необосновано отстраняване на участник или допускане до по-нататъшно участие на участник, който е следвало да бъде отстранен; неспазване на разпоредбата на чл. 70 от ЗОП за задължително изискване на

писмена обосновка при наличие на показател, който е 20 на сто по-благоприятен от средната стойност на останалите участници; допускане на субективизъм при оценката чрез неясно, или недостатъчно обосноваване на начина ѝ на формиране;

- ✓ Несъответствия в техническите спецификации между обявените в процедурата за възлагане на обществената поръчка и в договора с изпълнителя;
- ✓ Неправомерни последващи изменения в договорите за обществени поръчки в нарушение на чл. 43 от ЗОП.

В периода 13.01.2014 г. - 30.06.2014 г. Одитният орган на програмата - ИА „ОСЕС“ извърши пети одит на операциите по ОПРР 2007-2013, за изразяване на увереност, че декларираните разходи са верни и транзакциите са законосъобразни и редовни, с обхват сертифицираните разходи от 01.01.2013 г. до 31.12.2013 г. Проверени са 30 проекта по ОПРР. УО е взел предвид констатациите на Одитния орган като е регистрирал сигнали за нередности и ги е администрирал с налагане на финансови корекции.

В периода **07 – 11.04.2014 г. бе извършен одит от страна на експерти от ЕК - ГД „Регионална и градска политика“**. В предварителен одитен доклад на ЕК, с № 2013 BG/REGIO/C2/1314/1, в рамките на две от петте приоритетни оси на ОПРР 2007-2013 г. - **приоритетни оси 1 и 3**, са идентифицирани 6 типови нарушения на етапа избор на изпълнител, които изискват налагането на финансови корекции. Предвид установените пропуски, ЕК е приела, че са налице значителни дефицити във функционирането на системите за управление и контрол на УО на ОПРР, в проверките по верификация на първо ниво и техните последващи нива на контрол и е указала на българските органи, да бъдат предприети редица конкретни превантивни и корективни мерки.

Вследствие на това, с писмо на ГД „Регионална и градска политика“ № ARES (2014)1804165 от 03.06.2014 г. от 3 юни 2014 г., ЕК временно преустанови плащанията към Република България по ОПРР 2007-2013 г.

В получения предварителен одитен доклад, на УО на ОПРР е предписано да извърши повторна проверка на обществените поръчки на извадков принцип по приоритетни оси 1 и 3. Направената от УО на ОПРР препроверка по отношение ефективността на повторната верификация на разходите за обществени поръчки е потвърдена от ИА „ОСЕС“ и нивото на грешка е следното:

- ✓ Ниво на екстраполираната грешка по Приоритетна ос 1: 10,11%;
- ✓ Ниво на екстраполираната грешка по Приоритетна ос 3: 11,48%.

С писмо до Одитния орган, УО на ОПРР е поел ангажимент да изпълни описаните в доклада коригиращи действия. Методологията за налагане на плоска финансова корекция по изискване на ЕК е определена съвместно със Сертифициращия орган, по препоръчания от Европейската комисия подход, приложен спрямо Оперативна програма „Околна среда“.

През периода 8-12.12.2014 г. е проведена допълнителна одитна мисия на ЕК, с цел проверка на резултатите от коригиращите действия, предприети от УО по **приоритетни оси 1 и 3 на ОПРР**. По време на заключителната среща одитният екип е дал позитивен коментар за подобрените системи за контрол и извършените препроверки на договорите за възлагане на обществени поръчки по статистическите извадки по приоритетни оси 1 и 3 от ОПРР.

Въз основа на предприетия подход за прилагане на плоска финансова корекция за изчистване на вероятни грешки за финансовото влияние по останалите договори за обществени поръчки (извън извадките по Приоритетни оси 1 и 3), по които са сертифицирани разходи до 30.06.2014 г., е наложена **плоска финансова корекция върху сертифицираните разходи по приоритетни оси 1 и 3** в размер на 34 022 658,56 евро (66

541 515,61 лв.) и плоска финансова корекция върху бъдещите разходи по приоритетни оси 1 и 3 в размер на 21 909 144,68 евро (42 849 905,17 лв.).

От извършените одити и анализа на УО на ОПРР относно констатирани грешки и нарушения в резултат на осъществяван **последващ контрол** за законосъобразност на проведените процедури за възлагане на обществени поръчки, са установени следните най-често допускани пропуски/слабости и срещани трудности при провеждане на процедурите за възлагане на обществените поръчки от страна на бенефициентите:

- ✓ Съкратени срокове за получаване на документацията, в случаите, в които не е имало пълен и неограничен достъп до документацията за участие;
- ✓ Необосновано съкращаване на сроковете за подаване на оферти, основано на непълно предварително обявление;
- ✓ Наличие на ограничителни/непропорционални критерии за подбор (напр. изискване на магистърска степен без еквивалент, неприемане на договори, които са в процес на изпълнение, когато изпълнената част е сходна с предмета на обществената поръчка);
- ✓ Промяна на критериите за подбор в хода на процедурата за въпроси и отговори, която не е публикувана в Официален вестник (например годишен оборот, приемане на еквивалентна диплома);
- ✓ Неправомерно отстраняване на участници;
- ✓ Неясно/недостатъчно описана методика за оценка.

Предприети стъпки от УО на ОПРР: Въз основа на анализ на препоръки, дадени от одитните органи, УО на ОПРР предприе незабавни мерки за засилване на ролята на първо ниво на последващ контрол, както и ограничаването на броя на нивата на контрол, с цел, конкретизиране на отговорността и постигане на по-добра организация, яснота, точност и бързина в процеса и фокусиране върху рисковите области, а не върху формалните аспекти. Със Заповед на Министъра на регионалното развитие и благоустройството за утвърждаване на длъжностното разписание на МРРБ е утвърдена нова структура на ГД „ПРР“. За постигането на целите на промяната и укрепване на административния капацитет на УО, осъществяващ контрол на обществените поръчки, са предприети следните промени: създаден е нов отдел „Последващ контрол“, с 9 щатни бройки.

Със Заповед № РД-02-36-26/30.01.2015 г. на заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството е утвърдено изменението и допълнението на актуализирана версия 10 на Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР. Съгласно новата версия на НУИОПРР са направени следните изменения на процедурните правила за осъществяване на последващ контрол на възлагането на обществени поръчки:

- ✓ Следвайки препоръките от извършени одити, УО промени подхода при документирането на осъществения последващ контрол, като в контролните листове към всеки въпрос са добавени полета за адекватен коментар на експерта, в който да се обоснове отговора и да се посочат насочващите аргументи и ползваните доказателства;
- ✓ Във функционалните характеристики на отдел „Последващ контрол“ е включено задължението да осъществява оценка на качеството на работата на регионалните отдели по осъществявания от тях последващ контрол на обществените поръчки чрез осъществяване на ежемесечен контрол на процедури, определени на извадков принцип, съгласно утвърдена методика;
- ✓ Предвидено е ежемесечното провеждане на работни срещи – обучения на служителите от регионалните отдели, осъществяващи последващ контрол, с цел

уеднаквяване на практиката и преодоляване на слабости и грешки при осъществяване на контрола.

През 2014 г. активно се изпълняваха задълженията по договори за специализирани юридически услуги, сключени през м. декември 2012 г., след проведена открита процедура за възлагане на обществена поръчка, в рамките на проект по Приоритетна ос „Техническа помощ” на ОПРР с оглед подобряване качеството на предварителния и последващия контрол на процедурите за възлагане на обществени поръчки, както и за оптимизиране на процеса на процедиране на сигналите за нередности и оказване на правна помощ при разрешаване на юридически казуси. В УО на ОПРР регулярно се провеждаха срещи с представители на външните изпълнители за приемане на възложените задачи.

✓ 2015 г.

Европейската комисия предостави на Република България резултатите от одитна мисия на ЕК № 2015/BG/REGIO/C2/1541/1, проведена в периода 5-9 октомври 2015 г. ЕК уведоми Република България, че във връзка с одитната мисия са проверени деветнадесет процедури за обществени поръчки, съфинансирани в рамките на приоритетни оси 2 „Регионална и местна достъпност“, 4 „Местно развитие и сътрудничество“ и 5 „Техническа помощ“ по програмата.

Одитният екип не е установил нередности във връзка с възлагането на поръчки по Приоритетна ос 5 на ОПРР. Нередности са открити в дванадесет процедури (осем процедури, проведени в изпълнени по ПО 2 и четири изпълнени по ПО 4) от общо деветнадесетте проверени процедури за обществени поръчки. Установените пропуски са счестени от ЕК като доказателство за значителен дефицит при осъществяването на процедурите по верификация на УО на ОПРР. Най-често срещаните слабости в проверените процедури са:

- ✓ Съкратени срокове за получаване на документацията, в случаите, в които не е имало пълен и неограничен достъп до документацията за участие;
- ✓ Необосновано съкращаване на сроковете за подаване на оферти, основано на непълно предварително обявление;
- ✓ Наличие на ограничителни/непропорционални критерии за подбор;
- ✓ Незаконосъобразна методика за оценка.

Вследствие на това, Комисията счесте, че са налице доказателства за съществуването на съществен недостатък във функционирането на системите за управление и контрол във връзка с управленските проверки, по отношение на които одиторите са установили системни грешки /членове 58 (в) и 60 (б) от Регламент (ЕО) № 1083/2006 и член 13 (2) - (4) от Регламент (ЕО) № 1828/2006/. В допълнение ЕК информира, че няма да възстановява плащания по двете приоритетни оси към Република България, докато не се предприемат адекватни корективни мерки от страна на националните органи.

С оглед гореизложеното, българските власти следваше да предприемат превантивни и коригиращи мерки по отношение на двете приоритетни оси на програмата. В тази връзка, Управляващият орган на ОПРР приложи **плоска финансова корекция за всички разходи, сертифицирани по Приоритетни оси 2 и 4 на ОПРР** за периода 2007-2015 г., с оглед на недостатъците във функционирането на системите за управление и контрол, открити от одиторите на Комисията. Установеното общо финансово влияние върху сертифицираните разходи на плоските финансови корекции по засегнати договори с изпълнители по двете приоритетни оси 2 и 4 е в размер на 29 813 120,98 евро (58 308 502,01 лв.), включващо:

- ✓ плоска финансова корекция върху сертифицираните разходи в размер на 22 234 204,37 евро (43 485 656,91 лв.)

- ✓ плоски финансови корекции върху бъдещи предстоящи за сертификация разходи по договори с изпълнители до края на програмния период в размер на 7 578 916,61 евро (14 822 845,10 лв.)

С Решение № 1014 от 21.12.2015 г. на Министерския съвет е прието, при спазване на чл. 63 от Закона за публичните финанси, относно бюджета на МРРБ за 2017 г. и следващите години, да се изготви план – график за погасяване на плоска корекция в размер на 29 813 120,98 евро (58 308 502,01 лв.), както следва:

- ✓ плоска финансова корекция върху сертифицираните разходи в размер на 22 234 204,37 евро (43 485 656,91 лв.)

- ✓ плоски финансови корекции върху бъдещи предстоящи за сертификация разходи по договори с изпълнители до края на програмния период в размер на 7 578 916,61 евро (14 822 845,10 лв.)

При анализа на причините за така създадената ситуация, следва да се вземе предвид, че констатираните от ЕК нередности се дължат от една страна на несъвършенства на нормативната уредба, в това число и недостатъчна степен на хармонизация между националното и европейското законодателство, а от друга, на случайни пропуски при прилагането на системите за управление и контрол. В този смисъл, възстановяването на финансовите корекции не следва да е за сметка на бенефициентите по ОПРР.

С писмо от 07.05.2015 г. (ARES (2015)1943290) Европейската комисия уведоми Република България за окончателните резултати от одитна мисия на ЕК № 2013/BG/REGIO/J2/1237/1, проведена от 23 септември до 4 октомври 2013 г., като всички констатации от висока степен на важност са затворени. С писмо от 22.05.2015 г. (ARES (2015)2153423) на Европейската комисия УО на ОПРР получи окончателен одитен доклад от одитна мисия на ЕК № 2013/BG/REGIO/C2/1314/1, проведена от 07 до 11 април 2014 г., в който всички констатации са затворени от ЕК.

Не на последно място следва да се отбележи, че през отчетния период ИА „ОСЕС“, в качеството си на Одитен орган, изготвяше **Годишни контролни доклади** на ОПРР 2007-2013 г., като Системите за управление и контрол са окачествени с ниво 2 „Работи, но са необходими някои подобрения“, което съответства на високото ниво на сигурност. Така напр. в изготвения си Годишен контролен доклад по ОПРР от 30.12.2014 г. Одитният орган е направил извода, че системите за управление и контрол на ОПРР работят ефективно, така че да дават разумна увереност за точността на представените пред ЕК отчети на разходите и за законосъобразността и редовността на съпътстващите ги трансакции. Предвид направените от Одитния орган констатации, на системите за управление и контрол на ОПРР е дадена оценка на ниво 2 „Работи, но са необходими някои подобрения“.

Последният Годишен контролен доклад на ИА „ОСЕС“ е от 30.12.2015 г., като в Годишното становище е посочено, че за периода 01.01.2014 г. – 31.12.2014 г. Системите за управление и контрол са работили ефективно, така че да дават разумна увереност за точността на представените пред комисията отчети на разходите и оттам на законосъобразността и редовността на подчинените им трансакции. В заключение, в доклада е посочено, че отчитайки оценката на СУК, установеното ниво на грешка в сертифицираните през 2014 г. разходи и предприетите адекватни действия от УО и СО по осчетоводяване на всички финансови корекции от извършената повторна верификация на разходите по договори за обществени поръчки, ИА „ОСЕС“ категоризира цялостната оценка на СУК на ОПРР на ниво 2 „Работи, но са необходими някои подобрения“, което дава разумна степен на увереност за точността на представените пред ЕК отчети на разходите по ОПРР през 2014 г.

Същата степен на оценка с категоризация на ниво 2 „Работи, но са необходими някои подобрения“ за Ключово изискване 4: Адекватни управленски верификации е определена въз основа на анализа на отговора на УО на ОПРР в окончателния одитен доклад на ЕК от мисия № 2015BG/REGIO/C2/1541/1, проведена през периода 5-9.10.2015 г., получен с писмо Ares(2016)4090423 от 03.08.2016 г.

➤ ***Необходимост от подобряване качеството на физическото изпълнение на проектите от страна на бенефициентите***

При изпълнението на инфраструктурните проекти за част от проектите бяха констатирани слабости и пропуски, като некачествено изпълнение на строително-монтажните работи на обектите на интервенция. За подобряване на контрола и качеството при изпълнение на проектите бяха сключени договори със специализирани външни фирми, които да осъществяват инвеститорски контрол на проектите посредством извършване на проверки на място.

В края на 2011 г. е сключен 1 договор с външен изпълнител за извършване на проверки на място по проекти, свързани с пътна инфраструктура, градска среда и градски транспорт. През 2012 г. са сключени 8 договора с външни изпълнители, от които 6 договора за извършване на проверки на място по проекти, свързани с ново строителство, ремонт, реконструкция на сграден фонд в шестте района на страната, 1 договор за проекти, свързани с рехабилитация на туристически атракции и свързаната с тях инфраструктура и 1 договор за проекти, свързани с укрепване на свлачища, срутища и мерки за предпазване от наводнения.

Поради приключване на сроковете на сключените договори с външни изпълнители, в края на 2013 г. бе проведена нова процедура за избор на външни изпълнители за осъществяване на проверки на място за периода 2014-2015 г. с предмет „Наблюдение и контрол на изпълнението на проекти по ОПРР 2007-2013 г.“, в резултат на което в началото на 2014 г. бяха сключени 8 договора с външни изпълнители за осъществяване на проверки на място за периода 2014-2015 г. В края на 2015 г. бе проведена процедура за избор на външни изпълнители с предмет „Наблюдение и контрол на изпълнението на проекти по ОПРР 2007-2013 г. с цел подобряване процеса на верификация на средствата за ефективно и качествено изпълнение на проектите“, с четири обособени позиции, за осъществяване на проверки на място в срок до 31 юли 2016 г., в резултат на което в началото на 2016 г. бяха сключени 4 договора с външни изпълнители.

Относно извършване на проверки на място след приключване на проектите, за спазване на изискванията на чл. 57 от Регламент (ЕО) № 1083/2006, се подготвя и изпълнява всяка година „План за проверки на място на приключили проекти за проверка за устойчивост на резултатите“. В периода 2010-2014 г. в плана за проверки на място на приключили проекти за проверка за устойчивост на резултатите се включваха всички приключили към момента проекти (в плана за 2014 г. бяха включени проверки на място на всички приключили проекти за периода 2010-2013 г.). Поради големия брой приключени проекти, УО оптимизира подхода си за изготвяне на плана през 2015 г., като промяната се състои в това, че всеки проект подлежи на минимум 2 проверки на място, съответно на 2-рата и 4-тата година от периода на устойчивост. При неизпълнени препоръки от предходни проверки на място, наличие на сериозни дефекти по обектите на интервенция или при постъпили данни, че устойчивостта на инвестицията не е осигурена, УО си запазва възможността да извърши и допълнителни внезапни проверки на място на тези проекти.

За приключените проекти, бенефициентите от своя страна извършват и документират проверки за физическото състояние на инвестициите и използването им по предназначение три пъти (съответно през първата, третата и петата година) в рамките на 5-годишния период на устойчивост след изтичането на срока на договора за БФП. Всеки

бенефициент докладва на УО на ОПРР за резултатите от извършените проверки, като предоставя подходящи доказателства за състоянието на инвестицията (включително снимков материал) в срок до 10 работни дни от датата на съответната проверка. При извършване на проверка от страна на УО в периода на устойчивост се проверяват на място и констатациите от проверките на бенефициента.

➤ **Необходимост от укрепване на капацитета на УО на ОПРР**

Съгласно разпоредбите на Глава 21 от Договора за присъединяване на България към ЕС и с Решение № 965/16.12.2005 г. и Постановление № 111/05.05.2016 г. на Министерски съвет, Главна дирекция „Градско и регионално развитие” в МРРБ е определена за УО на ОП „Регионално развитие” 2007-2013 г.

Изграждането на административен капацитет на УО на ОПРР е предпоставка за добро управление и е важно за ефективно наблюдение и контрол върху правилното използване на предоставените финансови средства. Създаването на добре работещи системи за управление и контрол изисква наличие на добре квалифицирани служители, продуктивни взаимоотношение вътре в УО и положително отношение към бенефициентите на ОПРР 2007-2013 г.

През 2007 г. във връзка с необходимостта от укрепване на административния капацитет на УО за управлението и изпълнението на програмата, бяха проведени обучения както на ниво УО така и на ниво РО по следните теми: Укрепване на капацитета на УО на централно/регионално ниво за програмиране по Структурните фондове; Подкрепа за изготвяне на качествени стратегически документи, насърчаване на партньорство, сътрудничество и помощ за изграждане на капацитет за разработване на проекти; Оценка на проекти; Процес на проучване в общините с цел идентифициране на идеи за инфраструктурни проекти; Класификация и оценка на проектите; Разработване на индикаторите по Програмата; Избор и оценка на проекти; Изпълнение на Регламент 1828/2006; Обществени поръчки; Обучение на регионалните координатори за обратна връзка по проектите с авторите на проектите; Одитна пътека; Финансово управление и контрол. Оценка на риска; Информация и публичност; ЕС - Структурни фондове - подкрепа при изпълнение на ОПРР; Управление на Структурните фондове - опитът на Ирландия; Откриване на нередности; докладване на нередности и противодействие на нередностите и измамите; Работно посещение: „Градско развитие”; Държавни помощи. Укрепването и надграждането на административния капацитет на УО на ОПРР, продължи през целия отчетен период, както в България, така и в страни членки на ЕС – проведени са над 383 обучения, курсове, семинари и др. Основните теми, застъпени в обученията бяха свързани със следните области: финансово управление и контрол; мониторинг и оценка; обществени поръчки; държавни помощи; анализ „разходи-ползи”; управление на риска; разработване на проекти по ОПРР; градско развитие; интелигентни транспортни системи; общи теми относно управление на средствата от ЕС – политики, регламенти на ЕС; Практически и правни проблеми при възлагането на обществени поръчки. Коментар на новите промени в ЗОП; хоризонтални политики; икономическа интеграция и регионално развитие; управление на проекти; оценка на изпълнението на персонала; въвеждане в държавната администрация и др.

С цел укрепване капацитета на регионалните отдели бяха организирани ежесмесечни обучения по повод стартиране на нови схеми за предоставяне на БФП по ОПРР, предвид провеждането на информационни дни за потенциалните бенефициенти на програмата по региони. Наред с това, през отчетния период бяха осъществени периодични работни срещи - обучения с отделите на УО на ОПРР във връзка с казуси, възникнали в практиката, проблеми и решения в различни области на дейност – проверки на място; предварителен контрол на документацията за обществени поръчки; искания за плащане; необходими

промени на Наръчник за управление и изпълнение на ОПРР; обмяна на опит и добри практики между експертите от регионални отдели и отделите на централно ниво с цел повишаване на експертната компетентност при осъществяване на контрол на обществените поръчки.

С цел укрепване на капацитета на УО на ОПРР и подобряване на експертния потенциал на служителите в ГД „ГРР“, през периода 01.01.2009-31.12.2015 г. общо 499 служители са преминали специализирани обучения в чужбина по проект BG161PO001/5-01/2008/023 „Обезпечаване на служебни пътувания в чужбина на служителите на УО на ОПРР, пряко свързани с изпълнение на основните им задължения“, финансиран по Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“, операция 5.1 „Програмиране, управление, мониторинг, оценка и контрол“, схема за предоставяне на БФП: BG161PO001/5-01/2008 „Техническа помощ за подготовка, управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОП „Регионално развитие“ 2007-2013 г.“, бюджетна линия BG161PO001/5-01/2008. Обученията са организирани от Европейския институт по публична администрация, Европейската академия за данъци, икономика и право (Берлин), Европейския център за обучение (Париж) – Обучителен център към издателство за юридическа литература „LEXXION“ (Брюксел). Основните теми, застъпени в обученията, са свързани с ефикасното програмиране и подбор на операции; Функционални инструменти в новата кохезионна политика 2014-2020 г., Изисквания за финансово управление и приключване на програмите на структурните фондове на ЕС: Успешна верификация на проекти, финансирани от ЕС за новия програмен период 2014-2020 г.; Държавни помощи за инфраструктурни проекти; Европейско законодателство за неюриссти; Верификация през 2014 г.: средства за постигане на по-опростена и сигурна верификация; Прилагане на новите регламенти за ЕСИФ; Сравнение между 2014-2020 г. и 2007-2013 г.; Европейските фондове 2014 г.; Програмиране и подбор – как да ги направим по-ефективни и по-ефикасни; Мерки за енергийна ефективност през програмния период 2014-2020 г.; Управление на проектния цикъл: Техническо ръководство; Опростяване: гарантиране на по-добро усвояване на средствата от европейските фондове и приключване на програми; Работа с оценка на въздействието в ЕС; Индикатори: Практичният инструментариум за подобряване на определението и използването на целите; Методологии за провеждане на предварителна оценка за финансовите инструменти в програмен период 2014-2020 г.; Новости в Европейското законодателство за обществени поръчки и съдебна практика; Финансов мениджмънт и първо ниво на контрол по ЕСИФ 2014-2020 г.; Приключване на програмен период 2007-2013; Правила за държавни помощи 2014-2020; Финансово управление, контрол и проверка на ЕСИ фондове за периода 2014-2020 г. и др.

В периода 25.11.2009 г. – 31.12.2015 г. обучения в България се провеждат и по проект BG161PO001/5-01/2008/032 „Обезпечаване на служебни пътувания в страната на служителите на УО на ОПРР, пряко свързани с изпълнение на основните им задължения“, по Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“, операция 5.1 „Програмиране, управление, мониторинг, оценка и контрол“ на ОПРР 2007-2013 г., като са проведени обучения на 336 служители в страната. Основните теми са свързани с изменение и допълнение на ЗОП; практика на Агенцията по обществени поръчки, Комисията за защита на конкуренцията и Върховния административен съд; Системи за финансово управление и контрол, лихви и валутен курс, плащания, прогнози; Мерки против корупцията и измамите във връзка с използването на ЕСИФ; Как да възлагаме законосъобразно и ефективно обществени поръчки; Научени уроци от практиката на нови предизвикателства в проекта на нов закон за обществените поръчки; Най-често допускани грешки при прилагане на промените в ЗОП и ППЗОП. Представяне на основните моменти в проекта на нов ЗОП; Подготовка и провеждане на открита процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно новите правила на ЗОП и ППЗОП. Възлагане с публична покана. Практика на Комисията за защита

на конкуренцията по прилагане на Закона за обществени поръчки. Административнонаказателна отговорност. Измами и нередности при възлагане на обществени поръчки; Практически проблеми при прилагането на промените в ЗОП от 2014 г. и нови моменти в Правилника за прилагане на ЗОП.

Предвид гореизложеното, могат да се направят следните изводи:

- ✓ Обученията за служителите на УО на ОПРР отговарят на потребностите на служителите на ГД „ГРР” и съответстват на нуждите, заявени от всеки служител на дирекцията;
- ✓ Обученията се отличават с практическо приложение в работата на служителите;
- ✓ Поставените цели са постигнати – нуждите от обучение на служителите на ГД „ГРР” са удовлетворени.

Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие“ е създадена през 2003 г. като самостоятелна главна дирекция, към която преминават и съществуващите 6 териториални звена, а през декември 2005 г. е обявена за Управляващ орган на ОПРР 2007-2013.

От 2003 г. броя на служителите нараства: от 40 през 2003 г., 63 през 2005 г. и 116 през 2006 г., за да се достигне до щат от 156 души през 2007 г., от които в УО на ОПРР е 133 души (без служителите по програмите за териториално сътрудничество), като ГД „ГРР” е най-голямата дирекция в МРРБ.

В съответствие с изискванията на регламентите на ЕС относно управлението на средствата от ЕС, включително оценката за съответствие на структурите и процедурите за изпълнение на ОПРР, и във връзка с препоръките на одитна мисия на ГД „Регионална политика” на ЕК, както и с изискванията за разделение на функциите, бяха предприети редица административни мерки за повишаване на капацитета на УО.

Във връзка с направените изводи от Анализ на административния капацитет на УО на ОПРР и във връзка с приет нов Устройствен правилник на МРРБ (ПМС 271/17.11.2009 г.) през м. декември 2009 г. бе утвърдена нова структурата на ГД „ГРР”, като настъпиха промени във функционалната характеристика на ГД „ГРР”, а именно: отпаднаха всички задължения по изпълнението на програмите за териториално сътрудничество. Задълженията и отговорностите на звената в рамките на ГД „ГРР” се насочиха единствено към управление и изпълнение на ОПРР, с което се гарантира по-голяма цялост/пълнота на процеса.

През 2010 г. , в съответствие с ПМС № 203/13.09.2010г. за изменение и допълнение на нормативни актове на МС, числеността на ГД „ГРР” бе увеличена от 133 на 153 щатни бройки.

В рамките на Управляващия орган бяха създадени нови щатни бройки (за сътрудници по управление на европейски проекти и програми) с цел подпомагане работата на УО на ОПРР при управлението и изпълнението на проекти за градско развитие в рамките на финансовия инструмент JESSICA и проекти за интегриран градски транспорт.

През 2011 г., с ПМС № 289/20.11.2011 г. за изменение и допълнение на Устройствения правилник на МРРБ са одобрени допълнителни 9 щатни бройки за ГД „ГРР”. Промените бяха обусловени от изключителния обем от работа и натовареността на служителите в дирекцията, най-вече във връзка с извършването на предварителен и последващ контрол по процедури за обществени поръчки, както и с обработването на постъпили сигнали за нередности. Съгласно Заповед № РД-02-14-2152/25.10.2011г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството за утвърждаване на длъжностното разписание на МРРБ, числеността на ГД „ГРР” бе увеличена от 153 на 162

щатни бройки, като от тях 7 щатни бройки бяха предвидени за отдел „Законодателство, оценка на риска и нередности“, 1 щатна бройка за отдел „Мониторинг“ и 1 щатна бройка за отдел „Финансово управление и контрол“. Посредством обособяване на сектор „Нередности“ в рамките на отдел „ЗОРН“ беше постигнато пълно разделение на функциите и отговорностите по отношение на постъпващи сигнали за нередности за физическото изпълнение на проектите. Отдел „Организационно развитие, информация и публичност“ бе трансформиран в сектор „Информация и публичност“ към отдел „Програмиране, оценка, информация и публичност“, като изцяло запази функциите си, с оглед оптимизация на структурата и намаляване на числеността на ръководния състав.

През 2012 г., съгласно Заповед № РД-02-14-1675/02.07.2012 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството за утвърждаване на длъжностното разписание на МРРБ е утвърдена нова структура и численост на отдел „Законодателство, оценка на риска и нередности“ – 16 щатни бройки, с два сектора: сектор „Нередности“ - 8 щатни бройки и сектор „Контрол по обществените поръчки“ - 7 щатни бройки. Посредством обособяване на сектор „Нередности“ и сектор „Контрол по обществените поръчки“ в рамките на отдел „ЗОРН“ е постигнато пълно разделение на функциите и отговорностите по отношение на постъпващи сигнали за нередности за физическото изпълнение на проектите.

С решение на Народното събрание от 29.05.2013 г. Министерството на регионалното развитие и благоустройство се преобразува в Министерство на регионалното развитие.

През 2013 г., с ПМС № 161/02.08.2013 г. е приет Устройствения правилник на Министерството на регионалното развитие. Съгласно Заповед № РД-02-34-13/09.08.2013 г. на министъра на регионалното развитие за утвърждаване на длъжностното разписание на МРР, е утвърдена нова структура, като числеността на ГД „ПРР“ е намалена от 162 на 157 щатни бройки. С цел оптимизация на структурата, секторите „Програмиране“ и „Оценка“ в отдел „Програмиране, оценка, информация и публичност“ се трансформират в един сектор „Програмиране и оценка“, като служителите запазват своите функциите и отговорности.

През 2014 г. с решение на Народното събрание и ПМС № 388/10.12.2014 г., Министерството на регионалното развитие се преобразува в Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Съгласно Заповед № РД 02-34-24/12.12.2014 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството за утвърждаване на длъжностното разписание на МРРБ, е утвърдена нова структура с обща численост на ГД „ПРР“ от 160 щатни бройки. С цел оптимизация на структурата и намаляване на числеността на ръководния състав, са направени следните структурни изменения в дирекцията:

- ✓ сектор „Нередности“ (8 щ. бр.) и сектор „Контрол по обществените поръчки“ (8 щ. бр.) са трансформирани в отдел „Законодателство, оценка на риска и нередности“ с 10 щатни бройки и отдел „Последващ контрол“ с 9 щатни бройки;
- ✓ сектор „Информация и публичност“ (5 щ. бр.) и сектор „Програмиране и оценка“ (10 щ. бр.) се трансформират в отдел „Програмиране, оценка, информация и публичност“ с 10 щатни бройки;
- ✓ секторите „Финансов контрол“ (15 щ. бр.), „Финансово планиране и плащания“ (6 щ. бр.) и „Счетоводство“ (6 щ. бр.) в отдел „Финансово управление и контрол“ (от 29 на 28 щ.бр.), са трансформирани в следните сектори: сектор „Финансов контрол и разплащания“ – 12 щатни бройки, сектор „Финансово планиране и счетоводна отчетност“ – 10 щатни бройки и сектор „Лоши вземания“ – 4 щатни бройки;
- ✓ намалена е числеността на отдел „Мониторинг“ от 22 на 18 щатни бройки и на отдел „ИПП“ от 18 на 15 щатни бройки;

- ✓ създадени са отдел „Солидарност“ с 3 щатни бройки и отдел „Последващ контрол“ с 9 щатни бройки;
- ✓ увеличен е щатът с по една бройка на регионалните отдели: СЗР, СЦР, СИР, ЮИР, ЮЗР и с 2 щатни бройки на ЮЦР.

Отдел „Последващ контрол“ е създаден в отговор на констатациите на одитиращите органи от извършена одитна проверка, проведена през април 2014 г., по отношение на процедурите за контрол при провеждане на обществени поръчки за избор на изпълнител от страна на бенефициентите по ОПРР.

През 2015 г. със Заповед № РД-02-34-2/02.02.2015 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството за утвърждаване на длъжностното разписание на МРРБ, 3 щатни бройки са предоставени за отдел „Мониторинг“ (21 щ. бр.), с 3 щатна бройка е оптимизиран състава на отдел „Последващ контрол“ (6 щ. бр.), преструктурирани са следните длъжности: Държавен експерт в младши експерт в отдел „Солидарност“; Старши експерт в младши експерт в отдел „Солидарност“; Главен експерт в младши експерт в отдел „Северозападен район“; Старши експерт в младши експерт в отдел „Североизточен район“; Старши експерт в младши експерт в отдел „Югоизточен район“; Старши експерт в младши експерт в отдел „Южен централен район“; Главен експерт в старши експерт в отдел „Северен централен район“; Главен експерт в младши експерт в отдел „Югозападен район“.

Със Заповед № РД-02-34-4/10.02.2015 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството за утвърждаване на длъжностното разписание на МРРБ, 1 щатна бройка е предоставена за отдел „Мониторинг“ (22 щ. бр.), с 1 щатна бройка главен експерт е оптимизиран състава на отдел „Североизточен район“ (9 щ. бр.).

Съгласно Заповед № РД 02-34-18/28.09.2015 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството за утвърждаване на длъжностното разписание на МРРБ, е утвърдена нова структура с обща численост на ГД „ПРР“ от 160 щатни бройки. Направени са следните структурни изменения в дирекцията:

- ✓ Отдел „Последващ контрол“, създаден през 2014 г. със заповед РД 02-34-24/12.12.2014 г. се слива с отдел „Мониторинг“. Новото наименование на отдел е „Предварителен контрол и мониторинг“;
- ✓ Сектор „Лоши вземания“ в отдел „ФУК“ се слива със сектор „Финансово планиране и счетоводна отчетност“, като дейността по разплащания преминава от сектор „Финансов контрол и разплащания“ в новосформирания сектор „Счетоводна отчетност, разплащания и лоши вземания“. Наименованията на двата сектора в отдел „ФУК“ е както следва: Сектор „Финансов контрол“, Сектор „Счетоводна отчетност, разплащания и лоши вземания“.

Съгласно Постановление № 111 от 5 май 2016 г. на Министерския съвет, обнародвано в бр.35 на Държавен вестник от 10.05.2016 г., е публикувано изменение и допълнение на Устройствения правилник на МРРБ. В изменения Устройствен правилник е променено името на Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие“ в Главна дирекция „Градско и регионално развитие“ (ГД ГРР).

Съгласно чл. 29, ал. 1, т.1 и т.2 на изменения Устройствен правилник са разписани основните функции на ГД „ГРР“ като Управляващ орган на ОП „Регионално развитие“ 2007 – 2013 г. и ОП „Региони в растеж“ 2014 - 2020 г. и всички произтичащи от това задължения и отговорности съгласно регламентите на ЕС и Структурните и инвестиционните фондове. Съгласно заповед № РД-02-34-5/10.05.2016 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството за утвърждаване на ново длъжностно разписание на МРРБ, са направени промени в ГД „ГРР“, както следва:

- ✓ трансформирана е длъжност „главен сътрудник по управление на европейски проекти и програми“ в отдел „ИПП“ - 1 щатна бройка, в длъжност „главен сътрудник по управление на европейски проекти и програми“ в отдел „ПОИП“ - 1 щатна бройка;
- ✓ трансформирана е длъжност „сътрудник по управление на европейски проекти и програми“ в отдел „ИПП“ - 3 щатни бройки по трудово правоотношение, в длъжност „сътрудник по управление на европейски проекти и програми“ в отдел „ПОИП“ - 3 щатни бройки по трудово правоотношение;
- ✓ трансформирана е длъжност „младши експерт“ в сектор „ФК“, отдел „ФУК“ - 1 щатна бройка, в длъжност „младши експерт“ в отдел „ЗОРН“ - 1 щатна бройка;
- ✓ трансформирана е длъжност „държавен експерт“ в отдел „ЗОРН“ - 1 щатна бройка, в длъжност „младши експерт“ в отдел „ЗОРН“ - 1 щатна бройка;
- ✓ трансформирана е длъжност „старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми“ в отдел „СЦР“ - 1 щатна бройка, в длъжност „сътрудник по управление на европейски проекти и програми“ в отдел „ЮЗР“ - 1 щатна бройка;
- ✓ трансформирана е длъжност „младши експерт“ в отдел „ЮЗР“ - 1 щатна бройка, в длъжност „младши експерт“ в отдел „ЗОРН“ - 1 щатна бройка.

Таблица 4. Организационна структура на УО на ОПРР

Структура	Щатни бройки:
Управляващ орган на ОПРР	160*
Управляващ орган на ОПРР – централно ниво	94
Главен директор, ГД „Градско и регионално развитие“	1
Заместник-главен директор	2
Отдел „Програмиране, оценка, информация и публичност“	14, в т.ч.
Главен сътрудник по управление на европейски проекти и програми	2
Старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	2
Сътрудник по управление на европейски проекти и програми	3
Отдел „Изпълнение на програмните приоритети“	11
Отдел „Предварителен контрол и мониторинг“	27
Отдел „Финансово управление и контрол“	28 в т.ч.
Сектор „Финансов контрол“	14 от тях
Старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Финансов контролор, пряко подчинен на РУО на ОПРР	1
Сектор „Счетоводна отчетност, разплащания и лоши вземания“	13 от тях
Старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Отдел „Законодателство, оценка на риска и нередности“	11 в т.ч.
Сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1

Отдел „Солидарност“ *	3
<i>Управляващ орган на ОПРР – регионални отдели</i>	63
Отдел „Северозападен район“ (Видин)	10
Отдел „Северен централен район“ (Русе)	10
Отдел „Североизточен район“ (Варна)	10
Отдел „Югозападен район“ (София)	10
Отдел „Южен централен район“ (Пловдив)	12
Отдел „Югоизточен район“ (Бургас)	11

* С решение на Министерски съвет от 30 юли 2014 г. ГД „ПРР“ е определена за национален орган, отговорен за управлението и контрола на дейностите подкрепени от фонд „Солидарност“ на ЕС, съгласно чл. 5, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 661/2014 г., и чл. 59 и 60 от Регламент (ЕС) № 966/2012 г. Така взетото решение се регламентира формално с чл. 1 на ПМС 434 от 18.12.2014 г. за определяне на органите и реда за управление и контрол на средствата от Фонд „Солидарност“ на ЕС, с което Ръководителят на УО на ОПРР е определен за национален координатор на помощта, а УО на ОПРР за координиращ орган, отговорен за управлението и контрола на дейностите, финансирани със средства от фонда. В тази връзка в рамките на ГД „ПРР“ е създаден отдел „Солидарност“ с 3-ма щатни служители, в т.ч. началник на отдел.

В рамките на инициативата JASPERS през 2010 г. е създадено Звено за изпълнение на проекти за интегриран градски транспорт в УО на ОПРР с цел оказване на подкрепа както на Управляващия орган, така и на конкретните бенефициенти Бургас, София, Пловдив, Стара Загора, Русе, Варна и Плевен за подготовка на проекти за модернизация на градския транспорт. Същинската работа на звеното стартира през 2011г. със следните основни дейности: подпомагане на общините при определяне обхвата на проектите; преглед, корекции и препоръки по документация, свързана с предпроектните проучвания, както и целия пакет от документи за кандидатстване; предоставяне на методическа помощ на консултантите и бенефициентите; срещи със заинтересованите страни – координационни и работни.

С оглед пилотното изпълнение на инициативата JESSICA, както и подготовката и засиленото прилагане и на други инструменти за финансов инженеринг в рамките на следващия програмен период, функционира и успешно осъществява дейностите си Звено по JESSICA, създадено в края на 2010 г.

➤ **Необходимост от укрепване на капацитета на бенефициентите по ОПРР**

През 2007 г. УО на ОПРР направи много подробен анализ на капацитета за създаване на проекти и усвояването по операциите на ОПРР. Станаха ясни основните силни и слаби страни измежду различните бенефициенти, а също така беше обособена първата „партида“ проекти и техните автори/партньори за помощ при разработването и изпълнението на проектите.

Основните заключения от анализа показаха, че:

- ✓ Общините срещат трудности при подреждането по приоритет на нуждите и най- вече инструментите за развитие;
- ✓ Общините основно се затрудняват при формулирането на неинфраструктурната страна на проблемите за развитието: те също имат тенденция да представят малки „изолирани“, а не стратегически и оперативно интегрирани проекти;

- ✓ Общините, както и неправителствените организации, все още имат затруднения в изготвянето на проекти, идентифицирането и обосновката – особено при икономическите и социални резултати от проектната идея;
- ✓ Качеството на проектите се основава на базираната на проекта инициатива, която започва при обявяване на финансирането на отделната схема и в много случаи няма предварителна подготовка;
- ✓ Държавната администрация трябва да проведе национална политика, която да се опира на стратегическите документи и в това отношение е необходимо да идентифицира как нейните приоритети ще се интегрират и подкрепят от ОПРР въз основа на принципа за допълняемост.

МРРБ предвиди в програмата да се обърне внимание на тези проблеми и в същото време да се подготви набор от проекти. Помощта за разработването на проектите и за техните автори (бенефициентите) беше част от същия процес.

Средствата за изпълнение на програмата са по ФАР, проект BG2004/016-711.11.02. Фаза 1/Година 2004 „Подкрепа за изготвяне на качествени стратегически документи, насърчаване на партньорство, сътрудничество и помощ за изграждане на капацитет за разработване на проекти”.

Като резултат, над 1500 проектни предложения са подадени, с краен срок 9 февруари 2007 г.

- ✓ В същото време националните агенции и министерства също са получили консултации за това как да намерят мястото си в ОПРР и за начина на координация за изпълнението на приоритетите на националните политики към тези на ОПРР;
- ✓ Също така е организирано обучение, където над 30 служители от МРРБ са обучавани на двудневен семинар как да използват системите и инструментите за идентифициране, избор и оценка на проекти;
- ✓ Въз основа на оценката на проекти, е съставен списък от 460 най-готови, приемливи и приложими проекти.

По препоръка на Европейската комисия, през 2008 г. бе изготвена **Програма за обучение на бенефициентите по ОПРР.**

В началото на 2008 г. бе проведено социологическо изследване, илюстриращо капацитета на бенефициентите към момента и анализ на потребностите от обучение.

Резултатите от анализа показаха:

Повече от половината от анкетираните (55%) смятат, че общината, в която работят е **готова да усвои средства от Европейските структурни фондове**; 43% смятат, че тяхната община е частично готова. Едва 2% са на мнение, че тяхната община няма да се справи с тази задача (6 общини). Служителите на големите общини с население между 50 000 и 100 000 жители (82%) и тези с население над 100 000 жители (70%) смятат, че имат капацитет за изпълнението на тези задачи.

В сравнение с другите оперативни програми общините се чувстват най-добре подготвени да усвоят средства от ОПРР. 63% от анкетираните заявяват, че са напълно готови, 34% - отчасти готови, 3% от общините в България смятат, че не са готови (9 от общо 264, предимно малки общини). Ръководството на общините с население между 50 000 и 100 000 жители заявява най-висока степен на готовност за усвояване на средства от Европейските фондове (91%).

Малките общини заявяват най-ниска степен на готовност за усвояване на средства. Едновременно с това те представляват значителен дял от общините в България – 38%.

Ресурси:

Общините разполагат със значителен брой служители, които са обучени по стратегическо планиране, оперативни програми и изготвяне на проекти. Броят на подготвените служители е пропорционален на големината на общината. По-малките имат средно по пет служители, които са обучени през последните три години, големите – по девет. Броят на подготвените специалисти в най-големите общини може да достигне средно 32.

Наблюдава се директна пропорционална зависимост в текучеството на персонала. При по-големите общини текучеството е по-голямо. Като използваме средните стойности можем да кажем, че малките общини са успели да задържат по-голямата част от обучените служители (средно текучество от около 1 служител), докато при най-големите общини това текучество е средно 9 обучени специалисти.

През 2008 г. УО на ОПРР организира и проведе обучения на потенциални бенефициенти под формата на информационни дни из цялата страна, на които присъстваха 1 382 представители на бенефициентите. Проведени бяха и 11 обучения на бенефициентите по изпълнение на договори за БФП по ОПРР, като бяха обучени 343 представители на бенефициентите.

През 2008 г. бе разработен и проект по Техническа помощ за укрепване на капацитета на бенефициентите чрез изпълнение на Програмата за обучение за периода 2009-2011 г.

През 2009 г. УО на ОПРР организира и проведе обучения на потенциални бенефициенти под формата на информационни дни из цялата страна за следните схеми за БФП:

- ✓ BG161PO001/3.1-02/2009 „Подкрепа за развитието на туристически атракции”;
- ✓ Схема: 1.4-5 „Подкрепа за интегрирано и устойчиво развитие чрез подобряване на градската среда”;
- ✓ Схема: 1.1-07 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации”.

Проведени бяха и обучения на бенефициентите съвместно с Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) по изпълнение на договори за БФП по ОПРР. Основни теми на тези обучения са както следва: Оперативно изпълнение на проекти по ОПРР; Финансов управление и контрол; Идентифициране на нередности и тяхното отстраняване при изпълнението на договори по ОПРР; Често допускани грешки и нарушения при провеждането на процедури за обществени поръчки, съгласно ЗОП, НВМОП.

Проведени бяха семинари, работни срещи, кръгли маси на следните теми:

- ✓ Проекти в енергетиката, инфраструктурата и строителството – финансирани от ЕС;
- ✓ Основни инфраструктурни проекти в морските общини за 2009 г.;
- ✓ Предизвикателства пред регионалното развитие на България в условията на финансова криза.

На горепосочените обучения, семинари, кръгли маси през 2009 г. са обучени 345 представители на бенефициенти.

През 2010 година, УО организира и проведе обучения на потенциални бенефициенти под формата на информационни дни из цялата страна за следните 6 схеми за БФП:

- ✓ BG161PO001/1.1-09/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градски агломерации”;
- ✓ BG161PO001/4.1-03/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура 178 малки общини”;
- ✓ BG161PO001/1.4-07/2010 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие”;
- ✓ BG161PO001/1.4-06/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в градските агломерации”;
- ✓ BG161PO001/4.1-04/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини”;
- ✓ BG161PO001/3.1-03/2010 „Подкрепа за развитието на природни, културни и исторически атракции”.

През 2010 бяха проведени и 2 обучения, като основните застъпени теми бяха свързани с управлението на проекти по програмата - идентифициране и докладване на нередности; финансови корекции; практически и правни проблеми при възлагането на обществени поръчки; предварителен контрол на тръжна документация – често допускани грешки и пр. Бяха предприети и мерки за укрепване на капацитета на конкретните бенефициенти по ОПРР във връзка с одитни препоръки и установена необходимост от допълнителна подкрепа за подготовка, управление и изпълнение на Средносрочните рамкови инвестиционни програми и проектните фишове към тях. Проведени бяха обучения на бенефициентите и съвместно с Националното сдружение на общините в Република България във връзка с управление и изпълнение на проекти по ОПРР, процедури за провеждане на обществени поръчки, одит и контрол, нередности и финансови корекции.

На горепосочените обучения, семинари, кръгли маси и др. през 2010 г. са обучени 250 представители на бенефициенти по програмата. Проведените обучения допринесоха в значителна степен за укрепване на капацитета на бенефициентите по ОПРР, с оглед разработване и подаване на качествени проектни предложения и тяхното ефективно управление и изпълнение.

През 2011 г. УО организира и проведе информационни дни за потенциалните бенефициенти на програмата по следните четири схеми за предоставяне на БФП:

- ✓ BG161PO001/1.1-10/2010 „Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”;
- ✓ BG161PO001/1.1-11/2011 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации”;
- ✓ BG161PO001/1.1-12/2011 „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”;
- ✓ BG161PO001/4.1-05/2010 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали”.

През м. юни 2011 г. УО проведе съвместна работна среща с бенефициенти относно актуализираните указания във връзка с изпълнение на договори за БФП по ОПРР. Основните теми, застъпени на събитието, бяха свързани с идентифициране и докладване на нередности, финансови корекции, проблеми при възлагането на обществени поръчки, предварителен контрол на тръжна документация – често допускани грешки и пр.

Съвместно с НСОРБ през 2011 г. беше осъществена работна среща с бенефициенти по ОПРР във връзка с управление и изпълнение на проекти по програмата, процедури за провеждане на обществени поръчки, нередности и финансови корекции.

Овен това, през 2011 г. бяха проведени работни и координационни срещи, срещи за обмяна на опит на следните теми: *Интегриран градски транспорт на 7-те големи града; Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие; Изпълнение на ОПРР; Обмяна на опит във връзка със схема BG161PO001/1.1-12/2011 „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”; Обмяна на опит във връзка със схема BG161PO001/1.2-01/2011 „Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради”*.

На горепосочените работни и координационни срещи през 2011 г., бяха обучени около 850 представители на бенефициенти по програмата.

За подобряване на капацитета на бенефициентите по програмата, на 21.01.2011 г. беше сключен договор от страна на УО с изпълнител за *„Разработване на специфично обучение по операции за бенефициенти и консултиране по разработване и изпълнение на проекти по ОПРР”* в рамките на проект по Приоритетна ос 5: *„Техническа помощ” – BG161PO001/5-01/2008/014 „Укрепване на капацитета на бенефициентите на ОПРР за успешно участие в изпълнението на ОПРР и усвояване на средствата, отпуснати от Структурните фондове чрез изпълнение на плана за обучение”*. През 2011 г. изпълнителят осъществи 64 обучения свързани както с кандидатстване по схеми за предоставяне на БФП по ОПРР, така и с изпълнение на договорите за БФП, като бяха обучени общо 854 представители на общини. В рамките на тези обучения бяха осъществени 4 учебни пътувания в чужбина, в които взеха участие общо 48 представители на общини, бенефициенти по програмата. През 2012 г. са осъществени общо 68 обучения, свързани както с кандидатстване по схеми за предоставяне на БФП по ОПРР, така и с изпълнение на договорите за БФП, като бяха обучени общо 828 представители на бенефициенти. В рамките на тези обучения са осъществени 21 учебни пътувания в чужбина, с участие на 251 представители на бенефициенти по програмата.

В допълнение, през 2012 г. Управляващият орган разработи проект по техническа помощ с предмет: *„Изготвяне на планове за действие за укрепване на административния капацитет на бенефициентите на ОПРР”*, който обхваща изследване на бенефициентите, включващо от своя страна анализ и оценка на административния, техническия и финансов капацитет на бенефициентите на ОПРР. На 08.12.2011 г. бе сключен договор с изпълнител за разработване на планове за действие за укрепване на капацитета на бенефициентите. През 2012 г. изпълнителят извърши анализ и оценка на административния, техническия и финансов капацитет на 36 общини в обхвата на агломерационните ареали и на конкретните бенефициенти на ОПРР и разработи планове за действие за укрепване на капацитета на бенефициентите. В началото на 2013 г. бяха одобрени плановете от страна на УО на ОПРР като препоръките от тях бяха взети под внимание при разработването на оста за техническа помощ в Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г.

Също така, през 2012 г. УО организира и проведе обучения за електронно кандидатстване и информационни дни за потенциалните бенефициенти на програмата по следните схеми за предоставяне на БФП:

- ✓ BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда”;
- ✓ BG161PO001/3.2-02/2011 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите”;
- ✓ BG161PO001/3.2-03/2012 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II”;

✓ BG161PO001/5-02/2012 "В подкрепа за следващия програмен период".

През м. февруари 2012 г. в гр. Шумен, УО организира и проведе Работна среща на тема „Сътрудничество с общините при реализиране на схема BG161PO001/1.2-01/2011 „Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради”.

През м. март 2012 г. УО проведе съвместна работна среща с бенефициенти относно актуализираните указания във връзка с изпълнение на договори за БФП по ОПРР. Основните теми, застъпени на събитието, са свързани с идентифициране и докладване на нередности, финансови корекции, проблеми при възлагането на обществени поръчки, предварителен контрол на тръжна документация – често допускани грешки и пр.

През 2012 г. са проведени работни и координационни срещи във връзка с подготовката на следващия програмен период 2014-2020 г., два семинара на тема: „Оперативна програма за регионално развитие 2014-2020 в контекста на подготовката на договор за партньорство – бенефициенти, проекти, операции и дейности”.

През м. април 2013 г. УО на ОПРР организира информационен ден за демонстриране работата с Модула за електронни услуги на ИСУН за целите на подаване на проектните предложения от конкретни бенефициенти по схемата (31 общини на градове от ниво 3 и ниво 4, съгласно одобрената НКПР 2013-2025 г.) - Обучение за електронно кандидатстване по схема BG161PO001/5-03/2013 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II“ по отворена процедурата за кандидатстване по схема BG161PO001/5-03/2013. Кандидатстването по тази схема се осъществява изцяло по електронен път чрез Модула за електронни услуги на ИСУН.

През 2013 г. УО организира и проведе серия от обучения за бенефициентите си, както следва:

В периода 2-3 юли 2013 г. в гр. Стара Загора бе проведено комплексно обучение за бенефициенти изпълняващи договори по програмата (кметове/заместник кметове, ръководители на СРИП и ръководители на проекти) с тема: „Указания във връзка с изпълнението на договори за БФП по ОПРР 2007-2013 г.”. Пред участниците бяха представени измененията в Указанията към бенефициентите, в резултата на актуализираната версия 9 на Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР, които са в посока на облекчаване на процедурите за бенефициенти при изпълнението на договори. Бяха коментирани най-често срещаните трудности при електронното кандидатстване по ОПРР, предварителния и последващ контрол на процедурите за възлагане на обществени поръчки, електронното отчитане на проекти по програмата, последици от констатирани нередности. Пълният пакет на Указанията за изпълнение на договори за БФП по ОПРР 2007-2013 г. бяха публикуван на сайта на ОПРР www.bgregio.eu в секция „Изпълнение на договори”.

На 10.07.2013 г. в гр. София бе проведено обучение за финансовите експерти от екипите по проекти на всички бенефициенти (общини и конкретни бенефициенти по ОПРР) на тема: „Верификация – мониторинг, финансов контрол и електронно отчитане на проекти”.

На 11.07.2013 г. в гр. София бе проведено обучение за експертите юристи от екипите по проекти на всички бенефициенти (общини и конкретни бенефициенти на ОПРР) на тема: „Кандидатстване, анексиране, нередности, предварителен/последващ контроли”.

Във връзка с Указания на Сертифициращия орган към Министерство на финансите относно оптимизиране на изискваната от бенефициентите информация при отчитане на разходите по договори/заповеди за БФП и създаване на необходимите предпоставки за активен електронен обмен на информация чрез електронен подпис, през 2013 г. УО на ОПРР предприе следните стъпки:

- ✓ Опростяване на изискванията при представянето на документи за отчитане на извършените разходи от бенефициентите;
- ✓ Одобряване на разходите на бенефициентите, чрез подобрени контролни процедури при верификация на разходите от УО, утвърдени в НУИОПРР – версия 9, одобрен със заповед на Министъра на регионалното развитие № РД-02-36-546/25.06.2013 г.;
- ✓ Въвеждане на процедури за електронно отчитане на разходите по договорите за БФП чрез ИСУН – считано от 01.07.2013 г. се предостави възможност на бенефициентите за електронно отчитане на разходите по договорите за БФП в системата по следните схеми за БФП:
  - BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда”;
  - BG161PO001/3.2-02/2011 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите”;
  - BG161PO001/3.2-03/2012 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II”;
  - BG161PO001/5-02/2012 „В подкрепа за следващия програмен период“;
  - BG161PO001/5-03/2013 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II“;
  - BG161PO001/5-01/2008 „Техническа помощ за подготовка, управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОПРР 2007-2013 г.“.

На 12.05.2014 г. в гр. София се проведе работна среща на УО на ОПРР с експерти, членове на екипи, изпълняващи проекти по ОПРР 2007-2013 г. Основни дискутирани теми бяха: Електронно отчитане на проекти чрез ИСУН - водена от експерт от дирекция „СУСЕС“, МС; Електронно отчитане на проекти по ОПРР чрез ИСУН; Най-често срещани пропуски и проблеми при отчитане на проекти, изпълнявани по ОПРР; Проблеми и предизвикателства при изпълнение на проектите по ОПРР; Отчитане на проекти по ОПРР, генериращи приходи и корективни мерки за подобряване на контрола и качеството при изпълнение на проектите по ОПРР.

УО на ОПРР организира и проведе през 2014 г. и следните обучения за бенефициентите по ОПРР:

- ✓ Семинар на тема „Законосъобразно провеждане на обществени поръчки, съфинансирани със средства от ЕС“ – семинар за УО и за бенефициентите на ОПРР, в периода 27-29.07.2014 г. в два модула, както следва:
  - на 28.07.2014 г. в гр. София, модул „Системи за контрол върху обществените поръчки, съфинансирани от ЕС“;
  - на 29.07.2014 г. в гр. София, модул „Законосъобразно възлагане на обществени поръчки и система за контрол за допустимост на разходите по обществените поръчки, съфинансирани от ЕС“.

В периода 19-20.02.2015 г. в хотел „Парк хотел Стара Загора”, гр. Стара Загора, УО проведе с бенефициентите по програмата работна среща във връзка с актуализиран Наръчник за управление и изпълнение на ОПРР 2007-2013 г. и представи акценти от ОПРР 2014-2020 г.

През отчетния период, във връзка с Указания на Сертифициращия орган – дирекция „Национален фонд“, Министерство на финансите, относно оптимизиране на изискваната от

бенефициентите информация при отчитане на разходите по договори/заповеди за БФП и създаване на необходимите предпоставки за активен електронен обмен на информация чрез електронен подпис, УО по ОПРР продължава прилагането на процедури за електронно отчитане на разходите по договорите за БФП чрез ИСУН, като на бенефициентите е предоставена възможност за електронно отчитане на разходите по изпълняваните договори. В допълнение, в рамките на Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ на ОПРР, Операция 5.3 „Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР“ се подкрепят конкретните бенефициенти-държавни институции чрез подобряване на капацитета им за подготовка, управление и изпълнение на техните Средносрочни рамкови инвестиционни програми (СРИП) и проектни фишове по ОПРР. Финансираните проекти целят подобряване на капацитета на бенефициентите-държавни институции чрез следните дейности:

- участие на бенефициентите в специализирани обучения в областта на структурните фондове на ЕС, включително и обмяна на опит;
- материално стимулиране на екипа по управление и изпълнение на СРИП;
- разработване на инвестиционни проекти в пълна степен на проектна готовност (работни инвестиционни проекти в пълния им обем, съгласувания, одобрения, разрешения и др., project pipeline), с които бенефициентите да кандидатстват за финансиране със средства от ОПРР 2014–2020 г.;
- разработване и въвеждане на системи за мониторинг и оценка на изпълнението на СРИП/проектите;
- осигуряване на техника и оборудване за изпълнение на СРИП/проектите на бенефициентите;
- организиране на срещи за координиране на процеса по управление и изпълнение на СРИП/проектите по ОПРР;
- осигуряване на информация и публичност по отношение на СРИП на бенефициентите.

2.4. Изменения в контекста на изпълнението на оперативната програма

За целия програмен период 2007-2013 г. са извършени 4 изменения на програмата, след одобрението ѝ от ЕК с Решение № С (2007) 5440. Първата ревизия е одобрена с Решение № С (2011) 488 от 09.02.2011 г. Втората ревизия е одобрена с Решение № С (2012) 5769 от 17.08.2012 г. Третата ревизия е одобрена с Решение № С (2014) 1876 от 01.04.2014 г. Четвъртата ревизия е одобрена с Решение № С (2016) 1953 от 06.04.2016 г. При измененията на програмата са отразени всички решения за промени, приети на заседанията на КН на ОПРР, които са описани в раздел 2.7, т.2.7.1 на настоящия доклад, както и наложилите се в резултат на решенията промени в разпределението на финансовия ресурс по приоритетни оси и операции и промени в системата от индикатори на оперативната програма.

2.5. Значителни изменения по смисъла на чл.57 от Регламент (ЕО) №1083/2006

Няма установени случаи.

2.6. Допълняемост с други инструменти

В ОПРР 2007-2015 г. е гарантирано допълването с останалите оперативни програми и с Програмата за развитие на селските райони (ПРСР). Реалното изпълнение на ОПРР през отчетния период е в съответствие с установената демаркация.

С оглед предотвратяване на евентуално припокриване и двойно финансиране УО на ОПРР предприе следните мерки:

- ✓ На ниво представяне на проектни предложения и подписване на договор за предоставяне на БФП, бенефициентите представят декларация, че към момента на кандидатстване, дейностите, включени в проектното предложение, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма;
- ✓ Преди вземане на решение за предоставяне на БФП, УО извършва проверка за липсата на двойно финансиране по списъка от проектите, предложени от оценителната комисия за финансиране. Проверката на проектните предложения включва проверка в ИСУН, и проверка за липса на двойно финансиране по Програма ФАР и други програми с национално и европейско финансиране, предоставящи подкрепа за сходен вид дейности. При съмнения за наличието на двойно финансиране се осъществява официална кореспонденция с ведомствата, предоставящи финансовата подкрепа. За целта се попълва контролен лист. В допълнение, преди сключване на договора за предоставяне на БФП, се изисква от одобрените кандидати подписана и подпечатана декларация за липсата на двойно финансиране по проектното предложение или на дейности от него;
- ✓ Всички данни по проектите по ОПРР са въведени в единната ИСУН;
- ✓ В допълнение, съгласно изискванията на европейското законодателство, чл. 14 от Общите условия на договора и Указанията за изпълнение на договори по ОПРР, за да осигури необходимите данни и отчетност към УО, бенефициентът трябва да осигури адекватна счетоводна система на ниво договор, по източници на финансиране /ЕФРР, национален бюджет и собствен принос/. При проверка на място се проверява дали бенефициентът спазва изискването за водене на отделна аналитичност по всеки един договор за БФП. В случай на коректно отразяване на разходите, се проверява по колко проекта бенефициентът е получил финансиране и се проследява дали разходооправдателните документи от изпълнители по договор, финансиран със средства от ОПРР са отчетени и към други програми, включително ПРСР, или са финансирани от бюджета или други източници. Проверят се също така партидите на доставчиците по сметки 4010, 4020, както и се извършва проверка на същите в дневниците за покупки;
- ✓ Във всички разходооправдателни документи на бенефициента и партньорите, свързани с изпълнението на проект, се записва следния текст: *„Разходът е по проект за безвъзмездна финансова помощ по договор №.....по ОПРР“*.

➤ **Пример за съвместна инициатива, илюстрираща принципа на допълняемост между ЕФРР и ЕСФ, е Проект за деинституционализация на децата от домовете за деца с увреждания**

Схема „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск” по ОПРР има за цел да осигури подходяща и ефективна социална инфраструктура, допринасяща за предоставянето на нов вид резидентни и съпътстващи услуги в общността, които да заменят институционалната грижа. Средствата са насочени към изграждане, ремонт, оборудване и обзавеждане на центрове за настаняване от семеен тип и защитени жилища. С изпълнението на 60 договора на обща стойност на БФП 48 млн.

евро, се предвижда създаването на общо 131 центъра за настаняване от семеен тип и 26 защитени жилища. Всички договори по тази схема са приключили своето изпълнение с одобрени окончателни плащания. В резултат на това са изградени 132 бр. центъра за настаняване от семеен тип, 19 изградени, обзаведени и оборудвани защитени жилища и 7 бр. ремонтирани и оборудвани защитени жилища.

Приключи изпълнението на проектът на Министерство на здравеопазването на стойност 5,1 млн. евро БФП за реструктуриране на 8 пилотни Дома за медико-социални грижи за деца, с оглед разкриване на иновативни интегрирани услуги за деинституционализация и превенция на изоставянето на деца от 0 до 3 г. В обхвата на проекта бяха включени следните обекти: ДМСГД "Св. Параскева" София, ДМСГД Перник, ДМСГД Монтана, ДМСГД Русе, ДМСГД Пазарджик, ДМСГД Търговище, ДМСГД Пловдив и ДМСГД Габрово.

➤ **Пример, илюстриращ принципа на допълняемост между ЕФРР и ЕСФ, е инициативата за изграждане на социални жилища за маргинализирани групи**

На национално ниво се осигурява интегриран подход чрез съвместна инициатива между два фонда – ЕФРР и ЕСФ, като освен изграждане на социални жилища по линия на ОПРР, следва да се създадат програми за квалификация и работа, подобряване на качеството на образование на децата, мерки за повишаване на степента на самоорганизация на хората от квартала и др. по линия на ОП „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. За целта в рамките на ОПРР се реализира схема BG161PO001/1.2-02/2011 *„Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение”*. Конкретните бенефициенти по схемата са определени през 2011 г. от междуправителствена работна група под ръководството на министъра по управление на средствата от ЕС след оценка и избор на проектни идеи с цел създаване на пилотен модел за осигуряване на съвременни социални жилища и за трайно и устойчиво решаване на проблемите в тази сфера.

Приключи изпълнението на сключените договори с общините Дупница, Видин, Девня и Столична община.

2.7. Мониторинг и оценка

2.7.1. Мониторинг

В рамките на отчетния период са проведени общо 16 заседания на КН на ОПРР и 21 писмени процедури.

На 15.11.2007 г. е проведено **I-то заседание** на КН на ОПРР, на което бяха одобрени критерии за избор на проекти по ОПРР 2007-2013 г.

На 15.05.2008 г. е проведено **II-то заседание** на КН, на което бяха одобрени критерии за избор на операции по ОПРР 2007-2013 г. по операции - 1.2; 1.3; 1.5; 2.2; 2.3; 3.2; 4.2. КН даде мандат на УО да модифицира критериите на ниво операция, приети на първото заседание на КН, прие и общите критерии на ниво операция, като даде мандат на УО да допълни критериите с направените предложения и допълнения. КН даде мандат на УО да разработва специфични критерии и системата за точкуване при обявяването на всяка конкретна схема за предоставяне на БФП.

На **III-то заседание** на КН, проведено на 27.11.2008 г. не са взети решения.

На 30.04.2009 г. е проведено **IV-то заседание** на КН, на което бяха взети следните решения:

- ✓ КН дава мандат на УО за започване на преговори с ЕК за пренасочване на финансов ресурс на Приоритет 2, Операция 2.3 „Достъп до устойчиви и ефективни енергийни ресурси” в размер на 60 047 804 евро или 117 443 294 лева за изграждане на междусистемна газова връзка България-Гърция (Ст. Загора – Димитровград – Хасково – Кърджали - границата), свързваща българската газопреносна система с гръцката;
- ✓ КН дава мандат на УО за преговори с ЕК за пренасочване на средства от операция 1.3 „Организация на икономическите дейности” в размер на 120 095 607 евро към операции 1.1 „Социална инфраструктура” и 1.4. „Подобряване на физическата среда и превенция на риска”, в резултат на което Приоритет 1 ще съдържа 4 операции, а именно: Операция 1.1 „Социална инфраструктура” на стойност 367 318 691 евро или 719 944 634 лева; Операция 1.2 „Жилищна политика” запазва своя номер и стойност; Операция „Подобряване на физическата среда и превенция на риска” приема номер 1.3 на стойност 271 589 939 евро или 532 316 280 лева; Операцията „Системи за устойчив градски транспорт” приема номер 1.4;
- ✓ КН одобрява разпределение на финансов ресурс от 120 095 607 евро или 235 387 389 лева в подкрепа на следните дейности/схеми за БФП: 17 095 606 евро или 33 436 101 лева да бъдат преразпределени от Операция 1.3 за схемата насочена към подкрепа за реконструкцията/обновяването на университети в рамките на операция 1.1, с което финансов ресурс на схемата възлиза на 38 368 718 лева или 19 617 614 евро; 20 млн. евро или 39 116 600 лева да бъдат преразпределени от операция 1.3 в нова схема за подпомагане на изграждането/реконструкцията/обновяването/преустройството на социални институции за деца, лишени от родителски грижи и деца с увреждания; 40 млн. евро или 78 233 200 лева да бъдат преразпределени от Операция 1.3 в нова схема за подпомагане прилагането на мерки за енергийна ефективност и внедряване на ВЕИ в образователни институции – общинска собственост, също в рамките на операция 1.1; 10 млн. евро или 19 558 300 лева да бъдат преразпределени за нова схема за подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития в рамките на Операция 1.1; 33 млн. евро или 64 542 390 лева да бъдат предназначени за изпълнението на инициативата JESSICA, като ще бъдат преразпределени от Операция 1.3 в Операция 1.4 за целите на изпълнението на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие и допълнение на Приоритет 1, Операция 1.1 Социална инфраструктура със следната дейност – Подкрепа за изграждане, реконструкция, обновяване, разширяване и преустройство на съществуващи сгради – общинска собственост, в институции – предоставящи услуги на деца лишени от родителски грижи и деца с увреждания, с цел създаване на условия за тяхната деинституционализация и реинтеграция;
- ✓ КН одобрява преразпределението на средства в рамките на операция – 4.1 Дребномащабни местни инвестиции, а именно стойността на 2 схеми за БФП по Операция 4.1 – схема за подкрепа за реконструкция/реhabилитация/ модернизация на индустриални и бизнес зони и схема за подкрепа за подобряване на жизнената среда чрез организирането на системи за сметосъбиране и сметоизвозване на стойност 13 940 418 евро или 27 265 088 лв. – да бъде пренасочена за стартиране на нова схема по 4.1. за подкрепа прилагането на мерки за енергийна ефективност и внедряване на ВЕИ в образователни институции – общинска собственост в общините извън градските агломерационни ареали;

- ✓ КН дава мандат на УО да определя за всяка конкретна схема за предоставяне на БФП вида на процедурата за набиране на проектни предложения, съгласно ПМС 121;
- ✓ КН дава мандат на УО да определи индикаторите за въздействие и резултат следствие приетите на настоящето заседание реалокации на средства.

На 3-4.12.2009 г. е проведено **V-то заседание** на КН, на което бяха взети следните решения:

- ✓ КН приема по принцип пренасочване на финансовия ресурс на Приоритетна ос 2 „Регионална и местна достъпност”, Операция 2.3 “Достъп до устойчиви и ефективни енергийни ресурси” в размер на 60 047 804 евро за изграждане на газова междусистемна връзка България-Сърбия, като след извършване на предпроектно проучване ще бъде взето решение за конкретния вариант: изграждане на газопровод Дупница - Димитровград – Ниш или маршрут София-Димитровград-Ниш, както и реверсиране на съществуващия газопровод България-Турция. Конкретен бенефициент по схемата ще бъде Министерство на икономиката, енергетиката и туризма;
- ✓ КН дава мандат на УО да предложи за одобрение, посредством писмена процедура на конкретния вариант на изграждане на междусистемна връзка България-Сърбия след проведено проучване за приложимост;
- ✓ КН одобрява пренасочване на финансовия ресурс на Приоритетна ос 2 „Регионална и местна достъпност”, Операция 2.2 „Информационни и комуникационни мрежи” в размер на 20 015 934 евро за изпълнението само на една дейност на национално ниво на територията на страната – „изграждане на широколентови връзки към и в градските периферии и по-слабо урбанизирани територии и селски райони”. Конкретен бенефициент за тази високотехнологична дейност ще бъде Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“ (ИА „ЕСМИС“) като правоприемник на ИА „ДАИТС“;
- ✓ КН одобрява пренасочване на 50 000 000 евро от Операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска” (Схема за интегрирани планове за градско развитие) към Операция 1.5 Системи за устойчив градски транспорт, за целите на схема за развитие на устойчиви системи за градски транспорт на Столична община. Финансовият ресурс на Операция 1.5 Системи за устойчив градски транспорт става 210 127 475 евро, а на Операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска” се намалява с 50 млн.евро, т.е. 221 589 939 евро;
- ✓ КН одобрява пренасочване на 20 000 000 евро от Операция 3.2 „Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите” към Операция 1.1, Схема BG161PO001/1.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали“ Компонент 1: Образователна инфраструктура – за финансиране на одобрени, но нефинансирани поради изчерпване на ресурса проекти, следвайки поредността на тяхното класиране съгласно Решението на УО на ОПРР. Финансовият ресурс на Операция 1.1 Социална инфраструктура става 387 318 691 евро, а на Операция 3.2 „Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите” се намалява с 20 млн. евро, т.е. 12 714 044 евро;

- ✓ КН дава мандат на УО да ревизира текста на ОПРР в съответствие с приетите решения на IV-то и V-то заседания на КН, включително да определи съответните индикатори;
- ✓ КН дава мандат на УО да конкретизира в критериите, в зависимост от спецификата на всяка схема, процента на национално съфинансиране, включително собствения принос на кандидата;
- ✓ КН дава мандат на УО да определя обхвата, критериите и съгласува с Европейската комисия условията за кандидатстване по схемите за БФП по Операция 1.2 „Жилищна политика”.

На 04.06.2010 г. е проведено **VI-то заседание** на КН на ОПРР, на което са взети следните по-важни решения:

- ✓ КН одобрява за конкретни бенефициенти по *операция 1.5. Системи за устойчив градски транспорт* общините на 7-те големи града: София, Варна, Бургас, Русе, Плевен, Пловдив и Стара Загора;
- ✓ КН одобрява разширяване на обхвата на допустимите дейности на операция 1.5 „Системи за устойчив градски транспорт”, както следва:
  - *Рехабилитация и реконструкция на улични мрежи, включително системи за видеонаблюдение и др. във връзка с развитието на интегрирана система за градски транспорт;*
  - *Изграждане/ реконструкция/ рехабилитация на пешеходни алеи и тротоари, изграждане на велосипедни пътеки и алеи, пешеходни зони, алеи и подлези за пешеходци и велосипедисти, включително свързани дейности, като поставяне на указателни знаци, маркировка и др. като част от интегрираната система за градски транспорт;*
  - *Мерки във връзка с организация на паркирането във възлови точки на масовия градски транспорт.*
- ✓ КН одобрява като конкретни бенефициенти по *Операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска”, схема за предоставяне на БФП „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие”* 36-те общини центрове на агломерационни ареали съгласно Приложение 3а от ОПРР да бъдат определени като конкретни бенефициенти по схемата;
- ✓ КН одобрява Разширяване териториалния обхват на Операция 3.1 „Подобряване на туристическите атракции и свързаната с тях инфраструктура”, като за допустими бенефициенти се определят всички общини с население над 10 000 ж. В случаите на подкрепа за паметници на културата с национално значение и световно значение като допустими бенефициенти се определят всички 264 общини.

На 1-2.12.2010 г. е проведено **VII-то заседание** на КН на ОПРР, на което са взети следните по-важни решения:

- ✓ КН одобрява за конкретни бенефициенти по *операция 1.1. Социална инфраструктура* общините, на чиято територия са разположени на общинските лечебни заведения съгласно *т.3 и 4 от приложение 1 на Допълнение към Концепцията за преструктуриране на болничната помощ на РБългария;*
- ✓ КН одобрява като конкретни бенефициенти по *Операция 3.1 „Подобряване на туристическите атракции и свързаната с тях инфраструктура”, Министерски*

съвет за изпълнение на схема за предоставяне на БФП „Реставрация и консервация на дворец "Евксиновград" и прилежащия му парк“;

- ✓ КН одобрява като конкретни бенефициенти по операция 5.3 „Укрепване капацитета на бенефициентите на ОПРР” държавните институции - конкретни бенефициенти по ОПРР (МЗ, МК, МОН, АСП, АЗ, МВР, АПИ, ИА „ЕСМИС”, МИЕТ), като за всеки един от тези бенефициенти се определят бюджетни линии всяка на стойност 200 000 евро или общ бюджет 1 800 000 евро;

На 07.06.2011 г. бе проведено **VIII-то заседание** на КН на ОПРР, на което бяха взети следните по-важни решения:

- ✓ КН одобрява да бъде пренасочен финансов ресурс в размер на 11 962 151,00 евро от Приоритетна ос 3 „Устойчиво развитие на туризма”, Операция 3.1 „Подобряване на туристическите атракции и свързаната с тях инфраструктура” към Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие», Операция 1.1 „Социална инфраструктура”, за целите на процеса на деинституционализация на децата в България;
- ✓ КН одобрява да се допълни списъка с индикативни дейности в рамките на Операция 1.2 „Жилищна политика” на ОПРР със следната индикативна дейност: „Предоставяне на заеми, гаранции за възвръщаеми инвестиции, или еквивалентни на тях инструменти за енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в многофамилни жилищни сгради.”;
- ✓ КН одобрява като конкретни бенефициенти по Операция 1.2 „Жилищна политика” на ОПРР:
  - *Новосформирана с промяна в Устройствения правилник на МРРБ Дирекция „Жилищна политика” в рамките на МРРБ;*
  - *Фонд - мениджър по жилищна политика (самостоятелно юридическо лице, което е уредено в споразумение между съфинансиращите партньори или акционери, или като отделно финансово цяло в рамките на финансова институция);*
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да определи като конкретни бенефициенти по Операция 1.2. „Жилищна политика” схема „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение” пилотните общини, избрани от междуправителствената работна група към МС под ръководството на министъра по управление на средствата от ЕС;
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да проведе писмена процедура за пренасочване на наличния финансов ресурс по Приоритетна ос 2 „Регионална и местна достъпност”, Операция 2.3 „Достъп до устойчиви и ефективни енергийни ресурси” в размер на 57 515 278 евро към проектни предложения, които успешно са преминали оценка, но за които не е достигнал финансов ресурс по съответната схема от Приоритетна ос 1 . „Устойчиво и интегрирано градско развитие” и Приоритетна ос 4 „Местно развитие и сътрудничество” след провеждане на обсъждания между заинтересованите страни.

На 01.12.2011 г. бе проведено **IX-то заседание** на КН, като бяха взети следните по-важни решения:

- ✓ КН одобрява пренасочването на наличния финансов ресурс по Приоритетна ос 2 „Регионална и местна достъпност”, Операция 2.3 „Достъп до устойчиви и ефективни енергийни ресурси” в размер на 57 515 278,17 млн.евро към Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие” (Операции 1.1 и 1.4) и Приоритетна ос 4 „Местно развитие и сътрудничество” (Операция 4.1) за финансиране на готови резервни проектни предложения, които успешно са преминали оценка, но за които не е достигнало финансиране по следните схеми:
  - Схема BG161PO001/1.1-07/2010 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации” – 3 157 791 евро;
  - Схема BG161PO001/1.1-09/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации” – 28 548 750 евро;
  - Схема BG161PO001/4.1-03/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини” – 9 539 304 евро;
  - BG161PO001/4.1-04/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини” - 15 240 997 евро
  - Обявяване на нова схема за подобряване на градската среда BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда” в рамките на операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска” - 1 028 437 евро;
- ✓ КН одобрява да бъде пренасочен финансов ресурс – 15 192 289 евро (29 713 534,60 лв.) от Приоритетна ос 3 „Устойчиво развитие на туризма”, Операция 3.1 към Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие”:
  - Операция 1.1 „Социална инфраструктура” (2 577 806 евро или 5 041 750,31 лв.) към схема BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали” с конкретен бенефициент Министерство на културата – (2 577 806 евро);
  - Операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска”, за обявяване на нова /трета/ схема за подобряване на градската среда BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда” – (12 614 483 евро).
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР средствата от наложената през месец юли 2011 г. плоска финансова корекция на ниво схеми по ОПРР в размер на 1 209 525,03 евро и възстановяваните от бенефициентите средства от финансови корекции по проекти, предлагаме да бъдат пренасочвани към бюджета на планираната за 2012 г. схема за БФП BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда”;
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да пренасочва регулярно освобождавания се финансов ресурс по следните текущи схеми за БФП към Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, операция 1.4 за обявяване на нова схема за подобряване на градската среда BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда”;
- ✓ КН одобрява да бъдат определени като конкретни бенефициенти по операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска” за нуждите на

схема BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда” 36-те общини центрове на агломерационни ареали съгласно Приложение 3а от ОПРР;

- ✓ КН одобрява да бъдат извършени промени в бюджета на Комуникационния план на ОПРР, като отпаднат заложената изработка и разпространение на видеоклипове и бюджетът се актуализира на стойност 4 757 571 евро;
- ✓ КН одобрява да се пренасочи финансов ресурс в размер на 5 000 000 евро (9 779 150 лв.) от операция 5.2 „Комуникация, информация и публичност” към операция 5.1: „Управление, наблюдение, оценка и контрол” за обезпечаване на законосъобразното и качествено изпълнение на договорите за БФП, както и на успешното изготвяне на ОПРР за 2014-2020 г. с механизъм/инструментариум за нейното изпълнение;
- ✓ КН предоставя мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да направи промени в ОПРР 2007-2013 г. съгласно взетите решения в резултат на проведените писмени процедури през 2011г., VIII-то и IX-тото заседание на КН при следващото ревизиране на програмата през 2012 г., да промени стойността на индикаторите при необходимост, както и да изпрати ревизираната програма на ЕК за одобрение;
- ✓ КН приема Индикативната годишна работна програма за 2012г., при условие, че е наличен необходимия финансов ресурс за обявяване на схема за предоставяне на БФП BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда”.

Информация за **проведени писмени процедури** на КН на ОПРР през 2011 г. В резултат на проведените 4 писмени процедури на КН са взети следните решения:

- ✓ Дейност „Обновяване/реконструкция и оборудване на публичните медицински и здравни заведения” в рамките на операция 4.1 „Дребномащабни местни инвестиции” да се разшири, както следва: „Обновяване/реконструкция и оборудване на публичните медицински и здравни заведения, закупуване на линейки/реанимобили за медицинските центрове за осигуряване транспортирането на пациентите”;
- ✓ Да бъде пренасочен наличният финансов ресурс в рамките на Приоритетна ос 1 в размер на 22 734 034,00 евро към операция 1.1 „Социална инфраструктура”, схема BG161PO001/1.1-12/2011 „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”, който се формира от финансов ресурс в размер на 7 744 425,00 евро в рамките на операция 1.1 „Социална инфраструктура”, в резултат на приключили проекти и/или сключени допълнителни споразумения към договори за БФП, и финансов ресурс в размер на 14 989 609,00 евро от Операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска”;
- ✓ КН на ОПРР одобрява критерии за избор на операция по Съвместната европейска инициатива за устойчиви инвестиции в градските райони (JESSICA) за подбор на Фондове за градско развитие (ФГР);
- ✓ КН на ОПРР дава мандат на УО на ОПРР за реалокация/пренасочване на освобождаващия се периодично финансов ресурс по схема BG161PO001/4.2-01/2008 „Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики” в рамките на операция 4.2 „Междурегионално сътрудничество” за финансирането на проектни предложения от резервната листа по схема BG161PO001/4.1-03/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини” съгласно Решение №РД-02-14-1882/04.11.10 г. изм. с Решение №РД-02-14-2203/13.12.10;

- ✓ КН на ОПРР одобрява като конкретен бенефициент по Операция 5.3 „Изграждане капацитета на бенефициентите на ОПРР”, Приоритетна ос 5 „Техническа помощ”, да бъде определена новосформираната с Постановление № 184 от 30.06.2011 г. за изменение и допълнение на Устройствения правилник на МРРБ, приет с Постановление № 271 на Министерския съвет от 2009 г. дирекция „Жилищна политика” в рамките на МРРБ. За конкретния бенефициент се определя бюджетна линия в размер на 2 147 425,90 евро;
- ✓ КН на ОПРР одобрява да се разшири обхватът на примерните дейности за подкрепа по Операция 5.3. *„Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР“*;

На 12.06.2012 г. е проведено **Х-то заседание** на КН на ОПРР, на което са взети следните по-важни решения:

- ✓ КН одобрява освободеният финансов ресурс по текущите схеми за БФП в размер на 17 316 443 евро да бъде пренасочен към предстоящата нова схема BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда” в обхвата на Операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска”;
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да пренасочва регулярно освобождавания се финансов ресурс по следните текущи схеми за БФП:
  - BG161PO001/1.1-02/2008 *„Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”*;
  - BG161PO001/1.1-03/2008 *„Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна социална инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”*;
  - BG161PO001/1.1-12/2011 *„Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”*;
  - BG161PO001/1.5-01/2010 *„Подкрепа за интегриран градски транспорт в Община Бургас”*;
  - - BG161PO001/1.5-02/2011 *„Подкрепа за интегриран градски транспорт в Столична община”*;

към Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, Операция 1.4, за обявяване на нова схема BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда”;

- ✓ КН одобрява пренасочване на финансов ресурс от 3 189 617 евро от Приоритетна ос 3 „Устойчиво развитие на туризма”, Операция 3.2 „Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите”, схема BG161PO001/3.2-01/2010 „Подкрепа за организиране на събития с регионален и национален обхват и въздействие” с конкретен бенефициент Министерство на културата към Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие”, Операция 1.1 „Социална инфраструктура”, за целите на схема BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали” с конкретен бенефициент Министерство на културата;
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да направи промени в ОПРР 2007-2013 г., съгласно взетите решения на Х-тото заседание на КН при

иницииране на следващо ревизиране на програмата, както и да променя стойностите на индикаторите при необходимост;

На 04.12.2012 г. е проведено **XI-то заседание** на КН на ОПРР, на което са взети следните по-важни решения:

- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да определи като конкретни бенефициенти по Операция 5.3 „Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР”, схема за предоставяне на БФП: „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II”, общините на градовете от йерархични нива 3 и 4, невключени към настоящия момент като бенефициенти за подкрепа по схема BG161PO001/1.4-07/2010 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие“, съгласно Приложение 2 „Градове за подкрепа по ОПРР за периода 2014-2020 г.”, включени в Приложение II от Националната концепция за пространствено развитие, при одобрението ѝ от Министерски съвет.
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да направи промени в ОПРР 2007-2013 г. съгласно взетите решения на XI-тото заседание на КН и проведените писмени процедури при инициране на следващо ревизиране на програмата, както и да промени стойността на индикаторите при необходимост;

Информация за **проведени писмени процедури** на КН на ОПРР през 2012 г. В резултат на проведените 7 писмени процедури на КН са взети следните решения:

- ✓ КН одобрява да се разшири обхватът на допустимите дейности по операция 1.5 „Системи за устойчив градски транспорт”, Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие”, като се включи следната допълнителна дейност: „Провеждане на проучвания и разработване на стратегически документи, включително за следващия програмен период, за прилагане на единна политика в областта на транспорта и транспортната инфраструктура и за въвеждането на адекватни модели на управление“;
- ✓ КН одобрява 36-те общини центрове на агломерационни ареали съгласно Приложение 3а от ОПРР да са конкретни бенефициенти по ОПРР, Приоритетна ос 5, операция 5.3 „Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР” за разработване на инвестиционни проекти в пълна степен на проектна готовност (project pipeline), за кандидатстване за финансиране през следващия програмен период 2014-2020 г. в рамките на Регионална оперативна програма;
- ✓ Дирекция „Технически правила и норми” в МРРБ да е конкретен бенефициент по Приоритетна ос 5 „Техническа помощ”, операция 5.1 „Програмиране, управление, мониторинг, оценка и контрол”;
- ✓ Разширяване на обхвата на допустимите дейности по операция 5.1, като се включи нова дейност: „извършване на анализи, проучвания и актуализация на нормативни актове в подкрепа на бъдещата оперативна програма за регионално развитие 2014–2020 г., разработването на съвременна нормативна уредба в областта на проектирането и изграждането на сгради за обществено обслужване и енергийна ефективност”;
- ✓ От наличния финансов ресурс в рамките на операция 5.1 да се насочи финансов ресурс за дирекция „Технически правила и норми” в МРРБ в размер на 255 645,94 евро за дейности за изготвяне на анализи, проучвания и актуализация на нормативни актове в подкрепа на изпълнението на бъдещата оперативна програма за регионално развитие 2014-2020 г., чрез разработването на съвременна

нормативна уредба в областта на проектирането и изграждането на сгради за обществено обслужване и енергийна ефективност;

- ✓ КН на ОПРР одобрява за конкретни бенефициенти по операция 1.1 „Социална инфраструктура” и операция 4.1 „Местно развитие и сътрудничество” общините, на чиято територия са разположени общинските лечебни заведения съгласно Изменение и допълнение на Концепцията за реструктуриране на системата на болнична помощ в Република България, приета с решение от заседание на Министерски съвет, проведено на 14 декември 2011 г.;
- ✓ КН одобрява наличния освободен финансов ресурс в размер на 3 982 774 евро от приоритетна ос 2, операция 2.1, схема BG161PO001/2.1-02/2007 „Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа”, да се пренасочи към схема приоритетна ос 1, операция 1.4, схема BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда” и пренасочването да се отрази в предстоящата в началото на 2012 г. ревизия на ОПРР 2007-2013 г.;
- ✓ КН одобрява пренасочения финансов ресурс в размер на 1 537 121 евро от схема BG161PO001/4.2-01/2008 „Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики” в рамките на операция 4.2 „Междурегионално сътрудничество” към операция 4.1 схема BG161PO001/4.1-03/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини” да бъде отразен в предстоящата в началото на 2012 г. ревизия на ОПРР 2007-2013г.;
- ✓ КН на ОПРР одобрява пренасочването на финансов ресурс в размер на 3 438 408 евро от Операция 5.1. „Програмиране, управление, мониторинг, оценка и контрол” към Операция 5.3 „Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР”, за обявяването на схема BG161PO001/5-03/2013 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II”;
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да пренасочи финансов ресурс в размер на 6 368 651 евро към Операция 5.3 „Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР” за увеличаване на общия финансов ресурс по схема BG161PO001/5-02/2012 „В подкрепа за следващия програмен период” до 14 034 962 евро, както следва:
  - от Операция 5.1 „Програмиране, управление, мониторинг, оценка и контрол” да се пренасочи финансов ресурс в размер на 2 397 220 евро;
  - от Операция 5.2 „Комуникация, информация и публичност” да се пренасочи финансов ресурс в размер на 448 160 евро;
- ✓ КН одобрява в рамките на Приоритетна ос 5 „Техническа помощ”, операция 5.1 „Програмиране, управление, мониторинг, оценка и контрол” бюджетна линия в размер 1 782 000 евро с включено ДДС за период от 3 години (2013-2014 г.), за наем на подходяща сграда извън МРРБ за изнасяне и настаняване на ГД „Програмиране на регионалното развитие”, с оглед гарантиране на нормалното и успешно осъществяване на всички работни процеси обвързани с изпълнението на ОПРР;
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на Управляващия орган на ОПРР да пренасочва регулярно освобождаващия се финансов ресурс по следните текущи схеми за БФП:

- BG161PO001/1.1-04/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна инфраструктура на бюрата по труда, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали” с конкретен бенефициент Агенция по заетостта, след финансиране на проекта от резервната листа;
- BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали” с конкретен бенефициент Министерство на културата;
- BG161PO001/1.5-03/2011 „Подкрепа за интегриран градски транспорт в 5-те големи града” с конкретни бенефициенти общините Варна, Плевен, Пловдив, Русе, Стара Загора;
- BG161PO001/2.2-01/2011 „Подкрепа за развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура” с конкретен бенефициент ИА „ЕСМИС”;
- BG161PO001/2.3-01/2010 „Подготовка, проучвания и проектиране за изграждане на междусистемна газова връзка България - Сърбия” с конкретен бенефициент Министерство на икономиката, енергетиката и туризма;
- BG161PO001/3.1-01/2008 „Подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение допринасящи за устойчивото развитие на туризма” с конкретен бенефициент Министерство на културата;
- BG161PO001/3.1-04/2011 „Реставрация и консервация на дворец "Евксиноград" и прилежащия му парк” с конкретен бенефициент Министерски съвет;
- BG161PO001/3.2-02/2011 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите”;
- BG161PO001/3.3-01/2008 „Подкрепа за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване” с конкретен бенефициент Министерство на икономиката, енергетиката и туризма;

към Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска“ за обявяване на новата схема за подобряване на градската среда BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда”.

На 28.05.2013 г. е проведено **XII-то заседание** на КН на ОПРР, на което са взети следните по-важни решения:

- ✓ КН дава мандат на УО да разшири обхвата на допустимите дейности по Приоритетна ос 2 „Регионална и местна достъпност”, Операция 2.1 „Регионална и местна пътна инфраструктура” като добави нова дейност: „Строителство, реконструкция и рехабилитация на първокласни пътища извън Трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T)” и да добави дейност „строителство” към „рехабилитация и реконструкция на второкласни пътища, извън TEN-T и третокласни пътища”;
- ✓ КН дава мандат на УО да проведе срещи с общини и конкретни бенефициенти, с подкрепата на НСОРБ и ЦКЗ, по отношение на високо рисковите

проекти, като в следствие на срещите бъдат подписани двустранни протоколи за стъпки, които ще бъдат предприети за всеки един от проектите. В рамките на тези срещи ще бъде обсъдена възможността и необходимостта дали има дейности по проектите, които не могат да постигнат реализация и в случай, че не се намери алтернативно решение относно тях от страна на бенефициентите, то тогава може да се пристъпи евентуално към прекратяване на договори, като консенсусно решение, което ще бъде взето между УО и съответния бенефициент;

- ✓ КН дава мандат на УО да пренасочи целия спестен ресурс по ОПРР по текущите схеми за БФП съгласно Приложение 1 и целия освободен ресурс от прекратените договори за БФП, след подsigуряване на необходимия ресурс за схема BG161PO001/1.4-01/2007 - Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали, за финансиране на голям проект по смисъла на чл.39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006г.;
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да направи промени в ОПРР 2007-2013г. съгласно взетите решения на XII-тото заседание на КН и проведените писмени процедури при инициране на следващо ревизиране на програмата, както и да добави индикатори и/или промени стойността на индикатори при необходимост.

Информация за **проведени писмени процедури след XII-то заседание** на КН на ОПРР. В резултат на проведените 2 писмени процедури на КН са взети следните решения:

- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да наддоговори финансов ресурс по Операция 2.1 „Регионална и местна пътна инфраструктура” на Приоритетна ос 2 „Регионална и местна достъпност” с конкретен бенефициент АПИ в размер до 143 млн.евро за финансиране на изпълнени или в процес на изпълнение проекти, допустими за финансиране по схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища“ и за финансиране на голям проект по смисъла на чл.39 от Регламент (ЕО) №1083/2006 за изграждане на Северната скоростна тангента.
- ✓ Изменя се т.3 на Решение №3 на КН на ОПРР от 28 май 2013 г. по следния начин - КН дава мандат на УО на ОПРР да пренасочва регулярно освобождаващия се ресурс по ОПРР по всички схеми за БФП с изключение на схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение” и схемите по линия на Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“, след подsigуряване на необходимия ресурс за схема BG161PO001/1.4-01/2007 „Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали“ с бенефициент МВР, за финансиране на изпълнени или в процес на изпълнение проекти, допустими за финансиране по схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища“, с конкретен бенефициент АПИ и за финансирането на голям проект по смисъла на чл.39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г.;
- ✓ КН дава мандат на УО на ОПРР да трансформира проекта на МВР по схема BG161PO001/1.4-01/2007 „Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали” в голям проект по смисъла на чл.39 от Регламент (ЕО) 1083/2006 с обща стойност 51 млн. евро;

- ✓ КН дава мандат на УО на ОПРР да отрази промяната в предстоящата ревизия на ОПРР 2007-2013г. за изпращане на ЕК.

На 19.11.2013 г. е проведено **XIII-то заседание** на КН на ОПРР, на което е взето следното по-важно решение:

- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да направи промени в ОПРР 2007-2013 г., като отрази взетите решения в нея при следващото ревизиране на програмата и при необходимост да променя стойността на индикаторите, както и да изпрати ревизираната програма на ЕК за одобрение;

Информация за **проведена писмена процедура след XIII-то заседание** на КН на ОПРР. В резултат на проведената писмена процедура на КН са взети следните решения:

- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да заличи резервната листа с проектни предложения, които успешно са преминали оценката, но за които не е достигнало финансиране по схема BG161PO001/3.2-03/2012 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II”;
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да пренасочи наличния свободен ресурс в размер на 836 684,53 лв. (427 790,01 евро) и да пренасочва регулярно освобождаващия се финансов ресурс по схема BG161PO001/3.2-03/2012 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II” към схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища“ с конкретен бенефициент АПИ за финансиране на голям проект за изграждане на Северна скоростна тангента.

На 11.06.2014 г. е проведено **XIV-то заседание** на КН на ОПРР, на което е взето следното по-важно решение:

- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО да направи промени в ОПРР 2007-2013 г., съгласно извършените реалокации при инициране на последната ревизия на програмата.

Информация за **проведени писмени процедури след XIV-то заседание** на КН на ОПРР. В резултат на проведените 2 писмени процедури на КН са взети следните решения:

- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да договори в размер на до 10 млн. евро (20 млн. лв.) финансирането на изпълнени или в процес на изпълнение проекти, допустими по схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища“, за които има реална възможност за приключване на всички дейности, включително подаване на искане за окончателно плащане до 31 октомври 2014 г. Средствата, необходими за тяхното финансиране, да бъдат осигурени от спестените към момента средства за Северна скоростна тангента;
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР:
  - Да определи общините Тунджа, Столична, Казанлък и Лом за конкретни бенефициенти по схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение” на база заявената от тях готовност да подготвят и изпълнят проект за осигуряване на социални жилища по ОПРР 2007-2013 г.
  - Да измени Изкисванията за кандидатстване по схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от

населението и други групи в неравностойно положение” и покани общините Тунджа, Столична, Казанлък, Лом и Варна да подадат проектно предложение по схемата. Проектите да бъдат одобрени под условие, като към сключване на договор за предоставяне на БФП по схема BG161PO001/1.2-02/2011 се пристъпи след като е налице влязло в сила решение за определяне на изпълнители на обществените поръчки за основните дейности по проектите в срок до края на месец декември 2014 г., а в случая на община Казанлък – до края на месец март 2015 г.

- Да насочи допълнителен финансов ресурс към схема BG161PO001/1.2-02/2011 *„Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение*” след уточняване на бюджета, необходим за изпълнението на проектите на общините Тунджа, Столична, Казанлък, Лом и Варна и след преценка на реалната готовност да се изпълнят проектите, която да се извърши към края на месец декември 2014 г., а в случая на община Казанлък - до края на месец март 2015 г. Допълнителният финансов ресурс да бъде насочен от регулярно освобождаващия се ресурс по текущи схеми за БФП по ОПРР.

На 09.12.2014 г. е проведено **XV-то заседание на КН**, на което са взети следните важни решения:

- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да предостави възможност за обявяване на обществени поръчки под условие по отношение на списъка от резервни проекти (допълнителните обекти, одобрени по схема „Зелена и достъпна градска среда“, предложението за интегриран градски транспорт на гр. Стара Загора, предложението на Министерство на здравеопазване закупуване на допълнителна апаратура за лъчелечение и проектите в оценка по схемата за социални жилища), за изпълнение на бъдещи потенциални инвестиционни мерки, които, след сформирание на целия необходим финансов ресурс по големия проект за изграждане на Северна скоростна тангента (159 млн. лв. – 81,3 млн. евро), да бъдат финансирани при съвкупно изпълнение на следните условия – наличие на допълнително спестен ресурс по оперативната програма и наличие на влезли в сила решения за избор на изпълнители на основните дейности по проектите до края на месец април 2015 г.;
- ✓ По отношение схемата за социални жилища, през месец януари 2015 г., УО на ОПРР да извърши анализ на напредъка по провеждане на процедурите за избор на изпълнители по проектите на общините Варна и Тунджа, като се финансира този проект, за който първи има влязло в сила решение за избор на изпълнител и наличният ресурс по схемата в размер на 3 890 038,55 лв. (1 988 945,13 евро) е достатъчен за изпълнение на проекта. За останалите проекти в оценка по схемата (включени в списъка с резервни проекти по т.1), УО на ОПРР да предостави възможност за обявяване на обществени поръчки под условие, като същите биха могли да бъдат финансирани след осигуряване на необходимия към момента ресурс за ССТ и при съвкупно изпълнение на горепосочените условия;
- ✓ До края на месец февруари 2015 г. УО на ОПРР да извърши анализ за спестения ресурс и възможностите за освобождаване на ресурс по оперативната програма и анализ за напредъка при провеждане на обществените поръчки по всеки проект от резервния списък, с оглед инициране на предложение към КН за приоритизиране на списъка с резервни проекти;

- ✓ До края на месец април 2015 г., УО на ОПРР да извърши окончателен анализ за спестения ресурс и възможностите за освобождаване на ресурс по оперативната програма и анализ на напредъка по провеждане на обществените поръчки по всеки проект от резервния списък с оглед иниципиране на предложение към КН за окончателно приоритизиране на списъка с резервни проекти и реалокпиране на средствата от спестения ресурс;
- ✓ КН по ОПРР дава мандат на Ръководителя на УО да определи общините Горна Оряховица, Асеновград и Димитровград за конкретни бенефициенти в рамките на компонент 3 „Общини на средно-големите градове, центрове на агломерационни ареали“ по схема BG161PO001/5-02/2012 „В подкрепа за следващия програмен период“ и да измени Изкисванията за кандидатстване по схема BG161PO001/5-02/2012 „В подкрепа за следващия програмен период“ и да покани общините Горна Оряховица, Асеновград и Димитровград да подадат проектни предложения по схемата. Предвид крайния срок за допустимост на разходите по ОПРР – 31.12.2015 г., проектите трябва да бъдат одобрени под условие, като към сключване на договор за предоставяне на БФП по схемата се пристъпи, след като е налице влязло в сила решение за определяне на изпълнители на обществените поръчки за основните дейности по проектите в срок до края на месец април 2015 г.

Информация за **проведени писмени процедури след XV-то заседание** на КН на ОПРР. В резултат на проведените 2 писмени процедури на КН са взети следните решения:

- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да увеличи размера на БФП, определен за дирекция „Жилищна политика“ в МРРБ по схема BG161PO001/5-01/2008 „Техническа помощ за подготовка, управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОПРР 2007-2013 г.“ на 5 560 302 лв. (2 842 937,27 евро);
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да бъде прехвърлен ресурс в размер на 1 115 198 лв. (570 191,68 евро) от Компонент 1 „Програмиране, управление, мониторинг, оценка и контрол“ в Компонент 3 „Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР“ по схема за БФП BG161PO001/5-01/2008 „Техническа помощ за подготовка, управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОПРР 2007-2013 г.“;
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да бъде пренасочен ресурс в размер на 1 115 198 лв. (570 191,68 евро) от Операция 5.1 „Програмиране, управление, мониторинг, оценка и контрол“ в Операция 5.3 „Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР“ в рамките на Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“;
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да сключи договори за предоставяне на БФП с общините Горна Оряховица и Димитровград за изпълнението на проекти BG161PO001-5.3.02-0037 „Горна Оряховица 2014-2020 – привлекателен и проспериращ град“ и BG161PO001-5.3.02-0036 „Изготвяне на инвестиционни проекти в Община Димитровград в подкрепа на следващия програмен период“;
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР към сключване на договор за БФП с община Асеновград да се премине след представяне на влязло в сила решение за избор на изпълнител за основната дейност по проекта и в случай че съществува възможност проектът да приключи до края на месец декември 2015 г.

На 05.06.2015 г. е проведено **XVI-то заседание** на КН на ОПРР, на което са взети следните по-важни решения:

- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да отмени всички предходни решения на КН във връзка с пренасочването на финансов ресурс към Северната скоростна тангента;
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР до достигане на необходимия ресурс за финансиране на големия проект за изграждане на Северната скоростна тангента към проекта да бъде пренасочван единствено освободеният ресурс от наложени плоски финансови корекции и индивидуални финансови корекции, съгласно Протоколно решение № 54 на Министерски съвет от 22.12.2014 г., с изключение на индивидуална финансова корекция по нередност № ОПРР/15/РР/923, която касае Корпоративна търговска банка;
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да наддоговори финансовия ресурс по Приоритетна ос 1 на ОПРР, в съответствие с РМС № 500/23.08.2013 г., по отношение на списъка с резервни проекти, одобрен с решение от 15-тото заседание на КН на ОПРР 2007-2013 – допълнителните обекти, одобрени по схема „Зелена и достъпна градска среда“, предложението за интегриран градски транспорт на гр. Стара Загора, предложението на Министерство на здравеопазване (МЗ) за закупуване на допълнителна апаратура за лъчелечение и одобрените проекти по схемата за социални жилища с допълнителни условия, както следва:
  - По отношение на допълнителните обекти, одобрени по схема „Зелена и достъпна градска среда“, предложението за интегриран градски транспорт на гр. Стара Загора и предложението на МЗ за закупуване на допълнителна апаратура за лъчелечение, към сключване на споразумения към договорите за БФП да се пристъпи при следните условия:
    - представяне на влезли в сила решения за избор на изпълнител или сключени договори с избрани изпълнители;
    - възможност дейностите по допълнителните обекти да бъдат изпълнени и разплатени към изпълнителите до края на месец декември 2015 г.;
    - В случай че разходи за дейности за изпълнение на резервните проекти не са разплатени от бенефициента към изпълнителите в срок до 31.12.2015 г., бенефициентът се задължава да поеме като собствен принос неразплатените разходи;
    - В случай че към 31.12.2015 г. УО на ОПРР не може да осигури целият финансов ресурс за финансиране на резервните проекти по сключените споразумения към договорите за БФП, бенефициентът се задължава да поеме като собствен принос неосигурени средствата за завършването на проекта;
  - По отношение на проектите за социални жилища, към сключване на договори за БФП да се пристъпи след изпълнение на горепосочените условия и при осигуряване на финансиране за реализиране на съпътстващите „меки“ мерки, паралелно с изграждане на инфраструктурата по проекта, което да осигури устойчивост по отношение целите и резултатите по мярката за социални жилища.
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да допълни списъка с резервни проекти по отношение на предложението на МЗ за закупуване на допълнително оборудване на стойност 23,37 млн. лв. (11,95 млн. евро) към

съществуващите договори, сключени между УО и МЗ. Към сключване на споразумения към договорите по отношение на допълнителното оборудване да се пристъпи след реализиране на спестен ресурс за финансиране на списъка с резервни проекти, одобрен на 15-то заседание на КН и при изпълнение на горепосочените условия;

- ✓ Регулярно освобождаващият се финансов ресурс по всички схеми за БФП от анексиране, приключване и прекратяване на договори за БФП да бъде пренасочван към списъка с резервни проекти като приоритетно се удовлетвори списъка от 15-то заседание на КН, а след това предложението на МЗ от 16-то заседание на КН и като се задържи:

- финансов ресурс в размер на 500 000 лв. (255 645,94 евро) по Операция 5.1 на Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ за текущи нужди на УО на ОПРР във връзка с изпълнението на програмата;
- финансов ресурс в размер на 1 360 302,04 лв. (695 511,39 евро) по Операция 5.3 на Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ с оглед анексиране на договор BG161PO001-5.3.01-0068-C0001 с бенефициент Дирекция „Жилищна политика“ на МРРБ;
- финансов ресурс в размер на 550 000 лв. (281 210,53 евро) по Операция 5.3 на Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ с оглед сключване на договора за БФП с община Асеновград по схема BG161PO001/5-02/2012 „В подкрепа за следващия програмен период“.

- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да направи промени в ОПРР 2007-2013 г. съгласно извършените реалокации и това да бъде отразено в последната ревизия на програмата при подаването ѝ към ЕК;

Информация за **проведени писмени процедури след XVI-то заседание** на КН на ОПРР. В резултат на проведените 3 писмени процедури на КН са взети следните решения:

- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да наддоговори финансовия ресурс по Приоритетна ос 1 на ОПРР, в съответствие с РМС 500/23.08.2013 г., по отношение на списъка с нови резервни проекти по схема BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда“, като след одобрение на проектните предложения към сключване на договори за БФП се пристъпи при следните условия:

- Представяне на влезли в сила решения за избор на изпълнител или сключени договори с избрани изпълнители за основните дейности за обектите (СМР и строителен надзор);
- Възможност дейностите да бъдат изпълнени и разплатени към изпълнителите до края на месец декември 2015г.;
- В случай, че разходи за дейности не са разплатени от бенефициента към изпълнителите в срок до 31.12.2015 г., бенефициентът се задължава да поеме като собствен принос неразплатените разходи;
- В случай че към 31.12.2015 г. УО на ОПРР не може да осигури целия финансов ресурс за финансиране на обектите на интервенция по сключените договори за БФП, бенефициентът се задължава да поеме като собствен принос неосигурените средства за завършването на проекта;

- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да измени Изкисванията за кандидатстване по схема BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда“, като определи нов краен срок за подаване на проектни предложения;
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да наддоговори финансов ресурс по Приоритетна ос 1 на ОПРР, в съответствие с РМС 500/23.08.2013 г., по отношение на новата дейност по проект BG161PO001/1.5-01/2010/001 „Интегриран градски транспорт на Бургас“ с бенефициент Община Бургас, като към сключване на анекс на договора за БФП се пристъпи при следните условия:
  - Представяне на ревизирана Апликационна форма и актуализиран Анализ разходи-ползи;
  - Представяне на влязло в сила решение за избор на изпълнител или сключени договори с избран изпълнител за основната дейност (СМР и строителен надзор);
  - Възможност дейностите да бъдат изпълнени и разплатени към изпълнителите до края на месец декември 2015 г.;
  - В случай, че разходи за дейности не са разплатени от бенефициента към изпълнителите в срок до 31.12.2015 г., бенефициентът се задължава да поеме като собствен принос неразплатените разходи;
  - В случай че към 31.12.2015 г. УО на ОПРР не може да осигури целия финансов ресурс за финансиране на допълнителната дейност по сключения анекс към договора за БФП, бенефициентът се задължава да поеме като собствен принос неосигурените средства за завършването на проекта;
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР регулярно освобождаващият се финансов ресурс по всички схеми за БФП от анексиране, приключване и прекратяване на договори за БФП да бъде пренасочван към списъка с новите резервни проекти (включително новата дейност по проекта за интегриран градски транспорт на Бургас) като приоритетно се удовлетвори списъка от 15-то и 16-то заседание на КН (включително предложението на МЗ от 16-то заседание на КН и се задържи финансов ресурс, в съответствие с Решение №6 от 16-то заседание на КН);
- ✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да наддоговори с не повече от 4,8 млн. лв. (2,45 млн. евро) финансов ресурс по Приоритетна ос 1 на ОПРР, в съответствие с РМС 500/23.08.2013 г., във връзка с новата дейност и актуализирания размер на финансовия дефицит по проект BG161PO001/1.5-01/2010/001 „Интегриран градски транспорт на Бургас“ с бенефициент община Бургас, като към сключване на анекс на договора за БФП се пристъпи при следните условия:
  - Представяне на влязло в сила решение за избор на изпълнител или сключени договори с избран изпълнител за основната дейност (СМР и строителен надзор);
  - Възможност дейностите да бъдат изпълнени и разплатени към изпълнителите до края на месец декември 2015 г.;
  - В случай, че разходи за дейности не са разплатени от бенефициента към изпълнителите в срок до 31.12.2015 г., бенефициентът се задължава да поеме като собствен принос неразплатените разходи;
  - В случай че към 31.12.2015 г. УО на ОПРР не може да осигури целия финансов ресурс за финансиране на допълнителната дейност по сключения

анекс към договора за БФП, бенефициентът се задължава да поеме като собствен принос неосигурените средства за завършването на проекта.

✓ КН дава мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да наддоговори финансов ресурс по Приоритетна ос 1 на ОПРР, в съответствие с РМС 500/23.08.2013 г., по отношение на списъка с нови резервни обекти по схема BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда“, като към сключване на допълнителни споразумения (анекси) към договорите за БФП се пристъпи при следните условия:

- Съответствие на обекта на интервенция с Изискванията за кандидатстване (допустимост на дейностите, на разходите, наличие на проектна готовност, индикатори и план-график за изпълнение на дейностите и др.);
- Представяне на влезли в сила решения за избор на изпълнител или сключени договори с избрани изпълнители за основните дейности за обектите (СМР и строителен надзор);
- Възможност дейностите да бъдат изпълнени и разплатени към изпълнителите до края на месец декември 2015 г.;
- В случай, че разходи за дейности не са разплатени от бенефициента към изпълнителите в срок до 31.12.2015 г., бенефициентът се задължава да поеме като собствен принос неразплатените разходи;
- В случай че към 31.12.2015 г. УО на ОПРР не може да осигури целия финансов ресурс за финансиране на обектите на интервенция по сключените договори за БФП, бенефициентът се задължава да поеме като собствен принос неосигурените средства за завършването на проекта;
- За обекти, чието физическо изпълнение е приключило или са в процес на изпълнение, преди вземане на окончателно решение за сключване на допълнително споразумение (анекс) да бъде извършена проверка на място от проверяващите екипи по ОПРР за физическото изпълнение на обекта и качеството на извършената работа, както и пълна документална проверка, включително на проведените обществени поръчки за избор на изпълнители в съответствие с действащата нормативна уредба.

Мониторингът на изпълнението на договорите по проектите е осъществяван чрез:

✓ **Технически доклади/Документална проверка** за напредъка на изпълнението на съответния договор за БФП, изготвени от бенефициентите;

✓ **Проверки на място**

Техническото и финансово наблюдение върху изпълнението на всички проекти по ОПРР се извършва от регионалните отдели и отдели „ПКМ” и „ФУК” от централната администрация на УО. Регионалните отдели проверяват изпълнението на физическите показатели, като използват резултатите от проверките на място на проектите и данните от техническите доклади за напредъка на проекта и финансовите отчети, представени от бенефициента. Проверките на място се извършват в рамките на сключени договори с външни изпълнители за инвеститорски контрол, от регионалните отдели на УО на ОПРР или от експерти от централната администрация на УО от отдели „ПКМ” – за техническия мониторинг, и „ФУК” – за финансовия мониторинг.

Шестмесечен и годишен технически доклад включват преглед на техническия напредък: на извършените дейности и постигнатите резултати, възникналите проблеми и планираните важни дейности. Шестмесечните доклади и планът за действие за следващия период се представят до 15 число на месеца след отчетния период. Годишните технически

доклади обхващат изпълнението на договора за съответната година и се представят до 30 януари на годината, следваща отчетната година.

Освен шестмесечен и годишен технически доклад се представят и междинни технически доклади и финансови отчети при подаване на искане за междинно плащане, както и окончателен технически доклад и финансов отчет – при подаване на искане за окончателно плащане. Този вид доклади отразяват цялостното изпълнение на проектите за отчетния период, за който се отнася искането за плащане, като окончателният технически доклад се изготвя по такъв начин, който да позволи сравнение между целта (целите), предлаганите средства, очакваните резултати и бюджета на дейността от една страна, и използваните средства, извършените разходи и получените резултати от друга, като се използват индикаторите за наблюдение, предоставени в описанието на дейността.

Проверки на място се извършват за всички проекти по сключените договори за предоставяне на БФП. Проверки се извършват при подадено искане за междинно или окончателно плащане, при съмнение за нередност, по решение на УО и по Годишен план. За всички проекти с по-висока степен на риск се осъществява засилен контрол. Проверките на място се разделят на следните основни групи:

- ✓ Планови проверки на място - в съответствие с Годишния план за проверки на място;
- ✓ Извънредни проверки на място - при представяне от бенефициентите на искане за междинно/окончателно плащане, при съмнение за нередност, за проверка за установяване на двойно финансиране и по решение на УО;
- ✓ Проверки след приключване на проектите, където е приложимо, при спазване на изискванията на чл. 57 от Регламент (ЕО) No.1083/2006.

Контролът върху реда за възлагане на обществените поръчки за избор на изпълнители по проекти, финансирани по ОПРР, се осъществява чрез:

- ✓ Предварителен контрол на документацията за участие в процедури за избор на изпълнители;
- ✓ Изпращане на наблюдатели в комисиите за разглеждане, оценка и класиране на участниците в процедурите за обществени поръчки – представители на УО на ОПРР участват като наблюдатели при провеждане на процедури по ЗОП, които попадат в обхвата на чл. 45, в, от ЗОП и чл. 19, ал.2, т.22 от ЗОП. По решение на Ръководител/Зам. ръководител на УО, представители на УО могат да участват като наблюдатели и при провеждането на други процедури от бенефициентите по програмата, извън горепосочения обхват;
- ✓ Последващ контрол на проведените обществени поръчки.

В съответствие с направените през 2012 г. законодателни промени, в режима на осъществяване на предварителен контрол по чл. 19, ал. 2, т. 22 от ЗОП, компетентен орган за осъществяване на предварителен контрол на процедури за обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средства от европейските фондове е Агенцията по обществени поръчки. УО на ОПРР продължи да осъществява предварителен контрол на документациите в частта за техническите спецификации.

Съгласно НУИОПРР, УО на ОПРР продължи да осъществява цялостен предварителен контрол на процедури, чиято прогнозна стойност е под праговете, установени в чл. 19, ал. 2, т. 22 от ЗОП.

УО на ОПРР възприе подхода на осъществяване на пълен последващ контрол над всички договори с изпълнители, сключени по проекти, финансирани от ОПРР, независимо от тяхната стойност.

➤ **Разкриване, отчитане, докладване и последващо разрешаване на всички регистрирани случаи на нередности по Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.**

В изпълнение на задълженията си за превенция и идентифициране на нередности, УО е въвел адекватни и ефективно функциониращи системи, състоящи се в осъществяването на предварителен, текущ и последващ контрол за законосъобразност на обществени поръчки, навременни проверки на място и мониторинг в процеса на верификация на средствата от ЕФРР и държавния бюджет.

В Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР е описана детайлна процедура за установяване, регистриране, докладване и последващо проследяване на нередности. Посочени са също така корективните действия, които УО предприема при установяване на нередности и възможностите за възстановяване на недължимо платени средства. Описаните в Наръчника процедури се прилагат както на централно, така и на регионално ниво.

Не на последно място, през отчетния период с цел оптимизация на контрола, бяха проведени специализирани обучения, които повишиха компетенциите на служителите на УО по отношение на процеса на усвояване на публични средства. Тези мерки, в съвкупност с подобрените системи за разследване, позволиха обработката на постъпилите сигнали да се извършва съгласно разпоредбите на Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от Европейския съюз и Методически указания за администриране на нередности по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фонд издадени на 17.01.2014 г. от дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ в МВР (АФКОС).

С оглед установените нередности и задължението за докладване на същите на национално и европейско ниво, УО поддържа тясно сътрудничество с дирекция „АФКОС“.

Като добра практика от 2014 г. може да се отбележи сътрудничеството между УО на ОПРР, органите на прокуратурата и АФКОС, в случаите, когато са установени нередности под формата на „подозрение за измама“ съгласно член 1, параграф 1, буква „а“ от Конвенцията от 26 юли 1995 г., приета на основание член К.3 от Договора за Европейския съюз, за защитата на финансовите интереси на Европейските общности.

УО на ОПРР поддържа през целия отчетан програмен период Регистър на сигналите и нередностите, с включена информация за администрирането на сигнали и нередности.

Сигнали за нередности постъпват от различни източници:

- ✓ чрез електронната страница на ОПРР;
- ✓ от служители на УО след извършени проверки на място или след осъществен документален контрол;
- ✓ от външни на УО организации, институции и лица;
- ✓ информация в пресата или електронните медии;
- ✓ информация, свързана със съдебни и/или административни процедури.

Брой сигнали

От началото на програмата до 06.12.2016 г. в УО са регистрирани в Регистъра на сигналите за нередности по ОПРР 2007-2013 г. общо **3 124 бр. сигнали**.

След 2014 г. се отчита повишен брой на регистрирани сигнали и установени нередности, вследствие на констатирани „неправомерни методики за оценка на офертите“ и съкращаване на сроковете в процедурата за обществените поръчки. Тези обстоятелства се дължат на променения подход на Сертифициращия орган и Одитиращия орган при оценка на финансовото влияние на подобни нарушения.

С цел ограничаване на риска от сертифициране на неправомерни разходи по оперативната програма, УО преразгледа всички случаи, при които предприетите мерки не съответстват на новия подход за определяне на финансови корекции. В допълнение, с оглед уеднаквяване на практиката при осъществяване на последващ контрол на обществени поръчки, служителите на УО, както на регионално, така и на централно ниво, бяха подробно запознати с констатациите от одитните доклади и новоприетия подход на ЕК, Сертифициращия и Одитиращия орган.

Голям брой от новорегистрираните сигнали за нередности и установените нередности са вследствие на актуализираната 9.2 и 9.3 версия на НУИОПРР през юли и август 2014 г., довела до значително подобряване на осъществявания последващ контрол на процедури за възлагане обществени поръчки и развиване и оптимизиране на процедурата за администриране на сигнали и нередности.

От общия брой сигнали по ОПРР към 06.12.2016 г. (3 124 бр.):

- ✓ проверките по 1 588 бр. сигнали са приключили с прекратяване;
- ✓ проверките по 1 531 бр. сигнали са приключили с установяване и регистриране на нередност;
- ✓ 5 бр. сигнали към 06.12.2016 г. са в обработка.

Брой нередности

Броят нередности към 06.12.2016 г. е **1 599 бр.** (*Забележка: Броят на нередностите е по-голям от този на сигналите приключили с нередности, тъй като по един сигнал е възможно да са регистрирани повече от 1 бр. нередност*).

На Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) са докладвани 211 бр. случаи на нередности.

2.7.2. Програмиране 2014 – 2020 г.

Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 е официално одобрена от Европейската комисия на 15.06.2015 г. с Решение № C(2015) 4138.

В хода на процеса по разработване и съгласуване на ОПРР 2014-2020 Управляващият орган на програмата предприе редица действия, свързани с прецизиране на окончателните текстове, с оглед отразяване на получени коментари от ЕК, от една страна, и защитаване на националния интерес, от друга. Основните предприети действия могат да се обобщят по следния начин:

- ✓ В хода на преговорите по одобряване на ОПРР 2014-2020, между УО и ЕК са проведени значителен брой официални и неофициални срещи на различни нива, с цел обсъждане и сближаване на отстояваните позиции;
- ✓ За обезпечаване процеса по разработване и съгласуване на ОПРР 2014-2020 бяха реализирани проекти по Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ на ОПРР 2007-2013. В рамките на проектите бяха изготвени оценки на ОПРР 2007-2013 със съответни изводи и препоръки за периода 2014-2020 г., както и Предварителна оценка и Екологична оценка на ОПРР 2014-2020. Бяха разработени социално-икономически анализ за нуждите на оперативна програма за регионално развитие

за периода 2014–2020 г., както и Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. Разработените документи са основа за подготовката на оперативната програма за периода 2014-2020 г., като бяха използвани за ключови обосновки и доказателства за защита на националния интерес в хода на преговорния процес с ЕК;

- ✓ В периода 2012-2015 г. са проведени общо 11 заседания на Тематичната работна група за разработване на програмата. На заседанията са обсъдени и съгласувани всички промени по текстове на програмата, направени в хода на преговорния процес с ЕК;
- ✓ Проведени са редица двустранни срещи между представители на УО и други заинтересовани страни (напр. Националният статистически институт, Агенция „Пътна инфраструктура“, Министерство на здравеопазването и др.). Целта на тези срещи беше адекватно, коректно и навременно да се отразят получаваните от ЕК коментари по ОПРР 2014-2020, като същевременно се прецизират самите текстове и елементи на програмата.

2.7.3. Оценка

В началото на 2009 г. беше разработен и одобрен от Ръководителя на УО на ОПРР План за оценка на ОПРР 2007-2013 в рамките на проект BG161PO001/5-01/2008/007 „Планиране и осъществяване на оценки ОПРР 2007-2013 г.“, финансиран от Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“.

В изпълнение на Плана за оценка на ОПРР 2007-2013, със средства по линия на Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ на ОПРР 2007-2013, бяха изготвени следните оценки на оперативната програма:

- ✓ През 2009 г. беше осъществена първата оперативна оценка на ОПРР с предмет „Преглед на първите открити схеми за предоставяне на БФП по ОПРР 2007-2013 г.“. В рамките на оценката изпълнителят предложи конкретни препоръки, касаещи етапа на подготовката и дизайна на схемите, етапа на оценка на проектните предложения и сключване на договори и етапа на изпълнение и наблюдение на резултатите от одобрените проекти, както за схемите с конкурентен подбор на проекти, така и за схемите с директно предоставяне на БФП на конкретни бенефициенти. Направените от Изпълнителя препоръки са взети под внимание при ревизиране на Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР и при подготовката на следващите схеми за предоставяне на БФП;
- ✓ В периода 2010-2011 г. беше изготвена средносрочна оценка на ОПРР 2007-2013 г. Въз основа на извършения анализ беше изработен и представен окончателен доклад от средносрочната оценка, съдържащ 74 конкретни заключения и 53 приложими препоръки за корективни действия, подобрения и промени, с оглед на предприемане на практически действия, включително и във връзка с процеса на програмиране за следващия програмен период 2014-2020 г. В рамките на средносрочната оценка е изработен отделен доклад за оценка на въздействието на резултатите от ОПРР върху околната среда (първи доклад за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда), който бе предоставен на Министерство на околната среда и водите, съгласно Становище по ЕО № 4-3/2007 г., с което е съгласувана ОПРР 2007-2013 г. Докладът беше одобрен от министъра на околната среда и водите с писмо от 25.07.2011 г.;
- ✓ В периода 2012-2013 г. са извършени предварителна оценка на ОПРР за програмния период 2014-2020 г., както и Екологична оценка и оценка за

съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони на ОПРР за следващия програмен период 2014-2020 г.;

- ✓ В периода 2014-2015 г. беше изготвена оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР 2007-2013 г. и на приноса им за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС. В рамките на оценката са изготвени следните оценки от актуализирания План за оценка на ОПРР 2007-2013;
- Проучвания за набиране на информация за напредъка по индикаторите за резултат и въздействие на ОПРР 2007-2013, която не може да бъде предоставена от окончателните технически доклади на бенефициентите и съответно от ИСУН;
- Оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР 2007-2013, включително изготвяне на втория тригодишен доклад по наблюдението и контрола при прилагането на ОПРР 2007-2013, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или отстраняване на екологичните щети в резултат на прилагането на програмата;
- Оценка на приноса на интервенциите по ОПРР 2007-2013 за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС;
- Оценка на ефекта от дейностите по Комуникационния план за информация и публичност на ОПРР 2007-2013.

Всички окончателни доклади от проведените оценки през програмния период са приети от Възложителя и всички проекти по ПО 5 „Техическа помощ“, в рамките на които са осъществени оценките, са приключили успешно.

Резултатите от всички проведени оценки са представяни на КН на ОПРР 2007-2013 в рамките на провежданите заседания и са публикувани на интернет страницата на УО на ОПРР – www.bgregio.eu.

Изводите и препоръките от всички оценки са взети под внимание и са отчетени от УО на ОПРР в хода на изпълнение на програмата, вкл. и при подготовката на ОПРР за периода 2014-2020 г.

2.8. Национален резерв за изпълнение

Неприложимо.

3. ИЗПЪЛНЕНИЕ ПО ПРИОРИТЕТНИ ОСИ

3.1. Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“

Съгласно одобрената от ЕК на 6 април 2016 г. последна ревизия на ОПРР 2007-2013 г., финансовият ресурс за Приоритетна ос 1 е на стойност **901 353 588 евро**, от които **766 150 549 евро** представляват съфинансиране от ЕФРР. Общата сума представлява 56% от бюджета на програмата. Последната ревизия на програмата обхваща всички реалокации на финансови средства, извършени към 31.08.2015 г.

3.1.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

Информация за всички публикувани схеми по Приоритетна ос 1 за отчетния период е посочена в таблица 5.

Таблица 5. Обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

Схеми за БФП	Дата на публикуване	Общ бюджет, (в евро*)	Съ-финансиране от ЕФРР (85%), в евро	Нац. финансиране, (15%), в евро
Операция 1.1 „Социална инфраструктура”				
BG161PO001/1.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”	14 ноември 2007 г.	97 722 622	83 064 228	14 658 393
BG161PO001/1.1-02/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна държавна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”	29 февруари 2008 г.	2 733 455	2 323 437	410 018
BG161PO001/1.1-03/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна социална инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”	29 февруари 2008 г.	2 193 438	1 864 422	329 016
BG161PO001/1.1-04/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна инфраструктура на бюрата по труда, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”	29 февруари 2008 г.	1 999 028	1 699 174	299 854
BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”	25 юни 2008 г.	19 870 410	16 889 849	2 980 562
BG161PO001/1.1-06/2009 „Подкрепа за обновяване и модернизация на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”	29 април 2009 г.	75 660 233	0,00	0,00
BG161PO001/1.1-07/2009 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации”	30 септември 2009 г.	16 805 055	14 284 297	2 520 758
BG161PO001/1.1-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”	30 януари 2010 г.	74 007 162	62 906 088	11 101 074
BG161PO001/1.1-09/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации”	22 февруари 2010 г.	44 701 583	37 996 345	6 705 237
BG161PO001/1.1-10/2010 „Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”	9 ноември 2010 г.	7 423 294	6 309 800	1 113 494
BG161PO001/1.1-11/2011 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в	31 януари 2011 г.	43 821 319	37 248 121	6 573 198

<i>градските агломерации</i>				
<i>BG161PO001/1.1-12/2011 „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”</i>	<i>26 януари 2011 г.</i>	<i>43 304 637</i>	<i>36 808 942</i>	<i>6 495 696</i>
Операция 1.2 „Жилищна политика”				
<i>BG161PO001/1.2-01/2011 Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради</i>	<i>18 юли 2011г.</i>	<i>19 884 006</i>	<i>16 901 405</i>	<i>2 982 601</i>
<i>BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение”</i>	<i>30 август 2011 г.</i>	<i>7 723 688</i>	<i>6 565 135</i>	<i>1 158 553</i>
<i>BG161PO001-1.2-03/2012 "Подкрепа за енергийната ефективност в многофамилни жилищни сгради", Фонд за жилищно обновяване</i>	<i>16 ноември 2011 г.</i>	<i>6 374 421</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Операция 1.4 „ Подобряване на физическата среда и превенция на риска”				
<i>BG161PO001/1.4-01/2007 „Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали</i>	<i>15 декември 2007 г.</i>	<i>50 979 626</i>	<i>43 332 682</i>	<i>7 646 944</i>
<i>BG161PO001/1.4-02/2008 „Подкрепа за подобряване на градската среда”</i>	<i>20 август 2008 г.</i>	<i>46 874 902</i>	<i>39 843 667</i>	<i>7 031 235</i>
<i>BG161PO001/1.4-03/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации</i>	<i>13 октомври 2008 г.</i>	<i>4 607 234</i>	<i>3 916 149</i>	<i>691 085</i>
<i>BG161PO001/1.4-04/2009 „Подкрепа за дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации</i>	<i>15 юли 2009 г.</i>	<i>3 114 624</i>	<i>2 647 430</i>	<i>467 194</i>
<i>BG161PO001/1.4-05/2009 „Подкрепа за интегрирано и устойчиво развитие чрез подобряване на градската среда”</i>	<i>25 септември 2009 г.</i>	<i>42 258 585</i>	<i>35 919 797</i>	<i>6 338 788</i>
<i>BG161PO001/1.4-06/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в градските агломерации</i>	<i>1 юли 2010 г.</i>	<i>16 211 630</i>	<i>13 779 885</i>	<i>2 431 744</i>
<i>BG161PO001/1.4-07/2010 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие”</i>	<i>4 август 2010 г.</i>	<i>7 663 277</i>	<i>6 513 785</i>	<i>1 149 492</i>
<i>BG161PO001/1.4-08/2010 Съвместна европейска инициатива за устойчиви инвестиции в градските райони JESSICA</i>	<i>19 октомври 2010 г.</i>	<i>33 000 000</i>	<i>28 050 000</i>	<i>4 950 000</i>
<i>BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда”</i>	<i>03 септември 2012 г.</i>	<i>110 357 743</i>	<i>93 804 082</i>	<i>16 553 662</i>
Операция 1.5 „Системи за устойчив градски транспорт”				
<i>BG161PO001/1.5-01/2010 "Подкрепа за интегриран градски транспорт в</i>	<i>10 юни 2010 г.</i>	<i>51 299 236</i>	<i>43 604 350</i>	<i>7 694 885</i>

Община Бургас				
BG161PO001/1.5-02/2011 "Подкрепа за интегриран градски транспорт в Столична община"	4 февруари 2011 г.	39 476 515	33 555 038	5 921 477
BG161PO001/1.5-03/2011 "Подкрепа за интегриран градски транспорт в 5-те големи града"	15 ноември 2011 г.	113 320 518	96 322 440	16 998 078

* Колона „Общ бюджет евро“ отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат на последната ревизия на ОПРР, одобрена през месец април 2016 г.

3.1.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Всички представени индикатори по приоритетни оси са **в съответствие с ревизираната ОПРР 2007-2013 г. приета с Решение на ЕК от 06.04.2016 г.**

Таблица 6. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 1											
Индикатор за въздействие											
Намаляване на емисиите на парникови газове (CO₂ и еквиваленти и, kt) Ключов индикатор ⁽¹⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	55,19	55,19 ⁽²⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	21	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	56	56
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за резултат											
Икономия на енергия от обновяване на сградите (MWh/y)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	17 789	38 103	98 305	148 741	214 169,9	214 169,9 ⁽³⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	44 400	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	245 000	245 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура (бр.) Ключов индикатор ⁽⁴⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	8827	33 786	57488	216 495	246 325	281 010	281 010
	Целева стойност	Н/П	Н/П	6 300	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	20 000	20 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Пациенти, облагодетелствани от подобрена здравна инфраструктура (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	32 884	85 913	1 828 080	1 828 080
	Целева стойност	Н/П	Н/П	200 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	600 000	600 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Население, облагодетелствано от обновените сгради (с	Постигната стойност	Н/П	Н/П	18 165	18 165	565 346	2 740 355	4 818 418	4 818 418	7 891 343	7 891 343
	Целева стойност	Н/П	Н/П	100 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	230 000	230 000

изключение на образователни и здравни институции (бр.)	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Деца, облагодетелствани от процеса на деинституционализация (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	36	962	1633	1633 ⁽⁵⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	800	800
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Допълнително население, обслужвано с подобрен градски транспорт (бр.) Ключов индикатор ⁽⁶⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	274 900	274 900 ⁽⁶⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	90 000	90 000 ⁽⁶⁾
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Брой на проекти за гарантиране на устойчивост и подобряване на привлекателността на градовете и големите градове Ключов индикатор ⁽⁷⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	1	20	40	41	113	113 ⁽⁸⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	40	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	130	130
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой на проектите за избягване на рискове Ключов индикатор ⁽⁷⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	2	6	19	61	66	69	69
	Целева стойност	Н/П	Н/П	40	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70	70
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Обновени многофамилни сгради и социални жилища (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	492	492 ⁽⁹⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	20	20
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрена инфраструктура на здравеопазването (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	1	10	51	51
	Целева стойност	Н/П	Н/П	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	32	32
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрена образователна	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	29	101	214	463	555	598	598
	Целева	Н/П	Н/П	20	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	45	45

инфраструктура (бр.)	стойност										
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрена инфраструктура в сферата на културата (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	2	2	20	66	69	70	72	72
	Целева стойност	Н/П	Н/П	35	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	90	90
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрена инфраструктура в сферата на социалните услуги (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	8	75	80	80	138	138
	Целева стойност	Н/П	Н/П	30	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70	70
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Построени/реконструирани и домове/центрове в резултат на дейността на децата	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	5	108	132	132
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	10	10
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Разработени/изпълнени интегрирани планове за градско развитие (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	36	36	36
	Целева стойност	Н/П	Н/П	7	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	36	36
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

- (1) Индикаторът съответства на Ключов индикатор No 30. В Оперативната програма индикаторът се измерва на ниво Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 2. В системата SFC целевите стойности за 2009 и 2015 г. са въведени кумулативно на програмно ниво.
- (2) Съгласно текста на ОПРР индикаторът следва да бъде отчетен след приключване на програмата, т.е. след приключване на съответните проекти по приоритетна ос 1.
- (3) Съгласно текста на ОПРР индикаторът следва да бъде отчетен след приключване на програмата, т.е. след приключване на съответните проекти по приоритетна ос 1.
- (4) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 37 „Брой студенти, които извличат полза (Образование)“.
- (5) Съгласно текста на ОПРР индикаторът следва да бъде отчетен след приключване на програмата, т.е. след приключване на съответните проекти по приоритетна ос 1.
- (6) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 22 „Допълнително население, обслужвано с подобрен градски транспорт“. В системата SFC индикатора се измерва в брой и съответстващата целева стойност за 2015 г. е 90 000 души. Съгласно текста на ОПРР индикаторът следва да бъде отчетен след приключване на програмата, т.е. след комплексно изпълнение на всички компоненти от проектите за интегриран градски транспорт.
- (7) Индикаторът е бил общ в първоначално одобрената през 2007 г. ОПРР с целева стойност 200 бр., но след ревизия на ОПРР през 2012 г. е разделен на двата индикатора – Ключов индикатор № 31 „Брой на проектите за избягване на рискове“ и Ключов индикатор № 39 „Брой на проекти за гарантиране на устойчивост и подобряване на привлекателността на градовете и големите градове“. Целевата стойност е разделена съответно на 70 бр. по индикатор № 31 и 130 бр. по индикатор № 39.
- (8) Към 77 бр. проекти за градска среда по схеми за БФП BG161PO001/1.4-02/2008, BG161PO001/1.4-05/2009 и BG161PO001/1.4-09/2012 следва да се добавят 36 бр. проекти по схема BG161PO001/1.4-07/2010 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие“, тъй като и четирите схеми са по код на

интервенции № 61 „Комплексни проекти за възстановяване на градската/селската среда“;

- (9) Съгласно текста на ОПРР индикаторът следва да бъде отчетен след приключване на програмата, т.е. след приключване на съответните проекти по приоритетна ос 1.

3.1.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 7. Договорени, изплатени към 30.03.2017 г. и сертифицирани разходи

Приоритетна ос	Финансово изпълнение		
	Договорено (в евро)	Изплатено (в евро)	Сертифицирани разходи (в евро)
1. Устойчиво и интегрирано градско развитие	1 076 957 756	946 664 489,90	884 951 494,41

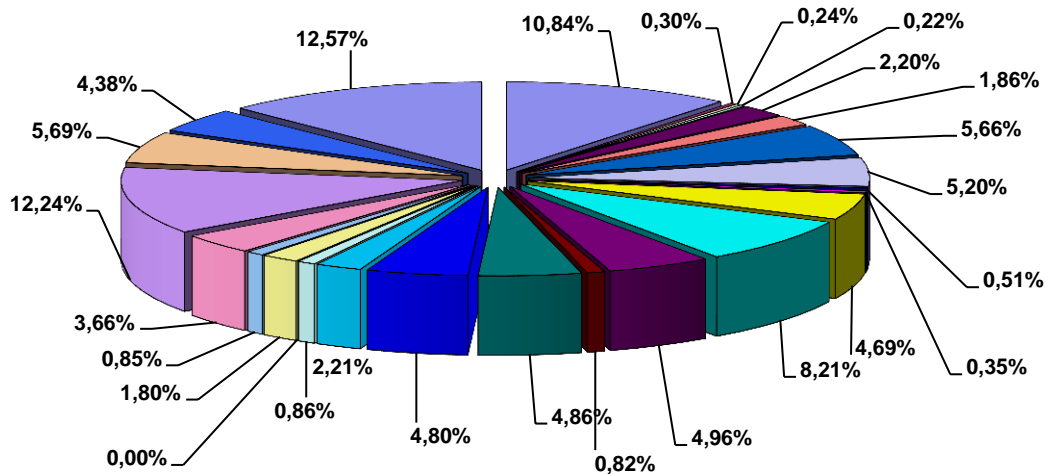
Стойност „договорено“ включва само стойността на БФП по сключените договори съгласно последно сключен анекс към 31.12.2015 г.

3.1.2. Качествен анализ

Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ е насочена към повишаване привлекателността и конкурентоспособността на градовете и градските територии, осигуряване на добро качество на живот и достъп до основни услуги, съблюдавайки принципите на Европейския съюз за равни възможности, включително и на хората в неравностойно положение. От старта на оперативната програма до края на 2015 г. са публикувани общо 26 схеми с общ размер 901 353 588 евро или 100% от бюджета на приоритетната ос.

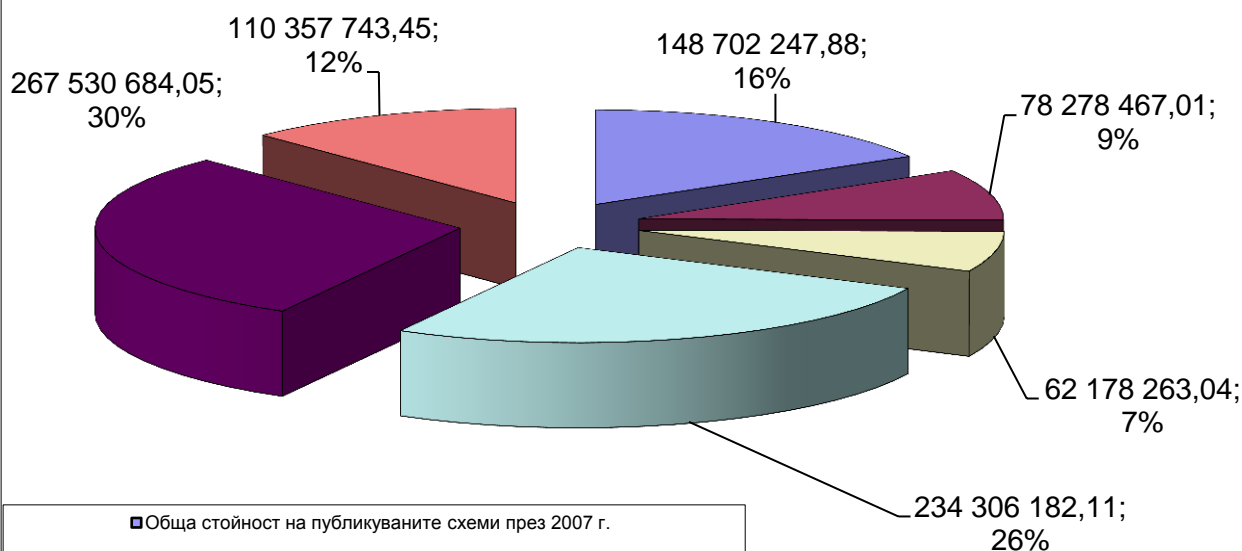
Забележка: В броя схеми не е отчетена схема BG161PO001/1.1-06/2008 „Подкрепа за обновяване и модернизация на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации“, която е прекратена. На нейно място бе публикувана през 2010 г. нова схема BG161PO001/1.1-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации“. Бюджетът на всяка схема е актуализиран в съответствие с последната ревизия на ОПРР, одобрена от ЕК през месец април 2016 г.

Публикувани процедури по Приоритетна ос 1 "Устойчиво и интегрирано градско развитие" - 100 %

■BG161PO001-1.1.01	■BG161PO001-1.1.02	■BG161PO001-1.1.03	■BG161PO001-1.1.04	■BG161PO001-1.1.05	■BG161PO001-1.1.07	■BG161PO001-1.4.01
■BG161PO001-1.4.02	■BG161PO001-1.4.03	■BG161PO001-1.4.04	■BG161PO001-1.4.05	■BG161PO001-1.1.08	■BG161PO001-1.1.09	■BG161PO001-1.1.10
■BG161PO001-1.1.11	■BG161PO001-1.1.12	■BG161PO001-1.2.01	■BG161PO001-1.2.02	■BG161PO001-1.2.03	■BG161PO001-1.4.06	■BG161PO001-1.4.07
■BG161PO001-1.4.08	■BG161PO001-1.4.09	■BG161PO001-1.5.01	■BG161PO001-1.5.02	■BG161PO001-1.5.03		

Публикувани процедури по Приоритетна ос 1 "Устойчиво и интегрирано градско развитие", по години (в евро) - 100%

- Обща стойност на публикуваните схеми през 2007 г.
- Обща стойност на публикуваните схеми през 2008 г.
- Обща стойност на публикуваните схеми през 2009 г.
- Обща стойност на публикуваните схеми през 2010 г.
- Обща стойност на публикуваните схеми през 2011 г.
- Обща стойност на публикуваните схеми през 2012 г.

РЕЗУЛТАТИ:

Операция 1.1 Социална инфраструктура

Операция 1.1 има за цел да осигури подходяща и рентабилна образователна, здравна, социална и културна инфраструктура, съобразена с бъдещите нужди на населението в градските центрове и прилежащите им територии.

➤ ***BG161PO001/1.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”***

Конкретните цели на схемата за БФП са насочени към подобряване, обновяване и модернизация на образователна, културна и социална инфраструктура, както и към осигуряването на социално включване и равен достъп на уязвимите групи от населението до общинската инфраструктура.

Схемата е публикувана на 14.11.2007 г. с два крайни срока за набиране на проектни предложения, съответно по Компонент 1: Образователна инфраструктура – 30.07.2008 г., по Компонент 2: Социална инфраструктура и Компонент 3: Културна инфраструктура: 15 Октомври 2008 г. Подадени са общо 275 проектни предложения и в периода 2008-2010 г. са сключени общо 74 бр. договори на обща стойност на БФП 140 295 941 евро. В процеса на изпълнение е прекратено изпълнението на 8 бр. договори на обща стойност на БФП 14 377 254 евро.

➤ ***Схема BG161PO001/1.1-02/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”***

Конкретните цели на схемата за БФП са свързани с подобряване, обновяване и модернизация на държавна образователна инфраструктура, както и осигуряване на социално включване и равен достъп на уязвимите групи от населението до държавната образователна инфраструктура. Конкретен бенефициент е Министерство на образованието и науката (МОН).

Подадени са 15 проектни предложения и са сключени 8 бр. договори на обща стойност на БФП 5 597 385 евро. С изпълнението на договорите са включени дейности за ремонт, реконструкция, обновяване и оборудване на училища държавна собственост в управление на МОМН, в това число учебни зали, библиотеки, лаборатории, спортни съоръжения, учебни корпуси, включително прилежащото дворно място и общежития; въвеждане на мерки за енергийна ефективност, внедряване на ВЕИ, подобряване достъпа за хора с увреждания. В процеса на изпълнение е прекратено изпълнението на 2 бр. договори на обща стойност на БФП 912 601 евро.

➤ ***Схема BG161PO001/1.1-03/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна социална инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”***

Конкретните цели на схемата за БФП са насочени към подобряване, обновяване и модернизация на държавната социална инфраструктура, както и към осигуряване на социално включване и равен достъп на уязвимите групи от населението до държавната социална инфраструктура. Схемата предвижда ремонт, реконструкция, доставка на оборудване, енергийно обследване, внедряване на мерки за енергийна ефективност и инсталации въз основа на ВЕИ, както и подобряване достъпа на уязвимите групи от населението. Конкретен бенефициент е Агенцията за социално подпомагане. По схемата са подадени 21 бр. като в процес на оценка 1 проект е оттеглен. Сключени са 20 бр. договори за предоставяне на БФП в размер на 2 723 65 евро като в процеса на изпълнение са прекратени 5 бр. договори на обща стойност на БФП 596 364 евро.

➤ ***Схема BG161PO001/1.1-04/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна инфраструктура на бюрата по труда, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”***

Конкретните цели на схемата за безвъзмездна финансова помощ бяха насочени към подобряване, обновяване и модернизация на инфраструктурата на Бюрата на труда в структурата на Агенцията по заетостта (АЗ), предоставящи услуги на социално-уязвими групи, както и насърчаване на социалното включване и равния достъп на необлагодетелстваните групи от населението до държавната инфраструктура. Схемата предоставя подкрепа на проекти насочени към ремонт, реконструкция, доставка на оборудване, енергийно обследване и одит, внедряване на мерки за енергийна ефективност и инсталации въз основа на ВЕИ за Бюрата по труда, както и подобряване достъпа на социално-уязвимите групи от населението. Конкретен бенефициент по схемата е Агенция по заетостта. Подадени са 13 бр. проектни предложения като в процеса на оценка 1 проект е оттеглен. Сключени са 12 бр. договори за предоставяне на БФП на обща стойност 3 264 157 евро. От тях в процеса на изпълнение е прекратено изпълнението на 1 договор на стойност на БФП 265 123 евро.

➤ ***Схема BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”***

Конкретните цели на схемата за БФП са насочени към подобряване, обновяване и модернизация на държавната културна инфраструктурата в управление на Министерство на културата, както и насърчаване на социалното включване и равния достъп на необлагодетелстваните групи от населението до държавната културна инфраструктура. Схемата предвижда подкрепа на проекти за ремонт, реконструкция, доставка на оборудване, енергийно обследване и одит, внедряване на мерки за енергийна ефективност и инсталации въз основа на ВЕИ за държавните културни институции – театри, опери, библиотеки, концертни зали, както и подобряване достъпа на социално-уязвимите групи от населението до тях. Конкретен бенефициент по схемата е Министерство на културата.

В рамките на отчетния период по схемата са подадени 23 проектни предложения като на етапа на оценка са отхвърлени 3 проекта. Сключени 20 бр. договори за предоставяне на БФП в размер на 29 520 307 евро като на етапа на изпълнение е прекратено изпълнението на 3 договора на стойност на БФП 3 550 831 евро.

➤ ***Схема BG161PO001/1.1-06/2009 „Подкрепа за обновяване и модернизация на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”***

Схемата е публикувана в края на месец април 2009 г. Основната цел на схемата е да осигури подходяща и ефективна държавна здравна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали. Схемата е разделена на 3 компонента:

- ✓ Компонент 1 - Обновяване и модернизация на държавни лечебни и здравни заведения;
- ✓ Компонент 2 - Обновяване и модернизация на Домове за медико-социални грижи за деца;
- ✓ Компонент 3 - Обновяване и модернизация на държавни лечебни заведения с лъчетерапевтични звена.

Допустимите дейности по схемата са:

- ✓ Ремонт, реконструкция, обновяване на сградите/помещенията на държавните лечебни и здравни заведения (включително закупуване на линейки) в съответствие с одобрените Национална здравна стратегия 2008-2013 г. и Национална здравна карта;
- ✓ Ремонт, реконструкция, обновяване и оптимизиране (пристрояване, надстрояване след обособка, базирана върху действащата нормативна уредба) на сградния фонд на Домове за медико-социални грижи за деца, включително прилежащото им дворно място;
- ✓ Реконструкция, ремонт, разширение на държавни лечебни заведения с лъчетерапевтични звена, свързани със социално значими онкологични заболявания;
- ✓ Доставка на подходящо оборудване (предимство се дава на проектни предложения, насочени към доставка на високоспециализирана апаратура);
- ✓ Извършване на одити за енергопотребление; внедряване на мерки за енергийна ефективност и инсталации/съоръжения, основани на използването на алтернативни възобновяеми енергийни източници;
- ✓ Подобряване на достъпа за хора с увреждания до изброените по-горе сгради.

С Решение на ръководителя на УО на ОПРР № РД 02-14-2002/ 09.11.2009 г., поради оттегляне на СРИП и 4 проектни фишове към нея от страна на конкретния бенефициент, е прекратена процедурата на директно предоставяне по схемата. Основанията за оттегляне на рамковата програма и проектните фишове са промяна в националната политика в здравния сектор, а именно необходимостта от изготвяне на Концепция за реструктуриране на болничната помощ в Република България, която да замести действащата Национална здравна карта.

➤ ***Схема BG161PO001/1.1-07/2009 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации”***

Схемата е публикувана през 2009 г. като основната ѝ цел е да се подобрят условията за предоставяне на образователни услуги в държавните висши училища, допринасящи за развитието на устойчиви градски ареали. Дейностите по схемата включват въвеждане на мерки за енергийна ефективност, осигуряване на равен достъп на групите в неравностойно положение и модернизация на информационното обслужване в библиотеките на държавните висши училища. Съгласно изискванията за кандидатстване по схемата, кандидатите следва да осигурят минимум 5% собствен принос.

По схемата са подадени 24 проектни предложения и са сключени 15 договора за предоставяне на БФП в размер на 21 778 658 евро.

➤ ***Схема BG161PO001/1.1-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”***

Схемата бе обявена на 22.02.2010 г. с конкретен бенефициент Министерство на здравеопазването. Целите на схемата за предоставяне на БФП са да се подобри, обнови и модернизира държавната здравна инфраструктура в градските ареали в съответствие с Концепцията за реструктуриране на болничната помощ на Република България за периода 2010-2017 г. и да се осигури социално включване и равен достъп на групите в неравностойно положение. Основен приоритет от Концепция за реструктуриране на

болничната помощ на Република България е подобряване на ранната диагностика, качеството и достъпа до онкологично лечение.

Дейностите, които получават подкрепа включват:

- ✓ по Компонент 1 - Ремонт, реконструкция, обновяване и оборудване на сградите/помещенията на държавните лечебни заведения (включително закупуване на линейки) в съответствие с одобрените Национална здравна стратегия 2008-2013 г. и Концепция за реструктуриране на системата за болнична помощ на Република България за периода 2010-2017 г.;
- ✓ по Компонент 2 - Ремонт, реконструкция, обновяване, оптимизиране (пристрояване, надстрояване), включително прилежащото дворно място, и оборудване/обзавеждане на сграден фонд с цел реструктуриране на Домове за медико-социални грижи за деца от 0-3 г. в съответствие с Визията за деинституционализацията на децата в Република България и Концепцията за реструктуриране на системата за болнична помощ на Република България 2010-2017 г.;
- ✓ по Компонент 3 - Реконструкция, ремонт, разширение и оборудване на държавни лечебни заведения с лъчетерапевтични звена, свързани със социално значими онкологични заболявания;
- ✓ Одити за енергопотребление и внедряване на мерки за енергийна ефективност по трите компонента;
- ✓ Внедряване на инсталации/съоръжения, основани на използването на алтернативни възобновяеми енергийни източници по трите компонента;
- ✓ Подобряване на достъпа за хора с увреждания до горепосочените държавни лечебни заведения по трите компонента.

По схемата са подадени общо 27 проектни предложения и са сключени общо 17 договора за предоставяне на БФП в размер на 94 403 090* евро.

*Забележка. Стойността на договорените средства по схемата надвишават бюджета на схемата за предоставяне на БФП след извършено наддоговаряне съгласно Решение на Министерски съвет 500/23.08.2013 г. за наддоговаряне бюджета на ОПРР 2007-2013 г.

➤ **Схема BG161PO001/1.1-09/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации“**

Схемата е обявена през 2010 г. и цели да осигури общинска образователна инфраструктура с високо ниво на енергийна ефективност, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали и устойчиво местно развитие; да се повиши енергийната ефективност на общинската образователна инфраструктура; да се осигури използване на БЕИ в общинска образователна инфраструктура. Схемата се явява продължение на схема BG161PO001/1.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали” и отговор на енергийната криза от началото на 2009 г. Обекти на интервенция са общински образователни институции – детски ясли и градини, обединени детски заведения, основни и средни училища, включително спортни салони.

По схемата са подадени общо 51 проектни предложения и са одобрени общо 47 проекта и 4 са отхвърлени в процеса на оценка. Подписани са общо 47 договора за

предоставяне на БФП в размер на 61 031 565 евро. В процеса на изпълнение са прекратени 2 договора на стойност на БФП 4 389 663 евро.

➤ ***Схема BG161PO001/1.1-10/2010 „Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”***

Схемата е обявена през ноември 2010 г. с основна цел да се насърчи развитието, обновяването и обогатяване на културния живот чрез организиране и промотиране на културни събития като главен фактор за изграждане на идентичността и неповторимостта на населените места в градските ареали; да се създадат и развият нови и неконвенционални форми на културни изяви, които се основават на иновативни идеи и практики на представяне и промотиране на културни събития; да се създават условия за равен достъп до културата на граждани от различни социални и етнически групи, които да спомагат за тяхното включване в културните процеси. По схемата кандидатите трябваше да осигурят 5% задължителен собствен принос в рамките на 15% национално съфинансиране.

По схемата са подадени 62 проектни предложения и са сключени общо 45 договора на обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 11 028 272 евро. В процеса на изпълнение са прекратени 7 договора на обща стойност на БФП в размер на 1 857 898 евро.

Дейностите, които получиха подкрепа, включват: организиране и/или провеждане на иновативни културни събития и прилагане на добри практики, с цел обогатяване на културния живот и повишаване на привлекателността на населените места в агломерационните ареали и изграждане на местната идентичност; дейности за обществено осведомяване, промотиране и реклама на провежданите иновативни културни събития; дребномащабни инфраструктурни дейности, свързани с организацията и провеждането на иновативното културно събитие (изграждане на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания, реализация на дейности по благоустрояване и/или озеленяване на пространства, ремонт, реконструкция, обновяване на сгради, пряко свързани с изпълнение на иновативното културно събитие); осигуряване на подходящо оборудване и обзавеждане, свързано с организираните събития - закупуване на технически съоръжения и оборудване (сцени, ограждания, озвучителна, осветителна и видео техника, мултимедия, екрани и др.).

➤ ***Схема BG161PO001/1.1-11/2011 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации”***

Схемата е публикувана през 2011 г. с основна цел да осигури подходяща и ефективна общинска здравна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали. Конкретни бенефициенти по схемата са общините, на територията на които се намират определените общински лечебни заведения съгласно т.3 и т.4 на Анекс 1 „Болници с възможност за финансиране от ЕК по ОПРР към Допълнението към Концепцията за реструктуриране на системата на болнична помощ, одобрено от МС.

С предоставената БФП са финансирани дейности за доставка на подходящо оборудване и строително-ремонтни работи за сградите/помещенията на общински лечебни заведения в съответствие с одобрените Национална здравна стратегия 2008-2013 г. и Концепцията за реструктуриране на системата за болнична помощ на Република България за периода 2010-2017 г., както и подобряване достъпа за хора с увреждания до и в изброените по-горе сгради, което ще допринесе за постигане на Приоритет 1 „Подобряване на ранната диагностика, качеството и достъпа до онкологично лечение“ от Концепцията.

Инвестициите са насочени към осигуряване на съвременно оборудване и свързаните с него ремонт и преустройство (привеждане на помещенията за инсталация на апаратурата към изискванията на производителите, медицинските стандарти и действащата нормативна

уредба). Основанието за тази инвестиция е да се осигури ефективно функциониране на болниците и достъпа на населението до иновативна апаратура за диагностика и лечение без да се налага посещение в областна болница.

По схемата са подадени общо 21 проектни предложения, които са одобрени за финансиране и за тях са сключени договори на обща стойност на БФП 48 735 298 евро.

➤ ***Схема BG161PO001/1.1-12/2011 „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск“***

На 26 януари 2011 г. УО на ОПРР публикува схема за предоставяне на БФП в размер на 42 734 034 евро, насочена към изграждането на центрове за настаняване от семеен тип и защитени жилища. Конкретни бенефициенти по схемата са 62 общини, попадащи в обхвата на агломерационните ареали, съгласно Националната карта на резидентните грижи. Схемата е в съответствие с Плана за действие за изпълнение на Национална стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“, приет от Министерски съвет, който предвижда разработването на голям брой социални услуги в България, които да заменят съществуващите 130 институции за деца.

Съгласно изискванията на схемата, проектните предложения включват както интервенции за благоустрояване на прилежащото дворно пространство, така и доставка на подходящо оборудване и обзавеждане, свързано с предоставянето на съответните резидентни и социални услуги. Конкретните бенефициенти следва да създадат всички резидентни услуги съобразно броя на Центровете за настаняване от семеен тип и Защитени жилища, които са предвидени да се изградят на тяхната територия съгласно Националната карта на планираните резидентни услуги (общо 133 ЦНСТ и 27 защитени жилища).

В рамките на отчетния период са подадени 62 проектни предложения, които са одобрени и за тях са сключени договори за предоставяне на БФП в размер на 51 826 734 евро. В процеса на изпълнение са прекратени 2 договора на стойност 936 790 евро.

Операция 1.2: Жилищна политика

Операция 1.2 има за цел да осигури по-добри условия на живот за гражданите и да допринесе за социалната интеграция чрез повишаване на жизнения стандарт и общо подобряване на качеството на живот на градските общности от хора в неравностойно и уязвимо положение. Операцията е насочена към социално развитие чрез активното участие на гражданите в подобряване на собствения им живот, чрез укрепване на партньорствата сред общностите, гражданското общество и публичната администрация.

➤ ***Схема BG161PO001/1.2-01/2011 „Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради“***

Схемата е публикувана през 2011 г. и има за цел да осигури по-добри условия на живот за гражданите в многофамилни жилищни сгради в 36 градски центрове и да се изпълнят мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради в 36 градски центрове. С Решение на КН на ОПРР за конкретен бенефициент по схемата е определена Дирекция „Жилищна политика“ в МРРБ, която е отговорна за прилагането на жилищната политика в Република България. Собствениците на жилищни сгради се явяват крайни ползватели.

Първоначалният размер на БФП по проекта възлиза на 25 620 393 евро. Със заповед на министъра на регионалното развитие от 26 април 2013 г. е увеличен процентът на БФП към собствениците от 50% на 75% за енергийно обновяване за всяка одобрена за

финансиране по проекта сграда. Останалите 25% следва да бъдат осигурени със собствени или заемни средства от етажната собственост. В бюджета за реновиране на сградата се включват разходи за строително-монтажни работи; разходи свързани със заснемания, технически и работни проекти и с оценка на съответствието на проектите; разходи за авторски и строителен надзор; разходи, свързани с въвеждането на обекта в експлоатация; разходи, свързани с набавянето на необходими разрешителни документи, изискващи се от националното законодателство, включително и свързаните с тях такси, дължими на съответните компетентни органи. През 2015 г. е подписан анекс за намаляване стойността на БФП по договора на 19 934 040 евро.

Със заповед от 14.04.2015 г. стойността на проекта е намалена на 26 361 734,76 евро (51 669 000,12 лв.). Съгласно същата Заповед БФП ще бъде 100%, като всяка сграда/блок секция, която бъде одобрена за финансиране в рамките на проекта, може да получи финансова помощ максимум до 75% от ОПРР и 25 % от националния бюджет на Република България.

В етапа на подготовката за обновяване за енергийна ефективност по проекта са постъпили 437 броя ЗИП. Подадени са 301 бр. заявление за финансова помощ и изпълнение на обновяване за енергийна ефективност. Сключени са 299 бр. споразумения за финансова помощ и обновяване за енергийна ефективност със сдружения на собствениците, като са изготвени 299 бр. технически обследвания и технически паспорти. Извършени са обследвания за енергийна ефективност на 298 броя сгради и са изготвени са 298 броя работни проекта.

Всички дейности по проекта за изпълнени и приключени в срок. В резултат на проекта са изпълнени мерки за енергийна ефективност в 158 бр. многофамилни жилищни сгради. Изпълнена е основната цел на проекта, а именно да се осигурят по-добри условия на живот за гражданите в многофамилни жилищни сгради в градските центрове, чрез повишаване на енергийната ефективност на многофамилните жилищни сгради, удължаване на физическия и социалния живот на сградите при значително повишени експлоатационни качества и комфорт на обитаване.

Оставащите 141 сгради, по които не са извършени СМР в рамките на проекта, ще бъдат довършени както следва: 137 сгради чрез Националната програма за енергийна ефективност, съгласно ПМС № 23 от 04.02.2016 г. за изменение и допълнение на Постановление № 18 на Министерския съвет от 2015 г. за приемане на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради, за условията и реда за предоставяне на БФП по програмата и за определяне на органите, отговорни за реализацията ѝ, и 6 сгради, за които има сключени договори за СМР и има открити строителни площадки ще бъдат довършени със средства от ПМС №7 от 14.01.2016 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на МРРБ за 2016 г.

➤ **BG161PO001-1.2-03/2012 „Подкрепа за енергийната ефективност в многофамилни жилищни сгради“, Фонд за жилищно обновяване**

В рамките на операция 1.2 „Жилищна политика“ е финансиран инструмент за финансов инженеринг за енергийна ефективност в жилищни сгради – Фонд за жилищно обновяване (ФЖО). Целта на Фонда за жилищно обновяване е да предоставя заеми и гаранции на сдружения на собствениците или на отделните собственици на самостоятелни обекти в многофамилни жилищни сгради за внедряване на мерки за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници. Тя е пряко свързана с изпълнението на Схема BG161PO001/1.2-01/2011 „Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради“ и следва да подпомогне кандидатстващите за БФП сдружения на собствениците

или на отделните собственици на самостоятелни обекти в многофамилни жилищни сгради да осигурят 25% от бюджета за реновиране на съответната сграда или блок секция.

През 2012 г. след проведената процедура по реда на ЗОП управлението на ФЖО е възложено на „Корпоративна търговска банка“ АД. Договорът е подписан на 21.03.2012 г. с общ размер от 6 374 421,49 евро, в това число 4 871 223,36 евро средства за инвестиране в нисколихвени заеми и гаранции и 1 503 198,13 евро такса за управление за целия 10 годишен период, при пълно инвестиране на средствата. Управителят на фонда – Корпоративна търговска банка, осигури допълнително съфинансиране в размер на 511 292 евро. Сроктът за изпълнение на услугата е 120 месеца (10 години), считано от датата на подписване на договора.

Кредити от ФЖО се отпускат на сдружения на собствениците и на собственици на самостоятелни обекти в сгради, които вече са сключили споразумения за финансиране по проект „Енергийно обновяване на български домове”.

Реално инвестираните средства от ОПРР 2007-2013 към края на 2014 г. в нисколихвени заеми за мерки за енергийна ефективност за собственици на жилища са в размер на 24 294,70 евро, усвоени чрез 18 кредита, отпуснати на собственици на самостоятелни жилищни обекти.

Сключени са и 51 договора за управление на доверителни сметки на сдружения на собствениците, в които са депозирани 226 563,44 евро на сдружения на собственици в сгради, подписали споразумения за финансиране в рамките на проект BG161PO001-1.2.01-0001 „Енергийно обновяване на български домове”.

По същество ФЖО не функционира след 20 юни 2014 г., когато фонд мениджърът „Корпоративна търговска банка“ АД бе поставена под специален надзор от Българска народна банка, на базата на банковото законодателство в България, поради ликвидна криза.

В допълнение, на 0.11.2014 г., Управителният съвет на Българска народна банка отне лиценза за извършване на банкова дейност на „Корпоративна търговска банка“ АД и подаде искане до Софийски градски съд за откриване на производство по несъстоятелност на „Корпоративна търговска банка“ АД на основание чл. 9, ал. 1 от Закона за банковата несъстоятелност. Отнемането на лиценза на КТБ представлява основание за прекратяване на договора с КТБ, тъй като притежанието на лиценз, издаден от БНБ, е едно от изискванията, заложили в рамките на обществената поръчка за избор на Фонда за жилищно обновяване.

В тази връзка, на 24.11.2014 г., УО на ОПРР изпрати писмо до квесторите на КТБ, като изиска информация относно статуса на банката и посочи в него, че договорът с КТБ ще бъде прекратен. В резултат на това, КТБ следва да върне предоставената пълна сума на средствата по ОПРР 2007-2013, предоставени на ФЖО заедно с всички лихви.

С писмо, изпратено на 22 януари 2015 г. до квесторите на КТБ, УО на ОПРР отново подчерта, че ФЖО не е изпълнил своите задължения по сключения договор. В същото писмо УО на ОПРР определи 10 дни, в рамките на които КТБ да изпълни своите задължения по договора, в противен случай УО на ОПРР ще счита договора за прекратен по силата на чл.87, параграф 1 от Закона за задълженията и договорите и КТБ следва да върне всички получени средства по ОПРР, възлизащи на 6 374 421,49 евро (представляващи общо 1,5 млн. евро такса за управление плюс 4 871 223,36 евро) предоставени за инвестиции по ОПРР, заедно с всички лихви, наказателни лихви и гаранции за добро изпълнение на договора.

С писмо КТБ информира УО на 2 февруари 2015 г., че с Решение № 138 от 11.06.2014 г. Управителният съвет на БНБ е отнел лиценза на КТБ и БНБ е завела иск в Софийски градски съд за стартиране на процедура по несъстоятелност срещу КТБ. Със

същото писмо КТБ отказва да върне средствата, получени от УО на ОПРР в размер на 6 374 421,49 евро.

В тази връзка е регистрирана нередност с национален идентификационен номер OPRD/15/PP/923 по случая с КТБ и е наложена финансова корекция в размер на 100% от средствата по ОПРР, предоставени на КТБ. Следва да бъде взето под внимание, че вътрешният последващ контрол на УО на ОПРР е идентифицирал, преди отнемането на лиценза на КТБ, нередност с национален идентификационен номер OPRD/14/PP/824 за обществената поръчка за избор на КТБ, свързана с методологията за избор на ФЖО. Като следствие, УО на ОПРР налага корекция в размер на 75 159,91 евро, в т.ч. 63 885,92 евро средства от ЕФРР и 11 273,99 евро национално съфинансиране. Впоследствие, след прекратяване на договора с КТБ, сумата по тази нередност е абсорбирана от по-голямата финансова корекция. И двете нередности са докладвани на OLAF.

УО на ОПРР осигури средствата по ОПРР да бъдат възстановени от държавния бюджет, с оглед същите да бъдат използвани за други операции от списъка с резервни проекти, особени от КН на ОПРР.

➤ ***Схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение”***

Схемата е публикувана през 2011 г. с общ размер 8 006 374 евро. Конкретни цели на схемата са: осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение; осигуряване на социално включване, пространствена интеграция и равен достъп до адекватни жилищни условия за хора в неравностойно и уязвимо положение. Целите на схемата се постигат чрез ремонт/реконструкция и промяна на предназначението на съществуващи сгради, общинска собственост, както и ново строителство на жилища върху терени 100% общинска собственост. Допустими дейности са също така доставка на подходящо оборудване и обзавеждане, свързано с осигуряване на основни битови условия; подобряване достъпа за хора с увреждания до гореспоменатите сгради/помещения, мерки за благоустрояване на прилежащото околno пространство на новопостроените/обновени социални жилища и др.

По схемата кандидатите участват самостоятелно или в асоциирано партньорство с НПО, работеща/и на местно ниво с уязвими, малцинствени, социално слаби групи и други групи в неравностойно положение. Асоциираното партньорство не трябва да бъде самоцел, а следва да води до по-ефективно разработване, управление и/или изпълнение на проекта.

Задължителни условия за дейностите по проектите:

- ✓ Осигуряване на **интегриран подход** – **интервенциите по ОПРР трябва задължително да се допълват от дейности** за осигуряване на образование, заетост, здравеопазване, социално приобщаване на целевата група, имайки предвид възможностите, които се предоставят по ОПРЧР, програми за достъп до социални и здравни услуги и други (донорски, национални, местни) програми.
- ✓ **Анти-сегрегационен характер на интервенциите** – физическото местонахождение на жилищното строителство трябва да осигурява пространствена интеграция на представителите на маргинализираните общности като цяло и **да не допринася за тяхната сегрегация, изолация и изключване.**

Допустима целева група за проектите по схемата включва представители на поне 2 от посочените групи:

- ✓ Бездомни хора и/или такива, живеещи в много лоши битови условия;
- ✓ Родители с деца, вкл. непълнолетни родители, многодетни семейства, деца с влошено здраве и увреждания;
- ✓ Хора в риск от бедност и социално изключване.

Лицата от целевата група задължително следва да живеят/обитават жилищен фонд в лошо състояние и/или с лоша или липсваща инженерна инфраструктура (водопровод, канализация и др.) и да не притежават собственост върху недвижим имот.

В проектните си предложения общините следваше ясно да посочат критериите за подбор на представителите на целевата група, които да бъдат настанени в осигурените по проекта социални жилища; да представят ясна информация за задълженията, които представителите на целевата група ще поемат след настаняването им в осигурените по проекта социални жилища, както и правилата за наблюдение спазването на поетите задължения и ангажименти и санкции, в случай на неспазването им.

Подадени са 10 бр. проектни предложения като в процеса на оценка са оттеглени 2 проекта. Сключени са 5 бр. договори за предоставяне на БФП в размер на 10 319 737 евро. В процеса на изпълнение е прекратен 1 договор в размер на 1 838 192 евро.

Операция 1.4: Подобряване на физическата среда и превенция на риска

Операция 1.4 има за цел да повиши качеството на живот и съответните екологични условия, включително предотвратяване на рискове, както и да подобри физическата среда на градските центрове и агломерации като част от по-широкообхватната стратегия за социално и екологично възраждане.

➤ BG161PO001/1.4-01/2007 „Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали“

Схемата е публикувана през 2007 г. и има за цел осигуряване на пожарна безопасност и надеждна защита на населението от пожари, както и защита на околната среда и намаляване на вредните емисии във въздуха. Конкретен бенефициент по схемата е Министерство на вътрешните работи. В рамките на схемата през 2008 г. е сключен договор на стойност на БФП 7 млн. евро, предвиждащ доставка на 42 пожарни автомобили.

На 11-то заседание на КН на ОПРР е даден мандат на Ръководителя на УО на ОПРР, след формиране на целия предвиден ресурс по схема BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда“ (92 млн. евро), да пренасочва регулярно освобождаващия се финансов ресурс по текущи схеми за БФП към схема BG161PO001/1.4-01/2007 „Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали“ с конкретен бенефициент Министерство на вътрешните работи, до формиране на общ ресурс по схемата в размер на 49 млн. евро.

Във връзка с идентифициран риск от автоматично освобождаване на средства към края на 2013 г. по правилото N+2/N+3, след проведена писмена процедура на КН на ОПРР през месец юли 2013 г. проектът на Министерство на вътрешните работи за доставка на пожарни коли и противопожарна техника за градските агломерации е трансформиран в голям проект с обща стойност 51 000 000 евро. Към края на 2013 г. целият финансов ресурс по линия на ОПРР е осигурен. По договора е сключен анекс за увеличаване стойността на договора до 49 853 126 евро.

Детайлна информация по проекта е посочена в т.4. Програми, финансирани от ЕФРР/КФ: Големи проекти.

- ***Схеми BG161PO001/1.4-02/2008 „Подкрепа за подобряване на градската среда”, BG161PO001/1.4-05/2009 „Подкрепа за интегрирано и устойчиво развитие чрез подобряване на градската среда” и BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда”***

Схемите са обявени съответно през 2008 г., 2009 г. и 2012 г. Основна им цел е да се подобри физическият аспект на градската среда в агломерационните ареали, да се създадат условия за интегриране на групите в неравностойно положение чрез подобряване на физическата и жизнената среда, включително и чрез подобряване на достъпа до административни и социални услуги, да се повиши безопасността и сигурността на градската среда. По втората и третата схема кандидатите трябва да осигурят 5% задължителен собствен принос в рамките на 15% национално съфинансиране.

По трите схеми са подадени общо 182 проектни предложения. Сключени са общо 77 договора като общият размер на предоставената БФП възлиза на 235 357 209 евро.

По схема BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда” беше одобрен списък с резервни проекти (включващи допълнителни обекти, включени в проектите от страна на бенефициентите), които са одобрени, но за които наличният финансов ресурс не е достатъчен. В съответствие с решенията на 15-тото заседание на КН на ОПРР, резервните проекти биха могли да бъдат финансирани след осигуряване на целия ресурс за Северна скоростна тангента при съвкупно изпълнение на следните условия:

- ✓ наличие на допълнително спестен ресурс по оперативната програма;
- ✓ наличие на влезли в сила решения за избор на изпълнители на основните дейности по проектите до края на месец април 2015 г.

- ***Схема BG161PO001/1.4-03/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации”, BG161PO001/1.4-04/2009 „Подкрепа за дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации”***

Схемите са публикувани съответно през 2008 и 2009 г. Основната им цел е ограничаване и максимално предотвратяване на рисковете и щетите за живота и имуществото на населението в градските агломерационни ареали чрез изграждането и укрепването на дребномащабни инфраструктурни съоръжения за предотвратяване на свлачищните процеси. Конкретните цели по схемите са осигуряване на защита за живота и имуществото на населението в градските агломерационни ареали чрез подкрепа на дейности за заздравяване и укрепване на свлачища и ограничаване разрастването/проявлението на свлачищните процеси чрез изграждане на автоматизирани системи за мониторинг.

По двете схеми са подадени общо 42 проектни предложения и са сключени 28 договора на обща стойност на предоставената БФП 11 772 749 евро. В процеса на изпълнение в прекратено изпълнението на 2 договора на стойност на БФП 755 425 евро.

- ***BG161PO001/1.4-06/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в градските агломерации”***

Схемата е публикувана през 2010 г. и цели да предпази от наводнения селищата в общините от агломерационните ареали. Основната ѝ цел е намаляване на потенциалните неблагоприятни последици за човешкото здраве и околната среда, предотвратяване

процесите на ерозия на речното легло при реки, преминаващи през или в селища в агломерационните ареали, предотвратяване процесите на ерозия и абразия на морския бряг в селищата в общините от агломерационните ареали. По схемата бенефициентите имат ангажимент да осигурят 5% задължителен собствен принос в рамките на 15% национално съфинансиране.

По схемата са подадени 50 проектни предложения и през 2013 и 2014 г. са сключени 43 договора на обща стойност на БФП 19 210 407 евро.

➤ ***Схема BG161PO001/1.4-07/2010 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие”***

Схемата е публикувана през 2010 г. Основната ѝ цел е изработване на интегрирани планове за градско развитие с времеви хоризонт до 2020 г., насочени към устойчиво и трайно преодоляване на високата концентрация на икономически, природни и социални проблеми в 36-те града, центрове на агломерационни ареали. По схемата бенефициентите имат ангажимент да осигурят 5% задължителен собствен принос в рамките на 15% национално съфинансиране. Конкретните цели са да се определят зони за въздействие, в рамките на 36-те града, центрове на агломерационни ареали, включващи система от взаимосвързани дейности, които целят трайно подобрене на икономическото, материалното, социалното и екологичното положение на градската зона и града като цяло; да се разработят ИПГВР за съответните зони, които да подпомогнат осъществяването на дългосрочна визия за развитието на града, чрез реализация на проекти в градски територии и/или подсистеми в неудовлетворително състояние, с негативни тенденции в развитието и/или с нереализиран потенциал, с привличане и координирано управление на разнородни инвестиции и подпомогнати от структурните фондове на ЕС; да се постигне синергия между действащи или в процес на актуализация стратегически планови документи за интегрирано устойчиво регионално и местно развитие, секторни политики, програмни документи и устройствени схеми, в рамките на определените зони за въздействие.

Подадени са общо 36 проектни предложения и са сключени 36 договора за предоставяне на БФП в размер на 9 582 116 евро.

С изменение от 19.05.2015 г. на Насоките за разработване и прилагане на Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие по схема за БФП BG161PO001/1.4-07/2010 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие” бе предоставена възможност на общините да изменят своите ИПГВР, като идентифицират допълнителни проекти извън зоните за въздействие, които да допринасят за подобряване на функционалните връзки на града с неговата периферия. Допустими проекти извън зоните за въздействие бяха проекти, свързани с подкрепа на зони с потенциал за икономическо развитие, културна, спортна, социална и образователна инфраструктура. Изменения на своите ИПГВР подадоха общо 15 общини както следва: Бургас, Габрово, Силистра, Ловеч, Благоевград, Стара Загора, Разград, Свищов, Смолян, Казанлък, Карлово, Панагюрище, Плевен, Пазарджик и Враца. След като първоначално подаде изменение на своя ИПГВР Столична община впоследствие го оттегли. До края на 2015 г. УО одобри всички подадени изменения на ИПГВР.

Докладване относно инструментите на финансовия инженеринг, съгласно т. 5.2.5 от Насоките на ЕК за приключване на оперативните програми

➤ ***BG161PO001/1.4-08/2010 „Съвместна европейска инициатива за устойчиви инвестиции в градските райони JESSICA”***

УО на ОПРР изпълнява инициативата JESSICA (Съвместна европейска инициатива за устойчиво развитие на градските райони) въз основа на Финансово споразумение, сключено между Правителството на Република България и Европейска инвестиционна банка през 2010 г., в качеството ѝ на Холдингов фонд по JESSICA за България. Холдинговият фонд е създаден като самостоятелен финансов ресурс в рамките на ЕИБ. В Холдинговия фонд са внесени средства в размер на 33 млн. евро, получени от Управляващия орган на ОПРР. Тази вноска се състои от съ-финансиране от ЕФРР в размер на 85% и 15% национално финансиране от републиканския бюджет.

Съгласно Финансовото споразумение ЕИБ изпълнява дейността по JESSICA в съответствие с Инвестиционна стратегия – неразделна част от споразумението, съгласно която ЕИБ отправя и управлява една или повече покани за заявяване на интерес, в съответствие с приложимите Указания на ЕИБ за избор на Фонд за градско развитие (ФГР), за да избере един или повече ФГР. В тази връзка, с покана за заявяване на интерес от 31 март 2011 г. ЕИБ обяви процедура за избор на 2 Фонда за градско развитие – един за 6-те големи града и един за столицата София.

В резултат на извършения избор за Фонд за градско развитие за София бе избран „Фонд за устойчиво градско развитие на София“ ЕАД, а за ФГР за Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Стара Загора и Плевен бе избран „Регионален фонд за градско развитие“ АД. За целта ЕИБ и ФГР сключиха Оперативни споразумения както следва: ЕИБ и ФУГРС на 30 май 2012 г. и ЕИБ и РФГР АД на 29 декември 2011 г.

Крайни получатели на средствата по инициативата JESSICA са общини, частни инвеститори и публично-частни партньорства, които изпълняват проекти за градско развитие. Продуктите, предлагани по инициативата JESSICA, са заеми.

Средствата от Холдинговия фонд се разпределят към Фондовете за градско развитие в съответствие със сключените Оперативни споразумения под формата на Условен заем. Конкретното разпределение е както следва: за Регионален фонд за градско развитие АД – разпределен Условен заем в размер на 18 165 021,24 евро (35 527 693,50 лв.) със срок за инвестиране 31 октомври 2016 г., а за Фонд за устойчиво градско развитие на София ЕАД – Условен заем в размер на 12 109 995,76 евро (23 685 093,01 лв.) със срок за инвестиране 30 юни 2016 г.

Към 30 юни 2016 г. и 31 октомври 2016 г. двата Фонда за градско развитие инвестираха в допустими проекти за градско развитие 100% от Условните заеми, определени в Оперативните споразумения, сключени с УО на ОПРР. Размерът на инвестираните средства надхвърля размера на Условните заеми, като към 31 декември 2016 г. общо верифицираните допустими разходи за инструменти за финансов инженеринг са в размер на 34 721 228,53 евро (67 913 168,81 лв.).

Към 31.12.2016 г. лихвите и таксите, генерирани от плащания по програмата и относими към приноса на Структурните фондове, по Разплащателните сметки на Фондовете за градско развитие, както и по депозитни сметки на Холдинговия фонд през първия цикъл на инвестиране са са в размер на 745 359,33 евро (1 457 796,13 лв). Приходите от лихви такси генерирани от плащанията по програмата и относими към приноса на Структурните фондове са инвестирани в допустими дейности съгласно изиксваната на чл. 78(7) на Регламент 1083/2006, а именно в проекти за градско развитие. През отчетния период бе постигнат значителен напредък във финансирането на проекти за градско развитие от Фондовете за градско развитие както следва:

От началото на периода по инициатива JESSICA са сключени общо 34 договора за предоставяне на кредит за финансиране на проекти за градско развитие от Фондовете за градско развитие в широк спектър от сфери, които допринасят за подобряване на качеството на живот в седемте най-големи града на България, определени за интервенции

по инициативата JESSICA. Предоставена е възвръщаема подкрепа за реализиране на инвестиции в здравна инфраструктура, спортна инфраструктура, пазари и бизнес инфраструктура, включително за обновяване на западнали индустриални територии в рамките на зони с потенциал за икономическо развитие, образователна инфраструктура, паркинги, културни и развлекателни обекти. Към 31 декември 2016 г. 29 от финансираните общо 34 проекта за градско развитие на двата Фонда за градско развитие са изцяло завършени и въведени в експлоатация, в това число 13 проекта за градско развитие на ФУГРС ЕАД:

- ✓ Реконструкция на Женски пазар в гр. София;
- ✓ Изграждане на Магически замък (хотел, ресторант, театър, музей на магическото изкуство и училище за млади фокусници) в гр. София;
- ✓ Подобряване качеството на медицинските услуги и осигуряване на рентабилна здравна инфраструктура в Първа МБАЛ чрез закупуване и доставка на иновативна медицинска апаратура в Първа МБАЛ-София ЕАД;
- ✓ Осигуряване на рентабилна здравна инфраструктура и подобряване качеството на медицинските услуги в Четвърта МБАЛ чрез закупуване и доставка на нова медицинска апаратура;
- ✓ Подобряване на социалната инфраструктура и качеството на медицинските услуги в Първа САГБ „Света София“ ЕАД, чрез извършване на ремонтни дейности в сектор „Операционни зали“ и внедряване на модерна медицинска апаратура и оборудване;
- ✓ Изграждане на Многофункционален спортен комплекс „Зона Б-5“, „Спортна София“;
- ✓ Изграждане на спортно-обучителен комплекс в кв. „Лозенец“;
- ✓ Изграждане на "Пазар на цветята" на „Пазари Север“ ЕАД;
- ✓ Възстановяване и обновяване на обект на Парк „Възраждане“ гр. София, район Възраждане, Зона Б-5-4;
- ✓ Развитие на високотехнологично лечение в СБАЛ по онкология ЕАД гр. София;
- ✓ Внедряване на високотехнологична медицинска апаратура за диагностика и лечение на УМБАЛ „Св. Иван Рилски“ ЕАД;
- ✓ Иновативно лечение на ендометроза и статични болести в Медицински център „Салвебис“ – София;
- ✓ Пазар „Връбница“ с проектен инициатор „Пазари Север“;

както и **16** проекта за градско развитие на Регионален фонд за градско развитие АД както следва:

- ✓ Реконструкция на Централен Общински пазар в гр. Стара Загора;
- ✓ Изграждане на завод за авточасти и рехабилитация на зоната с потенциал за икономическо развитие на гр. Русе;
- ✓ Изграждане на постоянна изложба „Флора“ в гр. Бургас;
- ✓ Изграждане на логистичен център с проектен инициатор „Пит Бокс“ ЕООД, с. Маджерито;
- ✓ Разширяване на съществуващ общински надземен паркинг за 84 автомобили с допълнителни 56 паркоместа в гр. Варна;
- ✓ Изграждане на нов кино мултиплекс в търговски комплекс в гр. Плевен;

- ✓ Обновяване на западнали индустриални зони - изграждане на нова производствена база за хляб с проектен инициатор „Симид“ ООД в гр. Пловдив;
- ✓ Инсталиране на енергийно-ефективно осветление на футболно игрище „Верея“ в гр. Стара Загора – Етап I;
- ✓ Обновяване на изоставени индустриални площи: рехабилитация на съществуващи производствени и складови съоръжения, разположени в индустриалната зона на въздействие, Холдинг Загора
- ✓ Инсталиране на нови трибуни на футболно игрище „Верея“ в гр. Стара Загора – Етап II;
- ✓ Създаване на зали за IMAX кино в Гранд Мол Варна; реновиране на 2 съществуващи кино зали в Мол Варна, Кино Арена;
- ✓ Юнашки салон - рехабилитация на над 100-годишна емблематична спортна зала в центъра на града.
- ✓ Покупка на автобуси за обществен градски транспорт във връзка с разширяване на границите на града и транспортната мрежа, Бургас Бус;
- ✓ Проект за изграждане на склад в западнали индустриални терени в зоната с потенциал за икономическо развитие на гр. Варна.
- ✓ Реконструкция на стара плетачна фабрика в зоната с потенциал за икономическо развитие на гр. Плевен;
- ✓ Рехабилитация на съществуващ закрит басейн в гр. Стара Загора;

Реализацията на изпълнените проекти за градско развитие по инициативата JESSICA доведе до генериране на общо 608 нови работни места в градовете София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Стара Загора и Плевен.

С оглед изтичането на Финансовото споразумение между ЕИБ и УО на 31 декември 2015 г., УО информира ЕИБ с писмо от 27 октомври 2015 г., че Финансовото споразумение няма да бъде удължено, и в тази връзка помоли ЕИБ да предприеме необходимите действия за осигуряване на безпрепятствено и навременно прилагане на политиката за оттегляне и разпоредбите по приключване от Финансовото споразумение. С писмо от 05 ноември 2015 г. ЕИБ посочи на УО набора от дейности, които следва да бъдат извършени за плавното предаване на мандата. ЕИБ и УО уточниха, че мандатът следва да бъде прехвърлен на Фонд мениджъра на финансовите инструменти в България ЕАД, в съответствие с чл. 5 от ЗУСЕСИФ, като УО ще поеме дейността за един междинен период от време до пълното структуриране на Фонд мениджъра на финансовите инструменти ЕАД.

Въз основа на изложеното по-горе и след финализирането на техническите подробности по прехвърлянето за мандата, между ЕИБ, УО на ОПРР и всеки от ФГР бяха сключени тристранни трансферни споразумения за прехвърляне и заместване, съгласно които всички права, претенции и задължения на ЕИБ по Оперативните споразумения и свързаните с тях обезпечения се прехвърлят на УО, който, от 1 януари 2016 г., замества изцяло ЕИБ като страна по Оперативните споразумения. Тристранни споразумения бяха оформени и подписани от страните на последното заседание на Инвестиционния съвет на Холдинговия фонд по JESSICA на 14 декември 2015 г.

По силата на сключените оперативни споразумения, Фондовете за градско развитие използват следните финансови продукти: заеми, гаранции и дялово участие. В първия цикъл на инвестиране средствата по инициативата JESSICA са предоставяни единствено под формата на заеми. Фондовете за градско развитие не са инвестирали средства за гаранции и

дялово участие. В тази връзка размера на капитализираните лихвени субсидии и субсидии за гаранционни такси е 0,00 лв. (съгласно секция 3.6.3 на Насоките на приключване).

Към 31.12.2016 г. стойността на наследения ресурс (value of legacy resources), отнасящ се към структурните фондове в съответствие с член 78 (7), за повторно използване на средствата за финансиране на проекти за градско развитие от двата фонда за градско развитие възлиза на 59 755 708,47 лв. – 30 552 608,60 евро (35 295 838,89 лв. - 18 046 475,86 евро за РФГР АД и 24 459 869,58 лв. - 12 506 132,73 евро за ФУГРС ЕАД).

Наследеният ресурс (legacy resources) включва сумата на общо получени лихви, погашения по главници и остатъчна експозиция по договорите за проектно финансиране към 31.12.2016 г. по заеми финансирани със средствата от JESSICA, отнасящи се към приноса от структурните фондове. По силата на сключените Оперативни споразумения Фондовете за градско развитие имат разрешение да реинвестират наследеният ресурс в допустими дейности в съответствие с член 78 (6) и чл.78 (7) от Регламент 1083/2006, за повторното използване (цикъл на рециклиране) на средствата за финансиране на проекти за градско развитие до 31.12.2025 година.

В тази връзка, в рамките на допълнителни споразумения към Оперативните споразумения между ЕИБ и ФГР, сключени през ноември 2015 г., бяха заложени новите цели и срокове за инвестиране на средствата по втория цикъл на инициативата JESSICA както следва:

- ✓ поне 50% до 31 декември 2018 г.;
- ✓ поне 65% до 31 декември 2020 г.;
- ✓ поне 80% до 31 декември 2022 г.

Във връзка с посоченото, към 31.12.2016 г. Фондовете за градско развитие докладваха суми на наличните средства по сметки, които подлежат на условието за реинвестиране в рамките на втори цикъл на инвестиране както следва:

- „Регионален фонд за градско развитие“ АД - 7 430 430,49 лв. (3 799 118,78 евро) – Фондът е стартирал процеса по реинвестиране чрез финансиране на проект „Възстановяване на западна индустриална зона и изграждане на административна сграда на агенция „Митници“ в с. Маджерито, община Стара Загора - Фаза II по финансиран проект по JESSICA за изграждане на логистичен център, представляващ Фаза I“;
- „Фонд за устойчиво градско развитие на София“ ЕАД - 1 447 624,18 лв. (740 158,49 евро) – Фондът е сключил договор за кредит с Втора МБАЛ - София по проект за градско развитие от цикъла на реинвестиране – „Осигуряване на рентабилна здравна инфраструктура и подобряване на качеството на медицинските услуги във Втора МБАЛ-София чрез закупуване и доставка на иновативна медицинска апаратура“.

Докладваните обратни постъпления (приходи от инвестиции) се отнася до първия цикъл на инвестиране и не включва приходи от последващи реинвестиции от двата фондова за градско развитие в периода на рециклиране на средствата по JESSICA.,

Идентифицирана трудност в рамките на изпълнението на инициативата JESSICA, която доведе до забавяне в сроковете за инвестиране на средствата от първия цикъл на инвестиране, бе продължителната процедура по нотификация на държавни помощи по инициативата JESSICA, която отне 1 година.

Приложение № II от Насоки на Европейската комисия относно приключването на оперативните програми за 2007-2013 г. е попълнено с актуални към 31 декември 2016 г. данни, верифицирани от УО на ОПРР.

Операция 1.5. Системи за устойчив градски транспорт

Целта на операцията е да осигури достъпност и сближаване чрез ефикасни и устойчиви градски транспортни системи.

➤ Схемата BG161PO001/1.5-03/2011 „Подкрепа за интегриран градски транспорт в 5-те големи града”

Схемата е публикувана през 2011 г. с основна цел развитието на устойчиви и интегрирани системи за градски транспорт в петте големи града на България (Пловдив, Варна, Русе, Стара Загора и Плевен), допринасящи за подобряване на жизнените и екологични условия. Изпълнени са 5 договора за предоставяне на БФП в размер на 104 054 972,44 евро. Проектът на община Варна представлява третият голям проект по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) №1083/2006 по ОПРР. Проектът е одобрен от страна на ЕК на 17.12.2012 г. с Решение С(2012) 9598.

Конкретни цели на схемата са:

- ✓ Създаване на по-ефективен и бърз масов градски обществен транспорт с по-малко потребление на енергия;
- ✓ Изграждане на по-достъпна вторична инфраструктура на обществените транспортни мрежи и въвеждане на природосъобразни видове градски транспорт;
- ✓ Повишаване на привлекателността и степента на използване на масовия градски обществен транспорт;
- ✓ Подобряване на функционалността на града и подобряване на мобилността на населението;
- ✓ Намаляване на задръстванията и повишаване на възможностите на градския транспорт;
- ✓ Осигуряване на социално включване и равен достъп на групите в неравностойно положение.

Проект „Интегриран градски транспорт на Пловдив“

Проект BG161PO001/1.5-03/2011/001 „Модернизация и развитие на устойчив градски транспорт в град Пловдив“ е на стойност 21 332 327,57 евро, от които БФП в размер на 20 456 685,93 евро. Договорът за БФП е сключен на 2 юли 2012 г. и е с продължителност на изпълнение 43 месеца.

Основни резултати от изпълнението на проекта – всички договори са изпълнени в срок. Всички компоненти по проекта са реализирани, отчетени и въведени в експлоатация. По проекта са изградени и рехабилитирани общо 48 км велоалеи; изграден е Център за управление на трафика (ЦУТ); внедрена е Система за управление на градския транспорт (СУГТ). В обхвата на ЦУТ и СУГТ се включени следните видове системи: системата за електронно таксуване, системата за информация на пътниците в реално време, системата за управление на автопарка, комуникационна система за пренос на данни, системите и оборудването на центъра за управление на автопарка.

Поетапно се въвеждат в експлоатация електроните информационни табла и автоматите за билети за постигане на взаимна свързаност на компонентите включени в проекта.

Проект „Интегриран градски транспорт на Варна“

Детайлна информация по проект BG161PO001/1.5-03/2011/002 „Интегриран градски транспорт на Варна“ е посочена в т.4. Програми, финансирани от ЕФРР/КФ: Големи проекти.

Проект „Интегриран градски транспорт на Стара Загора“

Проект BG161PO001/1.5-03/2011/003 „Модернизация и развитие на устойчив градски транспорт в град Стара Загора“ е на стойност 32 472 613,61 евро, от които 27 633 564,73 евро – БФП и 4 839 048,87 евро – недопустими разходи, финансирани от община Стара Загора. Договорът за предоставяне на БФП е сключен на 5 юли 2012 г. и е с продължителност на изпълнение 43 месеца.

Основни резултати от изпълнението на проекта - всички договори с изпълнители са изпълнени в срок. Всички компоненти по проекта са реализирани, отчетени и въведени в експлоатация. За всички обекти са издадени разрешения за ползване. По проекта са доставени 55 автобуса (Закупени от спестения ресурс по програмата. Решението за допълнително финансиране е взето на 09.12.2014 г. при проведено XV-то заседание на КН), 14 тролейбуса, един специализиран автомобил, електронни информационни табла; рехабилитирани са 7 участъка от въздушно-контактна мрежа с обща дължина 22,60 км, изградена е информационна система (телематика), рехабилитирани са 4 бр. токоизправителни станции, изградени са 8 км велоалеи; подобрен е достъпът на хора с увреждания, доставени са 80 бр. рампи за хора с увреждания; обновено е тролейбусното депо, реновирани са 104 бр. спирки на градския транспорт.

Подписан е Договор за обществена услуга в съответствие с изискванията на Регламент 1370/2007.

Проект „Интегриран градски транспорт на Плевен“

Проект BG161PO001/1.5-03/2011/004 „Интегриран градски транспорт на Плевен“ е с общ размер от 10 548 710,65 евро, от които 9 188 763,56 евро – БФП и 1 359 947,09 евро - недопустими разходи, финансирани от община Плевен. Договорът за БФП е сключен на 10 юли 2012 г., и е с продължителност на изпълнение 43 месеца.

Основни резултати от изпълнението на проекта – всички договори с изпълнители са изпълнени в срок. Всички компоненти по проекта са реализирани, отчетени и въведени в експлоатация. По проекта са изградени система за управление на контрол на масовия градски обществен транспорт и интелигентна транспортна система. Разширена и реконструирана е тролейбусна мрежа, включително са рехабилитирани 2 бр. токоизправителни станции; облагородени са над 80 бр. спирки на обществения транспорт; възстановена е маркировка на 40 бр. пешеходни пътеки; изградени са 10,5 км велоалеи; изградено е ново тролейбусно депо.

Подписан е Договор за обществена услуга в съответствие с изискванията на Регламент 1370/2007.

Проект „Модернизация и развитие на устойчив градски транспорт в град Русе“

Проект BG161PO001/1.5-03/2011/005 „Интегрирана система за градски транспорт в град Русе“ е на стойност 14 958 414,32 евро, от които БФП в размер на 13 297 428,46 евро и 1 429 306,38 евро – недопустими разходи, финансирани от община Русе. Договорът за БФП е сключен на 6 август 2012 г. и е с продължителност на изпълнение 41 месеца.

Основни резултати от изпълнението на проекта – всички договори с изпълнители са изпълнени в срок. Всички компоненти по проекта са реализирани, отчетени и въведени в експлоатация. За всички обекти са издадени разрешения за ползване. По проекта е изградена Електронна система за таксуване на пътниците, Система за контрол и управление

на обществения транспорт и електронни информационни табла; Улеснен е достъпа на обществения градски транспорт по бул. „Цар Освободител“; Изграден е нов подлез (пробив) при ж/п линията за свързване на кв. „Родина“ с центъра; Подобрена е достъпността до ОГТ в кв. „Чародейка“; Изградена е система от велоалеи; общо на 100 броя спирки на ОГТ са монтирани електронни информационни табла; Рехабилитирана е тролейбусната инфраструктура; Подобрен е достъпа до спирките на ОГТ и безопасността за пешеходци и велосипедисти на бул. „България“.

➤ **Проекти в процес на изпълнение**

Договор BG161PO001/1.5-02/2011/001 „Подкрепа за интегриран Столичен градски транспорт“, с бенефициент Столична община, е обявен за нефункциониращ проект, съгл. информацията, представена в т. 4. Програми, финансирани от ЕФРР/КФ: Големи проекти по-долу.

В допълнение, следва да се обърне внимание, че за наблюдение на изпълнението на проекти по Приоритетна ос 1 от страна на УО на ОПРР са извършени общо 2 263 проверки на място, от които свързани с искане за плащане – 823 броя, извънредни проверки – 252 бр., 372 бр. планирани проверки, 100 бр. по решение на УО, 37 бр. по сигнал за нередност, 184 бр. проверки, свързани с проследяване на изпълнение на препоръки от предходни проверки и 495 бр. проверки на приключили проекти за осигуряване на устойчивост.

➤ **Прекратени договори**

През отчетния период бяха прекратени 35 договора за БФП, както следва:

Бенефициент	Договор №	Дата на прекратяване на договора	Причини за прекратяване на договора
Община Русе	BG161PO001-1.1.01-0010-C0001	30.4.2010	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора поради невъзможност за изпълнение на дейностите по проекта.
Община Силистра	BG161PO001-1.1.01-0015-C0001	22.01.2009	Договорът е прекратен поради констатирано дублиране на дейности и двойно финансиране е развален.
Община Нова Загора	BG161PO001-1.1.01-0035-C0002	18.5.2012	Договорите са прекратени заради липса на входирано Искане за окончателно плащане и Окончателен доклад.
Община Русе	BG161PO001-1.1.01-0066-C0001	02.03.2011	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора поради невъзможност за изпълнение на дейностите по проекта предвид закъснение в изпълнението им, породено от необходимостта от извършване на допълнителни съпътстващи дейности, 73 необходими за подсигуряване на основните дейности по проекта. В допълнение се наблюдава и закъснение при провеждане на обществените поръчки и последващо обжалване.
Община Аврен	BG161PO001-1.1.01-0079-C0002	11.12.2012	Прекратен след постъпил сигнал и установена нередности.
Община Лом	BG161PO001-1.1.01-0118-C0002	13.9.2012	Договорите са прекратени заради липса на входирано Искане за окончателно плащане и Окончателен доклад.

Община Каспичан	BG161PO001-1.1.01-0130-C0001	5.8.2010	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора поради финансови затруднения, които изпитва в условията на финансова и икономическа криза, за изпълнение на основните дейности по проекта.
Община Панагюрище	BG161PO001-1.1.01-0133-C0003	14.11.2013	Прекратен след отхвърляне на искане за окончателно плащане поради неизпълнение на дейностите по проекта.
Министерство на образованието и науката	BG161PO001-1.1.02-0004-C0001	21.07.2011	Договорът е прекратен в ИСУН с дата 21.07.2011 г. поради изтичане на срока му на 26.06.2011 г., без да са реализирани основните дейности по проекта и без да е подаден окончателен технически доклад/финансов отчет.
Министерство на образованието и науката	BG161PO001-1.1.02-0005-C0002	23.4.2012	Прекратен заради липса на входирано Искане за окончателно плащане и Окончателен доклад.
Агенция за социално подпомагане	BG161PO001-1.1.03-0010-C0001	17.9.2013	Прекратен заради невъзможност да бъдат изпълнени заложените дейности в срок.
Агенция за социално подпомагане	BG161PO001-1.1.03-0013-C0001	21.11.2013	Прекратен заради невъзможност да бъдат изпълнени заложените дейности в срок.
Агенция за социално подпомагане	BG161PO001-1.1.03-0014-C0001	21.11.2013	Прекратен заради невъзможност да бъдат изпълнени заложените дейности в срок.
Агенция за социално подпомагане	BG161PO001-1.1.03-0016-C0001	15.05.2014	Прекратен поради изтекъл срок и неизпълнение на дейностите по проекта.
Агенция за социално подпомагане	BG161PO001-1.1.03-0020-C0001	23.03.2016	Прекратен поради отхвърляне на искане за окончателно плащане.
Агенция по заетостта	BG161PO001-1.1.04-0005-C0002	07.11.2011	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора поради невъзможност за изпълнение на дейностите по проекта съгласно предвиденията предвид възникнали административни проблеми и необходимост от извършване на допълнително проектиране.
Министерство на културата	BG161PO001-1.1.05-0006-C0001	29.06.2011	"Договорът е прекратен по искане на бенефициента във връзка с решение за включване в Средносрочната рамкова инвестиционна програма на нов проект, имащ за цел да обедини част от функциите на двата обекта с оглед осигуряване на цялостно решение за обновяване и модернизация на културен обект.
Министерство на културата	BG161PO001-1.1.05-0018-C0001	15.04.2011	
Министерство на културата	BG161PO001-1.1.05-0019-C0001	10.11.2015	"Договорът е прекратен по искане на бенефициента във връзка с решение за включване в Средносрочната рамкова инвестиционна програма на нов проект, имащ за цел да обедини част от функциите на двата обекта с оглед осигуряване на

			цялостно решение за обновяване и модернизация на културен обект.
Община Девня	BG161PO001-1.1.09-0006-C0003	19.11.2012	Договорът е прекратен поради отказ на Общински съвет Девня да осигури допълнителен собствен принос.
Община Ямбол	BG161PO001-1.1.09-0008-C0001	19.7.2012	Договорът е прекратен поради изтичане на срока за изпълнение
Община Варна	BG161PO001-1.1.10-0005-C0001	31.1.2013	Договорът е прекратен поради отказ на Общински съвет Девня да осигури допълнителен собствен принос
Община Велинград	BG161PO001-1.1.10-0012-C0001	8.7.2013	Договорът е прекратен поради затруднения на общината да осигури оборотни средства за разплащане с изпълнителите по проекта
Община Сандански	BG161PO001-1.1.10-0020-C0001	18.9.2013	Прекратен заради невъзможност да бъдат изпълнени заложените дейности в срок поради промяна в екипа и забавени процедури по основните дейности
Община Родопи	BG161PO001-1.1.10-0030-C0001	25.09.2014 г.	Прекратен заради невъзможност да бъдат изпълнени заложените дейности в срок
Община Елин Пелин	BG161PO001-1.1.10-0031-C0001	12.12.2013	Прекратен заради невъзможност да бъдат проведени процедури за избор на изпълнители в определения срок и съответно да бъдат изпълнени заложените основни дейности
Община Кюстендил	BG161PO001-1.1.10-0038-C0001	22.10.2012	Прекратен заради невъзможност да бъдат изпълнени заложените дейности съгласно изискванията на схемата и невъзможност за осигуряване на финансов ресурс за изпълнение на събитието по проекта в периода на устойчивост
Община Балчик	BG161PO001-1.1.10-0051-C0001	18.6.2013	Прекратен заради обстоятелства пред бенефициента, поради които проектът не може да бъде изпълнен
Община Раднево	BG161PO001-1.1.11-0009-C0001	29.01.2015	Договорът е прекратен поради липса от страна на общината на технологично време за изпълнение на проекта
Община Нова Загора	BG161PO001-1.1.11-0061-C0001	10.12.2013	Прекратен заради сериозно забавяне в изпълнението и невъзможност да бъдат изпълнени заложените основни дейности по проекта
Община Варна	BG161PO001-1.2.02-0006-C0001	18.12.2015	Прекратен поради отхвърляне на искане за междинни плащане
Корпоративна търговска банка АД	BG161PO001-1.2.03-0001-C0001	03.02.2015	Прекратен поради невъзможност на общината да осигури средства за разплащане на текущи разходи по проекта и забавяне в избора на изпълнители за основните дейности по проекта
Община Тъговище	BG161PO001-1.4.03-0004-C0001	7.10.2010	Договорът е прекратен поради изтичане срока на договора и не е входирано искане за окончателно плащане.
Община Лом	BG161PO001-1.4.03-	4.4.2012	Договорът е прекратен поради наличие на

	0016-C0002		съществено неизпълнение на задълженията от страна на КТБ
Община Долна Митрополия	BG161PO001-1.4.03-0018-C0001	28.7.2010	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора по Решение на Общински съвет

➤ Приключили проекти

Приключени са общо **66 проекта** по схема BG161PO001/1.1.-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”. От които по Компонент 1 – „Образователна инфраструктура” са приключени 35 договора, свързани с обновяване на общински образователни институции - детски ясли и градини, обединени детски заведения, основни и средни училища. По Компонент 2 – „Социална инфраструктура” са приключени 18 договора, насочени към обновяване на сградите/помещенията, в които се предоставят социални услуги и Компонент 3 – „Културна инфраструктура”, по която са приключени 13 договора, свързани с обновяване на културни центрове, театри, читалища, библиотеки и други обекти, свързани с културния живот. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.1.-01/2007	Отчетена стойност
1	Население, облагодетелствано от обновените сгради от подобрената образователна инфраструктура	352 457 души
2	Население, облагодетелствано от обновените сгради от подобрената социална инфраструктура	214 557 души
3	Население, облагодетелствано от обновените сгради от подобрената културна инфраструктура	560 346 души
4.1	Подобрена образователна инфраструктура (бр.)	252 сгради
4.2	Подобрена социална инфраструктура (бр.)	45 сгради
4.3	Подобрена културна инфраструктура (бр.)	55 сгради
5	Ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура (бр.)	81 813 ученици
6	Икономия на енергия от обновяване на сградите (MWh/средногодишно)	65 404,78

Приключени са **6 проекта** по схема BG161PO001/1.1-02/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG 161PO001/1.1-02/2007	Отчетена стойност
1	Общ брой население, облагодетелствано от обновените сгради	17 618 души
2	Обновени/ оборудвани образователни институции - брой сгради	9 сгради
3	Общо ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура	7 561 ученици
4	деца с увреждания облагодетелствани от интервенцията	77 деца
5	Брой представители от ромско малцинство/други малцинства, облагодетелствани от проектните резултати	347 души
6	Икономия на енергия от обновяване на сградите на образователните институции (MWh/средногодишно)	3041

Приключени са **15 проекта** по схема BG161PO001/1.1-03/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна социална инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG 161 PO 001/1.1-03/2008	Отчетена стойност
1	Общ брой население, облагодетелствано от обновяване на помещенията	1 764 700 души
2	Брой регистрирани, облагодетелствани от обновяване на помещенията	681 417 души
3	Реконструирани /ремонтирани/ обновени сгради на ДСП	52 сгради
4	Икономия на енергия от обновяване на помещенията, в които е ситирана ДСП (MWh/средногодишно)	3 550

Приключени са **11 проекта** по схема BG161PO001/1.1.-04/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна инфраструктура на бюрата по труда, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG 161 PO 001/1.1.-04/2007	Отчетена стойност
1	Брой население, облагодетелствано от подобрената инфраструктура на Дирекциите "Бюро по труда"	2 056 713 души
2	Реконструирани/ ремонтирани/ обновени Дирекции "Бюро по труда"	41 сгради
3	Брой регистрирани лица, облагодетелствани от подобрената инфраструктура на Дирекциите "Бюро по труда" (Общо)	152 626 души
4	Икономия на енергия от обновяване на сградите на Дирекциите "Бюро по труда" (MWh/средногодишно)	177,24

Приключени са **17 проекта** по схема BG161PO001/1.1.-05/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG 161 PO 001/1.1.-05/2007	Отчетена стойност
1	Общ брой население, облагодетелствано от обновяване на сградите на държавна културна инфраструктура	3 295 027 души
2	Общ брой посетители, облагодетелствани от обновяване на сградите на държавна културна инфраструктура	769 590 души
3	Реконструирани/ ремонтирани/ обновени сгради на държавна културна инфраструктура	17 сгради
4	Икономия на енергия от обновяване на сградите (MWh/средногодишно)	9 918,68

Приключени са **15 проекта** по схема BG161PO001/1.1.-07/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.1.-07/2007	Отчетена стойност
1	Лица, облагодетелствани от модернизиранията университетска инфраструктура	102 498 души
2	Подобрена образователна инфраструктура – кв.м. Разгъната застроена площ (РЗП)	242 656 кв.м.
3	Подобрена образователна инфраструктура (бр.)	43 сгради
4	Икономия на енергия от обновяване на сградите (MWh/средногодишно)	18 482,90

Приключени са **17 проекта** по схема BG161PO001/1.1.-08/2010 „Подкрепа за реконструкция и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градски агломерации”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.1.-08/2010	Отчетена стойност
1	Общ брой пациенти, облагодетелствани от подобрена здравна инфраструктура	1 630 447 души
2	Общ брой население, облагодетелствано от обновените сгради на лечебните заведения	6 257 334 души
3	Реконструирани/ ремонтирани/ обновени сгради на държавни лечебни и здравни заведения (бр.)	30 сгради
4	Придобито ново медицинско оборудване	187
5	Санитарен автомобил	8
6	Икономия на енергия на сградите на лечебните заведения (MWh/средногодишно)	8 237,13

Приключени са **45 проекта** по схема BG161PO001/1.1.-09/2007 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.1.-09/2007	Отчетена стойност
1	Брой ученици/деца, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура	89 138 ученици
2	Подобрена образователна инфраструктура – кв.м. Разгъната застроена площ (РЗП)	768 314 кв.м.
3	Подобрена образователна инфраструктура (бр.)	294 сгради
4	Икономия на енергия от обновяването на сградите на образователната инфраструктура (MWh/средногодишно)	88 555,18

Приключени са **38 проекта** по схема BG161PO001/1.1.-10/2010 „Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.1.-10/2010	Отчетена стойност
1	Въведени добри практики в областта на иновативните културни събития	302
2	Брой представители на социални и етнически групи включени в иновативните културни събития	62 561 души
3	Брой проведени иновативни културни събития	182
4	Брой посетители на иновативните културни събития	1 008 760 души

5	Брой участници (активни и пасивни) в иновативните културни събития	432 042 души
---	--	--------------

Приключени са **21 проекта** по схема BG161PO001/1.1.-11/2010 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.1.-11/2010	Отчетена стойност
1	Брой пациенти, облагодетелствани от подобрена здравна инфраструктура	197 633 пациенти
2	Брой пациенти, облагодетелствани от закупената апаратура/оборудване	139 127 души
3	Общ брой население, облагодетелствано от обновените сгради на лечебните заведения	6 573 936 души
4	Подобрена инфраструктура на здравеопазването – кв.м. Разгъната застроена площ (РЗП)	27 385,59 кв.м.
5	Подобрена инфраструктура на здравеопазването	21

Приключени са **60 проекта** по схема BG161PO001/1.1.-12/2010 „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.1.-12/2010	Отчетена стойност
1	Деца, облагодетелствани от процеса на деинституционализация (бр.)	1633 деца
2	Изградени, оборудвани и обзаведени Центрове за настаняване от семеен тип	132
3	Изградени/реконструирани, обзаведени и оборудвани защитени жилища	26

Приключен е **1 проект** по схема BG161PO001/1.2-01/2011 „Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради”. Отчетените резултати по този проект са, както следва:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.2-01/2011	Отчетена стойност
1	Брой обновени многофамилни жилищни сгради/блок секции	158 сгради
2	Брой обновени жилища	2203
3	Подобрена жилищна инфраструктура – кв.м. РЗП	247 503,5 кв.м
4	Икономия на енергия от обновените жилищни сгради (MWh/годишно)	16 355,14

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.2-02/2011	Отчетена стойност
1	Брой лица от целевата група, облагодетелствани от подобрената социална жилищна инфраструктура (т.е. брой лица, настанени в социалните жилища)	684 души

2	Подобренa социална жилищна инфраструктура – кв.м. РЗП	35 036,77 кв.м
3	Брой осигурени индивидуални социални жилища	334
4	Икономия на енергия от обновените жилищни сгради (MWh/годишно)	352,50

Приключени са **4 проекта** по схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрпа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

Приключени са **18 проекта** по схема BG161PO001/1.4.-02/2008 „Подкрепа за подобряване на градската среда”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.4.-02/2008	Отчетена стойност
1	Население, облагодетелствано от обновената градска среда	1 709 324 души
2	Брой квадратни метри подобрена паркова среда, озеленени площи, детски площадки	1 485 394 кв.м.
3	Брой квадратни метри изградени/рехабилитирани пешеходни и велоалеи, тротоари	407 815 кв.м
4	Осигурени паркоместа в близост до възловите транспортни точки на периферните градски зони	1 660 бр.

Приключени са **14 проекта** по схема BG161PO001/1.4.-03/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.4.-03/2008	Отчетена стойност
1	Площ на свлачище	80 947 кв.м.
2	Население облагодетелствано от интервенцията	510 810 души

Приключени са **11 проекта** по схема BG161PO001/1.4.-04/2009 „Подкрепа за дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.4.-04/2009	Отчетена стойност
1	Площ на свлачище	71 068 кв.м.
2	Население облагодетелствано от интервенцията	593 611,39 души

Приключени са **23 проекта** по схема BG161PO001/1.4.-05/2009 „Подкрепа за интегрирано и устойчиво развитие чрез подобряване на градската среда”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.4.-05/2009	Отчетена стойност
1	Население, облагодетелствано от обновената градска среда	1 529 998 души
2	Брой квадратни метри подобрена паркова среда, озеленени площи, детски площадки	1 575 196,2 кв.м.
3	Брой квадратни метри изградени/рехабилитирани пешеходни и велоалеи, тротоари	413 463,3 кв.м

4	Осигурени паркоместа в близост до възловите транспортни точки на периферните градски зони	1 596 бр.
---	---	-----------

Приключени са **43 проекта** по схема BG161PO001/1.4-06/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в градските агломерации”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схеми BG161PO001/1.4-06/2010	Отчетена стойност
1	Население облагодетелствано от изградената инфраструктура	971 172 души
2	Брой линейни метри изградени съоръжения за предотвратяване на наводнения в населени места	48 148 л.м.
3	Дължина на защитени или възстановени брегове	33 890 л.м.

Приключени са **36 проекта** по схема BG161PO001/1.4-07/2010 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схеми BG161PO001/1.4-07/2010	Отчетена стойност
1	Разработени интегрирани планове за градско развитие	36 бр.

Приключени са **36 проекта** по схема BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда”. Отчетените резултати по тези проекти са, както следва:

№	Индикатори по схема BG161PO001/1.4-09/2012	Отчетена стойност
1	Население, облагодетелствано от обновената градска среда	4 422 636 души
2	Брой квадратни метри подобрена паркова среда, озеленени площи, детски площадки	1 666 166 кв.м.
3	Брой квадратни метри изградени/рехабилитирани пешеходни и велоалеи, тротоари	952 270 кв.м
4	Осигурени паркоместа в близост до възловите транспортни точки на периферните градски зони	3 593 бр.

За приключените проекти по Операция 1.5. Системи за устойчив градски транспорт, отчетените резултати подробно са описани в т.3.1.2. Отчетените резултати на приключените големи проекти по смисъла на чл.39 на Регламент №1083/2006 са описани в точка 4.

➤ **Подкрепа за полюсите на растеж – 7-те големи града (София, Пловдив, Варна, Русе, Бургас, Стара Загора и Плевен)**

В таблицата по-долу е посочена информацията относно поетите в оперативната програма ангажименти за индикативно разпределение на средствата по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, отчитайки постигнатия през отчетния период напредък.

Таблица 8: Информация за разпределение на финансовия ресурс за подкрепа на 7-те големи града*

Общини	Индикативно разпределение* (евро)	Сключени и предстоящи за сключване договори до края на първо тримесечие на 2015 г. (евро)**	Свободен ресурс за пренасочване към схема 2.1-01 (ССТ) (в млн. евро) (евро)***
1	2	3	4
Столична община	120 000 000	133 922 792	
ОБЩО Столична община	120 000 000	133 922 792	
ОБЩО 6-те големи общини (Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Плевен, Стара Загора	300 000 000	348 600 351	
ОБЩО 6 големи общини	300 000 000	348 600 351	
ОБЩО 29 общини в обхвата на агломерациите на София и 6-те големи града	110 000 000	90 776 233	
ОБЩО 29 общини:	110 000 000	90 776 233	
ОБЩО 50 общини извън обхвата на София и 6-те големи града	393 000 000	378 893 448	
ОБЩО 50 общини:	393 000 000	378 893 448	
ОБЩО 86 общини:	923 000 000	952 192 824	9 836 287

* Общият размер на схемата за жилищна политика (1.2-01-ДЖП) е разпределен индикативно, както следва: 1/4 за Столична община, 2/4 за 6-те големи града, 1/4 за останалите 29 града

3.1.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

По отношение на схема BG161PO001/1.1-11/2011 „Подкрепа за реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации” бе констатирано забавяне в подготовката на техническите спецификации за доставка на високо специализирано медицинско оборудване за диагностика и лечение на онкологични заболявания от страна на бенефициентите. В УО на ОПРР бяха получени искания за промяна на параметрите на технически спецификации по договори за безвъзмездна финансова помощ на 8 общини-бенефициенти (Русе, Враца, Бургас, Лом, Карлово, Балчик, Шумен и Гоце Делчев). Целта на промяната беше премахване на налични дискриминационни параметри в техническите спецификации по договорите за БФП. Въведени бяха при необходимост допълнителни параметри към описанието на оборудването, с оглед постигане на по-голяма яснота и обективна оценка на етапа на провеждане на процедурата за избор на изпълнител.

Предприети стъпки: Със заповед №РД-02-14-1888/26.07.12 на Ръководителя на УО на ОПРР бе сформирана Работна група от водещи експерти специалисти по медицинско оборудване за диагностика и лечение на онкологични заболявания със задача да изготвя становища относно допустимост и целесъобразност на предлаганите от бенефициентите промени в Технически спецификации по договори за БФП в рамките на схемата. Процесът по преглед и одобряване на коригираните технически спецификации, изискващ допълнително време, до известна степен забави подготовката на тръжните документации и съответно обявяването на процедурите за избор на изпълнител за доставка.

През 2013 г. по схема BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали“ беше одобрен и финансиран проект за „Реконструкция и модернизация за осигуряване на достъпна среда и провеждане на ефективни мерки при ремонт на Националната гимназия за древни езици и култури (НГДЕК) „Константин Кирил Философ“ с конкретен бенефициент Министерство на културата. Във връзка с реализация на СМР дейностите по проекта, продължили и след започването на учебната година, Министерство на културата предприе действия по временно преместване на учениците в сградата на друго училище, намираща се в централната част на гр. София, до завършване на проекта. В тази връзка, част от ръководството на училището и част от учениците поискаха училището да остане в сградата, в която е преместено, с оглед близостта му до важни за обучението институции като напр. Софийски университет, което от своя страна създаде обществено напрежение. През 2014 г. Министерство на културата предприе действия по преместване на учениците, които обаче бяха неуспешни. От инициативен комитет към училището бе поискано да бъдат извършени проверки от УО на ОПРР и РЗИ гр. София на изпълнения ремонт с оглед възможността за наличието на материала азбест в стените на ремонтираната сграда.

Предприети стъпки: УО на ОПРР проведе редица срещи с Министерство на културата с оглед разрешаване на проблема. Съгласно изискванията на оперативната програма Министерство на културата, като бенефициент по проекта, не следва да променя предназначението и собствеността на обекта на интервенция до 5 години след приключването на проекта. УО на ОПРР извърши проверка на място на изпълнените СМР дейности по проекта и посочи препоръки към Министерство на културата във връзка с изпълнените ремонтни дейности. През 2014 г. Министерство на културата не успя да вземе окончателно решение във връзка с възникналия казус. При проверка на място от УО във връзка с подадено искане за окончателно плащане по проекта, проведена на 20-23.03.2015 г. е установено, че учениците са преместени в реновираната сграда по проекта и учебният процес е възстановен.

3.2. Приоритетна ос 2 „Регионална и местна достъпност“

Съгласно одобрената от ЕК на 6 април 2016 г. последна ревизия на ОПРР финансовият ресурс за тази приоритетна ос е на стойност **413 734 697 евро**, от които **351 674 492 евро** са европейско финансиране. Общата сума представлява **26%** от бюджета на ОПРР. Последната ревизия на програмата обхваща всички реалокации на финансови средства, извършени към 31.08.2015 г.

3.2.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

В рамките на приоритетна ос 2 „Регионална и местна достъпност“ през отчетния период е постигнато 100% покритие на приоритетната ос.

Таблица 9. Обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

Схеми за БФП	Дата на публикуване	Общ бюджет*, евро	Съ-финансиран е от ЕФРР, евро (85%)	Нац. финансиране, евро (15%)
Операция 2.1 „Регионална и местна пътна инфраструктура“				
BG161PO001/2.1-01/2007 "Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на	1 ноември 2007 г.	245 458 580	208 639 793	36 818 787

второкласни и третокласни пътища”				
BG161PO001/2.1-02/2007 ”Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа”	14 ноември 2007 г.	95 255 538	80 967 207	14 288 331
Операция 2.2 „Информационна и комуникационна мрежа“				
BG161PO001/2.2-01/2011 „Подкрепа за развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура”	01 декември 2011 г.	52 484 001	44 611 401	7 872 600
Операция 2.3 „Достъп до устойчиви и ефикасни енергийни ресурси“				
BG161PO001/2.3-01/2010 „Подготовка, проучвания и проектиране за изграждане на междусистемна газова връзка България - Сърбия”	15 ноември 2010 г.	20 003 288	17 002 794	3 000 493

* Колона „Нов общ бюджет евро” отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат от последната ревизия на програмата, одобрена от ЕК на 6 април 2016 г.

3.2.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 10. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 2											
Индикатор за въздействие											
Намаляване на емисиите на парникови газове (CO₂ и еквиваленти, kt) Ключов индикатор ⁽¹⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	0	0 ⁽²⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	4	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	39	39
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за резултат											
Стойност на спестено време в евро/год. в резултат от реконструирани пътища за пътници и товари Ключов индикатор ⁽⁴⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	91 393 332	91 393 332 ⁽³⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	46 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	208 000	208 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой допълнително население,	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	1 502 295	1 502 295
	Целева стойност	Н/П	Н/П	260 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	725 000	725 000

обхванато от широколентов достъп Ключов индикатор ⁽⁵⁾	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Увеличаване на трафика на пътници и товари по рехабилитирани пътища (база 2006 г.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	29,9%	29,9% (2)
	Целева стойност	Н/П	Н/П	10%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	27%	27%
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

Индикатори за продукт

Изградена ИКТ мрежа (км)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	927	927
	Целева стойност	Н/П	Н/П	150	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	500	500
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Реконструирани пътища (км) Ключов индикатор	Постигната стойност	Н/П	Н/П	12,2	128,18	161,19	501,44	713,84	1024,48	1224,4	1224,4
	Целева стойност	Н/П	Н/П	500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	1316	1316
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой на проектите (път, ИКТ)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	2	15	20	39	54	73	86	86
	Целева стойност	Н/П	Н/П	30	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70	70
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

(6) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 30. В Оперативната програма индикатора се измерва на ниво Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 2. В системата SFC целевите стойности за 2009 и 2015 г. са въведени кумулативно на програмно ниво.

(7) Съгласно текста на ОПРР индикаторът следва да бъде отчетен след приключване на програмата, а като източник на информация е посочена Агенция „Пътна инфраструктура“. Агенцията е представила на УО официално становище за невъзможността да осигури информация за постигнатата стойност по индикатора, поради липса на подходящо специализирано техническо оборудване, методики за измерване и оценки, обучен персонал, специализиран софтуер за отчитане, обработка и съхранение на резултатите, методика за напрана на прогнози за количественото определяне на емисиите на парникови газове преди и след реконструирането на пътен участък.

(8) Съгласно текста на ОПРР индикаторът следва да бъде отчетен след приключване на програмата, т.е. след приключване на съответните проекти по приоритетна ос 2 и след изграждане на система за автоматизирано събиране на данни за трафика по автомобилните пътища на Р. България, която е изпълнена по проект по техническа помощ BG161PO001/5-01/2008/059.

(9) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 20 „Стойност на спестеното време в евро/година, произтичащо от нови и възстановени пътища за пътници и товари“.

(10) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 12 „Брой допълнително население, обхванато от широколентов достъп“. В системата SFC индикатора се измерва в брой и съответстващите целеви стойности за 2009 и 2015 г. са съответно 260 000 и 725 000 души.

3.2.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 11. Договорени, изплатени към 30.03.2017 г. и сертифицирани разходи

Приоритетна ос	Финансово изпълнение		
	Договорено евро	Изплатено евро	Сертифицирани разходи евро
2. Регионална и местна достъпност	492 477 574,00	411 211 303,37	379 729 774,10

Стойност „договорено“ включва само стойността на БФП по сключените договори съгласно последно сключен анекс към 31.12.2015 г.

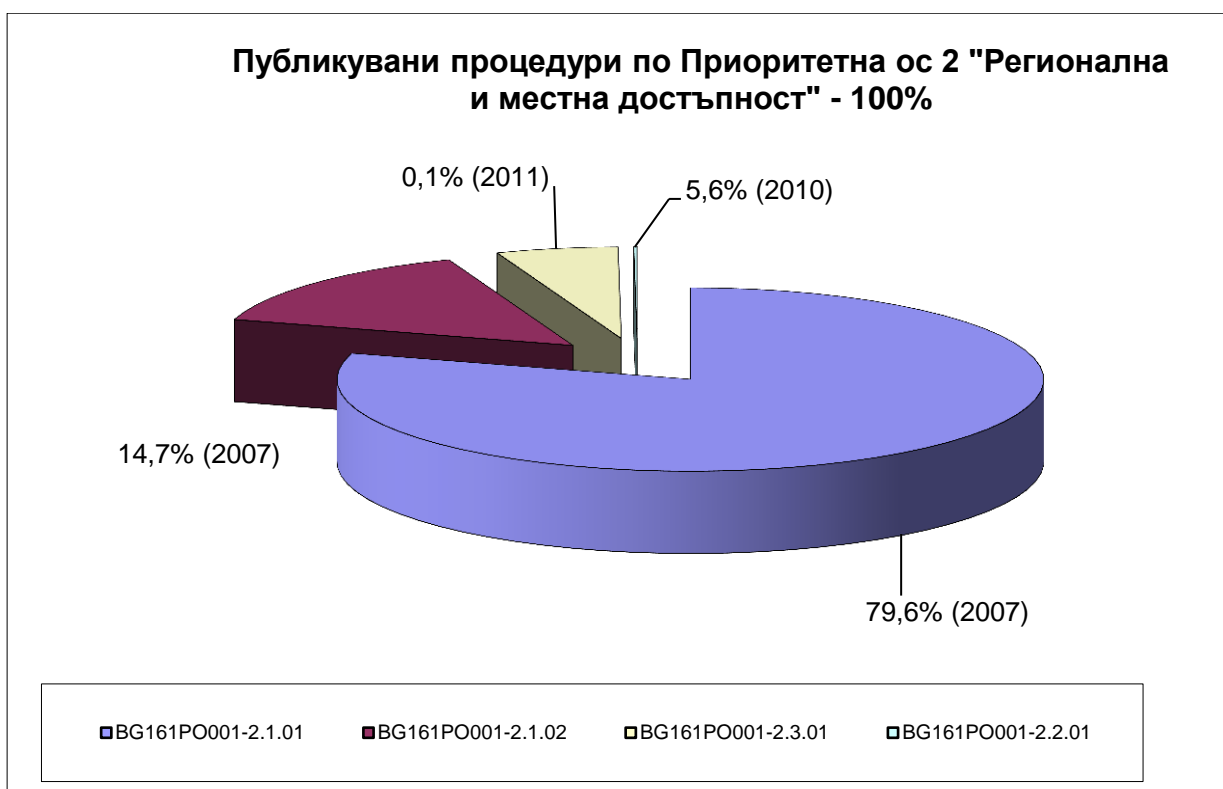
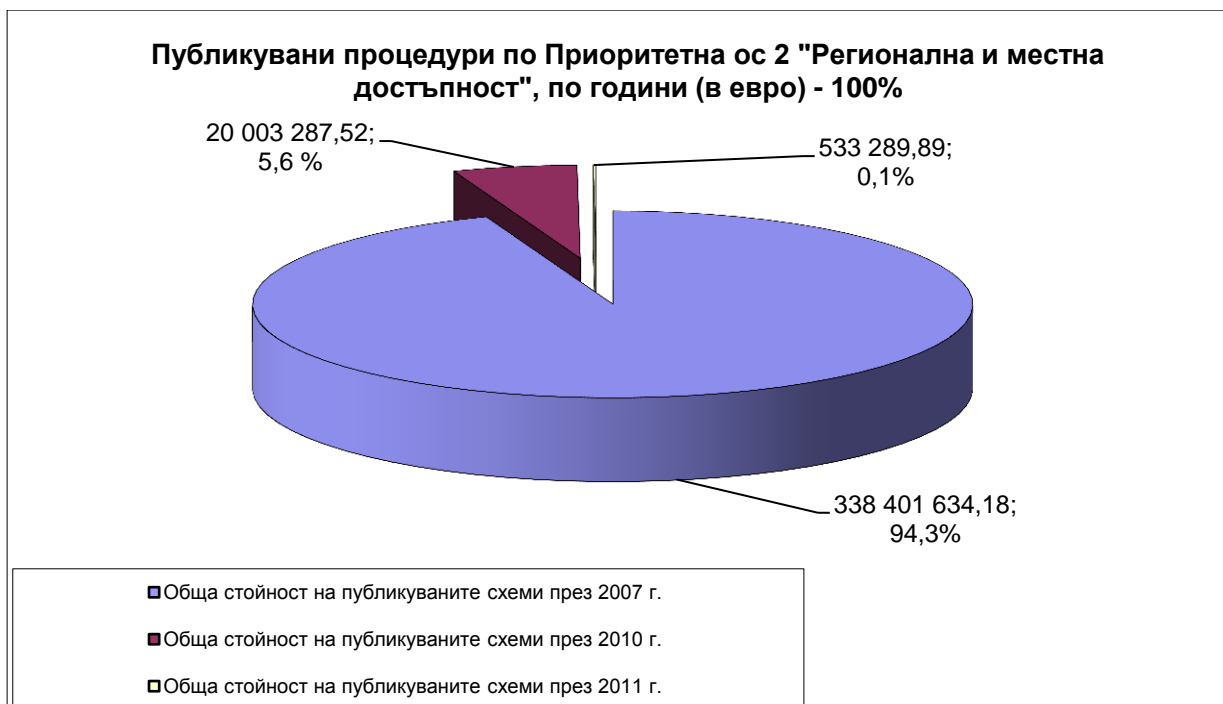
3.2.2. Качествен анализ

Договорените проекти по схемите за предоставяне на БФП за подобряване състоянието на републиканската и общинската пътни мрежи осигуряват по-добра достъпност и взаимосвързаност между различните региони, както и във вътрешността на градските зони.

В рамките на приоритетна ос 2 са публикувани общо 4 схеми за предоставяне на БФП, като следва:

- ✓ BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища“ – конкретен бенефициент Агенция „Пътна инфраструктура“;
- ✓ BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища“ – допустими кандидати по схемата са 86 общини разположени в рамките на градските агломерационни ареали;
- ✓ BG161PO001/2.2-01/2011 „Подкрепа за развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура“ – конкретен бенефициент Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“;
- ✓ Схема BG161PO001/2.3-01/2010 „Подготовка, проучвания и проектиране за изграждане на междусистемна газова връзка България – Сърбия“ – конкретен бенефициент Министерство на икономиката и енергетиката.

През отчетния период 2007-2015 г. са подадени общо 158 проектни предложения. Сключени са общо 91 договори за предоставяне на БФП в размер на 606 432 939 евро, като в процеса на оценка е прекратено изпълнението на общо 4 договора на обща стойност на БФП 32 908 495 евро.

РЕЗУЛТАТИ:

➤ **Схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища”**

Специфичната цел на схемата за предоставяне на БФП е да се подобри достъпността до пътна инфраструктура чрез реконструкция и рехабилитация на второкласни и третокласни пътища.

В рамките на отчетния период 2007-2015 г. по схемата са подадени общо 83 проектни предложения като от тях са одобрени 60 проекта. Сключени са общо 58 договора на стойност на БФП 406 886 710 евро като в процеса на оценка са прекратени 3 договора.

С оглед намаляване на риска от прилагане на автоматично освобождаване на средства по програмата към 31.12.2013 г. на XII-то заседание на КН на ОПРР, проведено на 28 май 2013 г., беше взето решение в обхвата на програмата да бъде включен нов голям пътен проект (по смисъла на чл. 39 от Регламент 1083/2006г.), с което целта за 2013 г. да бъде намалена с 81 млн. евро – ЕФРР съгласно финансовия план на големия проект. В тази връзка през 2013 г. УО на ОПРР подаде големия проект **„Изграждане на Северна скоростна тангента“** в размер на 120 млн. евро, като на 18.11.2013 г. проектът беше определен от ЕК като допустим.

Договорът за предоставяне на БФП в размер на 112 537 522 евро е сключен на 17.02.2014 г. въз основа на решение на Министерски съвет от 30.01.2014 г., с което е дадено съгласие УО на ОПРР да сключи договор с бенефициента АПИ за предоставяне на БФП по проекта преди окончателното одобрение от страна на ЕК. С решение от 04.06.2014 г. ЕК одобри финансовия принос от ЕФРР на големия проект за изграждане на Северна скоростна тангента. В резултат минималната цел за 2014 г. е намалена с 91 млн. евро – ЕФРР, с което е намален и рискът от загуба на средства към 31.12.2014 г.

Детайлна информация по проекта е посочена в т.4. Програми, финансирани от ЕФРР/КФ: Големи проекти.

Операция 2.2 Информационна и комуникационна мрежа

➤ BG161PO001/2.2-01/2011 „Подкрепа за развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура“

Схемата е публикувана през 2011 г. с общ размер на средствата 20 003 287,52 евро и конкретен бенефициент Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“ (ИА ЕСМИС). Основната цел на схемата е изграждане на ширококоловни връзки към градските периферии и по-слабо урбанизирани територии и селски райони и развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена инфраструктура като предпоставка за осигуряване на по-високо качество на живот и нови възможности за икономическо и социално развитие. Проектното предложение е съобразено с Националната стратегия за развитие на ширококоловния достъп в Р. България и да допринася за постигане на целите ѝ.

Конкретният бенефициент представи към проектното предложение подробно прединвестиционно проучване, което трябва да разглежда вариантни решения (сценарии) и да докаже целесъобразността на препоръчаната опция/опции (в случай че са възможни и доказано целесъобразни повече от едно решения), както и пълен анализ разходи и ползи на препоръчаните алтернативи.

Договорът за предоставяне на БФП е сключен през октомври 2012 г. на обща стойност 20 003 288 евро. Основната цел на проекта е развитие на електронното управление и предлагане на ширококоловни услуги от следващо поколение за гражданите и бизнеса в икономически изостанали и отдалечени райони на страната.

Изпълнението на проекта включва елементи на държавна помощ, с оглед на което е продължена комуникацията с ЕК в рамките на стартирания през 2010 г. процес на предварителна нотификация. В резултат на проведените разговори и кореспонденция е уточнен подходът за изпълнение на дейностите и за експлоатация на инфраструктурата, като с оглед съответствие с изискванията на законодателството в областта на държавните

помощи в договора за БФП са заложили конкретни задължения за бенефициента за изпращане на официално уведомление за държавна помощ, както и предпазни клаузи за недопускане на помощ или несъответствие на помощта с решението на ЕК. На 19 февруари 2013 г. уведомлението за държавна помощ е валидирано от МФ и официално подадено. На 19 април 2013 г. е получено официално писмо от ЕК с въпроси по уведомлението. Отговорите на въпросите са подготвени от ИА ЕСМИС, съгласувани са с УО на ОПРР, и са изпратени на ЕК от страна на Министерство на финансите. На 9 декември 2013 г. ГД „Конкурентоспособност“ на ЕК постанови решение, с което оцени, че проектът е съвместим с чл. 107, параграф 3 от Договора за функциониране на ЕС.

Договор BG161PO001/2.2-01/2011/001 „Развитие на високоскоростен широколентов достъп в България посредством изграждането на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура“, с бенефициент Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“, е обявен за нефункциониращ проект.

Операция 2.3. Достъп до устойчиви и ефикасни енергийни ресурси

➤ BG161PO001/2.3-01/2010 Подготовка, проучвания и проектиране за изграждане на междусистемна газова връзка България - Сърбия

Схемата е публикувана през 2010 г. с цел подготовка и изготвяне на предпроектно проучване и подготвителни дейности за изграждане на междусистемна газова връзка България – Сърбия. Конкретен бенефициент е Министерство на икономиката и енергетиката. Конкретни цели на схемата са изготвяне на предпроектно проучване, включващо поне 3 варианта и пълен анализ разходи-ползи, избор на трасе на междусистемната газова връзка, оптимално от икономическа, техническа, географска и технологична гледна точка, подготовка на документи за кандидатстване с голям проект по смисъла на чл. 39 на Регламент (ЕО) № 1083/2006. Договорът за предоставяне на БФП в размер на 851 359 евро е подписан през 2011 г.

➤ Проекти в процес на изпълнение

Договор BG161PO001/2.2-01/2011/001 „Развитие на високоскоростен широколентов достъп в България посредством изграждането на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура“ обявен за нефункциониращ проект.

За наблюдение на изпълнението на проекти по Приоритетна ос 2 от страна на УО на ОПРР са извършени общо 532 проверки на място, от които свързани с искане за плащане – 198 броя, извънредни проверки – 53 бр., 57 бр. планирани проверки, 30 бр. по решение на УО, 5 бр. по сигнал за нередност, 33 бр. проверки, свързани с проследяване на изпълнение на препоръки от предходни проверки и 156 бр. проверки на приключили проекти за осигуряване на устойчивост.

➤ Прекратени договори

През отчетния период са прекратени 4 договора за предоставяне на БФП.

Бенефициент	Договор №	Дата на прекратяване на договора	Причини за прекратяване на договора
Агенция „Пътна инфраструктура“	BG161PO001-2.1.01-0010-C0001	Лот 8 Рехабилитация на път III-7008 – Елхово – Пчела - Скалица и на път III-	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора поради невъзможност от провеждане на процедура за избор на изпълнител на СМР, в резултат на

		707 Петолъчката – Стралджа – Воденичане	открити пропуски в техническите проекти
Агенция „Пътна инфраструктура”	BG161PO001-2.1.01- 0024-C0002	Лот 22 Рехабилитация на път III-5102 – Мировец – Буховци – Острец – Надарево – Дългач – Певец, област Търговище	
Агенция „Пътна инфраструктура”	BG161PO001-2.1.01- 0065-C0001	Лот 69 „Път III-7003 Пристое – Каолиново – Лятно – Долина – Златна нива – Царев брод от км 4+988 до км 13+040 и от км 20+122 до км 33+863 и Път III-7005 с.Тъкач – с. Изгрев – гр. Каолиново – с. Т. Икономово от км 0+000 до км 16+646“, Област Шумен	Прекратен поради възникнала необходимост от изграждане на подземна инфраструктура след приключване на дейностите по проекта
Община Дулово	BG161PO001-2.1.02- 0025-C0002	Реконструкция и рехабилитация на част от общинската пътна мрежа на територията на Община Дулово	Договорът е прекратен поради липса на Искане за окончателно плащане, подадено в срок

➤ Приключили проекти

По приоритетна ос 2 са приключени общо 55 проекта по схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища”, като резултат са рехабилитирани и въведени в експлоатация общо 932,262 км пътни участъци второкласна и третокласна пътна мрежа. Приключени са 30 проекта по схема BG161PO001/2.1-02/2007 „Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа“, в резултат са рехабилитирани и въведени в експлоатация общо 289,074 км пътни участъци общинска пътна мрежа.

Основните дейности по проектите са свързани с подобряване на пътната настилка на пътната мрежа, осигуряване на нормалната ѝ експлоатация, ремонт и изграждане на нови отводнителни съоръжения, повишаване на безопасността на движение по пътищата и улесняване на придвижването между населените места. Рехабилитирани/реконструирани са общо 1224,4 км второкласни, третокласни и общински пътища.

По схема BG161PO001/2.2-01/2011 „Подкрепа за развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура” договор BG161PO001/2.2-01/2011/001 „Развитие на високоскоростен широколентов достъп в България посредством изграждането на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура“, с бенефициент Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи”, е обявен за нефункциониращ проект. Съгласно т. 3.5 от Насоките на ЕК за приключване на оперативните програми, УО на ОПРР внимателно ще наблюдава нефункциониращия проект и ще докладва на ЕК на всеки шест месеца за предприетите мерки. Всички дейности по проекта са изпълнени, изградени са оптични кабелни трасета Видин, Ловеч, Шумен-Венец, Шумен-Върбица, Разград-Самуил, Враца-

Мездра-Роман, Търговище-Омуртаг, Варна-Аврен, Перник-Ковачевци, Кюстендил-Бобов дол, Пловдив-Брезово, Хасково-Минерални бани/Хасково-Симеоновград/Хасково-Стамболово, Пазарджик-Стрелча, Стара Загора-Павел баня/Стара Загора-Братя Даскалови, Смолян-Златоград. Извършени са СМР в избраните помещения и е доставено предвиденото оборудване. По проекта са изградени 927 км електронно съобщителна мрежа, като по проекта е отчетено 21% допълнително население, обхванато от широколентов достъп.

По схема BG161PO001/2.3-01/2010 „Подготовка, проучвания и проектиране за изграждане на междусистемна газова връзка България – Сърбия“ е приключен един договор, свързан с изготвяне на предпроектно проучване, съдържащо анализ "ползи-разходи" и подготвителни дейности за изграждане на междусистемна газова връзка България – Сърбия.

3.2.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

- ***Забавяне на изпълнението на проект „Развитие на високоскоростен широколентов достъп в България посредством изграждането на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура“ и констатираните рискове по проекта***

Забавянето на изпълнението на дейностите по проекта се дължи на следните обстоятелства:

- ✓ Забавяне на подаването на нотификацията за държавна помощ по проекта спрямо поставените в Договора за БФП срокове;
- ✓ Забавяне при сформирането на екип за изпълнение на проекта. Дейността е стартирала от 24.10.2012 г. Поради обжалване на процедурата „Избор на външни експерти - екип за организацията, администрирането и управлението на проект: BG161PO001 /2.2-01/2011“, договорите с външните експерти са подписани на 01.04.2014 г.;
- ✓ Липса на консултант, който да извърши оценяване на съответствието на инвестиционния проект със съществените изисквания към строежите и упражняване на строителен надзор. Договорът за изпълнение със строителния надзор е сключен на 09.06.2014 г., което води до забавяне на изготвянето в срок на комплексен доклад за оценка на съответствието на строежа и подаване на документи в съответната областна администрация (съответстващо на трасето за дадената община) за издаване на разрешение за строеж;
- ✓ Забавяне в изпълнението на проектирането, свързано с детайлно проучване на кабелните трасета, както и с издаване и съгласуване на документи от органи на изпълнителната власт и на местното самоуправление (Агенция „Пътна инфраструктура“, общини, областни администрации, експлоатационни дружества, РИОСВ, НС „Пожарна безопасност и защита на населението, „Напоителни системи“ ЕАД и др.).

Процедурата за „Избор на консултант за оценяване на съответствието на инвестиционния проект със съществените изисквания към строежите и упражняване на строителен надзор, координатор по безопасност и здраве за етапа на строителство и изработване на Технически паспорт за строежа“, е стартирана на 18.10.2013 г., но поради обжалване в КЗК и ВАС, договорът с изпълнителя „ДАРИС“ ООД е сключен на 09.06.2014 г. Констатирано е забавяне в договорите с изпълнителите по Дейност 2.5. „Проектиране и изграждане на оптичните кабелни трасета“ Консорциум „Броудбанд България“ и Консорциум „ССВ-ТСВ 2015“ поради съществени проблеми, възникнали при съгласуването

на проектите и издаването на разрешения за строеж с АПИ, областни и общински администрации.

Въпреки натрупаните закъснения проектът е изпълнен в рамките на настоящия програмен период. Съгласно чл. 5.10 от договора за предоставяне на БФП на 28.10.2016 г. е обявена обществена поръчка с предмет „Поддръжка и експлоатация на изградената инфраструктура по проект: BG161P0001-2.2.01/2011/001 „Развитие на високоскоростен широкополосен достъп в България посредством изграждането на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура“.

3.3. Приоритетна ос 3 „Устойчиво развитие на туризма“

Съгласно одобрената от ЕК на 6 април 2016 г. последна ревизия на ОПРР, финансовият ресурс за приоритетна ос 3 е на стойност **138 491 607 евро**, от които **117 717 866 евро** съфинансиране от ЕФРР. Общата сума представлява **9%** от бюджета на програмата.

3.3.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

Таблица 12. Обявени схеми за безвъзмездна финансова помощ

Схеми за БФП	Дата на публикуване	Общ бюджет*, евро	Съ-финансиране от ЕФРР, евро (85%)	Нац. финансиране, евро (15%)
Операция 3.1 „Подобряване на туристическите атракции и свързаната с тях инфраструктура“				
BG161P0001/3.1-01/2008 „Подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение допринасящи за устойчивото развитие на туризма“	15 юли 2008 г.	14 053 791	11 945 723	2 108 069
BG161P0001/3.1-02/2009 „Подкрепа за развитието на туристически атракции“	30 юни 2009 г.	14 899 430	12 664 516	2 234 915
BG161P0001/3.1-03/2010 „Подкрепа за развитието на природни, културни и исторически атракции“	16 август 2010 г.	71 874 171	61 093 045	10 781 126
BG161P0001/3.1-04/2011 „Реставрация и консервация на дворец "Евксиноград" и прилежащия му парк“	10 февруари 2011 г.	4 907 127	4 171 058	736 069
Операция 3.2 „Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите“				
BG161P0001/3.2-01/2010 „Подкрепа за организиране на събития с регионален и национален обхват и въздействие“	30 юни 2010 г.	3 189 617,00	0,00	0,00
BG161P0001/3.2-02/2011 „Подкрепа за организиране на събития с регионален и	15 ноември 2011 г.	5 051 133	4 293 463	757 670

национален обхват и въздействие				
BG161PO001/3.2-03/2012,,Подкрепа за организиране на събития с регионален и национален обхват и въздействие II	12 юни 2012 г.	2 278 152	1 936 429	341 723
Операция 3.3 „Национален туристически маркетинг”				
BG161PO001/3.3-01/2008 ”Подкрепа за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване”	25 юни 2008 г.	25 427 802	21 613 632	3 814 170

* Колона „Общ бюджет евро“ отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат на последната ревизия на ОПРР,одобрена от ЕК на 6 април 2016 г.

3.3.1.1.Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 13: Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 3											
Индикатори за въздействие											
Нетни годишни приходи от международен туризъм (млн.евро)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	1831,9	1831,9⁽¹⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	1050	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	1475	1475
	Базова стойност	914 (2005)	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Заетост на легловата база (%)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	34,3%	34,3%⁽²⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	39%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	45%	45%
	Базова стойност	35% (2005)	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за резултат											
Допълнителен годишен брой посетители на подкрепените атракции	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	96 093	1 179 603	1 179 603⁽³⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	20 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	500 000	500 000
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Удовлетвореност на посетителите от атракциите и информационните услуги	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	91,7%	91,7%⁽⁴⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	70%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	80%	80%
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

(%)											
Годишен брой участници (организации, компании) в международни, национални и регионални туристически панаири и изложения	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	2494	2494
	Целева стойност	Н/П	Н/П	1000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	1050	1050
	Базова стойност	900 (2006)	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Общ брой проекти за развитие на туризма Ключов индикатор ⁽⁵⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	8	23	66	121	121
	Целева стойност	Н/П	Н/П	36	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70	70
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой развити туристически атракции/обекти	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	6	37	97	145	145
	Целева стойност	Н/П	Н/П	25	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	95	95
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой проекти за национален маркетинг и реклама и проекти за развитие на регионални продукти и маркетинг на дестинациите	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	2	2	16	40	40
	Целева стойност	Н/П	Н/П	11	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	30	30
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Национална работеща мрежа от ТИЦ (%)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	64,95%	64,95 %
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70 % от ТИЦ включени в мрежа	70 % от ТИЦ включени в мрежа
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

(1) Съгласно текста на ОПРР като източник на информация по този индикатор е посочена Българската народна банка. Данните се базират на информация от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина и оценка на БНБ за разходите/приходите по време на едно пътуване.

(2) Съгласно текста на ОПРР като източник на информация по този индикатор е посочен Националният статистически институт. Данните се базират на информация за общия брой на реализираните нощувки и броя на леглоденоноцията.

(3) Съгласно текста на ОПРР допълнителният годишен брой посетители на подкрепените атракции се измерва 12 месеца след завършване на проекта.

(4) Съгласно текста на ОПРР като източник на информация е посочено извършване на проучване, при което

80% от посетителите заявяват много високо и високо ниво на удовлетвореност. Отчетена е стойност по данни от социологическо проучване, проведено в рамките на оценката на въздействието на интервенциите по ОПРР.

(5) Индикаторът съответства на Ключов индикатор No 34 „Брой на туристически обекти“.

3.3.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 14. Договорени, изплатени към 30.03.2017 г. и сертифицирани разходи

Приоритетна ос	Финансово изпълнение		
	Договорено (в евро)	Изплатено (в евро)	Сертифицирани разходи (в евро)
3. Устойчиво развитие на туризма	141 171 347,00	135 855 386,07	126 245 034,21

Стойност „договорено“ включва само стойността на БФП по сключените договори съгласно последно сключен анекс към 31.12.2015 г.

3.3.2. Качествен анализ

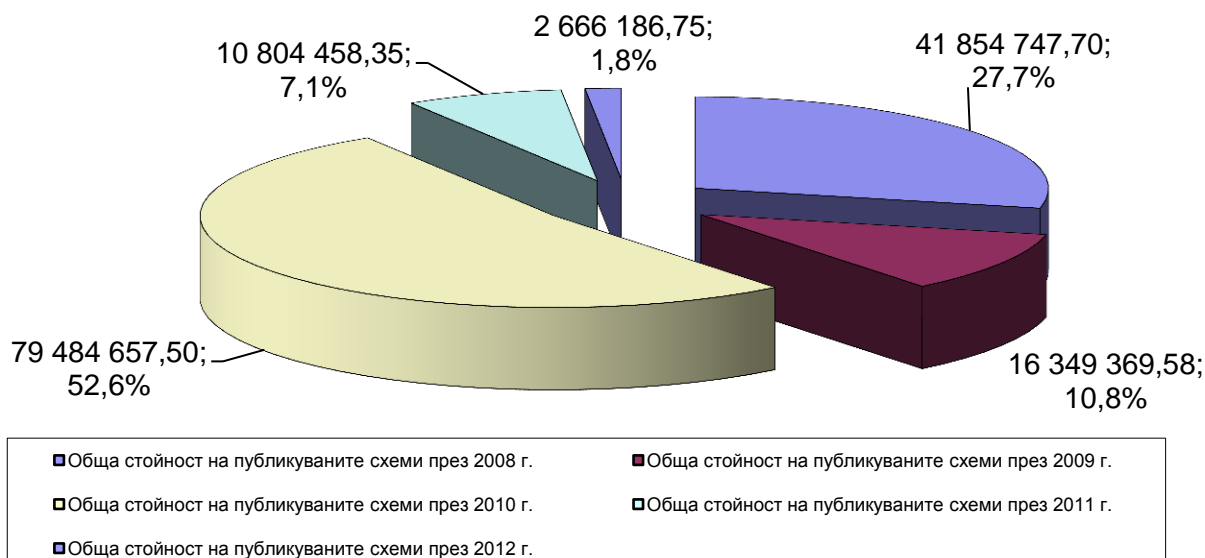
Основната цел на тази приоритетна ос е да се повиши регионалният туристически потенциал за развитие и маркетинг на устойчиви, разнообразни, специфични за региона туристически продукти с по-висока добавена стойност.

Обектите – туристически атракции, които са подкрепяни, са разположени на територията на цялата страна – по черноморското крайбрежие, в близост до планинските курорти, както и във вътрешността на страната, което спомага за диверсификация на туристическия продукт. Подкрепа получават някои от знаковите забележителности на страната, включително недвижими културни ценности с национално и световно значение, като приносът на ОПРР спомага за повишаване на тяхната привлекателност, както и нови атракции с голям потенциал за привличане на туристи и увеличаване на ползите от туризма.

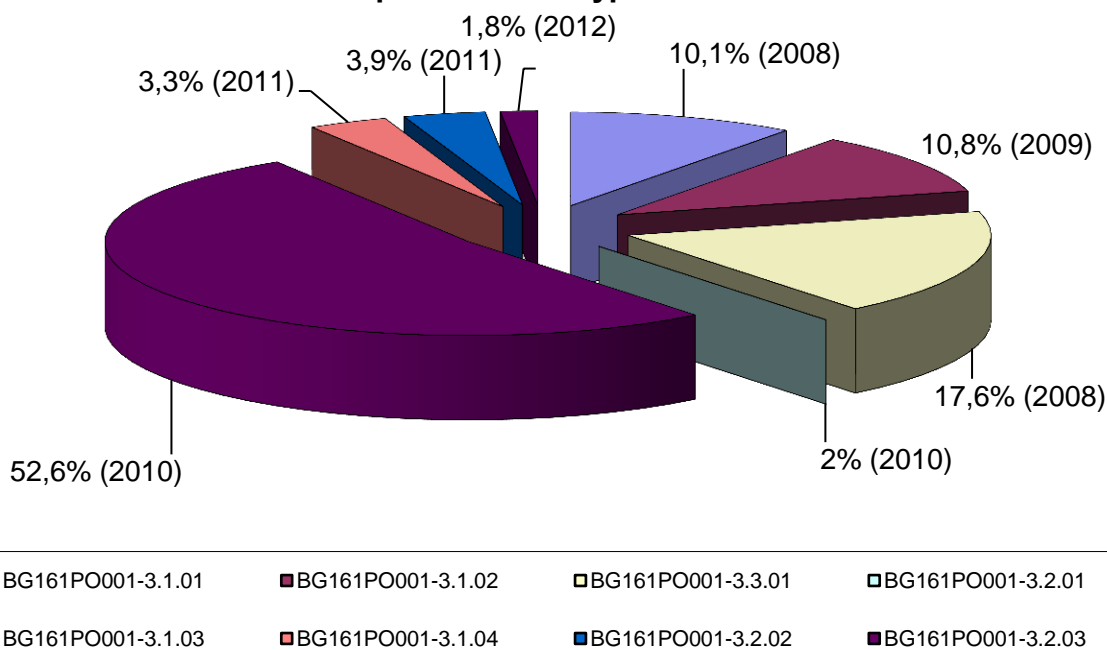
През отчетния период са публикувани общо 8 схеми с общ размер на средствата 138 491 606,60 евро или 100% от бюджета на приоритетната ос.

Забележка: Бюджетът на всяка схема е актуализиран в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2014 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

Публикувани процедури по Приоритетна ос 3 "Устойчиво развитие на туризма", по години (в евро) - 100%

Публикувани процедури по приоритетна ос 3 "Устойчиво развитие на туризма" - 100%

РЕЗУЛТАТИ

Операция 3.1 „Подобряване на туристическите атракции и свързаната с тях инфраструктура”

Операция 3.1. има за цел да развитие на интегрирани и специфични туристически продукти на базата на конкурентни и търсени атракции, които допринасят за диверсификацията и териториалното разпределение на туризма.

➤ **Схема BG161PO001/3.1-01/2008 „Подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение допринасящи за устойчивото развитие на туризма”**

Специфичните цели на схемата за предоставяне на БФП са ориентирани към създаване на специфични туристически продукти, основани на конкурентноспособни туристически атракции в управление на Министерство на културата. В рамките на схемата се подкрепят проекти на стойност от 100 000 до 2,5 млн. евро, насочени към консервация, реконструкция, реставрация, доставка на оборудване за недвижими културни ценности с национално и световно значение, както и за подобряване на достъпа за групи в неравностойно положение и обучение на персонала.

Конкретен бенефициент по схемата е Министерство на културата. По схемата са подадени 12 проектни предложения и са сключени 10 договора за предоставяне на БФП в размер на 16 285 597 евро.

➤ **Схема BG161PO001/3.1-02/2008 ”Подкрепа за развитието на туристически атракции”**

Специфичните цели на схемата са да се развият конкурентноспособни природни и културно-исторически атракции и/или групи атракции, способни да привлекат значителен брой посетители; да се подкрепят по-слабо развитите туристически локализации във вътрешността на страната, притежаващи значителен туристически потенциал. Предложените проекти следва да допринасят за:

- ✓ разнообразяване на туристическото предлагане и насърчаване развитието на специализираните видове туризъм;
- ✓ икономическа диверсификация на съответната територия/ регион и намаляване на териториалната концентрация на туризма;
- ✓ насърчаване на предлагането извън сезона, намаляване на сезонността и увеличаване на заетостта на легловата база в съответната територия/ регион;
- ✓ опазването на природното и културното наследство в контекста на устойчивото развитие.

Подкрепените проекти бяха на стойност от 500 000 до 3 млн. евро. Допустими бенефициенти по схемата са общини. Допустими партньори – общини, сдружения на общини, други публични органи, управляващи недвижими културни ценности с национално значение и защитени територии по Закона за защитените територии; туристически сдружения, регистрирани в Националния туристически регистър и техни клонове.

В рамките на схемата бяха подадени 27 проектни предложения, като 15 от тях бяха одобрени за финансиране. За тях бяха сключени договори за предоставяне на БФП в размер на 19 972 06 евро като в процеса на изпълнение беше прекратен 1 договор с размер на БФП 2 341 434 евро. Бенефициентите по схемата получиха подкрепа за:

- ✓ Развитие на природни, културни и исторически атракции – реставрация, консервация, експониране, оборудване, въвеждане на техники и програми за интерпретация и анимация и др.;
- ✓ Развитие на туристическата инфраструктура, необходима за нуждите на атракциите (туристически пътеки и пътеки на здравето, маршрути за катерене, езда и колоездене, места за пикник, указателни табели, посетителски информационни центрове);

- ✓ Развитие на допълнителна дребномащабна техническа инфраструктура в района на атракциите, необходима за посещение на атракциите (пътища/улици за достъп, детски площадки, съоръжения за отдих и спорт с нестопанска цел, паркинги, зелени площи, тоалетни, осветление, малки съоръжения за събиране на отпадъци, комунални услуги, съоръжения, обслужващи туристическата атракция и посетителите, достъп за хора с увреждания, необходими за развитието на цялостен туристически продукт);
- ✓ Съпътстващо обучение на персонала, работещ в подкрепяните атракции; допълнителни дребномащабни неинфраструктурни дейности, имащи пряко отношение към подкрепяните атракции (организиране на събития в района на атракциите, маркетингови и рекламни дейности).

➤ ***Схема BG161PO001/3.1-03/2010 „Подкрепа за развитието на природни, културни и исторически атракции”***

Схемата беше публикувана на 16 август 2010 г. като продължение на схема BG161PO001/3.1- 02/2009 „Подкрепа за развитието на туристически атракции” с основна цел да се развият конкурентоспособни природни и културно-исторически атракции и/или групи атракции, способни да привлекат значителен брой посетители; да се подкрепят туристически локализации, притежаващи значителен туристически потенциал. В рамките на крайния срок 15.03.2011 г. бяха подадени 59 проектни предложения, като 46 от тях бяха одобрени за финансиране. Одобрените проекти целят да подобрят състоянието на **87 бр. туристически обекти - културни ценности и природни забележителности** чрез комплекс от мерки за развитие на интегриран туристически продукт – съчетание от дейности по консервация, реставрация и опазване, изграждане на туристическа и техническа инфраструктура и маркетингови дейности за популяризиране на продукта.

Сключени бяха 46 договора за предоставяне на БФП на стойност на БФП 80 637 318 евро. Обектите, които са подкрепени, са на територията на цялата страна – по черноморското крайбрежие, в близост до планинските курорти, както и във вътрешността на страната, което ще спомогне за диверсификация на туристическия продукт и намаляване на териториалната концентрация. Подкрепа получи и някои от знаковите забележителности на страната, като приносът на ОПРР ще спомогне за повишаване на тяхната привлекателност, както и нови атракции с голям потенциал за привличане на туристи и увеличаване на ползите от туризма.

➤ ***BG161PO001/3.1-04/2011 - Реставрация и консервация на дворец "Евксиноград"***

Схемата е публикувана през 2011 г. и цели да подкрепи развитието на дворец „Евксиноград“ и прилежащия му парк като конкурентоспособна туристическа атракция, която допринася за развитието на устойчив културен туризъм, разнообразяване на туристическото предлагане и увеличаване на ползите от туризма. Конкретните цели са насочени към развитие на конкурентоспособна туристическа атракция, способна да привлече значителен брой туристи, както и да подкрепи туристическата локализация, притежаваща значителен туристически потенциал. Конкретен бенефициент по настоящата схема е Министерски съвет. Допустимите дейности са свързани със строителство, реставрация, консервация, експониране, опазване, оборудване, въвеждане на техники и програми за интеграция и анимация; подобряване на съпътстващата инфраструктура, необходима за нуждите на туристическите атракции; изграждане на дребномащабна техническа инфраструктура (път за достъп, комунални услуги, удобства за посетителите);

допълващи дребномащани неинфраструктурни дейности, имащи пряко отношение към подкрепяните недвижими културни ценности (организиране на събития в района на атракцията, маркетингови и рекламни дейности); както и съпътстващо обучение на персонала, работещ в подкрепяната атракция.

В рамките на схемата е сключен и изпълнен 1 договор за предоставяне на БФП в размер на 4 770 022 евро.

Операция 3.2 „Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите“

Целта на операцията е увеличаване броя на посетителите и продължителността на техния престой, подобряване на сезонното и териториално разпределение на туризма в различните райони и територии, основано на интегрирано управление и маркетинг на дестинациите и използване на различни средства, техники и системи, осигуряващи ефективна туристическа информация и маркетинг.

➤ *BG161PO001/3.2-01/2010 - Подкрепа за организиране на събития с регионален и национален обхват и въздействие*

Схемата беше публикувана на 30 юни 2010 г. с цел да се осигури ефективното използване на културното материално и нематериално наследство с оглед развитието на устойчив културен туризъм; да се подкрепят туристически дестинации, притежаващи културно-историческо наследство със значителен туристически потенциал; да се подкрепи съхраняването и опазването на националното и световно културно наследство като ресурс за туризъм. Конкретен бенефициент по схемата е Министерство на културата.

През м. януари 2011 г. бенефициентът подаде Средносрочна рамкова инвестиционна програма, а през м. февруари 2011 г. бяха подадени 8 проектни фиша към нея. По време на оценка 1 проектен фиш беше оттеглен от конкретния бенефициент. Сключени бяха 6 договора за предоставяне на БФП в размер на 2 814 602 евро.

Дейностите, които получиха подкрепа, включват: организиране на събития с регионален и национален обхват и въздействие, като фестивали, събития на открито, фолклорни прояви, представяне на местни/регионални традиции, кухня, занаяти и др., допринасящи за диверсификацията и маркетинга на туристическия продукт, повишаващи туристическия потенциал на целевата територия, допринасящи за намаляване на териториалните различия в степента на развитие на туризма и спомагащи за развитието на туристическите дестинации, притежаващи културно-историческо наследство със значителен туристически потенциал; подкрепа на дейности за обществено осведомяване и подобряване на осведомеността за културните събития/ прояви в страната с принос към туризма и за оценка на въвеждане на инструменти за мониторинг и оценка на техния икономически и социален ефект и принос към туристическото развитие. През м. юни 2012 г. рамковото споразумение е прекратено по искане на бенефициента поради риск от неизпълнение на целите на мярката за привличане на приходи от туризъм и увеличаване на заетостта на легловата база, неизпълнение на изискванията за финансова устойчивост; необходимост от промени в част от нормативната база за провеждане на културната политика, която е остаряла.

➤ *Схеми BG161PO001/3.2-02/2011 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите“ и BG161PO001/3.2-*

03/2012 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II”

Схемите бяха обявени съответно през 2011 г. и 2012 г. и са насочени в подкрепа развитието на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите. Кандидатстването и по двете схеми се осъществи изцяло електронно чрез Модула за електронни услуги на ИСУН. В рамките на двете схеми бяха подадени за оценка общо 74 проектни предложения и са одобрени за финансиране общо 41 договора. По двете схеми са сключени общо 40 договора с общ размер на предоставената БФП 8 793 044 евро. В процеса на изпълнение беше прекратено изпълнението на 1 договор на стойност на БФП 209 623 евро.

Операция 3.3 „Национален туристически маркетинг“

➤ Схема BG161PO001/3.3-01/2008 „Подкрепа за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване“

Схемата е публикувана през 2008 г. и цели да повиши ефективността и значението на дейностите, свързани с националния маркетинг и подобряване на информационното обслужване в сектора. В рамките на схемата се подкрепят проекти, насочени към разработването на средносрочни и дългосрочни национални стратегии за маркетинг на туризма, рекламни дейности, маркетингови проучвания, въвеждане на съвременни информационни технологии в сектора и др. Конкретен бенефициент по схемата е Министерство на туризма.

В рамките на схемата са подадени 14 проектни предложения, които са оценени и са сключени 14 договора за предоставяне на БФП в размер на 30 109 879 евро. В процеса на изпълнение са прекратени 2 договора за предоставяне на БФП.

➤ Проекти в процес на изпълнение

По Приоритетна ос 3 няма договори в процес на изпълнение.

За наблюдение на изпълнението на проекти по Приоритетна ос 3 от страна на УО на ОПРР са извършени общо 329 проверки на място, от които свързани с искане за плащане – 155 броя, извънредни проверки – 31 бр., 63 бр. планирани проверки, 14 бр. по решение на УО, 14 бр. по сигнал за нередност, 17 бр. проверки, свързани с проследяване на изпълнение на препоръки от предходни проверки и 35 бр. проверки на приключили проекти за осигуряване на устойчивост.

➤ Приключили проекти

По приоритетна ос 3 са приключени общо **10 проекта** по схема BG161PO001/3.1-01/2008 „Подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение, допринасящи за устойчивото развитие на туризма” с конкретен бенефициент – Министерство на културата. В резултат на тяхното изпълнение са подкрепени 10 бр. културни ценности с национално и световно значение. Отчетен е индикатор „Допълнителен годишен брой посещения на подкрепените културни ценности“ - 107 434 бр. и индикатор „Брой създадени работни места към подкрепените туристически атракции – културни ценности с национално и световно значение“ – 138 бр.

Приключени са **14 проекта** по схема BG161PO001/3.1-02/2009 „Подкрепа за развитието на туристически атракции”. В резултат от тяхното изпълнение са отчетени подкрепени туристически атракции/обекти – 46 бр., допълнителен годишен брой посетители на подкрепените атракции – 119 214 души и обучени хора в подкрепените туристически атракции – 94 души.

Приключени са **46 проекта** по схема BG161PO001/3.1-03/2009 „Подкрепа за развитието на природни, културни и исторически атракции”. В резултат от тяхното изпълнение са отчетени подкрепени туристически атракции/обекти – 99 бр., допълнителен годишен брой посетители на подкрепените атракции - 952 955 души и обучен персонал на подкрепените туристически атракции – 521 души.

Приключени са **27 проекта** по схема BG161PO001/3.2-02/2011 „Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите”. В резултат на тяхното изпълнение са отчетени брой развити регионални туристически продукти – 61 бр., брой реализирани рекламни/комуникационни кампании – 132 бр. и брой участия в туристически борси, изложения и панаири – 222 бр.

Приключени са **11 проекта** по схема BG161PO001/3.2-03/2012 „Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II”. В резултат на тяхното изпълнение са отчетени брой развити регионални туристически продукти – 47 бр., брой реализирани рекламни/комуникационни кампании – 18 бр. и брой участия в туристически борси, изложения и панаири – 67 бр.

Приключени са **12 проекта** по схема BG161PO001/3.3-01/2008 „Подкрепа за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване” с конкретен бенефициент – Министерство на туризма. В резултат на тяхното изпълнение са изготвени рекламно-информационни материали, които са разпространявани, както по различните туристически и други форуми и събития, така и чрез търговските представителства на България и директно сред крайни потребители на туристически продукти: изготвени и разпространени рекламни брошури (имиджова, тематични), в т.ч. CD – 1 018 066 бр., изготвени и разпространени нискобюджетни материали (дипляни, листовки и др.) – 1 877 000 бр.; осъществени са рекламни кампании по национални и паневропейски телевизии; излъчени са 6 097 рекламни клипа; изготвени и разпространени рекламни сувенири – 325 500 бр.; осъществено разпространение на информационните материали на 6 езикови версии на тематичните брошури и 21 езикови версии на имиджова брошура; изработени стратегии и концепции (национална, продуктова, регионална; бранд-мениджмънт концепция) – 4 бр., изработени брандове (национален, регионален, продуктови) – 12 бр., изработени творчески продукти за рекламна кампания – 100 бр. и др.

➤ Прекратени договори

През отчетния период са прекратени 11 договори за БФП.

Бенефициент	Договор №	Дата на прекратяване на договора	Причини за прекратяване на договора
Община Видин	BG161PO001-3.1.02-0107-C0001	28.12.2012	Договорът е прекратен по взаимно съгласие между двете страни поради невъзможност да бъде осигурен допълнителен собствен принос по проекта
Министерство на културата	BG161PO001-3.2.01-0003-C0001	21.6.2012	Прекратено е рамково споразумение по искане на бенефициента поради риск от неизпълнение на целите на мярката за привличане ан приходи от туризъм и Министерство на културата BG161PO001/3.2-01/2010/001-02 21.06.2012 Министерство на културата BG161PO001/3.2-01/2010/001-05 21.06.2012 103 Министерство на културата BG161PO001/3.2-01/2010/001-03 21.06.2012
Министерство на културата	BG161PO001-3.2.01-0004-C0001	21.6.2012	
Министерство на културата	BG161PO001-3.2.01-0006-C0001	21.6.2012	

Министерство на културата	BG161PO001-3.2.01-0007-C0001	21.6.2012	увеличаване на заетостта на легловата неизпълнение на изискванията за финансова устойчивост; необходимост от промени в част от нормативната база за провеждане на културната политика, която е остаряла
Министерство на културата	BG161PO001-3.2.01-0009-C0001	21.6.2012	
Министерство на културата	BG161PO001-3.2.01-0010-C0001	21.6.2012	
Община Дулово	BG161PO001-3.2.02-0004-C0001	18.4.2013	Прекратен поради забавяне в процедурите за избор на изпълнители за основните дейности и невъзможност договорът да бъде изпълнен в срок
Община Провадия	BG161PO001-3.2.03-0001-C0001	10.12.2013	Прекратен поради забавяне в реализацията на проекта и невъзможност за осигуряване на съфинансиране от страна на общината
Министерство на икономиката и енергетиката	BG161PO001-3.3.01-0011-C0001	13.10.2015	Прекратен поради промени в екипа на СРИП и в екипите по отделните проекти и съответно забавяне на процедурите за възлагане на обществени поръчки.
Министерство на икономиката и енергетиката	BG161PO001-3.3.01-0015-C0001	30.9.2015	Прекратен поради промени в екипа на СРИП и в екипите по отделните проекти и съответно забавяне на процедурите за възлагане на обществени поръчки.

3.3.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

При изпълнението на част от проектите по схемите за БФП BG161PO001/3.2-02/2011 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите” и BG161PO001/3.2-03/2012 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II” се наблюдава забавяне в изпълнението на дейностите, което от своя страна води до промени в предвидения по съответния договор линеен график. Основните причини за забавянето са свързани с процедурите за възлагане на обществени поръчки. По значителна част от процедурите са налице обжалвания от страна на неспечелили участници.

Една от задължителните дейности по схемата е „Участие в събития (туристически борси, изложения и панаири)”, а участието в посочените събития е обвързано с точно определени дати на провеждане на туристически борси/изложения в рамките на годината. В допълнение, дейностите по участието в борси, изложения и панаири следва да бъдат изпълнени след приключване на дейностите, свързани с разработване на туристически пакети и след изготвянето на информационни и рекламни материали за туристическия регион. В тази връзка, в случай на обжалване на процедурите за провеждане на обществени поръчки по договора за БФП, се налага изменение на първоначално заложените по проекта туристически борси, изложения и панаири с цел постигане на одобрения на ниво кандидатстване индикатор за брой участия в събития.

Предприети стъпки: УО предостави възможност на общините за изменение на част от първоначално заложените по проекта туристически борси, изложения и панаири с други подходящи такива в страната или чужбина или за участие в същата борса, но през следващата календарна година, в рамките на срока на договора за БФП.

3.4. Приоритетна ос 4 „Местно развитие и сътрудничество“

Съгласно одобрената от ЕК на 6 април 2016 г. последна ревизия на ОПРР, финансовият ресурс за тази приоритетна ос е на стойност **96 336 292 евро**, от които **81 885 849 евро** съфинансиране от ЕФРР. Общата сума представлява 6% от бюджета на ОПРР.

3.4.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

Таблица 15: Обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

Схеми за БФП	Дата на публикуване	Общ бюджет*, (в евро)	Съ-финансиране, в евро от ЕФРР (85%)	Нац. финансиране, в евро (15%)
Операция 4.1 „Дребномащабни местни инвестиции”				
BG161PO001/4.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура, допринасяща за устойчиво местно развитие”»	19 декември 2007 г.	23 883 915	20 301 328	3 582 587
BG161PO001/4.1-02/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища”	2 октомври 2008 г.	2 746 711	2 334 704	412 007
BG161PO001/4.1-03/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини”	2 март 2010 г.	22 102 464	18 787 094	3 315 370
BG161PO001/4.1-04/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини”	1 юли 2010 г.	24 563 257	20 878 769	3 684 489
BG161PO001/4.1-05/2011 „Подкрепа за реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали”	31 януари 2011 г.	19 300 550	16 405 467	2 895 082
Операция 4.2 „Междурегионално сътрудничество”				
BG161PO001/4.2-01/2008 „Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики”	31 юли 2008 г.	3 739 395	3 178 486	560 909

* Колоната „Общ бюджет евро“ отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат на последната ревизия на ОПРР, одобрена от ЕК през месец април 2016 г.

3.4.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 16. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 4											
Индикатори за резултат											
Иновативни практики,	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	57	122	152	158	158	158	158

обменени и приложени на базата на междурегионално сътрудничество (бр.)	Целева стойност	Н/П	Н/П	30	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	80	80
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Население, облагодетелствано от дребномащабни инвестиции (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	54277	402812	502205	685585	1334438	1647767	1776324	1776324
	Целева стойност	Н/П	Н/П	75000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	216000	216000
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Изпълнени проекти за дребномащабни инвестиции (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	4	51	84	118	192	244	260	260
	Целева стойност	Н/П	Н/П	60	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	250	250
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Проекти за междурегионално сътрудничество (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	17	61	76	79	79	79	79
	Целева стойност	Н/П	Н/П	15	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	40	40
	Базова стойност	8	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

3.4.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 17. Договорени, изплатени към 30.03.2017 г. и сертифицирани разходи

Приоритетна ос	Финансово изпълнение		
	Договорено (в евро)	Изплатено (в евро)	Сертифицирани разходи (в евро)
4. Местно развитие и сътрудничество	89 171 057,58	94 065 937,37	92 538 145,46

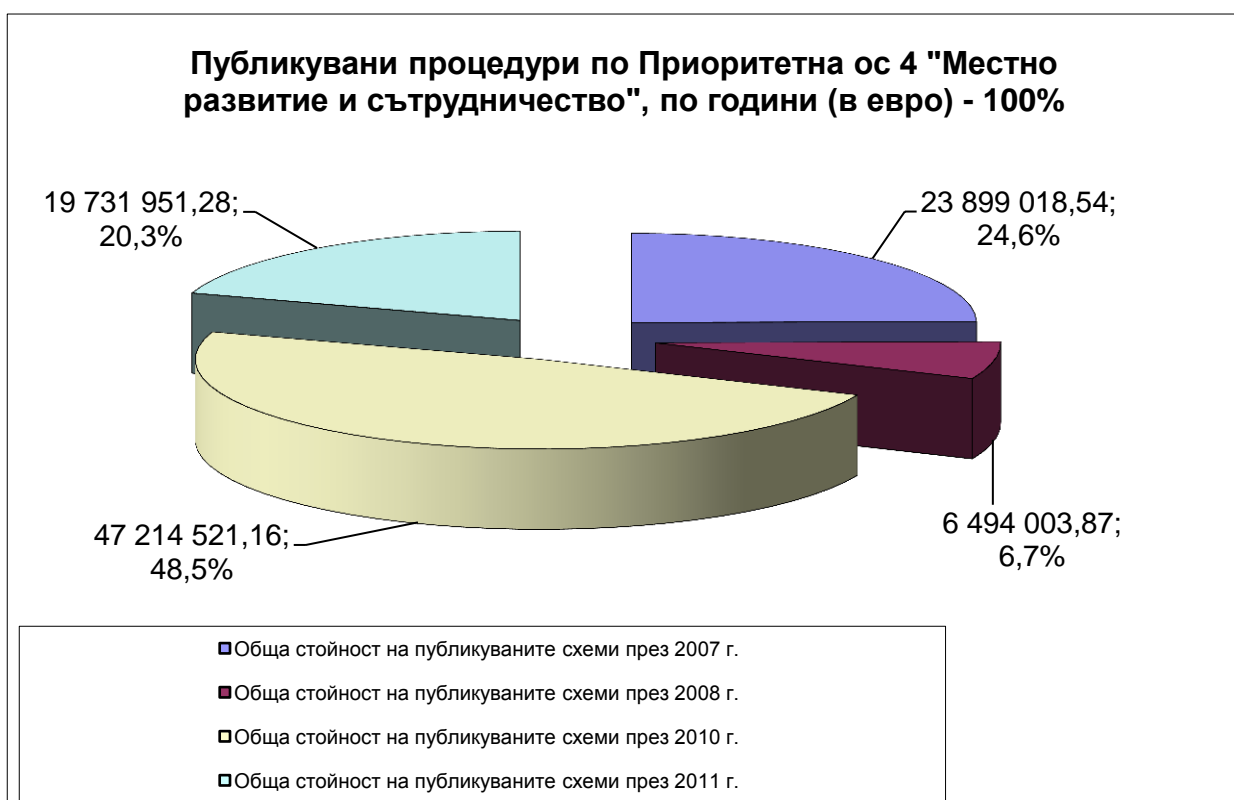
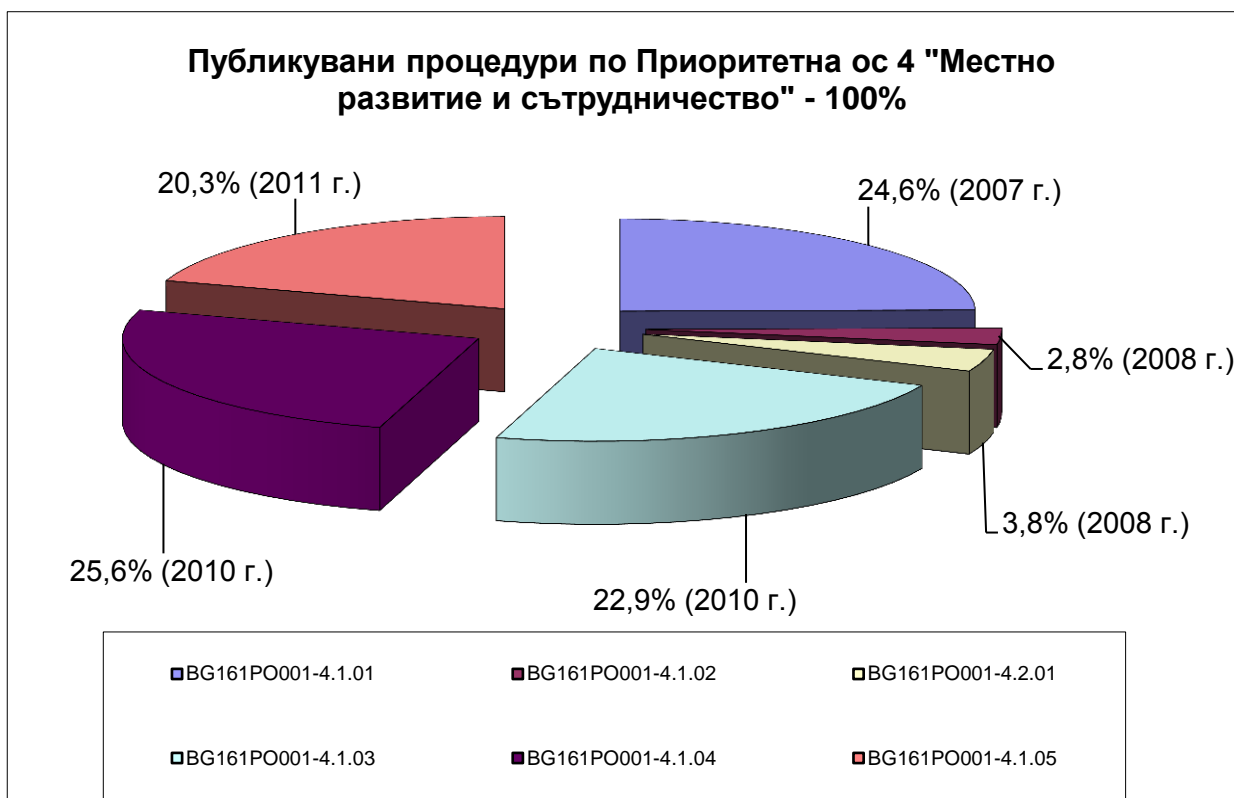
Стойност „договорено“ включва само стойността на БФП по сключените договори съгласно последно сключен анекс към 31.12.2015 г.

3.4.2. Качествен анализ

Тази приоритетна ос цели да допринесе за местното и междурегионално развитие. Основната ѝ характеристика е създаване и подпомагане на инвестиционни инициативи, свързани с местна собственост, формулирани на местно ниво от местните заинтересовани страни и разработени по гъвкав начин за намиране на решения на конкретни местни проблеми.

В рамките на отчетния период по програмата са публикувани общо 6 схеми на общ стойност 97 339 494,85 евро или 100% от бюджета на приоритетната ос. Към 31.12.2015 г. общият размер на предоставената БФП по приоритетна ос 4 възлиза на 89 171 057,58 евро, представляващ 100 % от размера на приоритетната ос.

Забележка: Бюджетът на всяка схема е актуализиран в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2014 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

РЕЗУЛТАТИ

Операция 4.1 Дребномащабни местни инвестиции

Операция 4.1 цели да подпомогне местното развитие чрез реализация на важни и полезни дребномащабни местни инвестиционни решения.

➤ ***Схема BG161PO001/4.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиво местно развитие”***

Специфични цели на схемата за предоставяне на БФП са подобряване, реновиране и модернизация на образователна инфраструктура, както и осигуряване на социално включване и равен достъп на неравностойни групи до общинската инфраструктура. В рамките на схемата са подкрепени проекти на стойност от 50 000 до 500 000 евро, насочени към подновяване, реконструкция, доставка на оборудване, одит за енергийна ефективност, въвеждане на мерки за енергийна ефективност и инсталации за ВЕИ, както и подобряване достъпа на неравностойни групи.

В рамките на схемата са подадени 156 проектни предложения, от които 62 са одобрени за финансиране. Сключени са общо 62 договора за предоставяне на БФП в размер на 29 041 448 евро. В процеса на изпълнение са прекратени 2 договора на стойност на БФП 1 010 768 евро.

➤ ***Схема BG161PO001/4.1-02/2008 Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища***

Схемата е идентична с тази в рамките на Приоритетна ос 1 за предотвратяване на свлачища, но насочена към предоставяне на подкрепа за 178 малки общини извън градските агломерации. Основната ѝ цел е ограничаване и максимално предотвратяване на щетите за живота и имуществото на населението в 178-те малки общини чрез изграждането и укрепването на дребномащабни инфраструктурни съоръжения за предотвратяване на свлачищни процеси. Схемата е обявена през 2008 г. и в рамките ѝ са подадени общо 24 проектни предложения, от които са одобрени за финансиране 16 проекта. Сключени са 14 договора за предоставяне на БФП в размер на 4 065 080 евро. В процеса на изпълнение е прекратено изпълнението на 1 договор на стойност на БФП 227 786 евро.

➤ ***Схема BG161PO001/4.1-03/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини”***

Схемата е публикувана на 2 март 2010 г. с цел да осигури общинска образователна инфраструктура с високо ниво на енергийна ефективност, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали и устойчиво местно развитие; да се повиши енергийната ефективност на общинската образователна инфраструктура; да се осигури използване на ВЕИ в общинска образователна инфраструктура. Схемата се явява продължение на схема BG161PO001/4.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура, допринасяща за устойчиво местно развитие”. Дейности, които ще се финансират, са внедряване на мерки за енергийна ефективност в общински образователни институции – детски ясли и градини, обединени детски заведения, основни и средни училища, включително спортни салони (топлоизолация, подмяна на дограма, локални инсталации и/или връзки към системите за топлоснабдяване, газоснабдяване).

През отчетния период по схемата са подадени 98 проектни предложения като от тях са одобрени за финансиране 70 проекта. Сключени са 70 договора за предоставяне на БФП

в размер на 25 530 191 евро. В процеса на изпълнение е прекратено изпълнението на 2 договора на стойност на БФП 607 495 евро.

➤ ***Схема BG161PO001/4.1-04/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини”***

Схемата е обявена през м. април 2010 г. с цел да се предпазят от наводнение селищата в 178-те малки общини с цел намаляване на потенциалните неблагоприятни последици за човешкото здраве и околната среда; да се ограничат рисковете от наводнения в селищата на 178-те малки общини, чрез прилагане на устойчиви мерки за борба с наводненията.

През 2011 г. приключи работата на оценителната комисия, сформирана през 2010 г., за оценка на подадените 83 проектни предложения. Сключена са 67 договора за предоставяне на БФП в размер на 29 012 429 евро като в процеса на изпълнение са прекратени 5 договора на стойност на БФП 2 437 069 евро.

Подкрепените дейности включват: изграждане, реконструкция и ремонт на инфраструктура за предотвратяване на наводнения в населените места на 178-те малки общини и изграждане, реконструкция и ремонт на малки по обем преливници, ретензионни обеми, бентове, водоеми и др., които са част от инфраструктура за защита от наводнения на населените места от 178-те малки общини.

➤ ***Схема BG161PO001/4.1-05/2011 „Подкрепа за реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали“***

Схемата е публикувана през 2011 г. с основна цел да осигури подходяща и ефективна общинска здравна инфраструктура в общините извън агломерационните ареали, допринасящи за устойчиво развитие. Конкретна цел е подобряване на възможностите за достъп до диагностика, лечение и долекуване на населението в малки общини, извън градските агломерационни ареали.

Конкретни бенефициенти са общините, на чиято територия са разположени общинските болници, определени в анекс 1 „Болници с възможност за финансиране от ЕК по ОП „Регионално развитие” към Изменението на Концепцията за реструктуриране на системата на болнична помощ одобрено от Министерски съвет с Протокол № 43 от заседанието на Министерския съвет на 1 декември 2010 г.

В съответствие с Концепцията за реструктуриране на болничната помощ, финансовият ресурс по схемата е разделен в 2 компонента. Със схемата се покриват интервенции в:

- ✓ Болници за активно лечение, с възможност да предлагат услуги за долекуване (Компонент 1 по схемата). Това са отдалечени болници за активно лечение, които ще бъдат модернизирани да предлагат както активно лечение, така и долекуване, и
- ✓ Болници за активно лечение, които ще бъдат обособени в медицински центрове. Някои от тези болници (с под 1 200 пациента) ще бъдат реструктурирани в медицински центрове (лечебни заведения за специализирана извънболнична помощ с най-малко трима лекари с различни признати специалности, с до десет легла за престой на пациенти до 48 часа).

Инвестицията е за ремонт и базово оборудване, според профила на клиничните пътеки за долекуване и активно лечение. Видът оборудване зависи от типа на най-често срещаните заболявания и такива, при които има нужда от дългосрочни грижи.

В рамките на отчетния период по схемата са подадени и оценени 15 проектни предложения. Сключени са 15 договора на обща стойност на предоставената БФП в размер на 19 980 281 евро.

Операция 4.2 Междурегионално сътрудничество

Операцията цели да стимулира регионалните и местни иновации и обмен на най-добри практики чрез междурегионално сътрудничество в рамките на европейската територия.

➤ Схема BG161PO001/4.2-01/2008 „Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики”

Специфичните цели на схемата са насочени към насърчаване на регионални и местни инициативи и обмяна на добри практики чрез междурегионално сътрудничество в рамките на Европейския съюз, адресиращо следните допустими теми: превенция на риска; възстановяване на градските райони-планиране и управление на градовете; ИКТ-мрежи/информационно общество; жилищна политика; възобновяеми енергийни източници; транспорт/модел за организация на транспорта; развитие на туризма и маркетинг на дестинациите, с акцент върху по-значимите културни и природни атракции; насърчаване и разработване на модели за междуобщинско сътрудничество.

В рамките на схемата са подадени 126 проектни предложения, от които са одобрени за финансиране 61 проекта. Сключени са общо 61 договора за предоставяне на БФП в размер на 7 071 820 евро. В процеса на изпълнение е прекратено изпълнението на 19 договора на стойност на БФП 2 255 343 евро.

➤ Проекти в процес на изпълнение

По Приоритетна ос 4 няма договори в процес на изпълнение.

За наблюдение на изпълнението на проекти по Приоритетна ос 4 от страна на УО на ОПРР са извършени общо 1198 проверки на място, от които свързани с искане за плащане – 442 броя, извънредни проверки – 84 бр., 193 бр. планирани проверки, 60 бр. по решение на УО, 10 бр. по сигнал за нередност, 64 бр. проверки, свързани с проследяване на изпълнение на препоръки от предходни проверки и 345 бр. проверки на приключили проекти за осигуряване на устойчивост.

➤ Прекратени договори

През отчетния период са прекратени 29 договора за БФП, както следва:

Бенефициент	Договор №	Дата на прекратяване на договора	Причини за прекратяване на договора
Община Бобов дол	BG161PO001-4.1.01-0005-C0001	15.06.2009 г.	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора поради отпусната междуременно целева субсидия за същите дейности

Община Златоград	BG161PO001-4.1.01-0007-C0002	3.12.2012	Прекратен поради неизпълнение на задълженията от страната на бенефициента, неизпълнение на дадени препоръки, отправени от Договарящия орган, както и поради установена нередност.
Община Сухиндол	BG161PO001-4.1.02-0013-C0001	27.4.2010	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора поради финансови затруднения, които изпитва в условията на финансова и икономическа криза, за 90 изпълнение на основните дейности по проекта
Община Брезник	BG161PO001-4.1.03-0009-C0002	11.6.2013	Прекратен след многократно обжалване на процедура за избор на изпълнител за СМР и невъзможност проектът да бъде изпълнен в срок
Община Свиленград	BG161PO001-4.1.03-0055-C0001	13.6.2012	Договорът е прекратен по взаимно съгласие на осн. чл.11, ал.1 от Общите условия с допълнително споразумение между двете страни
Община Мизия	BG161PO001-4.1.04-0009-C0001	20.5.2013	Прекратен след настъпили промени в трасето на основния подобект вследствие на бедствие, необходимост от изместване на трасето и промяна на количества и видове работи след подписан договор за СМР.
Община Чипровци	BG161PO001-4.1.04-0027-C0002	14.6.2013	Прекратен заради изтичане на срока и не е вхотирано искане за окончателно плащане.
Община Средец	BG161PO001-4.1.04-0043-C0001	8.7.2014	Прекратен поради обжалване на процедура за избор на изпълнител за СМР и невъзможност проектът да бъде изпълнен в срок
Община Криводол	BG161PO001-4.1.04-0048-C0001	16.4.2014	Прекратен поради обжалване на процедура за избор на изпълнител за СМР и невъзможност проектът да бъде изпълнен в срок
Община Сунгурларе	BG161PO001-4.1.04-0071-C0001	20.6.2013	Прекратен поради промяна в терена по проекта и риск изпълнението му в първоначалния вариант да застраши постигането на планираните цели
Община Варна	BG161PO001-4.2.01-0010-C0001	23.12.2010	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора поради невъзможност от изпълнение на дейностите по проекта
Областна администрация Сливен	BG161PO001-4.2.01-0016-C0001	13.10.2009 г.	Липса на достатъчно финансови средства за изпълнение на основните дейности по договора
Областна администрация Враца	BG161PO001-4.2.01-0021-C0001	18.5.2012	Договорите са прекратени заради липса на вхотирано Искане за окончателно плащане и Окончателен доклад
Областна администрация – област Благоевград	BG161PO001-4.2.01-0022-C0001	26.3.2010	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора поради финансови затруднения, които изпитва в условията на финансова и икономическа криза, за изпълнение на

			основните дейности по проекта
Асоциация за развитие на планинските общини в Република България	BG161PO001-4.2.01-0036-C0001	7.6.2012	Договорите са прекратени заради липса на входирано Искане за окончателно плащане и Окончателен доклад
Община Борово	BG161PO001-4.2.01-0038-C0001	7.4.2010	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора поради отказ на партъора
Областна администрация Габрово	BG161PO001-4.2.01-0051-C0001	1.2.2010	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора поради финансови затруднения, които изпитва в условията на финансова и икономическа криза, за изпълнение на основните дейности по проекта
Община Оряхово	BG161PO001-4.2.01-0052-C0001	30.03.2011 г.	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора поради липса на достатъчен финансов ресурс за осигуряване изпълнението на дейностите по проекта.
Община Гоце Делчев	BG161PO001-4.2.01-0055-C0001	14.7.2010	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора поради отказ на партъора
Агенция за икономическо развитие – Костинброд	BG161PO001-4.2.01-0056-C0001	14.06.2011 г.	"Бенефициентът е поискал прекратяване на договора във връзка с писмено изразено от община Костинброд желание
Регионално Сдружение на Общините "Марица"	BG161PO001-4.2.01-0058-C0001	9.8.2010	за прекратяване на поетите партньорски ангажменти и дейности по договора
„Местно туристическо сдружение–Търговище"	BG161PO001-4.2.01-0060-C0001	13.10.2009 г.	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора поради финансови затруднения, които изпитва в условията на финансова и икономическа криза, за изпълнение на основните дейности по проекта
Община Върбица	BG161PO001-4.2.01-0076-C0002	16.12.2010	Липса на достатъчно финансови средства за изпълнение на основните дейности по договорат
Община Хитрино	BG161PO001-4.2.01-0077-C0003	24.02.2011 г.	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора поради невъзможност от изпълнение на дейностите по проекта
Асоциация Хоризонти	BG161PO001-4.2.01-0088-C0001	3.4.2013	Договорът е прекратен в ИСУН с дата 24.02.2011 г. поради изтичане на срока му без да е подаден окончателен технически доклад и финансов отчет.
Община Якоруда	BG161PO001-4.2.01-0100-C0002	21.2.2013	Прекратен заради изтичане на срока и не е входирано искане за окончателно плащане.
Регионална агенция за икономическо развитие - Благоевград	BG161PO001-4.2.01-0106-C0001	09.08.2011 г.	Прекратен заради изтичане на срока и не е входирано искане за окончателно плащане.

Областна администрация – Перник	BG161PO001-4.2.01-0107-C0002	29.7.2010	Договорът е прекратен в ИСУН с дата 09.08.2011 г. поради изтичане на срока му на 16.07.2011 г. без да е подаден окончателен технически доклад и финансов отчет.
Областна администрация Хасково	BG161PO001-4.2.01-0108-C0001	18.5.2012	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора поради финансови затруднения, които изпитва в условията на финансова и икономическа криза, за изпълнение на основните дейности по проекта

➤ Резултати от приключили проекти

Приключени са **60 проекта** по схема BG161PO001/4.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиво местно развитие”. Отчетените стойности на индикаторите по тези проекти са:

№	Индикатор	Отчетена стойност
1	Население, облагодетелствано от обновените сгради от подобрената образователна инфраструктура	583 556 души
2	Подобрена образователна инфраструктура (бр.)	137 сгради
3	Ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура (бр.)	31 053 ученици

Приключени са **13 проекта** по схема BG161PO001/4.1-02/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища”. Отчетените стойности на индикаторите по тези проекти са:

№	Индикатор	Отчетена стойност
1	Население, облагодетелствано от подобрената физическа среда, в резултат на превенцията на риска	42 451 души
2	Площ на свлачището, което е укрепено	505 424,38 кв. метра

Приключени са **68 проекта** по схема BG161PO001/4.1-03/2008 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини”. Отчетените стойности на индикаторите по тези проекти, са:

№	Индикатори по BG161PO001/4.1-03/2008	Отчетена стойност
1	Население, облагодетелствано от дребномащабни инвестиции	724 285 души
2	Ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура	29 905 ученика
3	Подобрена образователна инфраструктура	155 сгради

Приключени са **62 проекта** по схема BG161PO001/4.1-04/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини”. Отчетените стойности на индикаторите по тези проекти, са:

№	Индикатори по BG161PO001/4.1-04/2010	Отчетена стойност
1	Население, облагодетелствано от изградената инфраструктура	363 685 души

2	Брой линейни метри изградени съоръжения за предотвратяване на наводнения в населени места	55 313 л. метра
3	Дължина на почистените речни корита и дерета	68 607 л. метра

Приключени са **15 проекта** по схема BG161PO001/4.1-05/2011 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали”. Отчетените стойности на индикаторите по тези проекти, са:

№	Индикатори по BG161PO001/4.1-05/2011	Отчетена стойност
1	Брой пациенти, облагодетелствани от подобрена здравна инфраструктура	62 347 души
2	Брой пациенти, облагодетелствани от закупената апаратура/оборудване	80 468 души
3	Общ брой население, облагодетелствано от обновените сгради на лечебните заведения	459 001 души
4	Подобрена инфраструктура на здравеопазването	15 броя

Приключени са **42 проекта** по схема BG161PO001/4.2-01/2008 „Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики”. Отчетените стойности на индикаторите по тези проекти са:

№	Индикатори по BG161PO001/4.2-01/2008	Отчетена стойност
1	Иновативни практики, обменени и приложени на базата на междурегионално сътрудничество (брой за изпълнен проект)	158 броя
2	Брой междурегионални събития	195 броя
3	Брой участници в междурегионални събития	3576 души

3.4.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

Не са констатирани значими проблеми. По отношение на схема BG161PO001/4.1-05/2011 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали” бе констатирано забавяне в изпълнението на част от договорите. Причината за това е отчитане на забава по процедурата за въвеждане в експлоатация на доставената апаратура, за която е необходимо разрешение от Агенцията за ядрено регулиране на обекти с източници на йонизиращи лъчения.

Предприети стъпки: УО на ОПРР предприе действия по временно спиране на договорите за предоставяне на БФП или на отделни дейности от тях, вследствие на обстоятелства от обективен характер по смисъла на чл. 10.1 от Общите условия към договорите за предоставяне на БФП, които възпрепятстват изпълнението в срок на част от заложените по проекта дейности.

4. ПРОГРАМИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕФРР/КФ: ГОЛЕМИ ПРОЕКТИ

Информация за изменения в индикативния списък на големите проекти, фигуриращи в оперативната програма:

Във версия 1 на програмата (одобрена от ЕК на 05 ноември 2007 г.) няма индикативен списък на големите проекти.

Във версия 2 на програмата (одобрена от ЕК на 09 февруари 2011 г.) е включен индикативен списък с 4 бр. големи проекти (3 големи проекта за интегриран градски транспорт на общините Бургас, Варна и Столична и голям проект за „Изграждане на междусистемна газова връзка България-Сърбия“).

Във версия 3 на програмата (одобрена от ЕК на 17 август 2012 г.) в резултат на решение на Комитета за наблюдение на IX-то заседание (проведено на 01.12.2011 г.) за пренасочване на наличния финансов ресурс по Операция 2.3 „Достъп до устойчиви и ефективни енергийни ресурси” в размер на 57 515 278,17 млн. евро към Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие” (Операции 1.1 и 1.4) и Приоритетна ос 4 „Местно развитие и сътрудничество” (Операция 4.1) за финансиране на готови резервни проектни предложения, които успешно са преминали оценка, но за които не е достигнало финансиране, големия проект за „Изграждане на междусистемна газова връзка България-Сърбия“ отпада от индикативния списък.

Във версия 4 на програмата (одобрена от ЕК на 01 април 2014 г.) в резултат на решения на Комитета за наблюдение от 04.07.2013 г. и 14.08.2013 г., в индикативния списък са добавени 2 нови големи проекта (за „Предотвратяване на рисковете при пожари в градските агломерационни ареали“ и за „Изграждане на Северна скоростна тангента от км 0+000 до км 16+540“).

В рамките на операция 1.5 „Системи за устойчив градски транспорт“ по ОПРР с Решение на ЕК С(2011) 5988 от 16.08.2011 г. са изпълнени трите големи проекта по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006, одобрени от ЕК – проект 2010BG161PR003 „Интегриран градски транспорт на Бургас” (номер на проект по ОПРР BG161PO001-1.5.01-0001), проект BG161PO001-1.5.02-0001 „Подкрепа за интегриран градски транспорт в Столична община” - с конкретен бенефициент Столична община, и проект 2012BG161PR003 „Интегриран градски транспорт на Варна“.

Проектите целят създаване на по-ефективен и бърз градски транспорт с по-малко потребление на енергия, изграждане на по-достъпна вторична инфраструктура на обществените транспортни мрежи и въвеждане на природосъобразни видове градски транспорт.

С оглед специфичния характер на тези проекти и с цел тяхното успешно изпълнение през 2010 г., в рамките на инициативата JASPERS, в УО на ОПРР беше създадено Звено за подпомагане изпълнението на проектите за интегриран градски транспорт. Основен инструмент за проследяване напредъка в изпълнението на проектите бяха организирани от Звеното месечни срещи с представители на бенефициентите. По време на срещите се обсъждаха текущи казуси и затруднения, които бенефициентите срещат при изпълнението на проектите; въпроси от оперативно естество, касаещи представяне на документации за осъществяване на предварителен и последващ контрол и съгласуване на инвестиционни проекти, в съответствие с предпроектните проучвания; мерки за минимизиране на риска от забавяне изпълнението на проектите. В допълнение се организираха и 6 месечни съвместни координационни срещи с представители на 7 големи града на България, УО на ОПРР и ЕК.

За трите големи проекта от страна на УО на ОПРР са изготвени допълнителни указания относно приключването на проектите и тяхното отчитане - тези проекти да бъдат извършени на два етапа: чрез подаване на искане за окончателно плащане, не по-късно от 15.02.2016 г. – за БФП, и окончателно техническо отчитане до 31.08.2016 г. със собствени средства (за проекта за ИГТ на Столична община – 23.10.2016 г.).

Подписани са договори за обществена услуга между общините и съответните общински превозвачи, в съответствие с изискванията на Регламент 1370/2007.

Напредъкът в изпълнението на трите големи проекта е както следва:

➤ **Договор BG161PO001/1.5-01/2010/001 „Интегриран градски транспорт на Бургас“**

Общият размер на проекта възлиза на 67 56 8951,64 евро, от които БФП в размер на 54 225 610,12 евро и 8 915 528,819 евро – собствен принос на община Бургас. Договорът за предоставяне на БФП е сключен на 26 ноември 2010 г. и е с продължителност на изпълнение 62 месеца. Одобрен е от ЕК на 16 август 2011 г.

Основни резултати от изпълнението на проекта:

По проекта е изградена бърза автобусна линия с обща дължина 15 км; обновени са спирките по трасето на бързата автобусна линия – 38 бр.; доставени и въведени в експлоатация са 28 бр. дизелови съчленени автобуси и 39 метанови соло автобуси; реконструирано е автобусно депо с дизел и метан станция; изградена е интелигентна транспортна система включваща интегрирана билетна система, система за информиране на пътниците в реално време, система за управление и контрол на обществения транспорт, система за видеонаблюдение; изграден е автобусен терминал до ж.п. гара (Автогара Юг); изградени са 55 км велоалеи; изграден е автобусен терминал в кв. „Меден Рудник“; изградена е централна автобусна спирка; изградени са 4 бр. пешеходни надлези.

По време на изпълнение на проекта са направени промени в обхвата на проекта с цел гарантиране на по-добро качество на предлагането на транспортната услуга и комфорт на пътуване:

- ✓ Разширен е обхвата на компонент „Въвеждане на система на бърз автобусен транспорт“, Централна автобусна спирка и светофарна система с приоритет за автобуси с цел подобрене на безопасността пътуващите чрез камери за видеонаблюдение;
- ✓ Увеличени са новоизградените велоалеи с цел по-добра обвързаност на велотрасетата.
- ✓ Изградени са нови 38 бр. спирковите заслони за междинни и крайни спирки по трасето на бързата автобусна линия, които са извън обхвата на съществуващите договори за концесии, сключени между община Бургас и концесионера.

Направените промени в обхвата на проекта са съгласувани с ЕК.

Общо сертифицираните разходи по договора са в размер на 61 169 945,53 евро.

➤ **Договор BG161PO001/1.5-02/2011/001 „Подкрепа за интегриран Столичен градски транспорт“**

Общият размер на проекта възлиза на 46 396 012,88 евро, от които 40 024 658,52 евро – БФП и 6 371 354,36 евро – недопустими разходи, финансирани от Столична община. Договорът за предоставяне на БФП е сключен на 23 август 2011 г. и е с продължителност 62 месеца. Одобрен е от ЕК на 13 юни 2012 г.

Проектът предвижда набор от мерки за подобряване качеството на обществения транспорт и насърчаване на екологично чист градски транспорт.

Основни резултати от изпълнението на проекта:

По проекта са доставени: 50 бр. нови нископодови съчленени тролейбуса; 1020 бр. електронни информационни табла, които са въведени в експлоатация; специализиран автомобил за ремонт на контактна и трамвайна линия; приключила е реконструкция чрез

инженеринг на трамваен релсов път, контактна и кабелна мрежа по бул. „България“ - етап I; изградена е интелигентна транспортна система (ITS) на 20 бр. кръстовища; осъществени са СМР дейности за повишаване пропускателната способност на 20 бр. кръстовища на територията на Столична община.

В техническия доклад за изпълнение на проекта, представен с писмо вх. № 99-00-6-1281(6)/21.10.2016 г. бенефициента е декларирал, че дължината на рехабилитирания трамваен релсов път е изпълнен на 86,59%

Предстои реконструиране и изпълнение на Етап II от компонент 8 „Реконструкция на трамваен релсов път, контактна и кабелна мрежа по бул. „България“ от бул. „Витоша“ до ухото „Борово“. Изпълнението на етап II е предвидено да се осъществи след приключване на ремонтните дейности и изграждането на спирка от третата метролиния, която съвпада в обхвата на трамвайното трасе. Бенефициентът е информирал УО, че дейности по изграждане на естакада по бул. „България“ предвижда СМР дейностите по довършване на рехабилитацията да бъдат изпълнени до м. юли 2017 г.

Поради горепосочените обстоятелства, УО на ОПРР обяви проекта за нефункциониращ. Съгласно т. 3.5 от Насоките на ЕК за приключване на оперативните програми, УО на ОПРР внимателно ще наблюдава нефункциониращия проект и ще докладва на ЕК на всеки шест месеца за предприетите мерки. На 26.10.2015 г. е получено писмо от ЕК за одобряване на искането от страна на Столична община за редуциране на обхвата на проекта. Одобрената промяна е за отпадане на компонент изграждане на нова трамвайна линия Семинарията - Дървеница.

Общо сертифицираните разходи по договора са в размер на 39 471 053,41 евро.

➤ **Договор BG161PO001/1.5-03/2011/002 „Интегриран градски транспорт на Варна“**

Проект BG161PO001/1.5-03/2011/002 „Интегриран градски транспорт на Варна“ е на стойност 54 492 858,41 евро, от които БФП в размер на 46 522 178,29 евро. Договорът за БФП е сключен на 9 юли 2012 г. и е с продължителност на изпълнение 48 месеца.

Основни резултати от изпълнението на проекта:

По проекта са доставени 70 бр. нископодови автобуса; изграден е BRT коридор с приблизителна дължина 15 км и съоръжения за колоездене с приблизителна дължина 16 км; направени са подобрения на трите крайни спирки на МГОТ, изпълнени са мерки за подобряване на достъпността; внедрена е Автоматизирана билетна система; внедрени са системи за осигуряване предимство на превозните средства на МГОТ на кръстовища и за информация на пътниците в реално време, както и на Център за управление на МГОТ.

На 31.08.2016 г. община Варна е подала окончателен технически доклад и финансов отчет за направените след подаване на искане за окончателно плащане разходи за: ремонт на депо, строителен надзор на депо, информация и публичност и одит.

Поетапно се въвеждат в експлоатация елементите на интелигентната транспортна система с цел постигане на взаимна свързаност помежду им.

Общо сертифицираните разходи по договора са в размер на 44 614 361,62 евро.

➤ **Договор BG161PO001/1.4-01/2007/001 „Модернизация на структурните звена на НСПБЗН-МВР в Столичния агломерационен ареал и агломерационните ареали на 6-те най-големи града – Пловдив, Варна, Бургас, Плевен, Русе и Стара Загора“**

В рамките на схема BG161PO001/1.4-01/2007 „Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни

ареали“ на 11.12.2013 г. до службите на ЕК е подаден формуляр за кандидатстване и съпътстващи документи на проект CCI No 2013BG161PR004 „Модернизация на пожарните служби в 86-те агломерационни ареали чрез доставка на пожарни автомобили и оборудване“ (голям проект по смисъла на чл.39 на Регламент №1083/2006) с бенефициент Министерство на вътрешните работи. Съгласно официално получено писмо с коментари по проекта от страна на ЕК (Ref. Ares(2014)1507462 - 12/05/2014), като част от процедура за одобрение на голям проект са изпратени коментари за ревизиране на пакета документи, в резултат на което се налагат изменения във формуляра за кандидатстване. Коментарите на ЕК засягат следните по-важни въпроси: гарантиране на финансовата устойчивост на проекта, отговорностите на един от ключовите експерти, ревизиране на таблицата с индикатори, възможно припокриване на дейности с проекти, изпълнявани по Оперативна програма „Околна среда“ 2007-2013 и допустимостта на ДДС. След ревизиране на формуляра за кандидатстване и предоставяне на допълнителна информация от страна на УО на ОПРР в съответствие с коментарите на ЕК, на 14.10.2014 г. в свое решение ЕК одобрява финансовия принос от ЕФРР в размер на 43 350 000 евро за големия проект. Общата стойност на проекта възлиза на 51 000 000 евро.

Договорът за предоставяне на БФП с конкретен бенефициент Министерство на вътрешните работи е стартирал на 14.10.2008 г. и е приключил на 11.12.2015 г.

В резултат на проекта, в районните служби по пожарна безопасност и защита на населението, са доставени и въведени в експлоатация специализирана техника и оборудване, както следва:

- ✓ 69 бр. автомобили за пожарогасене „лек тип“;
- ✓ 104 бр. автомобили за пожарогасене „среден тип“;
- ✓ 18 бр. автомобили за пожарогасене „тежък тип“;
- ✓ 6 бр. автомобили за спасителна дейност „тежък тип“;
- ✓ 31 бр. автостълби с въртяща се платформа 30 м. (26 бр.) и 42 м. (5 бр.);
- ✓ 27 бр. оперативно-щабни автомобили;
- ✓ 1230 бр. въздушни дихателни апарати;
- ✓ 2412 бр. комплекта лични предпазни средства за пожарникари и спасители (топлозащитни облекла, каски, колани, ръкавици и ботуши);
- ✓ 26 бр. компресора за зареждане на въздушни дихателни апарати;
- ✓ 5 бр. стендове за изпитване на въздушни дихателни апарати;
- ✓ 5 бр. стендове за хидростатично изпитване на бутилки на въздушни дихателни апарати;
- ✓ 2660 бр. шланга;
- ✓ 205 бр. комплекти теплоотразяващи облекла;
- ✓ 48 бр. костюми за химическа защита;
- ✓ 1 бр. стенд за изпитване по показател “Устойчивост на огън”;
- ✓ 86 бр. моторни триони и 86 броя циркуляри.

Общо сертифицираните разходи по договора са в размер на 48 774 961,67 евро.

➤ **BG161PO001/2.1-01/2007/001/056 „Северна скоростна тангента от км 0+000 до км 16+540“**

Договорът за предоставяне на БФП е сключен на 17.02.2014 г. въз основа на решение на Министерски съвет от 30.01.2014 г., с което е дадено съгласие УО на ОПРР да сключи договор с бенефициента АПИ за предоставяне на БФП по проекта преди окончателното одобрение от страна на ЕК. С решение от 04.06.2014 г. ЕК одобри финансовия принос от ЕФРР на големия проект за изграждане на Северна скоростна тангента. В резултат, минималната цел по ОПРР за 2014 г. е намалена с 91 млн.евро – дял ЕФРР, с което е намален и рискът от загуба на средства към 31.12.2014 г.

Обект „Северна скоростна тангента“ е обявен за национален обект по смисъла на Закона за държавната собственост и за обект с национално значение по смисъла на Закона за устройство на територията, с Решение на Министерски съвет № 302 от 20.04.2012 г.

Срокът за изпълнение на проекта, включително за представяне на окончателния доклад, бе 22 месеца. Стойността на БФП по проекта е 120,1 млн евро (235 млн. лв.). Съгласно решения на КН на ОПРР, освободените средства по приоритетните оси по програмата (с изключение на приоритетна ос Техническа помощ) се насочваха за финансиране на проекта за изграждане на Северна скоростна тангента. След подписване на анекс към договора, общата стойност на проекта бе променена на 112 537 521,64 евро (220 104 260,95 млн. лв.) със срок за изпълнение 24 месеца. Със същото допълнително споразумение бяха увеличени разходите за отчуждаване на земя от 2 556 459,41 евро (5 000 000,00 лв.) на 11 367 426,11 евро (22 232 753,00 лв.).

В резултат на изпълнението на проекта към 31.12.2015 г. е отчетено изпълнени и въведени в експлоатация пътни участъци за общо 13,453 км. Окончателно проектът бе завършен през 2016 г. със средства от бюджета на АПИ. На 28.09.2016 г. е издадено и последното разрешения за ползване, с което целият участък от км 0+000 до км 16,54 е въведен в експлоатация. В представения технически доклад за окончателно отчитане, отчетеният индикатор „Новоизграден пътен участък на проект "Северна скоростна тангента от км 0+000 до км 16+540“ е 16,54 км, като от тях 16,00 км – новоизграден път и 0,54 км ситуационно и нивелетно привързване към околновръстния път. Всички дейности по проекта са изпълнени. Обекта е въведен в експлоатация.

Общо сертифицираните разходи по договора са в размер на 95 369 788,66 евро.

Основни проблеми:

С Решение на Министерски съвет № 811 от 21.12.2013 г. (обнародвано в „Държавен вестник“ бр. 2 от 07.01.2014 г.) е извършено отчуждаването на имоти и части от имоти – частна собственост, за държавна нужда, засягащи се от строителството на обект: „Северна скоростна тангента“. В него е предвидено отчуждаването на 668 бр. имоти. Поради големия брой заведени дела, АПИ предприе стъпки за сключването на съдебни споразумения със собствениците на земеделски имоти, обжалвали РМС №811, на средна пазарна цена, определена чрез независима експертиза от лицензиран оценител. На 23.12.2014 г. влиза в сила РМС № 838, с което правителството дава съгласието си, председателят на Управителния съвет на АПИ да проведе преговори за сключване на съдебни споразумения. Преговорите се водеха със собствениците, които са обжалвали размера на определеното парично обезщетение или са нямали влезли в сила съдебни актове.

Поради голямата забава при осъществяване на отчуждителните процедури и заведени дела се забави издаването на разрешенията за строеж, в резултат на което, към 31.12.2015 г., проектът бе изпълнен на около 85%. Окончателното завършване на проекта се изпълни през 2016 г. със средства от бюджета на бенефициента.

5. ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

Съгласно одобрената от ЕК на 6 април 2016 г. последна ревизия на ОПРР, финансовият ресурс за тази приоритетна ос е на стойност **51 358 576 евро**, от които **43 654 789 евро** са европейско финансиране. Общата сума представлява **3%** от цялата програма.

5.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

Таблица 18. Обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

Схеми за БФП	Дата на публикуване	Общ бюджет*, (в евро)	Съ-финансиран е от ЕФРР, в евро (85%)	Нац. финансиране, в евро (15%)
BG161PO001/5-01/2008 „Техническа помощ за подготовка, управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОПРР 2007-2013 г.“	15 април 2008 г.	34 847 629	29 620 485	5 227 144
BG161PO001/5-02/2012 „В подкрепа за следващия програмнен период“	30 март 2012 г.	13 262 656	11 273 258	1 989 398
BG161PO001/5-03/2013 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II“	30 януари 2013 г.	3 248 290	2 761 047	487 244

* Колоната „Общ бюджет евро“ отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат на последната ревизия на ОПРР, одобрена от ЕК през месец април 2016 г.

5.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 19: Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ											
Индикатор за резултат											
Ниво на обществена осведоменост по отношение ОПРР (%)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0	0	0	0	77,8	77,8⁽¹⁾
	Целева стойност	Н/П	Н/П	15%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	40%	40%
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Техническа подкрепа, консултации и др. (човекодни)	Постигната стойност	Н/П	360	360	416	1328	1328	1444	1444	18 413	18 413
	Целева стойност	Н/П	Н/П	5500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	15 500	15 500
	Базова стойност	1500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Обучени служители на УО (вкл. регионалните)	Постигната стойност	1084	3978	4442	5307	6448	7005	7145	7746	7955	7955
	Целева стойност	Н/П	Н/П	1500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	4500	4500

му отдели) и бенефициенти (бр.)	Базова стойност	600	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Проведени заседания на Комитета по наблюдение (бр.)	Постигната стойност	1	3	5	7	9	11	13	15	16	16
	Целева стойност	1	Н/П	6	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	14	14
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Проведени информационни кампании и публични събития съгласно Комуникационния план (бр.)	Постигната стойност	7	74	95	134	184	226	271	281	286	286
	Целева стойност	Н/П	6	20	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	60	60
	Базова стойност	6	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Извършени оценки (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	1	1	2	2	4	4	7	7
	Целева стойност	Н/П	Н/П	3	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	6	6
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
(1) Отчетената стойност е по данни от социологическо проучване, проведено в рамките на оценката на въздействието от приложените мерки на Комуникационния план за информация и публичност на ОПРР 2007-2013 г.											

Целта на Приоритетна ос „Техническа помощ” е да се осигури безпрепятствено изпълнение, наблюдение, оценка, публичност и контрол на програмата, осигурявайки по този начин високо ниво на усвояване на фондовете от ЕС. Поради обхвата и броя на потенциалните бенефициенти, мерките за публичност и информирание са от особено значение. За служителите на УО и бенефициентите на ОПРР дейностите, свързани с изграждането на капацитет, са ключов елемент за осигуряването на успешно управление и изпълнение на проектите по ОПРР.

5.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 20. Договорени, изплатени към 30.03.2017 г. и сертифицирани разходи

Приоритетна ос	Финансово изпълнение		
	Договорено (в евро)	Изплатено (в евро)	Сертифицирани разходи (в евро)
5. Техническа помощ	68 343 610,72	45 411 907,53	45 370 523,29

Стойност „договорено” включва само стойността на БФП по сключените договори съгласно последно сключен анекс към 31.12.2015 г.

5.2 Качествен анализ

➤ **Схема BG16IPO001/5-01/2008 - Техническа помощ за подготовка, управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОП „Регионално развитие” 2007-2013 г.**

Схемата е насочена към подкрепа на дейности, осигуряващи правилното и ефективно програмиране, управление, изпълнение, наблюдение, оценка, информация и контрол на ОПРР, укрепване на административния капацитет на УО и на бенефициентите за успешно изпълнение и осигуряване на висока степен на усвояване на средствата по ОПРР.

➤ ***Схема BG161PO001/5-02/2012 „В подкрепа за следващия програмен период”***

Схемата е публикувана на 30 март 2012 г. чрез процедура за директно предоставяне на БФП, като конкретни бенефициенти са 36 общини, центрове на агломерационни ареали. Специфичните цели на схемата са: да се предостави техническа помощ за генериране и подготовка на готови инвестиционни проекти (project pipeline) за кандидатстване по оперативната програма за регионално развитие за периода 2014-2020 г.; да се подпомогнат местните органи в създаването на списък с „готови за финансиране“ проекти, които да бъдат включени в ИПГВР.

Общините получиха подкрепа за изготвяне на инвестиционни проекти в пълна проектна готовност по следните теми (компоненти): градска среда, образователна, културна и социална инфраструктура, интегриран градски транспорт. За реализиране на изготвените в рамките на схемата инвестиционни проекти общините ще могат да кандидатстват по Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г.

Процедурата по приемане на готовите продукти от страна на УО на ОПРР се извършва на един етап и се документира чрез попълване на контролен лист от бенефициента и от двама независими експерти, служители в централната администрация на ГД „ГРР”, като при необходимост биха могли да се наемат външни специалисти, които да преглеждат специфични проектни части или други документи, извън компетенциите на служителите на ГД „ГРР“. При прегледа на инвестиционните проекти се оценява съответствието им с одобрените формуляри за кандидатстване (списък на обектите, на дейностите и т.н.), с одобрените от УО на ОПРР ИПГВР и с други специфични документи и изисквания по схемата.

В допълнение, на 15-тото заседание на КН на ОПРР 2007-2013 г. беше взето решение общините Горна Оряховица, Асеновград и Димитровград да бъдат определени за конкретни бенефициенти в рамките на компонент 3 „Общини на средно-големите градове, центрове на агломерационни ареали“ на схема BG161PO001/5-02/2012 „В подкрепа за следващия програмен период“ и да бъдат поканени да подадат проектни предложения с оглед подготовката им за кандидатстване по ОПРР 2014-2020 г.

През отчетния период по схемата са подадени и одобрени 38 проектни предложения. Сключени са общо 38 договора за предоставяне на БФП в размер на 13 128 001 евро.

➤ ***Схема BG161PO001/5-03/2013 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II“***

Схемата е публикувана през месец януари 2013 г. чрез процедура за директно предоставяне на БФП, като конкретни бенефициенти са 31 общини на градове от йерархични нива 3 и 4, съгласно одобрената Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013 – 2025 г. Целите на схемата са: изработване на ИПГВР, насочени към устойчиво и трайно преодоляване на високата концентрация на икономически, природни и социални проблеми в градовете; да се постигне синергия между действащи или в процес на подготовка и/или актуализация стратегически планови документи за интегрирано устойчиво регионално и местно развитие, секторни политики, програмни документи и устройствени схеми в рамките на градовете.

Общините получиха подкрепа за изготвяне на ИПГВР, които да подпомогнат осъществяването на дългосрочна визия за развитието на градовете, чрез реализация на проекти в градски територии и/или подсистеми в неудовлетворително състояние, с негативни тенденции в развитието и/или с нереализиран потенциал, с привличане и координирано управление на разнородни инвестиции и подпомогнати от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.

Подадени по схемата са 31 проектни предложения, които са одобрени и са сключени договори за предоставяне на БФП в размер на 3 496 335 евро. В процеса на изпълнение е прекратен 1 договор.

Към края на 2015 г. бяха одобрени всички 30 подадени ИПГВР по схема BG161PO001/5-03/2013 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие“ II.

➤ Прекратени договори

През отчетния период са прекратени 15 договори за БФП, както следва:

Бенефициент	Договор №
Министерство на регионалното развитие и благоустройството	BG161PO001-5.3.01-0003-C0002
Министерство на регионалното развитие и благоустройството	BG161PO001-5.3.01-0004-C0003
Министерство на регионалното развитие и благоустройството	BG161PO001-5.3.01-0008-C0001
Министерство на регионалното развитие и благоустройството	BG161PO001-5.3.01-0015-C0002
Министерство на регионалното развитие и благоустройството	BG161PO001-5.3.01-0019-C0002
Министерство на регионалното развитие и благоустройството	BG161PO001-5.3.01-0020-C0002
Министерство на регионалното развитие и благоустройството	BG161PO001-5.3.01-0021-C0002
Министерство на регионалното развитие и благоустройството	BG161PO001-5.3.01-0025-C0001
Министерство на регионалното развитие и благоустройството	BG161PO001-5.3.01-0026-C0001
Министерство на регионалното развитие и благоустройството	BG161PO001-5.3.01-0038-C0001
Министерство на регионалното развитие и благоустройството	BG161PO001-5.3.01-0043-C0002
Министерство на регионалното развитие и благоустройството	BG161PO001-5.3.01-0045-C0001
Министерство на образованието и науката	BG161PO001-5.3.01-0071-C0001
Министерство на регионалното развитие и благоустройството	BG161PO001-5.3.01-0081-C0001
Община Пещера	BG161PO001-5.3.03-0027-C0001

➤ Проекти в процес на изпълнение

По приоритетна ос 5 няма договори в процес на изпълнение.

За наблюдение на изпълнението на проекти по Приоритетна ос 5 от страна на УО на ОПРР са извършени общо 141 проверки на място, от които свързани с искане за плащане – 107 броя, извънредни проверки – 19 бр., 10 бр. планирани проверки, 2 бр. по решение на УО и 3 бр. проверки, свързани с проследяване на изпълнение на препоръки от предходни проверки.

➤ Приключили проекти

По приоритетна ос 5 са приключени общо **63 проекта** по схема BG161PO001/5-01/2008 „Техническа помощ за подготовка, управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОПРР 2007-2013 г.“. Целта на проектите е обезпечаване на работата на УО на ОПРР, укрепване на административния капацитет на УО и на бенефициентите за успешно изпълнение и осигуряване на висока степен на усвояване на средствата.

По-важните резултати от проектите по приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ са, както следва:

- ✓ Извършени средносрочна оценка и оценка на въздействието по ОПРР 2007-2013 г.;
- ✓ Извършена оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР 2007-2013 г. и на приноса им за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС;
- ✓ Изработени предварителна и екологична оценка на ОПРР 2014-2020 г.;
- ✓ Изготвен социално-икономически анализ на ОПРР 2014-2020 г. и Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025 г.;
- ✓ Изготвен анализ и проучвания с предложения за актуализиране/разработване на нови национални нормативни актове в областта на енергийната ефективност за проектиране, изграждане и обновяване на сгради в съответствие с изискванията на Директива 2010/31/ЕС;
- ✓ Изготвен е анализ за определяне на изисквания към съществените характеристики на строителните продукти за тяхната употреба в аспекта на енергийната ефективност;

По-важните индикатори за резултат на проектите по приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ са, както следва:

- ✓ Укрепване на капацитета на бенефициентите на ОПРР за успешно участие в изпълнението на ОПРР и усвояване на средствата, отпуснати от Структурните фондове чрез изпълнение на плана за обучение, където са отчетени разработени 15 учебни програми и са обучени 1758 представители на бенефициентите по ОПРР;
- ✓ Изготвяне на планове за действие за укрепване на административния капацитет на бенефициентите на ОПРР, където са отчетени 43 изготвени плана;
- ✓ Визуализация на бъдещата оперативна програма за регионално развитие 2014-2020 г., където са отчетени разработено лого, презентационни материали (официална бланка, и слайдове за презентации (master slide) за бъдещата оперативна програма за регионално развитие 2014-2020 г. и формулиране на послание (slogan) на бъдещата оперативна програма за регионално развитие 2014-2020 г.;
- ✓ Укрепване на капацитета на МВР за управление на проекти по ОПРР, където са отчетени 3 проведени обучения и са обучени 54 служители.

Проект BG161PO001/5-01/2008/022 „Логистично и техническо обезпечаване на конференции, информационни кампании, срещи и други мероприятия, касаещи

реализацията на ОПРР и текущата работа по нея“. В рамките на проекта са постигнати следните индикатори:

- ✓ Проведени информационни кампании и публични събития съгласно Комуникационния на ОПРР – 77 бр.;

Проект BG161PO001/5-01/2008/032 „Обезпечаване на служебните пътувания в страната на служителите от УО на ОПРР, пряко свързани с изпълнение на основните им задължения“. В рамките на проекта са постигнати следните резултати по индикаторите към проекта:

- ✓ Брой посещения на експерти от УО (вкл. регионалните му отдели) в мероприятия организирани от външни на УО институции и организации в България - 352 бр.;
- ✓ Изготвени доклади за мероприятията от участниците в тях – 118 бр.;

Проект BG161PO001/5-01/2008/044 „Осигуряване на прозрачност на процеса по изпълнението на ОПРР 2007-2013 г. и популяризирането ѝ чрез електронните и печатни медии“. В рамките на проекта са постигнати следните индикатори:

- ✓ излъчени рубрики в електронни медии за популяризирането на ОПРР, по който е отчетена стойност 350 бр.;
- ✓ публикувани материали в печатни медии за популяризиране на ОПРР, по който е отчетена стойност 83 публикации на 95 страници в 26 издания;

Проект BG161PO001/5-01/2008/056 „Изработване и разпространение на информационни, рекламни материали и сувенири във връзка с изпълнението на ОПРР“. В рамките на проекта са постигнати следните индикатори:

- ✓ Изработени и разпространени рекламни материали и сувенири – 69 982 бр.;
- ✓ Изработени и разпространени информационни материали – 95 400 бр.;

Проект BG161PO001/5-01/2008/057 „Осигуряване на хранилище за документация на хартиен носител по изпълнението на ОПРР“. В рамките на проекта са постигнати следните резултати по индикаторите към проекта:

- ✓ Съхранена документация в Архивохранилище извън сградата на МРРБ – 36 000 бр.

Приключени са **38 ДБФП** по схема BG161PO001/5-02/2012 „В подкрепа за следващия програмен период“. В резултат са одобрени 728 готови инвестиционни проекти.

Приключени са **30 проекта** схема BG161PO001/5-03/2013 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II“. В резултат са отчетени 30 разработени интегрирани планове за градско възстановяване и развитие.

5.3 Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

През отчетния период не са установени значителни проблеми.

6. ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Съгласно чл. 69 от Регламент (ЕО) 1083/2006 и раздел 1 от Регламент (ЕО) 1828/2006, УО отговаря за осигуряването на информация и публичност по Оперативна програма “Регионално развитие”. Тези дейности трябва да осигурят широка публичност на ОПРР, подчертаваща финансовия принос на Европейския фонд за регионално развитие и да предоставят на потенциалните бенефициенти на помощта (т.е. общините, НПО и др.) подробна информация за административните процедури, които следва да се спазват за получаване на финансиране по ОПРР, включително описание на процедурите за

кандидатстване и оценка на проектите, критериите за оценка и подбор, отговорните лица на национално, регионално и местно равнище, които могат да предоставят повече информация.

Съгласно Регламент (ЕО) № 1083/2006, Регламент (ЕО) № 1828/2006 и на Регламент 1080/2006 и в съответствие с Комуникационна стратегия на Националната стратегическа референтна рамка за периода 2007-2013 г. на Р. България, УО на ОПРР разработи **Комуникационен план (КП) на оперативната програма.**

На 05.03.2008 г. КП на ОПРР е изпратен до Европейската комисия за одобрение. На 24 април 2008 г. КП на ОПРР е одобрен с писмо от ЕК, според което той съдържа всички задължителни елементи и е в съответствие с член 2 (2) на Регламент No.1828/2006.

ОСНОВНА ЦЕЛ НА КОМУНИКАЦИОННИЯ ПЛАН

Основната цел на Комуникационния план на ОПРР е повишаване на обществената информираност за ЕФРР и ОПРР през периода 2007-2013 г., привличане на обществен интерес, насърчаване към участие с проекти, разясняване на възможностите и ползите от приоритетите по програмата, осигуряване на прозрачност и откритост при нейното изпълнение.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА КОМУНИКАЦИОННИЯ ПЛАН

1. Привличане на обществен интерес и повишаване на обществената информираност за обхвата, целите и резултатите по ОПРР и за приноса на Общността;
2. Засилване на интереса на потенциалните бенефициенти по ОПРР, информирането им за възможностите за финансиране, предоставени от ЕФРР и разясняване на критериите за допустимост по програмата;
3. Запознаване на бенефициентите по програмата с отговорности им при изпълнението на проекти по ОПРР, включително задълженията им за информация и публичност, свързани с реализирането на тези проекти.

Основното послание за програмния период 2007-2013 г. е: Оперативна програма „Регионално развитие”: ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ.

Съгласно изискванията на Регламент 1828/2006, чл. 4/ 2.б, на интернет страницата на ОПРР: www.bgregion.eu се поддържа актуален списък с бенефициентите по програмата, наименованието на операциите и размера на публичните средства, отпуснати за операциите.

Само до края на 2008 г. са регистрирани 76,087 посещения на интернет-сайта от България и още 43 държави.

Уеб страницата на ОПРР е разработена, за да предоставя актуална информация на широката общественост, посредством която основните послания на програмата могат да достигнат до българските граждани. На страницата е публикувана информация за:

- ✓ Информация за ОПРР - Приоритетни оси на ОПРР; Бенефициенти; Структура на управление; Документи на КН; Годишни доклади за изпълнението на ОПРР; Комуникационен план на ОПРР;
- ✓ Индикативната работна програма по предстоящи процедури за предоставяне на БФП по ОПРР;
- ✓ Насоките за кандидатстване; Критерии за оценка;

- ✓ Документи/формуляри за кандидатстване;
- ✓ Разяснителни бележки; Сравнителни таблици, чрез които потенциалните бенефициенти предварително могат да проверят административното съответствие и допустимостта на своите проектни предложения; Вътрешни правила за работа на оценителните комисии; Методика за оценка на проектите;
- ✓ Съобщения за печата; Новини; Предстоящи събития;
- ✓ Информация за оценени проекти; Резервни проектни предложения; Финансирани проекти;
- ✓ Наименование на схемата и стойността на БФП;
- ✓ Насоки за осъществяване на мерките за информация и публичност; Публикации на примерни образци за дейностите и мерките за информация и публичност, осъществявани от бенефициентите
- ✓ Архив с добри практики и постижения;
- ✓ Указания към бенефициенти за изпълнение на договори;
- ✓ Финансово управление, контрол и мониторинг;
- ✓ Възможност за подаване на сигнали за нередности;
- ✓ Обществени поръчки - Процедури по ЗОП по Приоритетна ос 5 „Техническа помощ”; Процедури по ПМС 55/2007;
- ✓ Въпроси и отговори по отворени схеми - рубрика „Въпроси и отговори”;
- ✓ Информация за програмиране 2014-2020 – Програмиране и оценка;
- ✓ Информационни дни и обучения;
- ✓ Нормативна база; Работа; Обратна връзка.

Интернет страницата на програмата е интерактивна и достъпна за потребителите. Всеки от потенциалните бенефициенти може да открие в нея виртуално пространство с информация, която отговаря на неговите търсения. Електронният адресът на страницата е www.bgregio.eu.

Резултатите от уеб анализа на www.bgregio.eu, получени в Google analytics, показват, че до края на месец декември 2010 г. интернет страницата е използвана **над 800 000 пъти** и има **над 220 000 уникални потребители**.

Обновена версия на интернет страницата на програмата функционира от 05.08.2011 г. и доведе до подобряване на структурата, функционалността и визията на www.bgregio.eu, което от своя страна допринесе за прецизиране и улесняване на работата, както на бенефициентите по програмата, така и на УО по отношение дейностите по информация и публичност.

През целия програмен период в изпълнение на мерките по информация и публичност, предвидени в Комуникационния план на програмата, УО на ОПРР изпълнява основната си цел чрез достъпност и прозрачност да стимулира и мотивира обществото и целевите групи, за ефективното усвояване на средствата от Европейските фондове. През целия отчетен период, УО информира периодично бенефициентите на ОПРР за всички промени и постигнатият напредък в изпълнението на ОПРР 2007-2013 г., както и за процеса на одобрение на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. Изпълнението на тази задача стана възможно чрез сключените различни договори за услуги, в т.ч. за изработване и разпространение на рекламни и информационни материали, договор за публикации в печатните медии и договорите за излъчванията в електронните медии.

Реализираните материали, допринесоха не само за повишаване на информираността на широката общественост и на бенефициентите по Програмата, но и за поддържане на позитивния имидж на ОПРР и реализираният финансов принос на Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие за развитието на регионите в България.

С решение на КН на ОПРР 2007 -2013 г. от 01.12.2011 г., бюджетът на КП на ОПРР 2007 -2013 г. е намален с 5 млн.евро. Финалната стойност е 4 757 571 млн. евро или 9 305 000 лв.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО КОМУНИКАЦИОННИЯ ПЛАН:

Поставени билбордове:

След проведена открита процедура по ЗОП през месец юли 2010 г. бяха сключени договори с четирима изпълнители, за период от 14 месеца, за изработка и поставяне на билбордове, целящи популяризирането на оперативната програма.

В периода август – декември 2010 г. бяха изработени и поставени **над 250 билборда**, с 6 визии, на територията на цялата страна, чиято цел е да привлекат и повишат обществения интерес към програмата и изпълнението ѝ.

Информационни материали:

През 2008 г. са изработени и разпространени рекламни материали за ОПРР, както и отпечатани и разпространени около **60 000 брошури** представящи отделните приоритети, операции на ОПРР и схемите за БФП.

В периода 2010-2015 г. бяха изработени и разпространени, над 96 000 бр. информационни материали за ОПРР, бюлетини, брошури, книжки и др., във връзка с представяне напредъка по изпълнението на ОПРР 2007-2013 г. и регулярно подаване на актуална и полезна информация за бенефициентите по програмата, като например:

7 книжки и флаери с надслов:

- ✓ „Детство за всички“;
- ✓ „Модернизация на градския транспорт в град Бургас“;
- ✓ „Модернизация на градския транспорт в град София“;
- ✓ „Подготовка на проекти за интегриран градски транспорт в петте големи града (Варна, Пловдив, Стара Загора, Плевен и Русе)“;
- ✓ „Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г. в подкрепа за рехабилитация на второкласни и третокласни пътища“;
- ✓ „Съвместна европейска инициатива за устойчиви инвестиции в градските райони (JESSICA)“;
- ✓ „Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г.“;

15 книжки на следните теми:

- ✓ Енергийна ефективност на жилищата;
- ✓ Детство за всички;
- ✓ Градски транспорт;
- ✓ Съвместна европейска инициатива за устойчиви инвестиции в градските райони – JESSICA;
- ✓ Рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища;
- ✓ Устойчиво развитие на туризма;
- ✓ Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г.;
- ✓ Съвместна европейска инициатива за устойчиви инвестиции в градските райони – JESSICA;
- ✓ Рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища;
- ✓ Обща брошура за изпълнението на ОПРР 2007-2013 г.;
- ✓ Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие;
- ✓ Жилищна политика;
- ✓ Иновативни културни събития;
- ✓ Годишен доклад за изпълнението на ОПРР 2007-2013 г.;
- ✓ Референтна рамка;

Както и над 21 вида брошури на следните теми:

- ✓ Годишни доклади на български език;
- ✓ Годишни доклади на английски език;
- ✓ Фотоалбум – „Как променихме България“ - двуезичен на български и английски език – 2 вида;
- ✓ Брошура за за Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. на български език;
- ✓ Брошури с указания за изпълнение на договори по ОПРР на български език;
- ✓ Брошура „Развитие на градска среда“ – двуезична на български и английски език;
- ✓ Брошура „Иновативни културни събития“ – двуезична на български и английски език – 2 вида;

- ✓ Обща брошура за изпълнението на ОПРР 2007-2013 г. - 8 вида – на български език;
- ✓ Обща брошура за изпълнението на ОПРР 2007-2013 г. – 8 вида – на английски език;
- ✓ Книжка „Нов програмен период“ на български език;

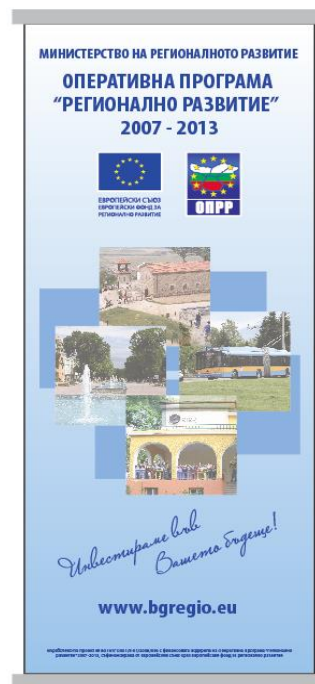
- ✓ Книжка „Нов програмен период“ на английски език;
- ✓ Книжка „JESSICA“ на български език – 4 вида;
- ✓ Книжка „JESSICA“ на английски език – 4 вида;

През отчетния период бяха изработени и разпространени над 70 000 бр. рекламни материали и сувенири с цел популяризиране на ОПРР, ЕФРР и ролята на ЕС с предоставяната финансова помощ отпусната по линия на програмата.

СЪБИТИЯ

ОФИЦИАЛНИ ЦЕРЕМОНИИ ПО ПОВОД ПОДПИСВАНЕ НА ДОГОВОРИ С БЕНЕФИЦИЕНТИ ПО ПРОГРАМАТА, ПРЕСКОНФЕРЕНЦИИ И ДР. и други, свързани с успешното изпълнение на програмата:

На 14.11.2007 г. бе проведена официална конференция по повод официалното одобрение на ОПРР 2007-2013 г. от ЕК с Решение No C(2007) 5440/05.11.2007. По този повод бяха организирани 6 отделни събития за всеки от районите за планиране и отделно централна конференция в София. На 7-те паралелни конференции взеха участие общо 658 души.

В края на 2007 г. беше проведен информационен семинар за журналисти, на който бяха запознати с обявените схеми по ОПРР и предстоящите такива. Семинарът беше организиран от Дирекция „Международна дейност и протокол“ на МРРБ.

През 2008 г. УО проведе 55 информационни дни/обучения за потенциални бенефициенти из цялата страна, в рамките на които всички заинтересовани страни имаха възможност да зададат въпроси към експертите по текущите схеми за набиране на проектни предложения.

На 30 септември 2008 г., в сградата на МРРБ и паралелно в офисите на регионалните отдели в Русе, Бургас, Варна, Пловдив и Видин на ГД „ПРР“ се проведе „Ден на отворени врати“, посветен на управлението и изпълнението на ОПРР 2007-2013 г. Събитието беше предварително анонсирано на 24.09.2008 г. на интернет страницата на ГД „ПРР“ - www.bgregion.eu и на страницата на МРРБ - www.mrrb.government.bg, като в съобщението бяха обявени открити телефони по темата на “Ден на отворени врати”, на които всички заинтересовани можеха предварително да задават въпроси, в периода от 25 до 29 септември 2008 г., включително.

През 2008 г. бяха подписани и първите договори по ОПРР:

През 2009 г. УО на ОПРР организира **5 официални церемонии по подписване на договори по ОПРР** в присъствието на медиите, проведе 18 информационни дни в шестте района на ниво NUTS 2, като информацията за тези събития беше надлежно обявена в медиите и на сайта на ОПРР преди тяхното провеждане.

През 2009 г. бяха организирани и проведени четири пресконференции по повод различни етапи от напредъка по изпълнението на програмата, както следва:

- ✓ Обществено представяне и обсъждане на постигнатия към момента напредък по ОПРР и предстоящото й изпълнение за 2009 г.;
- ✓ Отчет за изпълнението на ОПРР 2007 - 2013;
- ✓ Пресконференция на министъра на регионалното развитие и благоустройството и на Ръководителя на Управляващия орган на ОПРР, за представяне на резултатите от работното посещение в Брюксел;
- ✓ Пресконференция на министъра на

регионалното развитие и благоустройството и за отчитане работата на по 41 проекта по ОПРР, които временно бяха преустановени, по схема BG161PO001/1.4-02/2008;

На 17 декември 2009 г., в гр. София Хотел Балкан, се проведе **Официална годишна конференция по повод представяне на напредъка по изпълнението на ОПРР.**

Събитието беше открито от Министъра на регионалното развитие и благоустройството г-н Росен Плевнелиев. Основният акцент беше поставен от Заместник-министърът на регионалното развитие и благоустройството и Ръководител на Управляващия орган на ОПРР г-жа Лиляна Павлова, която детайлно представи напредъка по процеса на реализация на програмата, към момента.

Заместник – министър Павлова, в качеството си на Ръководител на Управляващия орган на ОПРР, връчи грамоти на отличени кметове на общини, които успешно изпълняват договори по

ОПРР 2007-2013 г.

В рамките на форума министър Плевнелиев връчи грамоти на представители на медиите за цялостно и обективно отразяване на дейността по процеса на изпълнение на ОПРР 2007-2013.

През 2010 г. УО на ОПРР, организира и проведе 21 информационни дни и обучения за бенефициенти по 6 отворени схеми за предоставяне на БФП:

- ✓ **9 Официални церемонии по подписвания на договори по схеми за предоставяне на БФП;**

- ✓ Официално подписване на финансово споразумение по Съвместната европейска инициатива за устойчиви инвестиции в градските райони (JESSICA);

- ✓ Пресконференция по повод представяне на схемите, чието изпълнение ще стартира през 2010 г.;

- ✓ Пресконференция по повод напредъка по

изпълнението на програмата;

- ✓ Конференция на тема: „Подготовка за програмиране на регионалното развитие за следващия програмен период” на 19 и 20.11.2010 г. в к.к. „Боровец“;
- ✓ Информационна среща „Детство за всички” относно подкрепа за деинституционализацията на децата в България на 25 ноември 2010 г., в гр. София;

- ✓ Конференция за съвместна европейска инициатива за устойчиви инвестиции в градските райони – JESSICA на 07.12.2010 в гр. София.

- ✓ Годишната конференция на Управляващия орган на ОПРР;

През 2011 г. са проведени 10 информационни дни по 4 схеми за БФП на ОПРР, над **20 събития**, включващи работни срещи, координационни срещи, срещи за обмяна на опит, официална годишна пресконференция за напредъка по ОПРР, КН и други, касаещи популяризирането на програмата.

✓ **Официална годишна пресконференция** по повод представяне на напредъка по изпълнението на ОПРР 2007-2013 г.

✓ **Пресконференция за стартиране на договор**, с цел разработване на специфично обучение по операции за бенефициенти и консултиране по разработване и изпълнение на проекти по програмата.

✓ **Пресконференция** относно представяне на актуализираната и **обновена интернет страница на ОПРР**

✓ **17 официални церемонии по подписвания на договори** по схеми за предоставяне на БФП.

През 2012 г. са проведени 23 официални церемонии по подписвания на договори по схеми за предоставяне на БФП и 6 официално открити обекти по проекти, изпълнявани по ОПРР с присъствието на Ръководителя на УО.

Също така през 2012 г. са организирани и проведени информационни дни и обучения за електронно кандидатстване по схеми за БФП на ОПРР:

- ✓ Информационни дни по следните схеми:
  - BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда“;
  - BG161PO001/3.2-02/2011 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите“;
  - BG161PO001/3.2-03/2012 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II“;
  - BG161PO001-1.2.01-0001 - Машабна информационна кампания във връзка с изпълнението на проект „Енергийно обновяване на българските домове“ във всички 36 градски центъра, в които е допустимо изпълнението на проекта.

- ✓ Обучения на бенефициентите за електронно кандидатстване по схеми за БФП:
  - BG161PO001/5-02/2012 „В подкрепа на следващия програмен период“;
  - BG161PO001/3.2-02/2011 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите“;
  - BG161PO001/3.2-03/2012 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II“.
- ✓ Пресконференция на тема: „Енергийно обновяване на българските домове” по ОПРР; Пресконференция за представяне на „Конкурс за визуализация на бъдещата оперативна програма за регионално развитие 2014-2020 г.”;

- ✓ Пресконференция във връзка със сключване на договори с изпълнители по проект: „Наблюдение и контрол на изпълнението на проекти по ОПРР с цел подобряване на процеса на верификация на средствата за ефективно и качествено изпълнение на проектите“;
- ✓ Пресконференция за представяне на Фонд за жилищно обновяване, създаден в рамките на „Корпоративна търговска банка” АД в изпълнение на проект „Енергийно обновяване на българските домове“ по ОПРР 2007-2013 г.;

- ✓ Официално събитие във връзка с подписване на Оперативно споразумение за създаване на Фонд за устойчиво градско развитие на София по инициативата JESSICA;
- ✓ Пресконференция във връзка с официално награждаване на класираните в конкурс за визуализация на бъдещата оперативна програма за регионално развитие за периода 2014-2020 г.;
- ✓ Официално събитие на тема: „Инвестиционни възможности в рамката на инициативата JESSICA в България” с представители на МРРБ, Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), Регионален фонд за градско развитие и Фонд за устойчиво развитие на София.
- ✓ Официална годишна конференция по повод представяне на напредъка по изпълнението на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г.

През януари 2013 г. е открит новият офис на Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие”, Управляващ орган на ОПРР 2007-2013 г. към Министерство на регионалното развитие - на адрес: гр. София, бул. „Тодор Александров” № 109. Проектът е реализиран с цел гарантиране на ефективни и ефикасни условия за работа, постигащи устойчиви резултати в процеса по усвояване на средствата по ОПРР. Проектът е финансиран по Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ на ОПРР.

През 2013 година са проведени 6 официални церемонии по подписвания на договори по схеми за предоставяне на БФП:

- ✓ BG161PO001/3.2-03/2012 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите II” – в град София; 20.02.2013
- ✓ BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища“ - в град София; 22.03.2013
- ✓ BG161PO001/1.1 – 05/2008 “Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали” – в град София; 05.04.2013
- ✓ BG161PO001/1.4 – 09/2012 “Зелена и достъпна градска среда” – в град София; 20.05.2013
- ✓ BG161PO001/1.-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации” – в град София; 28.09.2013
- Подписано споразумение за финансиране на проект за реконструкция и капитален ремонт на „Женски Пазар” в гр.София по инициативата JESSICA между „Фонд за устойчиво градско развитие на София“ (ФУГРС) ЕАД и „Пазари Възраждане“ ЕАД;
- Официално открити обекти по проекти на Оперативна програма „Регионално развитие“ с присъствието на Ръководителя на Управляващия орган:
- BG161PO01/3.1-03/2010/004 – 02 - Проект „Реставрация, консервация и експониране на късноантична крепост с църковен ансамбъл и оброк Цари Мали град“
- BG161PO001/3.1-02/2009/006-01 - „Адаптиране на паметниците на културно-историческото наследство за развитие на туризма в община Разлог”

- **BG161PO01/1.1-07/2009/002** – Проект „Модернизация на библиотечно информационен център, въвеждане на енергийна ефективност и изграждане на достъпна архитектурна среда в Лесотехнически университет – София“

- Проведени са 3 обучения на бенефициенти в град Стара Загора и две в София във връзка с актуализация на „Указания за изпълнението на договори за БФП по ОПРР 2007-2013 г.“, както следва:
- 02-03 юли 2013 г. - гр. Стара Загора - Комплексно обучение за бенефициенти, изпълняващи договори по програмата (кметове/заместник кметове, ръководители на СРИП и ръководители на проекти) на тема „Указания във връзка с изпълнението на договори за БФП по ОПРР 2007-2013 г.“;
  - 10 юли 2013 г. – гр. София - Обучение за финансовите експерти от екипите по проекти на всички бенефициенти (общини и конкретни бенефициенти по ОПРР) на тема „Верификация – мониторинг, финансов контрол и електронно отчитане на проекти“;
  - 11 юли 2013 г. - гр. София - Обучение за експертите юристи от екипите по проекти на всички бенефициенти (общини и конкретни бенефициенти на ОПРР) на тема „Кандидатстване, анексиране, нередности, предварителен/последващ контроли“.
- *Работна среща относно актуализацията на процедурния наръчник на ОПРР и ускоряване на процесите на верификация в рамките на УО на ОПРР – през месец май в гр. София, хотел „Даунтаун“;*

- Обучение на бенефициенти относно актуализираните „Указания във връзка с изпълнението на договори за БФП по ОПРР 2007-2013 г. – през месец юли 2013 г. в гр. Стара Загора;
- Обучение на бенефициенти относно актуализираните „Указания във връзка с изпълнението на договори за БФП по ОПРР 2007-2013 г.“ на тема “Верификация - мониторинг, финансов контрол и електронно отчитане на проекти” – през месец юли 2013 г. в гр. София;
- Годишна конференция на Управляващия орган за напредъка по ОПРР през 2013 г. и прилагане на версия 9 на Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР;

- Годишна конференция за представяне на напредъка по изпълнение на Оперативна програма „Регионално развитие“ през 2013 г.

През 2014 г. бяха организирани и проведени следните информационни събития, срещи, семинари, обучения и други, свързани с успешното изпълнение на програмата:

- Четиринадесето и петнадесето заседание на КН на ОПРР 2007-2013 г., съответно през месец юни и декември 2014 г.;

- *Работна среща на тема „Нов подход на Одитния орган при възлагане на обществени поръчки от бенефициентите по ОПРР 2007-2013 г.“, месец февруари в град София, УО на ОПРР*

- *Работна среща и тематични групи за оптимизиране на процедурите на УО по приключване на ОПРР 2007-2013, Напредък и планирани процедури по ОПРР 2014-2020”, месец март в гр. Банско.*

- *Работна среща на Управляващия орган на ОПРР с експерти от екипите, изпълняващи проекти по ОПРР 2007 – 2013 г., месец май в град София;*

- *Обучение на тема: „Подобряване на системите за контрол в УО във връзка с осъществяване на предварителен и последващ контрол на процедури за възлагане на обществени поръчки от Бенефициенти по ОПРР 2007-2013 г.“, месец юни в град София;*

- Обучение за бенефициенти и УО на ОПРР на тема: „Законосъобразно провеждане на обществени поръчки, съфинансирани със средства от ЕС“ с представители на Европейската комисия и АОП, месец юли в град София;
- Обучение на УО на ОПРР на тема: „Актуализиране на Наръчник за управление и изпълнение на ОПРР – Версия 10“, месец декември в град София;

- Годишна конференция на Управляващия орган за напредъка по ОПРР и постиженията през 2014 г. – през месец декември в град София;

През 2015 г. бяха организирани и проведени следните информационни събития, срещи, семинари, обучения и други, свързани с успешното изпълнение, отчитане и приключване на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г. и старта, напредъка на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г.:

- *Работна среща между представители на ГД „Регионална политика“ на ЕК, МЗ и МРРБ, относно финализиране на преговорите по приоритетна ос 4 ‘Регионална здравна инфраструктура’ на ОПРР 2014-2020 г., на 06.02.2015 г., МРРБ, гр. София:*

- *Работна среща във връзка с актуализиран Наръчник за управление и изпълнение на ОПРР 2007-2013 г. и представяне на акценти от ОПРР 2014-2020 г. на 19-20.02.2015 г., хотел „Парк хотел Стара Загора“, гр. Стара Загора:*

- *Работна среща във връзка с обсъждане на възможностите за финансиране на държавни и общински училища от национално и регионално значение по ОП „Региони в растеж” 2014 – 2020 г., на 03.04.2015 г., хотел „Гранд хотел София”, гр. София:*

- *8 работни срещи във връзка с осъществяването на последващ контрол по ОПРР 2007- 2013 г., напредъка на програмата и приключването на програмата;*

- Информационни дни по ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г.

- Кръгла маса за обсъждане на механизмите за изпълнение на финансови инструменти с подкрепата на ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г. на 29.01.2015 г., гр. София;
- Организиране и провеждане на инвестиционен съвет по JESSICA;

- Информационна среща и подписване на споразумения за делегиране на функции по оценка и избор на проекти в изпълнение на Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. на 22.06.2015 г., гр. София, Национална галерия „Квадрат 500“

- Кръгла маса на тема „Стартиране на ОПРР 2014-2020“;
- Годишна конференция на Управляващия орган за напредъка по ОПРР и постиженията през 2015 г. – през месец декември в гр. София

- Осмо заседание на КН на ОПРР 2007-2013 г., е проведено на 7 юни 2011 г., гр. Хисаря;
- Девето заседание на КН на ОПРР 2007-2013 г., е проведено на 2 декември 2011 г., к.к. Пампорово;
- Десето заседание на КН на ОПРР 2007-2013 г., е проведено на 12 юни 2012 г., гр. Сандански;
- Единадесето заседание на КН на ОПРР 2007-2013 г., е проведено на 4 декември 2012 г. в Гранитна зала на МС, гр. София;
- Дванадесето заседание на КН на ОПРР 2007-2013 г., е проведено на 28 май 2013 г., гр. Трявна;

- Тринадесето заседание на КН на ОПРР 2007-2013 г., е проведено на 19 ноември 2013 г. , гр. Велинград;
- Четиринадесето заседание на КН на ОПРР 2007-2013 г., е проведено на 11.06.2014 г.,гр. Поморие;

- Петнадесето заседание на КН на ОПРР 2007-2013 г., е проведено на 09.12.2014 г., гр. Пловдив

- Шестнадесето заседание на КН на ОПРР 2007-2013 г., е проведено на 5 юни 2015 г. в Резиденция „Бояна“, гр. София.

➤ **11 бр. заседания на тематичната работна група за разработване на Оперативна програма за регионално развитие за програмен период 2014 – 2020 г., както следва:**

- ✓ Първо заседание на Тематична работна група на 31 юли 2012 г. в гр. София;
- ✓ Второ заседание на Тематична работна група на 23 август 2012 г. в гр. София;
- ✓ Трето заседание на Тематична работна група на 28 септември 2012 г. в гр. София;
- ✓ Четвърто заседание на Тематична работна група на 30 октомври 2012 г. в гр. София;
- ✓ Пето заседание на Тематична работна група на 26 ноември 2012 г.;
- ✓ Шесто заседание на Тематична работна група на 18 декември 2012 г.;
- ✓ Седмо заседание на Тематична работна група на 25 и 26.03.2013 г. в гр. Правец;
- ✓ Осмо заседание на Тематична работна група на 25 април 2013 г. в гр. София;
- ✓ Девето заседание на Тематична работна група на 16 септември 2013г. в гр. София;
- ✓ Десето заседание на Тематична работна група на 20.05.2014 г. в гр. София;

- ✓ Единадесето заседание на Тематична работна група на 30.04.2015 г. в гр. София.

- Всяка година са организирани официални годишни пресконференции /информационни събития/, на които Ръководителя на Управляващия орган представя напредъка по изпълнението на ОПРР

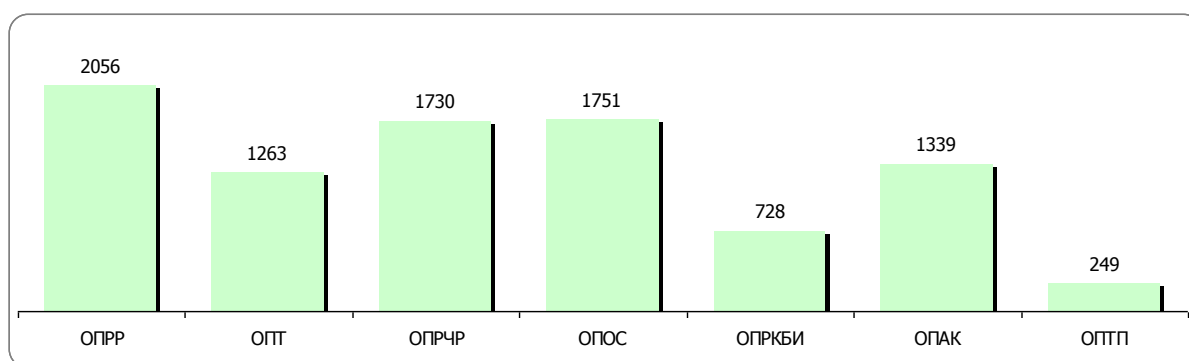
ПРЕДСТАВЯНЕ В МЕДИИТЕ - Осигуряване на достъпност, публичност и прозрачност на ОПРР чрез електронни медии и печатни медии

От месец февруари 2008 г. ежеседмично БНР излъчва предаването „Пари до поискване“, в което се дискутират възможностите за предоставяне на финансиране по Оперативните програми. Експерти на УО са взели участие в 22 предавания на живо с различна тематика, където са разяснени условията за кандидатстване по схеми за

предоставяне на БФП и е отговорено на десетки конкретни въпроси, зададени „на живо“ в предаването. Телевизионните участия на експерти от УО за едногодишния период са над 10.

През 2009 г. представянето на ОПРР 2007-2013 г. в медиите би могло да бъде квалифицирано като много добро. Доказателство за това е представителната извадка изготвена за „Централен информационен офис“ в Министерски съвет, за периода месец май 2009 г. - месец ноември 2009 г.:

Представяне на оперативните програми в медиите по месеци

В рамките на проект BG161PO001/5-01/2008/044 „Осигуряване на прозрачност на процеса по изпълнението на Оперативна програма ”Регионално развитие” 2007 – 2013 г и популяризирането ѝ чрез електронните и печатни медии”, в периода октомври – ноември 2010 г., бяха изпратени **покани за представяне на оферти до 3 радиа с национален ефир и 5 национални телевизии**, за предоставяне на програмно време за излъчване на предавания, репортажи, клипове, които да представят, както възможностите по ОПРР, така и актуални новини, проекти в процес на реализация.

В периода декември 2010 – февруари 2011 г., на основание чл.4, ал.2 от ЗОП, бяха **сключени договори с 3 радиа с национален ефир и 1 национална телевизия** за предоставяне на програмно време за излъчване на предавания, репортажи, клипове, които да представят, както възможностите по ОПРР, така също и актуални новини и проекти в процес на реализация.

В резултат на изпълнението на договорите, бяха излъчени **192 специализирани рубрики** по трите национални радиа и **5 специализирани предавания** по една национална телевизия.

Основните цели на специализираните излъчвания и предавания бяха свързани с информирането на потенциалните кандидати за възможностите за финансиране по реда на ОПРР и насърчаването им да се възползват от предоставеното финансово подпомагане, както и популяризиране на приноса на Европейската общност за развитието на регионите

пред потенциалните кандидати и обществеността и осигуряване на прозрачност относно средствата отпускани по ЕФРР.

През 2012 г.:

В рамките на проект „Осигуряване на прозрачност на процеса по изпълнението на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 г. и популяризирането ѝ чрез електронните и печатни медии”, през 2012 г., на основание чл.4, ал.2 от ЗОП, са **сключени договори с 2 радиа с национален ефир, 3 телевизии с национален ефир и 1 медия шоп** за предоставяне на програмно време за излъчване на предавания, репортажи, клипове и публикации във високо тиражирани печатни медии, които да представят, както възможностите по ОПРР, така също и актуални новини и проекти в процес на реализация.

В резултат на изпълнението на договорите са излъчени **77 специализирани рубрики** по двете национални радиа и **77 специализирани предавания** по трите телевизии с национален ефир.

Основните цели на специализираните излъчвания и предавания са свързани с информирането на широката общественост за финансирани проекти по реда на ОПРР, както и подписване на договори с нови бенефициенти. Това доведе до популяризиране на приноса на Европейската общност за развитието на регионите пред потенциалните и настоящи кандидати и обществеността и осигуряване на прозрачност относно средствата отпускани по ЕФРР.

През 2013 г., в рамките на проект „Осигуряване на прозрачност на процеса по изпълнението на ОПРР 2007 – 2013 г. и популяризирането ѝ чрез електронните и печатни медии”, продължава изпълнението на 4 договора с национални електронни медии. През месец октомври 2013 година е сключен 1 нов договор с радио с национален обхват.

Продължава изпълнението на Договор за популяризиране на Напредъка по ОПРР и изпълнени успешни проекти в националните и регионални печатни медии, сключен през 2012 г. с един медия шоп. Целта на публикациите е да представят, възможностите за финансиране на проекти по ОПРР, стратегически приоритети и актуални новини за ОПРР, както и да популяризират добри и успешни проекти, изпълнени по ОПРР с финансовата подкрепа на ЕФРР.

През 2013 г. са публикувани 27 материала в национални и регионални печатни медии за популяризиране на ОПРР. В резултат на изпълнението на договорите са излъчени и 28 специализирани рубрики и репортажи в национални телевизии и радиа, както и 30 информационни предавания. Основната цел на специализираните излъчвания и предавания е информиране на широката общественост за изпълняваните проекти по ОПРР и приноса на ЕФРР за развитието на регионите, както и за разпространение на успешни добри практики за мултиплициране на опита от потенциалните бенефициенти.

През 2014 г., в рамките на проект BG161PO001/5-01/2008/044 „Осигуряване на прозрачност на процеса по изпълнението на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 г. и популяризирането ѝ чрез електронните и печатни медии”, се изпълняват 6 договора с национални електронни медии (БНТ, БНР, бТВ, НОВА, България он еър, ТВ Европа) и продължава изпълнението на сключения в края на 2013 г., договор с националното Дарик радио. В рамките на 5-те договора с телевизии са излъчени 25 рубрики, предавания, репортажи и участия в интервюта. Общо 32 материала са излъчени по договорите в двете национални радиа - БНР и Дарик радио.

През 2014 г. са публикувани 23 материала в национални и регионални печатни медии за популяризиране на ОПРР, съгласно изпълнението на договор за популяризиране на напредъка по ОПРР и изпълнени успешни проекти в националните и регионални печатни медии, сключен през 2012 г. с Медия шоп. Целта на публикациите е да представят

възможностите за финансиране на проекти по ОПРР, стратегически приоритети и актуални новини за ОПРР, както и да популяризират добри и успешни проекти, изпълнени по ОПРР, с финансовата подкрепа на ЕФРР.

В резултат от изпълнението на договорите с електронни и печатни медии широката общественост и бенефициенти на УО на ОПРР получават актуална и подробна информация за напредъка и изпълняваните проекти по ОПРР и приноса на ЕФРР за развитието на регионите, както и за успешни добри практики, които могат да бъдат мултиплицирани от потенциалните бенефициенти на ОПРР, през следващия програмен период 2014 – 2020 г.

През 2015 г., с оглед осигуряване на максимална публичност и прозрачност на изпълнението на ОПРР 2007 – 2013 г., и ефективното популяризиране на постигнатото въздействие от реализираните проекти в страната, както и във връзка с основните изводи и заключения в „Аналитичен доклад за нивото на осведоменост на обществото за ОПРР 2007-2013 г.“, изготвен по договор РД-02-37-11/12.03.2014 г. между Министерството на регионалното развитие и „Екорис Саут Ийст Юроп“ ЕООД - за „най-добре осведомени лица са от възрастовите групи 36-45 г., 45-56 г. и 56-65 г.“ и необходимостта от повишаване на осведоменост на младите хора за ОПРР 2007-2013 г.“, с докладна записка № 91-П-688 от 02.07.2015 г. е направено допълнение в процедурата за закупуване на програмно време от радио и телевизионни оператори, разписана в Глава 20, раздел 20.15 в Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР 2007-2013 г. – Версия 10.

Съгласно изменението, процедурата за сключване на договори по чл. 4, ал.2 от ЗОП в Наръчника на УО на ОПРР е допълнена с възможността за сключване на договори с медии, които не притежават национален лиценз, но имат гарантирана целева аудитория в регионите на изпълнение на ОПРР 2007-2013 г.

След направеното изменение на процедурата в Наръчника на УО на ОПРР е предоставена възможност за сключване на договори с по-голям брой медии, с цел гарантиране и спазване на принципите за публичност и прозрачност, свободна и лоялна конкуренция, равнопоставеност и недопускане на дискриминация. Справка в Публичния регистър на лицензираните радио и телевизионни оператори на сайта на Съвета за електронни медии (СЕМ), показва, че само 2 от 25 радиа и 5 от 36 телевизии имат национален лиценз, като значително по-голям е броят на медиите, които имат национално и регионално покритие, и местен лиценз.

След направеното изменение и проведената процедура през 2015 г. е проведена нова процедура за закупуване на програмно време в медиите в България. Подписани са 13 договора, които се изпълняват в рамките на проект BG161PO001/5-01/2008/044 „Осигуряване на прозрачност на процеса по изпълнението на ОПРР 2007 – 2013 г. и популяризирането ѝ чрез електронните и печатни медии”.

Изпълнението на договорите приключи в края на 2015 г. Изработени и излъчени са 165 предавания, рубрики, документални филм, участия в интервюта, както и 100 бр. радио клипове по националното радио БНР. Съгласно договорите с телевизии са излъчени 73 репортажи, рубрики, предавания, документални филми, участия в интервюта, които представят постигнатото въздействие чрез ОПРР 2007-2013 г. и ЕФРР в регионите на България, както и цялостната промяна от европейските инвестиции.

Съгласно изпълнението на сключените договори с радиа са излъчени 91 рубрики и предавания, популяризиращи напредъка и постигнатите резултати по ОПРР 2007-2013 г. В изпълнението на два от договорите с радиоверики, във facebook страниците им бяха организирани кампании със състезателен характер с награди, рекламно-информационни материали, предоставени от УО на ОПРР. Кампаниите и фотоконкурсите бяха анонсирани и представяни в ефира на двете радио вериги. Темата на кампанията в радиоверигата, включваща радиата - Z-rock и N-joy, беше „Как променихме България?“. Отчетени са 12 521

гласували слушатели. След жребии 38 от слушателите получиха награди, осигурени от УО на ОПРР.

Темата на втората кампания беше „Моят град, моят дом“ и се организира в радиата FM+ и Fresh. В играта на радио FM+ и Fresh са участвали 16 000 слушатели, като 24 от тях получиха награди, осигурени от УО на ОПРР.

По време на двете кампании във facebook страниците на радиата са отчетени общо 524 000 уникални посещения.

Към 31.12.2015 г. приключи изпълнението на договора за популяризиране на напредъка по ОПРР и изпълнените успешни проекти в националните и регионални печатни медии, сключен през 2012 г. с Медиа шоп – „Зенит адвъртайзинг енд комюникейшънс“ ЕАД. В резултат от изпълнението на договора за целия период са публикувани 83 материала в 26 национални, чуждестранни и регионални печатни издания с общ тираж 3 549 650 бр., с които се информира широката общественост за изпълняваните проекти по ОПРР и приноса на ЕФРР за развитието на регионите в България и постигане на устойчиво и балансирано развитие.

Приложение I: Таблица на приключените големи проекти

Насоки относно приключването за периода 2007-2013 г.
Обобщена таблица на приключените големи проекти в съответствие с изискванията на приложение XVIII към Регламент № 1828/2006 на Комисията

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОП												
„Регионално развитие“												
2007-2013 г.												
НОМЕР НА ОП ПО ССИ												
2007BG161PO001												
ПРИОРИТЕТ	НОМЕР НА ПРОЕКТА ПО ССИ	ПРОЕКТ НАИМЕНОВАНИЕ	ДАТА НА РЕШЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА	ДАТА НА ПРИКЛЮЧВАНЕ	ОБЩ ОКОНЧАТЕЛЕН РАЗМЕР НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ РАЗХОДИ	ПОМОЩ ОТ СЪЮЗА	НАЦИОНАЛНО ПУБЛИЧНО УЧАСТИЕ	ДРУГИ ИЗТОЧНИЦИ	ЗАЕМИ ОТ ЕИБ/ЕИФ	КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯТА	КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ	ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ (КОГАТО Е ПРИЛОЖИМО)
Приоритетна ос 1: Устойчиво и интегрирано градско развитие	2010BG161PR003	Интегриран градски транспорт на Бургас	16.8.2011, изменен с Решение от 19.5.2016	31.8.2016	61 169 945,93	44 652 837,14	7 879 912,44	8 637 196,35	0,00	<ul style="list-style-type: none"> Дължина на мрежата от „бързи автобусни ленти“ - 15 км. Дължина на мрежата от велосипедни алеи - 55 км Брой на обновените депа – 1 Брой на обновените автобусни терминали – 2 Брой на обновена централна автобусна спирка - 1 Брой на обновените автобусни спирки – 38 Брой на изградените пешеходни мостове – 4 Брой на закупените съчленени автобуси с дизелови двигатели – 28 Брой на закупените автобуси с газови двигатели – 39 Брой на въведените интегрирани системи за обществен транспорт – 4 Брой на изготвените проучвания на приложимостта — НП (изготвят се към момента ще бъдат приключени през м. февруари 2017 г.)	НП	<ul style="list-style-type: none"> Брой на изпълнените курсове от автобусите за обществен транспорт (2013) - НП (показателят ще бъде отчетен след въвеждане на новата транспортна система, която е влязла в сила на 26.11.2016 г.) Пазарен дял на обществения транспорт (2024 г.) – НП Намалени емисии (CO2) тон/година – 2163 Брой на населението, което се ползва от проекта - 329 174 Брой на хора с увреждания, които се ползват от проекта – 7204 Брой на заетите лица: временни - 1229, постоянни - 139

Приоритетна ос 1: Устойчиво и интегрирано градско развитие	2012BG161 PR003	Интегриран градски транспорт на Варна	17.12.2012	31.8.2016	44 614 361,62	37 922 207,37	6 692 154,24	0,00	0,00	<ul style="list-style-type: none"> Дължина на BRT коридор - 14,6 км Дължина на нови велосипедни алеи - 16,34 км Брой закупени съчленени дизелови автобуси - 30 Брой закупени единични дизелови автобуси – 20 Брой закупени единични автобуси на СПГ - 20 Брой микробуси за хора в неравностойно положение – 3 Брой внедрени системи – 4 Брой обновени крайни автобусни спирки – 3 Брой обновени производствено-технически бази – 1 	<ul style="list-style-type: none"> Намаляване на емисиите парникови газове (CO2) кт/год. - 7,136 Допълнително население, обслужено в рамките на подобрения градски транспорт (брой лица, които не са използвали обществения транспорт преди подобренията (към първата година на експлоатация) - 48 118 Брой население, облагодетелствано от подобрения масов градски обществен транспорт - 343 704 Степен на използване на масовия градски обществен транспорт, вкл. хора с увреждания (% на увеличение към първата година на експлоатация) - 14% Брой превозени пътници (млн. към 2031 г.) – НП Спестено време за пътуване (средногодишно за 2012-2031 г., млн. евро) – НП Брой хора с увреждания с улеснен достъп до масовия градски обществен транспорт – НП Брой разкрити работни места: временни - 800, постоянни - 100 	НП
--	-----------------	---------------------------------------	------------	-----------	---------------	---------------	--------------	------	------	---	--	----

Приоритетна ос 1: Устойчиво и интегрирано градско развитие	2013BG161 PR004	Модернизация на противопожарните служби в 86-те градски зони чрез доставка на пожарни коли и противопожарно оборудване	14.10.2014	11.12.2015	48 774 961,67	41 458 717,42	7 316 244,25	0,00	0,00	НП	<ul style="list-style-type: none"> • Намаляване на използваните горива и смазочни масла - 30% • Намаляване на разходите за ремонти и поддръжка на противопожарното оборудване - 90,5% • Намаляване на материалните щети благодарение на съкратеното време за пристигане на място - 24% • Намаляване на емисиите на парникови газове, отделени от пожарните коли - 30% • Намаляване на броя на смъртните случаи вследствие на пожари - 1,7% • Намаляване на броя на ранените вследствие на пожари - 9,2% • Брой жители, които се ползват от мерки за защита от горски пожари и от други мерки за защита - 5 360 403 д. 	НП
Приоритетна ос 2: Регионална и местна достъпност	2013BG161 PR003	Северна скоростна тангента от км 0+000 до км 16+540	04.06.2014	17.2.2016	95 369 788,66	81 064 320,37	14 305 468,30	0,00	0,00	НП	НП	<ul style="list-style-type: none"> • Дължина на построения път - 16,00 км новоизграден път и 0,54 км. ситуационно и нивелетно привързване към околновръстния път • Брой на пътните възели – 5 • Брой на напречните връзки – 7 • Брой на пресичанията над реки и водни канали – 9 • Брой на пресичанията над електропроводи и газопроводи – 29 • Брой на пресичанията на водоснабдителната и канализационната мрежа – 22 • Брой на големите инженерни съоръжения - 20

Приложение II: Операции на инструменти на финансовия инженеринг

(въведено в SFC)

Приложение III: Таблица на разделените на етапи големи проекти

Насоки относно приключването за периода 2007-2013

г.

Обобщена таблица на разделените на етапи големи проекти

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОП									
„Регионално развитие“ 2007 – 2013 г.									
НОМЕР НА ОП ПО ССИ									
2007BG161PO001									
ПРИОРИТЕТ	НОМЕР НА ПРОЕКТА ПО ССИ	ПРОЕКТ НАИМЕНОВАНИЕ	ДАТА И НОМЕР НА ПЪРВОТО РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА	ДАТА И НОМЕР НА РЕШЕНИЕТО ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА КОМИСИЯТА (ЕТАП 1)	ОБЩА СТОЙНОСТ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ РАЗХОДИ*	ПОМОЩ ОТ СЪЮЗА*	ПЛАТЕНИ СЕРТИФИЦИРАНИ РАЗХОДИ ¹⁾ (в евро)	ИЗПЛАТЕНА ПОМОЩ ОТ СЪЮЗА (в евро)	ДА БЪДЕ ЗАВЪРШЕН ПРЕЗ ПЕРИОДА 2014-2020 ПО ОП ²⁾
Приоритетна ос 1: Устойчиво и интегрирано градско развитие	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Приоритетна ос 2: Регионална и местна достъпност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Приоритетна ос 3: Устойчиво развитие на туризма	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Приоритетна ос 4: Местно развитие и сътрудничество	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Приоритетна ос 5: Техническа помощ	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП

¹⁾ Общо сертифицирани разходи, действително платени по проекта

²⁾ Наименование на ОП за периода 2014-2020 г., в рамките на която ще бъде завършен вторият етап на проекта, и решението на Комисията относно втория етап, ако вече е прието такова

* съгласно последното решение на Комисията

Приложение IV: Таблица на разделените на етапи неголеми проекти

Насоки относно приключването за периода 2007-2013 г.

Обобщена таблица на разделените на етапи проекти (неголеми проекти)

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОП						
„Регионално развитие“ 2007 – 2013 г.						
НОМЕР НА ОП ПО ССИ						
2007BG161PO001						
ПРИОРИТЕТ	ПРОЕКТ РЕФЕРЕНТЕН НОМЕР	ПРОЕКТ НАИМЕНОВАНИЕ	НАИМЕНОВАНИЕ НА БЕНЕФИЦИЕНТА/ПОЛУЧАТЕЛЯ	ПЛАТЕНИ СЕРТИФИЦИРАНИ РАЗХОДИ ¹⁾ (в евро)	УЧАСТИЕ НА СЪЮЗА (в евро)	ДА БЪДЕ ЗАВЪРШЕН ПРЕЗ ПЕРИОДА 2014-2020 ПО ОП ²⁾
Приоритетна ос 1: Устойчиво и интегрирано градско развитие	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Приоритетна ос 2: Регионална и местна достъпност	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Приоритетна ос 3: Устойчиво развитие на туризма	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Приоритетна ос 4: Местно развитие и сътрудничество	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Приоритетна ос 5: Техническа помощ	НП	НП	НП	НП	НП	НП

¹⁾ Общо сертифицирани разходи, действително платени по проекта

²⁾ Наименование на ОП за периода 2014-2020 г., в рамките на която ще бъде завършен вторият етап на проекта

Приложение V: Таблица на нефункциониращите проекти

Насоки относно приключването за периода 2007-2013 г.

Обобщена таблица на нефункциониращите проекти

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОП					
„Регионално развитие“ 2007 – 2013 г.					
НОМЕР НА ОП ПО ССИ					
2007BG161PO001					
ПРИОРИТЕТ	ПРОЕКТ РЕФЕРЕНТЕН НОМЕР	ПРОЕКТ НАИМЕНОВАНИЕ	НАИМЕНОВАНИЕ НА БЕНЕФИЦИЕНТА/ПОЛУЧАТЕЛЯ	ПЛАТЕНИ СЕРТИФИЦИРАНИ РАЗХОДИ ¹⁾ (в евро)	ПОМОЩ ОТ СЪЮЗА (в евро)
Приоритетна ос 1: Устойчиво и интегрирано градско развитие	BG161PO001/1.5-02/2011/001	Проект за интегриран Столичен градски транспорт	Столична Община	39 471 053,41	33 550 395,40
Приоритетна ос 2: Регионална и местна достъпност	BG161PO001/2.2-01/2011/001	"Развитие на високоскоростен широколентов достъп в	Изпълнителна агенция „Електронни	19 317 664,08	16 420 014,46

		България посредством изграждането на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура"	съобщителни мрежи и информационни системи"		
--	--	--	--	--	--

¹⁾ Общо сертифицирани разходи, действително платени по проекта

Приложение VII: Таблица на прекратените проекти

Насоки относно приключването за периода 2007-2013 г.

Обобщена таблица на прекратените проекти

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОП							
„Регионално развитие“ 2007 – 2013 г.							
НОМЕР НА ОП ПО ССИ							
2007BG161PO001							
ПРИОРИТЕТ	ПРОЕКТ РЕФЕРЕНТЕН НОМЕР	ПРОЕКТ НАИМЕНОВАНИЕ	НАИМЕНОВАНИЕ НА БЕНЕФИЦИЕРА/ПОЛУЧАТЕЛЯ	ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ, ПЛАТЕНИ ОТ БЕНЕФИЦИЕРА ¹⁾ (в евро)	УЧАСТИЕ НА СЪЮЗА ²⁾ (в евро)	ПРЕКРАТЕНИ ПРОЕКТИ ПОРАДИ АДМИНИСТРАТИВНИ ПРОЦЕДУРИ*	ПРЕКРАТЕНИ ПРОЕКТИ ПОРАДИ СЪДЕБНО ПРОИЗВОДСТВО*
Приоритетна ос 1: Устойчиво и интегрирано градско развитие	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Приоритетна ос 2: Регионална и местна достъпност	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Приоритетна ос 3: Устойчиво развитие на туризма	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Приоритетна ос 4: Местно развитие и сътрудничество	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП
Приоритетна ос 5: Техническа помощ	НП	НП	НП	НП	НП	НП	НП

¹⁾ Общо сертифицирани разходи, действително платени по проекта

²⁾ В резултат на прилагане на процента на съфинансиране на приоритетната ос към допустимите разходи, платени от бенефициера

* отбелязва се с X в съответната колона